

הצעה לסדר

הצעה לסדר

א. פרי

פרק 1

גלגלי הרכב השחור נעו באיטיות על האספלט האפור.

עיניו הקטנות של הנהג סקרו בעיון את ההתרחשות הסוערת במדרכה ממול. לרגע קט חש שמדובר בתעתוע ראייה. 'מה אני עושה כאן?' חלפה מחשבה מהירה במוחו, 'רק חסר לי שאחד השוטרים יתז לכיווני גז מדמיע או מכל-מה-שהם מתיזים שם'.

הוא לא פחדן, ובתור איש ביטחון לשעבר הכיר את התחום, למרות זאת חשב לעצמו שעדיף היה לו להמשיך בעבודת הצללים ולהשאיר את הפעילות בשטח לשותפו, המנוע העומד מאחורי כל הפעילות הסודית שלהם. רק מה לעשות שדווקא הבוקר נקרא הלה לבצע שליחות דחופה אל מחוץ לעיר, והוא הזעיק אותו לבוא לכאן בבהילות, תוך כדי מתן הבטחה שיקבל ממנו הוראות מפורטות בהמשך. 'יש כאן הזדמנות פז למצוא את הפרטנר שחיפשנו לתפקיד', אמר לו, ולא צריך היה לפרט יותר.

למצוא כאן את המיועד לתפקיד הגדול? איזה כיוון חשיבה מעניין! עוזיהו סקר את אנשי הביטחון והמשטרה, את עובדי העיריה, את

© כל הזכויות שמורות למחברת

בכל שימוש פרטי או מסחרי בספר או בתוכנו יש לבקש אישור בכתב

ap1122@outlook.co.il

הפצה: קולמוס הפצת ספרים 072-2441670

office@kulmus.org.il

עימוד פנים הספר: סטודיו שָׁמֶן זֵית

קרדיט תמונת משכן הכנסת בכריכה: דר' אבישי טייכר, פיקיויקי

הודפס בישראל תשפ"ב

מאיר הקשיש ניגש להגן בגופו על העמל של חייו. לובש מדים גבה-קומה תופס אותו כאילו היה עבריין, בועט בו, מזיז אותו, השכנים מנסים להתערב, נדחפים בגסות אטומה.

מאיר נופל, בנו נחפז להרים אותו, הפגנה קטנה, ספונטנית, נוצרת ברחוב, משטרה באה, ומתחילה חגיגה לא חגיגית. נתנאל הלל לא שם לב לעצמו בתוך כל ההתרחשויות. הוא לא ידע שחיוורון עז כיסה את פניו. הוא כן הבחין במחשבות שרצו והתרוצצו במוחו: "רשעים, ארורים, טיפשים, אכזרים", אילו יכול היה, היה מתנפל על לובשי המדים ומכה אותם, בועט בהם, צורח עליהם.

הוא לא יכול. הוא לבד, הם רבים. החוק נמצא לצידם, לצידו נמצא הרצון לצדק. והצדק לא קיים כנראה בלקסיקון של האנשים הללו, או שמא של שולחיהם.

כעת, בעודו יושב על הספסל בחושך הרגוע של הלילה מנסה מוחו לעבד את החוויות שעבר.

מה הוא רוצה, בעצם? אדון מאיר בר בנה בלי אישור את יחידת הנופש. נתנאל הלל שומע עדיין את הד טענותיו: "את כל החסכוניות שלי שצברתי כל ימי חיי בעבודה קשה השקעתי בנכס. איך אתם מעיזים להרוס לי אותו?"

ליבו של נתנאל הלל נחמץ. מאיר יצא מהמקום כפוף ומובס, נתמך בידי שכנים טובים.

וההבדל בין השכנים המתחשבים לבין המבע האטום של לובשי המדים זעק והבהב מול עיניו של נתנאל הלל.

מישהו צריך לתת את הדעת למתרחש. אילו היו אנשי החוק בעלי יראת אלוקים הכל היה פשוט יותר. או שמא גם אם יראת שמים זו דרישה נשגבה מידי, אז לפחות לו היתה להם אהבת אדם.

כן כן, אילו היו לומדים מוסר פעם ביום, איזה שיעור קטן, הם היו פשוט אנושיים יותר.

הדחפור הגדול, את האנשים הנסערים. בלגן שלם של רצונות, בכיות, דחיפות; מהומה - שזלגה לה לאיטה אל הכביש הרחב.

"אני כאן", דיווח בקול יבש לדיבורית, "כמו שאמרת יש פה מהומה רצינית".

קולו של השותף, עוצמתי ומלא נוכחות, מילא את הרכב הקטן.

"טוב מאוד. שלח לי הסרטה מהאירוע, תקפיד לצלם בעיקר את הצופים, בבקשה".



נתנאל הלל זירז את צעדיו, כמעט רץ. מסביבו נשמע השקט כמו ליל של צעקות והוא חש שאינו שולט בעצמו.

היום היה מתיש, וחלף עליו כמו מתוך חלום. מתי לאחרונה היה לו חלום טוב?

הוא עמד למספר רגעים ליד הספסל החדש שהעירייה בנתה לא מכבר בקצה השכונה. ספסל אבן יציב, לבן, שעל רקע החושך נצבע בצבע אגדי של אור פנס רחוב. 'לספסל הזה יש אישור', חלף הרהור אירוני במוחו. חש כמיהה באותם רגעים ארוכים למעט תחושה של יציבות. בלי לחשוב קרס על פני הספסל, נותן למאורעות היום לחלוף מול עיניו.

אדון מאיר בר, האיש הטוב והחביב עומד מול אנשי החוק, מנופף עם מקל ההליכה שלו, צועק בקול צרוד.

לובשי המדים משדרים התעלמות והחלטיות, דוחפים אותו, נותנים לדחפורי ההריסה לעבוד. שכנים ניגשים למאיר, מעודדים אותו. בנו של מאיר, אודי, חיוור פנים, זקנו האדום פרוץ ובגדיו מאובקים. הוא מנסה לדבר, להסביר, קולו הנמוך נבלע בהד הרעש. איש אינו מתייחס אליו.

ונתנאל הלל הנהן קלושות, מלמל מילת הודהות, ועלה אל ביתו אפוף מחשבות.

כמו בכל דבר, גם כעת כשעמד מול שתי דעות היה בטוח ששניהם צודקים במידה שווה. מה שהחזיר אותו שוב להתנהגות המשטרה.

האם גם הם צודקים? הם עשו את תפקידם, צריך סדר במדינה, בחברה, בבית, בכל מקום.

כל היום הוא הלך עם מחשבות. כולם צודקים, גם הוא.

מישהו צריך לקחת את ה'כולם' צודקים' הזה, ולעשות אתו משהו. השוטרים יכולים להיות סמכותיים ומתחשבים בעת ובעונה אחת, אדון מאיר יכול לבנות ולהרוויח עם התחשבות בשכנים, אדון דובין צריך ל... להתחשב?

נתנאל הלל חש שהמחשבות מעייפות אותו במידה ניכרת. הוא נכנס לחדרו וכתב על דף מזדמן, "אני באמת לא יודע. אני רוצה לעשות שינוי. ויודע שאני לא יכול".

נכנס למיטה בבגדיו ועצם את עיניו. מנסה לא לחשוב על כלום. הוא לא מתקן העולם, נקודה. אף אחד לא מינה אותו לתפקיד הזה בינתיים.

בחיוך נינוח משהו הצליח להירדם לתנומה קצרה, וכך אמו ראתה אותו, בשעה שבאה להודיע לו ש"מלכה התקשר וביקש שמחר תבוא לעזור לו בשליחויות". נתנאל הלל הנהן קלות, כמתוך שינה, חולם על מלכה סוחב ארגזים כבדים, הוא עוזר לו, הם בונים עם הארגזים יחידת נופש חדשה למאיר בר ולאיציק דובין, במשותף.



בוקר אפרפר ניבט קלושות מבעד לתריסים המוגפים למחצה של משרד השגרירות הצנוע בלב הוואנה.

הממסד הזה, המדינה הזו, חייבים שינוי דחוף. ואם אף אחד לא מבין שצריך לחולל שינוי כי כל אחד שקוע בעולמו, יבוא הוא, נתנאל הלל, ויעשה שינוי.

הרצון לחולל מהפך מפתיע את נתנאל הלל, הוא מנסה להירגע. מה כבר יכול הוא, בחור חרדי סטנדרטי, לעשות?

אולי יעמוד בצומת עם שלט בו כתוב "די לאלימות המשטרה?" מקסימום יבואו מספר פעילים אוהבי אדם וחופש ויעמדו לצידו. חיוך מריר הופיע על פניו בעודו עושה את דרכו חזרה לבית.



בבוקר העולם נראה שונה. מואר, שטוף אור ומסביר פנים.

נתנאל הלל שב מהתפילה לאיטו, מביט אל הריסות המבנה שלא פונו עדיין. איך שהוא מבין, אדון מאיר יאלץ לשלם על הפינוי. שוב התחושה החמוצה הזו המלווה בחוסר אונים משווע.

כשנכנס לבניין, צדה את עיניו כתובת קיר ליד הדלת של משפחת דובין: "מלשין". הוא עמד מספר רגעים ובחן את הכיתוב. כתב יד רועד, עצבני.

"הם חושבים שהם צודקים", קול נעים נשמע לידו. נתנאל הלל הפנה את ראשו, איציק דובין. "לא אכפת להם שיחידת הנופש שהם בנו הסתירה לי את השמש, שכל החלונות של הסלון בביתי פונים לקיר כעור. לא אכפת להם שהנופשים משמיעים רעש של מוזיקה שבחיים לא ארצה לשמוע, הם רואים רק את עצמם".

נתנאל הלל שתק.

"אדם לא יכול לבנות בלי לשאול שכנים בלי אישורים ולצפות שכולם יסכימו איתו, צריך צדק בעולם", אמר אדון דובין.

החוקרים להשערה שמדובר בנשק קולי, מסתורי, המשמש את הממשל הקובני נגד האמריקאים.

התהיות היו רבות, האם מדובר בנשק קולי בלתי מוכר, המשמיע קולות שהאוזן האנושית מתקשה לתפוס? ואולי בלוחמה רדיו-אקטיבית? בלא תשובה ברורה, הממשל האמריקאי צמצם את סגל העובדים בשגרירות ואף גירש מספר דיפלומטים קובניים כתגובה.

לשורת התסמינים קראו "תסמונת הוואנה".

גי'מי מיהר להתיישב, מנסה להרגע. הוא עבר שוב על הידיעה, זכרונות אותה שכבר קרא את הידיעה הזו בעבר. עיניו הביטו אל תחתית הדף, תאריך העיתון לקח אותו חצי שנה קודם.

מדוע לצרף לתזכיר עדכני ידיעה חדשותית ישנה? האם מישו מנסה לאיים על עובדי השגרירות האמריקאית בקובה? אם אכן מדובר באיום, הוא היה מצפה לדרכים יצירתיות יותר מאשר כתבה מעיתון ישן.

הוא מיהר לכיוון הדלת, סוגר אותה בקפידה, מה שבטוח בטוח. אחר כך הגיף את התריס, וניגש לעיין שוב בתזכיר - תוך כדי חשיבה מאומצת. האפשרות שמדובר ברצון לאיים בדרך זו על הדיפלומטים האמריקאים הורדה עד מהרה מעל הפרק, נותרה רק ההשערה שמדובר באמירה כלשהי, רמז שעליו לפענח.

הוא הפך את העיתון, תר אחר רמז שיוכל לשפוך אור על התעלומה. לאחר חיפוש קצר מצא את מבוקשו: הספרה 5 נכתבה בצד הדף, בעט שחור שהתמזג היטב עם הכתבה.

חמש, חמש, מה זה אומר? אולי ינסה לצרף כל מילה חמישית?

בתחושת הרפתקנות קלה, תוך כדי שהוא אומר לעצמו שהוא כשרון בלשי מבובז, ניסה גי'מי לכתוב כל מילה חמישית בכתבה, אך לא גילה דבר.

גי'מי רייס קרא ברפרוף את התזכירים שהגיעו בסוף-שבוע בו נעדר ממשדו. המסמכים היו רגילים, הוראות משמיות שתויקו בקפדנות. שונה מהם היה גזיר עיתון שהוצמד לאחד התזכירים. גי'מי חש כיצד הוא נדרך, חושיו אותתו לו שמדובר במסר חריג. הימצאותה של ההודעה החדשותית היתה שונה, ואפילו משונה.

עיניו חלפו במהירות על פני השורות. "תסמונת הוואנה מכה שוב, הפעם בלב ספרד. די להביט בתסמינים המוזרים המכים שוב את הדיפלומטים האמריקאים כדי להבין את גודל התעלומה. האם מדובר שוב באותו נשק קולי מסתורי? חוקרים אמריקנים מתקשים להשיב על שאלה זו."

גי'מי חש כיצד זיעה קרה מציפה את מצחו ככל שהמשיך לעיין בהודעה, מסתבר שיש למסתורין כח לזרוע פחד וחשש. הוא נשם עמוקות, מנסה לקרוא בנחת, להשליט את השכל הקר על הרגש החמקמק.

נשק קולי. אין זה סוד שהדיפלומטים הראשונים שחו את השפעותיו המסתוריות של הנשק היו עובדי השגרירות האמריקאית בקובה. בהתחלה חשבו שמדובר בתלונות סתמיות של עובדים שלא חשו בטוב, אך עם התגברות זרם התלונות מצד העובדים שסיפרו שלפני הופעת התסמינים חלקם שמעו קול רחש דק שנשמע כמו קולו של צרצר, קמה ההשערה שיתכן שמדובר בנשק קולי מסוג בלתי מוכר. יתכן, שיערו החוקרים, שבדרך כלשהי הפעלת הנשק המסתורי היא על ידי השמעת קול שלא נקלט באוזן האנושית בדרכים רגילות, והוא זה שאחראי באופן בלתי מובן לפגיעה בדיפלומטים האמריקאים.

הדיווחים שהגיעו על תוצאות הנשק המסתורי כללו שורה של תסמינים: כאבי ראש, בחילות, בעיות שינה, סחרחורות, קשיי שמיעה, טשטוש ראייה ועוד. בדיקה של החולים הובילה את רופאיהם למסקנה שהם סובלים מפגיעה מוחית רחבה.

ואכן, בעקבות תלונות שהגיעו מאת רבים מהנפגעים שדיווחו גם על רעש מוזר צורמני שהגיע עם התסמינים או בסמוך להם, הגיעו

רולנד המופתע שב על עקבותיו, "החלטת שאתה כן רעב?" שאל בקול מתגרה.

סבר פניו של ג'ימי נותר רציני, "אנא השאר כאן את המגש וצא מהחדר, אני צריך לבדוק משהו. וקח לך שני משולשים", הוסיף בנדיבות, שולף שני משולשים מהמגש ומניח אותם על גבי צלחת קרטון שהיתה במשרדו.

את מפיות הנייר שבאו יחד עם הפיצה הוא צריך לבדוק, כמו את יתר המגש.

ביאוש מה הניח את התזכיר בצד, בעודו מבטיח לעצמו שישב אליו בהמשך. אם יש כאן רמזים, האדם ששלח אותם יאלץ לחשוב כיצד להעביר לו אותם בצורה ישירה יותר.

בשעה אחת בצהריים נשמעה נקישה על דלת המשרד ורולנד מזכיר השגרירות נכנס עם מגש פיצה, "החלטת לפנק את עצמך?" שאל בחיוך.

"אני? מה פרוש?", אמר ג'ימי במבט תוהה.

"לא הזמנת פיצה?"

"אין לי זמן לעצמי, רולנד", השמיע ג'ימי אנחה, "איך הגעת למסקנה שאני הזמנתי?"

"אוקי, השליח אמר שזה עבורך". רולנד הניח את המגש על שולחן העץ.

ג'ימי ביקש ממנו לקחת את המגש למטבח ושהוא מוזמן לאכול ממנו בעצמו.

רולנד נכנס שוב כעבור רגע, המגש שוב בידיו.

"כן, רולנד, אני עסוק כרגע, לא הבנת שהמגש צריך להיות במטבח?" "הבנתי ג'ימי היטב את הוראתך, רק שיש כאן משהו מוזר".

"טונה במקום גבינה? סיגר קובני במקום פטריות?" התבדח ג'ימי והתרומם ממקומו, ניגש אל מגש הפיצה.

"חמשה משולשים? השליח לקח שלושה?" התלוצץ ג'ימי לאחר ששלח מבט קל אל המגש, "עזוב, בסך הכל פיצה. תניח במטבח ואם לא בא לך לאכול אבין אותך. באמת משונה הסיפור הזה".

רק לאחר שרולנד יצא ממשרדו, חש ג'ימי כיצד הזיכרון מציף את מוחו. חמש! חמישה משולשים!

המספר הזה רודף אחריו היום.

"רולנד, חזור הנה עם המגש בבקשה", אמר בקול רם, "מיד! ואל תאכל את הפיצה, אני צריך לראות משהו".

מידי פעם, ממחישים את הוויכוחים הסוערים בבית המחוקקים. מלכה סגר את הרדיו בלחיצת כפתור.

"ההתנהלות במדינה הופכת להזויה יותר ויותר, נתנאל הלל. נמאס כבר", רטן, "שבוע שעבר נכנסתי למחסן, אתה שומע? כל החברה המתנדבים הלכו, צחקו, דיברו, ישבו בחצר עם נרגילה. למה אתה לא בא לשם באמת?"

נתנאל הלל משך בכתפיו.

"אז אתה שומע? היה שם בלגן. חבילות הסתובבו, מזגנים פעלו על קור אימים, קרשים זרוקים, אפילו סולם אחד היה מונח לאורך, מפריע לעבור. לאף אחד לא היה איכפת."

"וואו".

"הסתכלתי על החברה הנחמדים. היה שם את זה הגבוה שחשב שהוא בחדר כושר, ואת ההוא שרקד לקול צלילי המוזיקה שעלו ממערכת הגברה, באותו רגע לא היה משנה לי מי יסדר, העיקר שיהיה סדר. אתה מבין? ואז חשבתי לעצמי עד כמה הבלגן במחסן מזכיר לי את הבלגן שיש בעולם."

פתאום הבנתי שגם ה' רוצה שיהיה סוף סוף סדר - ולא משנה לו מי יעשה את הסדר הזה. אנשים חושבים: מי אני? למה אני? מתוך עצלות או מתוך ענווה. ואז הבנתי באותו רגע שלבורא לא משנה בכלל מי אתה, מה אתה, אם קוראים לך נתנאל הלל או שוקי. קדימה, תעשה, תפעל, תסדר."

נתנאל הלל הסיר מעליו את חגורת הבטיחות, שיחרר את עצמו, נושם עמוקות. "כיוון חשיבה מקורי. גם אני חשבתי אתמול כמה בא לי לשנות דברים בעולם. רק שאני לא יכול לעשות כלום, כידוע לך."

"אתה מוזמן לשים חגורת בטיחות, זה ראשית כל. אני פשוט אעצור בצד ואתה תאלץ לשוב באוטובוס לבית."

"יש לך חבילות?"

"אסתדר, אקח מישהו אחר."

פרק 2

נוכחותו של שוקי מלכה תופסת את כל מרחב הראיה ברכב. ראשו כמעט נוגע בתקרת המכונית, וההגה אחוז בידיו כמו הגה צעצוע. הוא עצמו נהג מיומן ואחראי, עיניו משוטטות לכל כיוון, קולטות בו זמנית את כל נתוני הכביש. מבט קטן לספסל האחורי מוכיח לנתנאל הלל שהארגזים קטנים יותר ממה שראה בחלום. מזכירים לו שחלומות חסרי פרופורציה.

"תפסיק לסגור ולפתוח את חגורת הבטיחות, נתנאל הלל."

"להשאיר פתוח?"

"סגור כמובן."

"אתה מכיר אותי, שוקי. לא מסוגל לחוש מוגבל."

"למען ביטחונך עשה זאת, אם לא למען השוטרים הרבים שמחפשים אנשים כמוך."

שוטרים! נתנאל הלל הרצין באחת, נזכר בבלגן שהיה להם אתמול בשכונה. הוא עוצם את עיניו לשבריר שניה, מאזין לרדיו שברקע. השדרן דיבר והסביר על חילוקי הדעות בכנסת. קולות ויכוח נשמעו

נתנאל הלל שלף מארנקו טופס קופת חולים, "יש לי אישור מהפסיכיאטר, גם הוא הבין שאני לא יכול".

מלכה העיף מבט אל המכתב, "הלכת לפסיכיאטר בשביל זה?" בקולו אי אמון מהול בתדהמה. הוא עצר את הרכב לרגע, מכוניות צפרו והוא מיהר להתניע שוב.

"כן. אני לא חושב שאני צריך להתבייש בבעיות שלי".

"יפה. בכל זאת תחזיק את החגורה ככה, כאילו אתה חגור, אתה יודע, משטרה ופסיכיאטריה הם שני תחומים נפרדים".

נתנאל הלל צחק.

"אז איפה היינו? אה, כן. שכל אחד יכול לשנות את העולם".

"סדר בעולם זה לא כמו סדר במחסנים שלך שוקי ואני בכל מקרה חושב שעדיף לחכות למשיח". אמר נתנאל הלל, "אין סיכוי שמשוה יזוז במדינה הזו, הכל מכור מראש".

מלכה כאילו לא שמע את תגובתו, "זה כל כך לא משנה לאלוקים מי יעשה סדר", שב ואמר, "אפילו המנהיגים מהתורה לא באו מהממסד הרגיל. משה רבנו היה בן בית אצל פרעה, כבד פה וכבד לשון".

"הוא היה בנו של עמרם".

"נכון, כמובן, לא חשבת שהבן של פרעה יוציא אותנו ממצרים", אמר מלכה, והוסיף, "דוד המלך היה כידוע בשולי החברה לפני שנמשח בידי שמואל הנביא למלך, שאול המלך היה נחבא אל הכלים, אונקלוס היה גר וזכה לתרגם את התורה לארמית".

"ורבי עקיבא".

"נכון, רבי עקיבא. אני חושב שדווקא במקום בו אתה מבין שאתה שונה, משם אתה מרגיש שאין לך מה להפסיד, ואז אתה מתפתח בדרך משלך. כשה' אמר 'אל תגעו במשיח' הוא אומר שכל עם ישראל הם משיחים של ה' יתברך".

"אוקי. מחר נלך לכנסת עם שופרות ונכריז שכל חבר כנסת הוא משיח?"

מלכה חייך. "האמת שהיום אתה נכנס לכנסת, ובלי שופר. יש לי חבילה לתת לחבר הכנסת חליל חסן".

שוטר אותת להם לעצור. הוא היה קשוח ועצבני, האישור הפסיכיאטרי לא עניין אותו כהוא זה, "גם אני יכול להדפיס במדפסת אישור שאני נכה, נתנאל הלל גרץ", אמר בעודו מגיש את הדו"ח בתנועה רחבה של ניצחון, לא מתייחס לתחנוניו של נתנאל הלל.

נתנאל הלל ניסה לראות מהבעת פניו של מלכה מה הוא חושב עליו, אך מלכה נותר רציני ואדיש. נוהג בכובד ראש ואפילו לא מעיר לו פעם נוספת לחגור חגורת בטיחות.

רק חיוך קטן הופיע על פניו כששמע את ה'קליק' מכיוונו של נתנאל הלל.



זו פעם ראשונה שהוא רואה את משכן הכנסת מקרוב. חבר הכנסת חליל חסן קיבל את החבילה בחיוך רחב של תודה, נתנאל הלל השתהה מעט, בתוך ליבו קיווה שהאיש יפתח לידו את הארגז שהיה קל להפתיע, וכך יוכל לראות את תוכנו, אך לאכזבתו הח"כ הניח את הארגז בצד בעודו נפרד ממנו בברכות לבביות לרוב.

נתנאל הלל יצא מחוץ ללשכה בצעד איטי, בוחן את המסדרון בעניין רב, ומחשב את צעדיו.

הוא יכול ללכת לכיוון המליאה, או סתם לסייר ברחבי הכנסת. לאחר כל התשואול והתחקיר שעבר כדי לזכות לאישור מצד אנשי משמר הכנסת להכנס פנימה, יהיה זה בזבוז לצאת מכאן כל כך מהר.

הוא צעד בנחת בעודו שולף את הסלולרי מכיסו, "שוקי, איפה אתה? אני מתעכב כאן עוד קצת".

נתנאל הלל הביט אליהם, מנסה להבין מה הם רוצים ממנו בדיוק, וגניח בליבו לנוכח הסיטואציה המפתיעה. חילוני, דתי וחרדי עומדים ומדברים על הצבא במשכן הכנסת. לאחר רגע חש כיצד הכעס מטפס בתוכו לאיטו, לצד פליאה על עצמו. למה הוא כועס?

הוא כועס כי בדיוק לאחרונה האזין להרצאות בנושא הזה. יש לו כל כך הרבה מה לענות. המון. הוא יודע כל כך הרבה דברים שיכולים לפתור הרבה תהיות לצעירים הללו, המולעטים בטענות כלפי הציבור ממנו הוא מגיע. ומרוב שהוא עסק ובחש בנושא הוא חש שזה קצה הגבול. די כבר, נמאס.

"סתם שאלתי דותן. אני רוצה לדעת מה יש לו לומר, אני נקרעתי בצבא, מפקדים קשוחים משמעת מטורפת וכל השאר". אמר יוגב למה שהם לא יתרמו למדינה?"

"עזוב, נראה אותך משקיע בתורה כמוהם, תכבד. חוץ מזה שאתה יודע שהצבא לא מתאים לאורח החיים שלהם".

נתנאל הלל חש כיצד הכעס גורם לו ליישר את כתפיו במחאה שקטה, עיני הדבש שלו הפכו לאפורות, כמו בכל פעם שסערת רגשות פקדה אותו. הוא ניסה לומר לעצמו להירגע וסידר את מחשבותיו המתרוצצות במהירות.

"יכולתי להסביר לכם שלימוד התורה מגן על העולם". אמר, "זה כתוב בתורה - באותה תורה שמקנה לנו את הזכות על הארץ הזו. אני יכול להסביר לכם שהעולם עומד על התורה", הוא שאף אויר לרגע, "ואני יכול לומר שאם המנהיגים של המדינה החליטו שחובה ללכת לצבא, וזה יהיה כור היתוך להכנס לחברה הישראלית - רק שהחלטה הזו לא מחייבת אותי, כי אני לא כפוף למנהיגים חילוניים, אלא לדעת גדולי התורה".

הם שתקו, מנסים לעכל את דבריו ויותר את זעמו שבצבץ בין המילים שאמר. שתיקתם נתנה לו עוז להמשיך, "אבל אני רוצה לומר לכם שאני יודע שגם אם היינו הולכים לצבא, גם אילו היינו משתלבים בשוק העבודה באופן מלא, גם אם לא היו לכם סיבות לטענות כלפינו עדיין הייתם מרגישים שאנחנו לא בסדר, וזה נובע מהשנאה שלכם

"שיערת לעצמי שתרצה להישאר כדי להתרשם מהכנסת", אמר לו מלכה בקול מהיר, "כך שנסעתי הלאה, לכתובות הבאות. כשתרצה לחזור תיתן לי התראה לפחות חצי שעה קודם".

"מי יעזור לך עם החבילות?"

"הסדרתי, זה בסדר". שוקי נדיב וגם יודע לתכנן צעדים קדימה. נתנאל הלל הודה לו והטמין את הטלפון בכיסו.

ליד המדרגות סמוך למליאה עמד בחור גבה קומה וסקר אותו קצרות. "לאן?"

"אני סתם מטייל כאן. מי אתה?"

"קוראים לי יוגב, מאבטח".

"אוקי, אתה מרשה לי לראות את המליאה?"

"לא עכשיו, לא מקרוב, אתה יכול ללכת ליציץ הציבור ולצפות משם".

"טוב, תוכל להסביר לי איפה זה יציץ הציבור?"

"אלווה אותך לשם", אמר המאבטח.

רגע לפני שנתנאל הלל נכנס פנימה, הוא ראה שמלווהו רוצה לומר לו משהו. הוא נותר לעמוד לראות אם אכן יש לו מה לומר, וכך זכה לשמוע ממנו את השאלה הנדושה ביותר שאפשר לשאול בחור חרדי כמוהו, שזו לו פעם ראשונה בכנסת: "תגיד לי, למה אתם לא עושים צבא?"

נתנאל הלל הביט אל ראשו הגלוי. "צבא?" שאל, חושב בליבו מאיפה נפל עליו הסיפור הזה עכשיו, "למה אתה שואל? אתה עשית צבא?" הוסיף לשאול, מנסה לסדר את המחשבות לנוכח השאלה המפתיעה.

"כן, בטח. עשיתי שירות קרבי".

צעיר נוסף, על ראשו מונחת כיפה סרוגה קטנה, עמד לצד פתח היציץ. נתנאל הלל הבחין שחולצתו זהה לחולצה של מלווהו והבין שאף הוא מאבטח. "עזוב, יוגב. מה 'כפת לך, הם לומדים תורה", הוא התערב במפתיע.

נתנאל הלל רצה להכנס ליציע, אך קולו של דותן רדף אחריו, "אנחנו שונים, בורא עולם רוצה שנהיה שונים, אם הוא לא היה רוצה בכך הוא היה פשוט גורם לנו להיות זהים", אמר הבחור בעל הכיפה הסרוגה, "יש בינינו חומות. כל אחד חי בצורה שונה. אתם מקפידים על שמירת ההלכה בצורה המהודרת ביותר, אנחנו נותנים במה יותר לתמונה הכללית. מעניין אם אפשר לשלב".

נתנאל הלל סקר אותו קלות, בהפתעה. "אני לא חסיד של גבולות", אמר לאחר רגע של מחשבה, "אבל יש גבולות שאני יודע שלא ארצה לעבור, ואלו גבולות ההלכה. אני חושב שכשדוד המלך אמר בתהילים 'השם גבולך שלום' הוא פשוט הביא מציאות אחרת של גבול ידידותי, כזה ששומר על הבידול שלך תוך כדי שאתה חי עם האחר בשלום".

"וואו, יפה. איך קוראים לך?"

השאלה הגיעה משני אנשים בו זמנית. דותן המאבטח ואדם בעל חזות חרדית שהבחין בחילופי הדברים ונעצר להקשיב, עוקב בעניין אחרי הדברים.

"קוראים לי נתנאל הלל גרץ".

האיש, ממוצע קומה בעל זקן קטן ועיניים מחייכות אמר לו, "שמי מוטי מאירי ואני עוזרו האישי של חבר הכנסת צביאלי ויד ימינו כאן בכנסת, הייתי שמח שתבוא עמי ללשכה של צביאלי, יש לי הצעה מעניינת עבורך".

באותו היום לא נכנס נתנאל הלל ליציע הציבור, ולא ראה את הנבחרים במליאה, הוא כן נכנס ללשכה של צביאלי, ולצד המחמאות שקיבל על הדברים שאמר, קיבל גם הצעת עבודה מעניינת.

כלפי לומדי התורה. חז"ל כבר הגדירו את היחס הזה בתור 'שנאת עמי הארץ לתלמידי חכמים'. אתם פשוט מרגישים שאנחנו נעלים ממכם. אתם לא מסוגלים לראות אנשים שאין להם מסכים והם מאושרים וטוב להם בחיים של הסתפקות במועט. קשה לכם לעכל את העובדה שאנחנו לא חיים את התרבות המערבית ויש לנו חיים מספקים אפילו יותר ממכם. אתם מתוסכלים כי אתם לא יכולים או לא מסוגלים או פשוט הייעוד שלכם בעולם שונה.

אתם מרגישים שאנחנו מתנשאים מעליכם כי המוסר של התורה הופך אותנו לנעלים יותר. קשה לכם להבין איך אנחנו מצליחים לשמור ולקיים את המצוות. זה פשוט לא נקלט לכם במוח שיש אנשים שלא רצים אחרי כל ההבל של העולם הזה ובוחרים בחיים של רוח. אתם... אתם חיים בדרך אחרת, ופשוט לא מוכנים לקבל את זה שיש אנשים שונים ממכם. אתם מפרשים אותנו מתוך נקודת מבט מערבית גלוזה". הוא שתק, חש שהנאום גזל ממנו את כל האנרגיות שלו.

"אתה בא לומר שאנשים שונאים ובאים בטענות לאחרים כי הם מרגישים שהם נעלים מהם?" דותן היה מהיר מחשבה.

נתנאל הלל בחן את הדברים, "יתכן", אמר כעבור רגע, "אני ציטטתי את דברי חז"ל, אפשר לפרש את זה ככה".

"שנאה בין מגזרים נובעת מקנאה? מתוך נחיתות? כי מגזר אחד חושב שהשני טוב יותר?" התעניין יוגב.

"אולי".

"אז איזה מגזר אתם שונאים?" שאל דותן.

אופס. שאלה מעניינת. נתנאל הלל שתק. "אתם מודים שאתם שונאים אותנו?" שאל לבסוף.

"עזוב, סתם גלשנו לשיחה פילוסופית. תכנס ליציע ותראה את השנאה שיש בכנסת, הכל בסדר", יוגב טפח לו על השכם, והלך לדרכו.

ולקחו את השלטון לידיהם. מאוחר יותר היגרו הנה אנשים מארצות נוספות. כל קבוצה עם סיפורה.

אופן השלטון בקובה ידע שינויים רבים מאז פלשו למקום אזרחים מספרד. תחילה המקום נשלט בידי רודנים שהצליחו לצבור עבדים ורכוש רב, התנהלות שהובילה למרד בעקבות שאיפת האזרחים לשחרור ועצמאות. החל מסוף המאה ה-19 ארצות הברית שלטה בקובה והחלה לפרוח במדינה התרבות האמריקאית. ארצות הברית אמנם יצאה מתוך נקודת הנחה שהאינטרס האמריקאי דורש שקובה תהיה תחת חסותה. למרות זאת, כאשר התרחש מהפך בו לקח רודן בשם בטיסטה את השלטון לידי, ארצות הברית תמכה בשלטונו.

לאחר יותר מעשור התחוללה התקוממות נוספת נגד השלטון בה פידל קסטרו לקח את המושכות לידי. מהפכה זו גרמה לשלטון בקובה להפך לקומוניסטי, ארצות הברית נאלצה לזוז הצידה בעוד ברית המועצות תפסה את מקומה. השלטון החדש, בד בבד עם פיתוח תשתיות רווחה וחינוך, הטיל מגבלות על זכויות האזרחים.

המתיחות המרכזית כעת בין ארצות הברית לקובה נובעת מהטענות על הפרות זכויות האזרחים במדינה בה השלטון קומוניסטי שולל בחירות דמוקרטיות. צורת הבחירות הנוכחית, בה הבחירות הן למפלגה אחת, הזוכה בשלטון מעצם העובדה שאין לה אלטרנטיבה, גורמת למדינות החופש לביקורת חריפה וליחסים מתוחים מול התנהלות זו.

גימי היה מודע למצב הנפיץ הטמון בתוכנו של המכתב שלפניו.

הוא חש תקווה שרק טוב יצא מהסיפור הזה.



"אתה נראה ממש בחור לעניין, נתנאל הלל", אמר לו מוטי מאירי, "כמו שאתה בטח כבר יודע, הבחירות מתקרבות אוטוטו. מדובר במערכה מכריעה. למפלגות החרדיות חשוב להיות בקואליציה כי

פרק 3

כפי שחשב, על מפית הנייר נכתבו מספר מילים, גימי חש כיצד דריכות ועניין גורמים לאדרנלין לזרום בגופו.

"אני עובד ביטחון בהוואנה, ורוצה לעבור לארצות הברית. אם יש לך אפשרות לסייע לי אשמח להיפגש אתך ליד הבית הישן של דון פרדיננד בדרום העיר, היום בשבע. המספר הזה ישמש אותך בהמשך לצורך קוד זיהוי".

עיניו של גימי עברו מספר פעמים נוספות על השורות, המספר הזה? הכוונה למספר חמש? או למספר שבע?

הוא שלל עד מהרה את המחשבה שמדובר במלכודת, נותר לו רק לחשוב איך להגיע לבית העתיק שהשלט הקבוע לצדו מספר את סיפורו של דון פרדיננד.

גימי מכיר את ההיסטוריה של קובה, שהיתה בעבר הרחוק ארצם של האינדיאנים וידועה בתור אחת מהארצות הראשונות שגילה קולומבוס כשיצא למסעו המפורסם במהלכו מצא את אמריקה. ראשוני המתיישבים, ואלו שצאצאיהם הינם חלק מאזרחי קובה כיום, הם מהגרים שבאו לקובה מספרד, השתלטו על הילידים תושבי המקום

"אוקי. אז אני שונא לשכנע אנשים. אני חושב שכל אדם רשאי לעשות כרצונו וכהבנתו. שכנוע פירושו להתערב לאדם בחיים שלו", אמר נתנאל הלל את דעתו.

מוטי התרומם על מקומו, לחייו עטו אודם קל, הוא דיבר נמרצות והחביבות שלו נעלמה. "אתה יודע על מה אתה מדבר? העולם הרי לא מוסרי כמו הדעות שהצגת. מתנגדי היהדות הנאמנה נותנים כסף רב לאגודות ואנשים בעמדות מפתח כדי שינהלו מלחמה נגד הבורא ותורתו. האזרח סופג מסרים לאין מספר נגד התורה. תחשוב על אותו מצביע תמים, שכל היום שומע מכלי התקשורת שהחרדים לא בסדר. הוא עצמו בעל רקע מסורתי, יהודי טוב שחשוב לו עתיד המדינה. אבל המידע אליו הוא נחשף משבש לו את יכולת הבחירה. אנחנו באים אליו, מראים לו מיהו האדם החרדי האמיתי, ומסייעים לו לשים פתק שיעזור לעתיד היהדות. אם לא נסביר לו, הוא ימשיך לחשוב שאנחנו גנבים. יש פתגם חסידי שאומר 'חזקה לתעמולה שאינה חוזרת ריקם'. מול כל התעמולה המכוונת כלפינו, אנחנו חייבים לתת את הקול הצודק שלנו", הוא התיישב ונרכן קדימה, קולו נמוך לפתע, "תקשיב לי נתנאל הלל. מדברים על כך שמדובר בתקופה מכריעה. אנחנו עובדים קשה בכנסת. יתכן שאחרי הבחירות יהיו שירצו להפחית את ההשפעה החרדית".

נתנאל הלל האזין ברתק, "את ההשפעה של בורא עולם אי אפשר להפחית בכל מקרה", אמר לבסוף בקול מרגיע, רוצה לעודד בעיקר את עצמו אחרי הדברים ששמע. "ואני לא בטוח שאני מי יודע מה יודע לעבוד ולשכנע".

השתיקה הרועמת שהגיעה מצדו של מוטי גרמה לו להוסיף, "ההשפעה מתוך הכנסת יותר מדברת אלי. אם תיתן לי לעבוד יומיים בשבוע בכנסת - אני מוכן לעבוד יומיים נוספים בעבודות בשטח".

מוטי לא נראה מופתע, "אתה נשמע כמו פוליטיקאי אמיתי". אמר, והגיש את ידו ללחיצה, "תבוא לפה, תלמד את המקום ואולי תמצא רעיונות יצירתיים להשפיע גם מכאן. אמנם לא הייתי תולה בכך תקוות אבל תמיד יש הפתעות".

נראה שזו הדרך לשמור על הצביון היהודי כאן בארץ ישראל. אנחנו צריכים אנשים כמוך".

מוטי השתהה מעט, נותן לו אפשרות לחשוב על מה שאמר. נתנאל הלל נראה מסוקרן ואפילו קצת נרגש. עבודה בכנסת, מי היה מאמין. עיניו חלפו על פני קירות החדר הספרטני משהו, הנציגים החרדיים עובדים קשה. אתה בא מתוך העולם שלך, ואמור להתמודד יום יום שעה שעה עם דעות שונות, אפילו עוינות. קשה אך שווה, המטרה לסייע לעולם התורה שווה את הכל.

"אשמח לעבוד כאן". אמר בפשטות.

"איפה?" עיניו של מוטי נעו אף הן על פני החדר.

"כאן, בכנסת".

"אוקי, אז אולי לא הבנת אותי. אני לא מחפש כמובן עזרה בכנסת. פשוט ביקשו ממני לגייס צעירים שיצאו לשטח. המלחמה האמיתית בזמן הבחירות היא לא בכנסת אלא על כל קול. תחשוב על זה שלכל פתק בקלפי יש משמעות אדירה".

"לפתק אחד אין - כשזה מצטרף לכל הפתקים יש לו משמעות כלשהי".

"אתה טועה. הפתק הראשון והפתק המכריע שווים באותה מידה. כ-ל פתק קובע".

"אז אתה רוצה שאעבוד לגייס מצביעים? גם שוקי מלכה הציע לי לפני שבוע עבודה דומה, לא ציפיתי להכנס ללשכה של צביאלי לשמוע את ההצעה הזו", נתנאל הלל היה מאוכזב ואפילו קצת ממורמר. אחרי כל המילים הגבוהות ותחושות הציפיה המרוממות - חשב לצאת מכאן עם ניהול ראשות וועדה בכנסת לפחות.

מוטי חיך. "אני מנהל את עבודת המטה כאן בעיר. אני עוקב אחרי המצטיינים".

"אלו שמביאים הכי הרבה קולות?"

"גם".



"אחחחח מוטקה מאירי, עסקן עם לב זהב", אמר שוקי בדרך חזור, כשנתנאל הלל מצא את עצמו מספר לו על התפקידים שמוטי הביא לו.

"אתה מכיר אותו?"

"חבר טוב שלי". עבור שוקי. איך שזה נראה - חצי מהעולם חבר טוב שלו. את החצי השני הוא לא מכיר עדיין. נתנאל הלל שתק, מפענח את תגובתו של שוקי, הוא לא נראה מופתע, נראה שהוא אפילו הכיר את הסיפור.

"אתה שלחת את מוטי להציע לי לעבוד במטה הבחירות?" זה נשמע מופרך, רק אין לדעת.

החיך של שוקי לא מוסתר, "אתה מבוזבז נתנאל הלל, גם אבא שלך אמר לי שאתה בחור עם ראש על הכתפיים, חבל שתברוך כל היום סביב עצמך".

אבא שלו.

"אהההה".

"סך הכל כולם לטובתך".

"חשבתי שאתה באמת צריך עזרה עם החבילות, חשבתי שהעוזר של הח"כ באמת התלהב ממני".

"החיים מעט יותר מורכבים, נתנאל הלל. בא נאמר זאת שהם קצת הרבה מורכבים".

"נכון, צודק".

מחשבותיו של נתנאל הלל נודדות אל אתמול. הוא כתב מספר מילים על דף, האם יתכן שהדף הגיע לידיהם של הוריו? מה כתב שם... שהוא רוצה לשנות את העולם. איזו מבוכה. יש סיכוי שזה בנו של שרוליק אחיו... הוא כנראה נכנס לחדרו בזמן שהוא נרדם... או שאמא שלו קלטה עד כמה הוא נסער. נתנאל הלל עצם את עיניו. הוא לא אוהב

שעוזרים לו מאחורי גבו. הוא לא אוהב שמרחמים עליו, שמנסים לפתור לו את הבעיות שלו. לא בא לו לעבוד במטה הבחירות, גם הכנסת לא באמת זוהרת. בסך הכל מסדרונות מפורסמים, אולמות, תמונות של אישים שהציבור בחר בהם בבחירות דמוקרטיות מטופשות, מליאה מצוידת במיטב הכלים הטכנולוגיים עבור נבחרי ציבור שיכלו להביא בשורות חדשות ובמקום כל זאת מעדיפים להתקוטט. והוא לא רוצה לתקן את העולם, נקודה. סתם מצב רוח שנפל עליו אתמול. העולם מתנהל כמו שהוא צריך להתנהל.

מקסימום יחזור לבית לנוח. הוא עייף מהיום שעבר עליו.

"מוטי אמר לי שתבוא יומיים לכנסת, נתנאל הלל. ובשאר הימים תסייע למטה לגייס קולות. אתה עוד תגיע רחוק. אל תשכח מי הראשון שעזר לך", נשמע קולו של שוקי. האם ניחש את מחשבותיו? אחרי כל התרגיל שעשו לו דורשי טובתו, הוא כבר לא בטוח בכלום.

"אתה נראה מאוכזב. אני אוהב להיות גלוי לב, רק שזה לא מתאים תמיד", אמר שוקי בקול מתנצל. נתנאל הלל התנער ממחשבותיו. הוא שקוף כנראה.

"זה בסדר שוקי. כנראה שככה זה העולם. אתה אף פעם לא משיג דברים בגלל עצמך, כי פשוט אין לך את זה", אמר בקול איטי, "אתה מתקדם כי אתה נלחם, או מזייף, או מתמסכן, או הסביבה שלך רוצה לעשות טוב בעולם ומחליטה שאתה זה שצריך לרחם עליו".

"שכחת לומר אפשרות נוספת והיא שאתה יכול להתקדם על ידי עבודה מאומצת והתמדה. וסתם ככה כדאי שתדע שכשאדם עייף הדברים נראים לו גרועים ממה שהם באמת", השיב שוקי בסבלנות, "האמת הרבה יותר מורכבת. ובאופן כללי, אתה צודק. אנשים הם אינטרסנטים, וזה טוב שהם כאלה. חוץ מזה שכמובן אתה יכול להסתכל על המציאות בצורה אחרת, והיא שהכל שליחיו של הבורא לעזור לאדם לממש את המטרות שלו, ומה שאתה צריך זה לחפש מטרות טובות ולהיות בעל רצונות טובים, כדי להפוך לכלי ראוי. ובמיוחד כעת, כשאתה עומד בפני מפגשים עם בני אדם ולפניך עולם

שלך, אלא שם מול עיניך את האמת בלבד. באופן הזה אתה לא מתייאש, לא נעלב, לא חי על תגובות, הערות ומחמאות, זה קשה, אך זה אופן ייצור הדבש".

שלם עם מטרות של עשייה, טוב שתדע זאת. תרשה לי לומר לך כמה טיפים מנסיוני. אתה מקשיב, כן? תיקח את הדבורה כמשל..."

"לי אין אינטרסים, ובחיים לא יהיו לי", נכנס נתנאל הלל לתוך דבריו, "אני לא חושב שאם הייתי איש ציבור הייתי דואג לכסף שלי או לכבוד שלי. אני הייתי דואג נטו לציבור, לעניינים שצריך לדאוג עליהם. אילו רק היה ראש ממשלה חרדי", עניו של נתנאל הלל ברקו, "העולם היה משתחוה אלינו".

"אנחנו לא שואפים שהעולם ישתחוה אלינו נתנאל הלל", אמר שוקי, "הרי לך אינטרס..."

"זו תהיה התוצאה. כמובן שזה יכול לקרות רק בימות המשיח", מיהר נתנאל הלל לומר, "רק למה שלא נטעם מהחלום הזה כבר עכשיו?"

"איך?"

נתנאל הלל שתק.

שוקי ניצל את ההזדמנות ואמר, "רציתי לומר לך את משל הדבורה, קח אותו אתך לכל סוג של עשייה שתתקל בה בהמשך הדרך".

שוקי עצר לרגע את שטף דיבורו וסובב את ההגה, בפניה ימינה הם מגיעים לרחוב ריה"ל, הרחוב בו נתנאל הלל התגורר, הוא שינה את קצב דיבורו והחל לדבר מהר יותר.

"הדבורה מייצרת לעולם את אחד מפלאי תבל. מאכל מזין ומתוק, בעל סגולות שונות, שלא היה מגיע לעולם לולא הדבורה היתה מייצרת אותו, דרך מערכת נפרדת ממנה. אפשר לומר שהדבש מיוצר דרך הדבורה, אך לא נוצר בה באמת, אלא בכלים אחרים, מערכת נפרדת וסטריילית לגמרי".

"אוקי".

"הייתי אומר שזה מה שנדרש מכל מי שעוסק בעשייה מכל סוג, נתנאל הלל. להפריד את עצמך מהתהליך ומהתוצאה. להיות שם, לייצר דבש כי לכן קיבלת כלים לכך, רק שאתה מבין שמדובר במערכת נפרדת ממך, בו אתה לא מערב את האגו שלך, את הרצונות שלך, את הדעות

לא מאמין שיש לו כח או יכולת לשנות משהו, אולי באמת מתאים לו לעזור רק במטה הבחירות כמו שמוטי מאירי הציע לו.



האדם שהמתין לו נשען על עץ בקצה השדרה, במרחק סביר מ'הבית של פרנגדו'. לבוש היה מדי קצין, חיוכו משוחרר ומואר וגומת חן קטנה מצוירת על פרצופו.

ג'ימי זיהה אותו כשהלה הניף אליו את ידו לשלום בתנועת יד פתוחה שהביעה את המספר חמש. הוא התקדם אליו וסקר אותו קצרות, מנסה לתהות על קנקנו.

בניגוד לחשאייות שהתבטאה בתזכיר שקיבל ודרך מגש הפיצה, חשאייות שנשאה בתוכה חשש ואפילו פחד, הפגין הצעיר הקובני בטחון עצמי רב.

כעת, בעודם מנסים לתהות זה על קנקנו של זה, שאל אותו האיש: "מה הקוד?"

"קוד?"

"המספר מהעיתון הבוקר..."

"חמש?"

האיש הנהן בראשו וחיוכו הפך לנינוח יותר.

"נלך לכיוון החורשה", חיווה בידו אל עבר העצים בצד הדרך, "למרות שאני יודע שאין אחרי מעקב, לפחות לא בשלב הזה, זהירות לא תזיק".

"יתכן שיש מעקב דווקא אחרי", אמר ג'ימי. מאז החלו החקירות בעקבות 'תסמונת הוואנה' לפני מספר שנים חש שעליו לנהוג בזהירות יתרה, על אף מעמדו בשגרירות שהקנה לו תחושה כלשהי של ביטחון.

פרק 4

"אתה אדם מיוחד, שוקי. הייתי שמח לדעת מאיפה כל החכמה שלך", אמר נתנאל הלל רגע לפני שירד מהרכב, "ומהיכן כל הרצון שלך לעזור לזולת, בלי אינטרסים".

שוקי חייך, "החכמה שלי היא מהלימוד ומהרצון לדעת. וכמובן ממי שחונן לאדם דעת. אינטרסים יש לי כמובן וגם לך יש, למרות שאתה אולי לא מוכן להודות בכך, וסליחה ששוב אני מדבר אתך גלויות".

"אין לי אינטרסים", שב נתנאל הלל ואמר, "אני יודע שהכוונות שלי טובות. אני לא הסיפור כאן, אלא הרצון לעשות טוב - זה הסיפור האמיתי".

"אני שמח שאתה חושב ככה ומעריך אנשים שמעריכים את עצמם, נתנאל הלל". שוקי הפליג לדרכו, ונתנאל הלל נותר לעמוד זמן מה, סוקר את הרחוב החשוך. היום הארוך שעבר השכיח ממנו את ההריסות של יחידת הנופש.

הוא העביר מבט מוטרד על פני מה שהיה פעם מבנה מואר, ועלה לביתו בפסיעות כבדות. צדק שוקי, הוא עייף ורואה את הדברים באופן חסר פרופורציה. כך למשל המחשבה על הכנסת מייגעת אותו כל כך, והוא

קרלו עמד בפתח חדרו וסקר אותו ממושכות. מילאן הפטיר לעברו ברכת שלום חביבה, וניגש לבדוק מה יש על הכיריים, הוא עצמו היה במצב רוח מרומם, מה שגרם לקרלו להכנס אחריו למטבח.

"הצלחת?"

"מה הצלחתי?" מילאן נשא אליו מבט תמה.

"פגשת את האמריקאי? הוא הסכים לעזור לך לעזוב את קובה?"

מילאן החוויר. "מאיפה אתה יודע על הפגישה עם האמריקאי?" שאל בקול חמור, הרוגע שהפגין נעלם.

"שמעתי שדיברת אתמול עם אבא", רטן אחיו הצעיר, "למה אתה לא מציץ לי לבוא גם?"

"אתה נשאר כאן, קרלו, אם אבא היה מסכים לבוא איתי היית מצטרף אליו. לבד לא אוכל לדאוג עליך שם, אני צריך לדאוג לעצמי".

"אני כבר גדול, מילאן", קרלו נשמע נעלב, עיניו התרוצצו במהירות, אומדות את התגובות של אחיו הנערץ המשדר אליו ריחוק קריר ומתנשא, "אתה לא צריך לדאוג עלי. חוץ מזה שאני יכול לבקש עזרה מדודה פילר שגרה בפלורידה".

"דודה פילר, נכון", קולו של מילאן נשמע מהורהר. בתוך כל התכנון החשאי הספיק לשכוח את דוד ג'ון ודודה פילר המתגוררים במיאמי.

"תצליח לשמור את הסוד? לא תרצה להעביר את השנים הבאות בכלא, נכון?" סקר את אחיו ממושכות, מבטו מתרה.

"אתה מכיר אותי כפטפטן? כמובן שאני שומר סוד", קול של קרלו הביע עלבון.

מילאן הנהן בראשו, מתלבט. קרלו נהג מאז ומתמיד להתעמת מולו, תמיד הציג דעות הפוכות וסירב לקבל את דעתו. לקחת אתו את קרלו זה ליטול אתו את יריבו הקבוע.

מצד שני, מי אמר שאחים חייבים להסכים בכל דבר.

"ברור לי שאינך במעקב כרגע", אמר לו האיש הצעיר, ג'ימי סקר את הדרגות שעיתרו את כתפיו והבין מאין הרוגע שהפגין. במדינה קומוניסטית, אם אתה בעמדה הנכונה אתה יכול לגרום למציאות לנוע לקצב חלילה.

בחורשה מצאו מקום נוח לשוחח מול אגם מים מגודר שנראה היה מוזנח ובלתי מטופח.

"שמי מילאן בלאץ", הציג הלה את עצמו, "כמו שאתה רואה אני שייך לצבא קובה. ואני מעוניין לעבור לארצות הברית".

ג'ימי שתק בהפתעה למספר רגעים.

"תן לי סיבה מדוע", אמר כעבור שתיקה קלה.

מילאן בלאץ הרחיב את חיוכו, עיניו נצצו, ברק ניבט בהם, "אני הולך זמן רב עם המחשבה ש"אין ברירה לאדם אלא להיות חופשי", מדובר בציטוט של ז'אן פול סארטר".

"סארטר הפילוסוף? הוא עצמו אהד את הרעיון הקומוניסטי", אמר ג'ימי בפליאה.

"גם אני מוכן לאהוד את הקומוניזם", אמר מילאן בנדיבות, "רק שאני לא מוכן לחיות תחת שלטון שכזה. אני רוצה להיות משוחרר".

"ארצות הברית של אמריקה תיתן לך שחרור", קולו של ג'ימי ניסה למתן את תחושת ההתלהבות שחש. מרגע לרגע הבין עד כמה ארצו תשמח בנכס הזה שלפניו. הצעיר המרשים הזה המציג עצמו בשם מילאן בלאץ יכול מתוקף תפקידו להעביר לידי האמריקנים מידע רב ערך.



מצד שלישי, בתור אחיו הגדול הוא מחויב אליו. כך שהטוב ביותר יהיה לקחת עצה מאביהם.

הוא מזג לעצמו מהתבשיל שעל הכיריים והתיישב לאכול, תוהה בליבו אם דודה פילר נותרה נאמנה לאוכל המסורתי או שמא אוכלים שם המבורגר ופיצה כל היום.



דיון אליו האזין בעבר התחיל בשאלה ששאל אחד את רעהו למה הוא לא ממלא טופס הגרלה. "אין לי פרצוף לזכות בהגרלה" ... היתה התשובה והוויכוח שהתפתח היה סביב מזל, פרצוף מתאים וגורל. נתנאל הלל הבין שמדובר באמירה מטאפורית הבאה לומר ש'כסף הולך אחרי כסף'.

כעת, בעודו פוסע ברחבי הכנסת, מנסה להכיר המגרש בו נחקקים חוקים, נוכח לראות שהפרצוף שלו גורם לסובבים אותו לשאול שאלות שונות על העולם החרדי, החל מ"למה אתם לא הולכים לצבא" ועד "למה אתם גונבים את הקופה הציבורית". ועד בכלל. שאלות שונות ומכעיסות, שגרמו לנתנאל הלל לנסות להסביר, להסוות את התסכול שחש, ואפילו לחוש מצוקה.

איך מתמודדים כאן כל העובדים החרדים עם השאלות הללו?

כששאל עובדי כנסת חרדים איך הם מסתדרים עם השאלות, הוא נענה במשיכת כתף ובתשובה ש"דווקא לא שואלים אותנו שאלות". האם הם מיתממים, או שהם התרגלו ולא שמים לב, או שמא יש לו פרצוף שדורש שאלות כאלה?

הוא הצליח להכנס לאחת הוועדות כמלווה של חבר הכנסת צביאלי, עומד בצד ועוקב אחר חילופי הדברים.

זה היה מרתק לראות כיצד דיונים מתנהלים, אך בשלב כלשהו זה כבר הפך למשעמם, מה שחיוק אצלו את ההערכה לנציגי הציבור. איכשהו,

לשבת ולדבר על נושאים כבדי משקל, להבין עד כמה אתה לא מבין, לשמוע צדדים בעד ונגד ולהבין שיש לכל מטבע שני צדדים.

ולהציג את האינטרסים של הציבור שלך ולהילחם עליהם, צריך עור של פיל לשהות במקום שכזה.

או שצריך אמונה חזקה ומטרות נעלות, שיטשטשו את כל הקולות האחרים.

בהמשך היום הוא מוצא את עצמו לומד את הכנסת. מתעניין איך חוקים נחקקים, מי מחליט, ולמה. שוב ושוב מוצא את עצמו חושב כמה טוב היה אילו היתה במקום יראת שמים אמיתית, כזו ששמה את הרצון של הבורא במרכז, וכפועל יוצא האנשים יחושו פשוט יותר ענווה. כי מה הם מול כוחו הבלתי מוגבל של יוצר הכל?

וכשנבחרי ציבור יחושו ענווה ואת מגבלות כוחם, הם יאזינו לאמת בלי אינטרסים, הם יפעלו להגמיש את הבירוקרטיה, הם יפעלו מהר כדי להעביר חוקים מצילי חיים, הם ישימו מעקה לגג ולא רק מעקה לגג - הם ידאגו לבטיחות אמיתית, הם יזהו צרכים בתחום הבריאות ויגישו פתרונות, הם יפעלו במהירות, ביעילות, כאיש אחד כדי לייצל, לשמח, לפתור בעיות כשהן קטנות.

הם - - -

נתנאל הלל מוצא את עצמו עומד לרגע, עוקב אחרי מחשבותיו הדוהרות, ואחרי העשייה הקדחתנית בבית המחקרים.

הם כן פועלים, הם כן משתדלים, והוא שוב נסחף אחרי המחשבות הפרטיות שלו כיצד העולם צריך להתנהל. אנשים לא עובדים אצלו, הוא לא ראש ממשלה, ועדיף לו להפנים זאת כמה שיותר מהר.

בסיום היום הגיע שוקי להסיע אותו עם רכבו המסחרי, "הפעילות של השליחויות שלי הורחבה היום", הסביר בחיוך רחב למול המבט השואל של נתנאל הלל.

"איך היה היום בכנסת?" הרכב הגדול והמסורבל יצא לכביש, נתקל בפקק שיגרת, שוקי התרווח לאחור ומתח את זרועותיו אל מאחורי

"מכור? למה?" נתנאל הלל שאל באיטיות.

"לכל דבר, יחסים תלתיים עם אנשים, מכור לאוכל, מחשבות אובססיביות, בלגן פנימי, מכור לשליטה, כל פעם התגברתי על משהו אחד, והגעתי לאובססיה במשהו אחר. עד שהגעתי למסכים, ושם ההתמכרות הפכה למשהו טוטאלי. במסך יש הרבה פיתויים, הוא שואב אותך בלי שאתה שם לב, פותר לך בעיות ברגע. רק שהבעיות לא נפתרות באמת כמובן. אתה פשוט מסיח את הדעת".

"אההה..." נתנאל הלל הופתע לשמע גילוי הלב של שוקי.

"בתוך הלב אני חושב שתמיד הרגשתי שאני לא בסדר. כל כך לא בסדר, הפעולות שעשיתי לכפר על הלא בסדר לא עזרו אלא הוסיפו לתחושת הלא בסדר. לא משנה מה עשיתי, שתקתי, דיברתי, הלכתי, חשבתי, התפללתי, צחקתי, הכל היה לא בסדר. ריק פנימי אמיתי, כזה שכל המילים הטובות לא יעזרו למלא אותו. רציתי שליטה, רציתי לחוש מוערך ואהוב, רציתי ורציתי, רציתי שיתכלו עלי, רציתי לדעת שאני מוגן והכל בסדר, רציתי להפסיק להיות רע ומרושע. הרגשתי שאני לא בסדר". שוקי שתק, מתנשם, הביט לכיוונו של נתנאל הלל וחיך.

"לשבת מול מסך זה היה להרגיע את הרעש הפנימי הזה. זה היה בריחה. וזה גרם לי לחוש עוד יותר רע עם עצמי. בתוך הלב, בנקודה האמיתית שלי, לא רציתי להיות שם".

"כן". נתנאל הלל לא רגיל לשמוע דיבורים כאלה, למרות זאת הכנות היתה ממגנטת כמעט.

"ואז, בתוך כל הכאוס הזה, קיבלתי המלצה לקרוא ספר של רינגו סמית', עשיר קנדי שכתב ספרים על חיים משוחררים. אדם מדהים, שהביא לעולם את החשיבה החדשנית האומרת שהדבר היחיד שעשוי לרפא את האנושות מהתמכרויות זה על ידי עשייה. לעשות, לפעול, להתקדם. לא לתת לעצמך הנחות. אתה יוצא מהעצלות שלך ופועל, לא משנה במה. ובחיים לא חסר במה לפעול. ככל שאתה פעיל יותר אתה כבר לא מכור".

גבו, שפת גופו אמרה שהוא מבין שהם כאן כדי להיות תקועים זמן רב.

"היה ממש נחמד, רק קצת לא הבנתי איך כל הדיבורים הגבוהים שלך על עשיה שמחכה לי מתכתבים עם הבילוי שלי בכנסת היום. טיילתי, ראיתי, חוויתי חוויות, חשבתי מחשבות. אפס עשייה, כלום. אלא אם כן אתה מכנה את שתי השיחות שביצעתי עבור מוטי בשם עשייה".

"כן, אני מכנה גם שיחות טלפון בשם עשייה", אמר שוקי, "תלוי איך אתה מבצע אותן. אתה יכול לזלזל, ואתה יכול להעריך. אתה קובע איך להתייחס לכל דבר. דיברת יפה עם הפונים? שרתת אותם? שימחת אותם? מגיע לך וי. משימתך הושלמה".

נתנאל הלל לא ענה, מחשבותיו נשאו אותו אל שיחות הטלפון. הוא היה חביב כרגיל, ענה יפה ובאדיבות. האנשים היו מרוצים. מגיע לו וי.

"אני מכיר אדם מגמגם, נתנאל הלל. אדם שבמשך שנים התבייש לדבר בטלפון. כל שיחה היתה עבורו חוסר נעימות. הוא סיפר לי שבתהליך שעבר אחד החליט לשנות את החשיבה שלו, במקום להתבייש בגמגום שלו, אמר לעצמו: בטח מי שמשוחח איתי שמח שהוא לא מגמגם... אני משמח את בני שיחי. תוך זמן קצר הוא התחיל לחוש משוחרר יותר, הלחץ פחת. היום הוא לפעמים מגמגם ולפעמים לא, רק שתמיד הוא מסיים את השיחה בתחושה טובה שזה בסדר, הוא משלים עם עצמו".

נתנאל הלל חיך. "יפה מאוד", השיב, חש נינוח יותר, לצד סקרנות לדעת יותר פרטים על שוקי. שוקי, שעד היום הכיר אותו כשסייע לו פה ושם בשליחויות או בסיוע בערבי חגים בגמ"חים שהקים, מצטייר בעיניו מרגע לרגע כאדם מעניין ואפילו מרתק.

מעניין מה עומד מאחורי הסיפורים שלו.

הפקק נפתח לרגע, התנועה זחלה באיטיות.

"אני הייתי פעם מכור", אמר שוקי, כמו מבין את התהיות שלו.

עוזיהו הכיר את צעדיו של שוקי, למרות זאת בצעד זהיר מיהר להטמין את הרשימות במגירה שלפניו, להחשיך את המנורה ולהעמיד פנים כשקוע בכוס שלפניו.

כששוקי נכנס הוא התנער ונשא עיניים עייפות.

"שלום לך מלכה. עד עכשיו עמלתי על הרשימות. משימה חשובה ומתישה. אתה בטוח שזו הדרך היחידה לגשת לליבותיהם של חברי הכנסת?"

"קודם כל אנחנו לא נכנסים ללב של אף אחד אלא המסרים אמורים להכנס לתת מודע של הנבחרים היקרים", שוקי התיישב בכבדות, "אם כי במחשבה שניה יתכן שכניסה לתת מודע היא בעצם כניסה ישירות ללב בדרך העוקפת את המוח. נתת לי חומר חשיבה מעניין. אפילו רינגו סמית' לא חשב על כך".

עוזיהו חייך ועצם את עיניו העייפות, "מסתבר שאם אתה עמל אתה משיג פריצת דרך אפילו בדברים שלא התכוונת אליהם", אמר.

שוקי המשיך את הקו שהציג: "ושנית חשוב לי לציין שאין זו הדרך היחידה כמובן להכנס לתת מודע של חברי הכנסת, זו רק אחת הדרכים, בימים הקרובים יהיו נבחרים הציבור במתקפה בלתי מודעת של מסרים חשובים, הם חייבים להבין שהכתרתו של מלך על ישראל זה פתרון אולטימטיבי לכל הבעיות".

עוזיהו צחק צחק קצר והתרווח לאחור. העייפות מפניו נעלמה והעליונות תפסה את מקומה. "אני מחבב אנשי חזון, שוקי מלכה היקר", אמר בתאטרליות, "ולא משנה עד כמה החזון שלהם לוקח אותם למקומות בלתי צפויים".

שוקי צחק אף הוא אך עיניו נותרו רציניות ומהורהרות.

"תמיד טוב שיש סביבך אנשים טובים שעוזרים לך בהגשמת החלומות שלך", אמר, וברק חשוד נצנץ בעיניו, "תן לי את הרשימות, אני לא מבין מדוע אתה מתעקש לא להשתמש במחשב. אתה חושש משרות הביטחון או מהמטרה?"

"איך שזה נשמע אני מבין שהתמכרות היא לוותר על עצמך בעבור דברים אחרים, ככל שאתה מתחבר לעצמך באמת, אתה פחות מכור", אמר נתנאל הלל, שוקי עצר את המסחרית בקול חריקה,

"אתה..." הצליח לומר, צפירות מסביב גרמו לו להתניע את הרכב שוב, "אתה... לא לחינם בחרתי כך להיות בכנסת... חיפשתי זמן רב אדם כמוך...."

"בחרת ב? אתה צוחק עלי... "נתנאל הלל גיחך בקול ושוקי שב לעצמו כעבור רגע. "לאמיתו של דבר רינגו סמית' הגדיר את זה קצת אחרת. התמכרות זה לא לוותר על עצמך, אלא להתחבר לעצמך בצורה לא נכונה. סך הכל כל פעולה שלנו היא הזנה עצמית, השאלה אם החיבור אכן נכון או מחטיא את המטרה. אני רוצה שתקרא את הספרים של רינגו סמית'. אתה תאהב אותם".

"אני לא יכול לקרוא כל מיני ספרים, שוקי".

"גם אני לא. זה לא סתם ספרים, אלו חומרים שישנו לך את החיים, את הכל".



עוזיהו שילוני עבר על פני הרשימה שלפניו, עיניו רצות על פני השורות בעוד מוחו מעבד את הנתונים במהירות. לחץ קל במצחו יחד עם כאב בלתי מוגדר מעל עיניו הוכיחו לו שהגזים ועליו להרפות מעט מהקריאה והחשיבה המאומצת. הוא קם על רגליו וניגש אל עבר פינת הקפה במשרד הקטן, מזג לכוס זכוכית מים חמים, הוסיף דבש ולימון ובעודו מערבב את המשקה שב לרשימות שלפניו.

שוקי אמר להגיע עוד מעט, הוא ירצה לדעת אם התקדם וכיצד.

לאחר שלגם מספר לגימות מהמשקה שהכין, נשמעו קולות צעדים כבדים ממבואת המשרד.

"אני האחרון שאמור לפחד, שוקי", ענה עוזיהו חגיגית, "אנחנו לא גרים במדינת ישראל כדי לפתח פראנויות שונות ומשונות מהמסטר. אני לא משתמש במחשב בגלל עניין של נוחות. של נוחות בלבד", שב ואמר, כאילו הוא רוצה לשכנע את עצמו.

שוקי הנהן בכובד ראש, ושתק.

"הקטע של הרשימות פחות אמור להטריד אותנו, שוקי", הוסיף עוזיהו בקול רציני, "כשתחיל לפעול באופן מעשי תצטרך להיות זהיר ולהתפלל לטוב".

"אני לא חושב לעבור על החוק, הכל נמצא בשטח האפור כידוע לך", אמר שוקי בקול קליל, "ובכל מקרה אין לי מכך שום טובת הנאה. כל העשייה שלי היא אך ורק לשם שמים".

"גם כשאתה מתכוון לשם שמים אתה צריך לבחון היטב שאתה פועל בדרך רצויה". העיר עוזיהו. שוקי שתק.

"אני לא יכול להבטיח לך שכל הפעולות שלי נכונות, אני יכול לומר שאני משתדל ושאתדל", אמר לבסוף.

פרק 5

חופש, חופש, חופש. מילאן שואף מלוא ריאותיו אוויר של שמים, עננים, עצים, אנשים, המון פיה של רכבים. הוא הולך בחוץ, גם כשגר בקובה הלך בחוץ. רק שיש הבדל גדול בין טיול במדינה עם שלטון קומוניסטי, לבין לשוטט בחוץ במדינה חופשית.

כאן, במיאמי, הוא לא פוחד לעשות כל מה שהוא רוצה.

הוא לא חושש, הוא הולך בבטחה, הוא מאושר.

עיניו של מילאן סוקרות את הרחובות ההומים, כמה טוב לו לחוש נינוח. הוא כל כך מעריך את החופש, את הדרור. הוא רוצה לצרוח משמחה, כל האפשרויות הבלתי מוגבלות נמצאות בהישג ידו. רק לנסות, לאפשר, לשמוח. זה מה שמוטל עליו לעשות.

הוא יורד לכביש במטרה ללכת לספריה ממול. מספר פסיעות, ושוטר קופץ אליו.

"תן לי תעודה מזהה".

"אני? למה מה עשיתי?" מילאן חש כיצד ליבו פועם בעוז. החופש היה משחרר מידי, והשוטר לא מתאים לו לנוף של שמי מיאמי התכולים.

"עברת ברמזור אדום, תעודה מזהה בבקשה".

"למה?"

"שיבשת את התנועה".

"לא עשיתי דבר, כבוד השוטר, הנח לי ללכת", ניסה מילאן להתחמק, אין לו כסף עבור תשלום קנס.

השוטר התעקש, מסרב לוותר. מילאן נכנע, כתפיו שחו.

את הדרך לספריה עשה בעוד ליבו כנוע לגמרי, וכעס מטפס בו. הוא חשב שהוא במדינת חופש. מסתבר שארוכה הדרך לחוש שחרור אמיתי.

כשהגיע לספריה חש מילאן בלאץ שהוא שוב חוזר להיות מילאן הישן, המתגורר תחת שלטון המכתיב לו בכח הפחד כיצד להתנהג. הוא הביט לכל כיוון בחשד, והרגיש כיצד מצב רוח קודר נושב בו.

הספרנית ששידרה קרירות זעפנית הוסיפה לתחושתו קורטוב של עגמומיות, והוא מצא את עצמו שוקל את צעדיו. הוא לא חושב שמתאים לו לחפש ספרים כעת. לאמיתו של דבר - מתחשק לו לצאת להליכה ולהירגע.

הוא נמלך בדעתו ופנה לספרנית: "אני מחפש ספר על שחרור", מצא את עצמו אומר בשבריר של החלטה שהפתיעה אותו עצמו.

"שחרור? משהו בסגנון של אוהל הדוד תום?"

"קראתי את אוהל הדוד תום ממש לאחרונה, אצל דודים שלי כאן במיאמי. עדיף ספר עיוני, ולא סיפור. יש לך משהו כזה?"

הספרנית הקישה במחשב שלפניה.

"יש את ספריו של רינגו סמית: 'להיות חופשי', 'עולם של אפשרויות', 'מכור לחופש', איזה מהם להראות לך?"

מילאן לא התלבט לרגע, הוא ענה בקול מהיר: "את כולם".



אמנם נתנאל הלל אמר שלא מדבר אליו לקרוא את ספריו של רינגו סמית' בזמן הקרוב, למרות זאת שוקי החליט שהוא ימסור לו את הספרים בכל זאת.

"אפילו רק תעיין בדברים, מדובר בנושאים שחשוב לתת עליהם את הדעת. העולם מזמן לך זוללי חופש בכל פינה, החל מפרסומות וכלה במצבים שגורמים לחולשת הדעת, והרי ידע שווה כח".

המסחרית עצרה סמוך למחסנים ונתנאל הלל נותר ברכב, ממתין לשוקי. החושך היה מוחלט, רק פנסי הרכב האירו את הסביבה, גורמים לזכוכונים להסתחרר סביבם בריקוד מהפנט.

נתנאל הלל נזכר באותם רגעים בהיכרותו הראשונה עם שוקי, לפני למעלה משנה. הוא היה באותה תקופה טרוד בחיפושים אחר מקום לימוד שיסכים לקבל אותו בשעריו, לאחר שהתברר לו מעל לכל ספק שהוא לא מסוגל להחזיק מעמד בתוך מסגרת. הוא היה בחור יחודי, סקרן, לא אוהב משמעת, לא אוהב מסגרת, לא מסוגל להיות עם אנשים, מיואש מעצמו ומייחס הסובבים אותו כלפי השוני שהפגין, סוחב בתוכו הרבה תסכול. הוא דווקא כן רוצה להיות תלמיד חכם צדיק וירא שמים, רק היתה זו עובדה שקשייו מנעו ממנו ללמוד כל היום ועוררו בו רצון למצוא תעסוקה חילופית ובעלת משמעות. אבא שלו התייעץ, חיפש עבורו מענה, כל הדלתות היו סגורות לפניו.

עד שמישהו אמר לאביו שהוא מכיר אדם עם לב זהב בשם שוקי מלכה, צעיר שעבר בעצמו מסכת חיים נפתלת עם התמודדויות שנראה שרק חישלו אותו לקראת תפקידו כמסייע לנערים, ולא משנה מי הם.

"מדובר באדם חכם ורגיש בעל לב טוב ורצון לסייע", אמרו עליו כולם ולאחר שאבא של נתנאל הלל דיבר אתו הוא נוכח לראות ששוקי, שבחיצוניות נראה כמו ענק מספרי אגדות, אכן רכש במהלך חיפושיו אחרי עזרה לעצמו די קשרים וידע, ואפשר לסמוך עליו.

הוא נכנס לחדרו, חש שמצפונו נוקף אותו בשל שקית הספרים שבידו, חושב היכן להניח אותם כדי לתת לאביו לעיין בהם ולאשר לו לקרוא. לאחר רגע של מחשבה החליט להוציא אותם מהשקית. 'הרבה דפים', חשב בסתמיות. פותח את הספר בעמוד אקראי.



הדירה של הדודים במיאמי שונה מאוד מהבית מביתם בקובה. דוד ג'ון ודודה פילר התמזגו היטב בסביבתם ויחד עם זאת הצליחו לשמר על מוטיבים ממולדתם. המאכלים של הדודה למשל הזכירו להם את האוכל של ביתם עד כדי געגוע. גם הקירות הציגו את העולם ממנו באו בדרך משלהם, בדמות תמונות שצולמו בקובה.

דוד ג'ון מצא את פרנסתו כאומן רחוב. לבוש בבגדי צייר בסגנון מהגרים אירופאים מתקופת ההגירה הגדולה, משך הדוד תשומת לב מצד תיירים ששילמו בעין יפה בעבור יצירותיו המבוססות על מסרים של מחאה חברתית. הוא הצליח לקשור קשרים עם תושבים רבים, ומעגל מכריו היה רחב.

דוד ג'ון האזין לרצון שהביע קרלו באוזניו ללמוד פרסום וקופירייטינג, והצליח להשיג לו ראיון במכללה יוקרתית, בתוספת הבטחה לסייע לו במימון הלימודים.

לעומת קרלו שהצליח להשתלב עד מהרה בנוף המקומי, הסתגר מילאן לתוך עצמו, הרבה בקריאת ספרים ופיתח קשרים - בעיקר - עם אנשים וקבוצות במרחב הווירטואלי.

ההבדל ביניהם, שבקובה היה מטושטש משהו, נעשה ברור יותר בארצות הברית.

קרלו - צעיר חברותי נלהב - עושה חיל בלימודיו, לבושו אופנתי, וחברים מקיפים אותו. הוא גילם בעיני מכריו את דמות הצעיר התחרותי, השואף לגדולות ולא יודע שובע.

נתנאל הלל עצמו לא מיהר להסכים לכל ההצעות של שוקי, בעיקר בזמנים בהם היתה לו תחושה ששוקי מנסה להכתיב לו מה לעשות, כמו עכשיו עם התעקשותו לתת לו לקרוא ספר שספק אם אבא שלו יאשר לו לקרוא בו.

שוקי הגיע עם - לא ספר אחד, לא שניים, שלושה ספרים! מה הוא חושב לעצמו.

"הספרים יקרים לליבי למרות שאני יודע את תוכנם בעל פה, נתנאל הלל. אנא תשמור עליהם. המלצה שלי - תתחיל לקרוא את "להיות חופשי". ספר שמגדיר מחדש את המושג חופש".

"אני צריך לשאול את אבא שלי אם הא מסכים לי לקרוא", אמר נתנאל הלל את האמת בעת שהמסחרית עשתה את דרכה בצפצוף חזרה ברוורס.

"אתה לא ילד קטן, נתנאל הלל. אתה לא חייב לשאול את אבא שלך כל דבר", אמר שוקי, שתק רגע הוסיף, "אתה יודע מה? תשאל אותו. אני גם אדבר אתו. אין בעיה".

"תן לי שקית לספרים, אתה לא מצפה שאעלה ככה לבית עם ערימת הספרים הזו", אמר נתנאל הלל.

שוקי פשפש במגירת המסמכים אחר שקית. "חופש, נתנאל הלל, מתבטא גם ביכולת שלך לעלות לבית עם ערימת ספרים כזו, להתעלם משאלות ומבטים סקרניים, ולהרגיש מעולה עם עצמך", אמר, מגיש לו שקית מקומטת.

"החופש שלי יתבטא בכך שאומר 'לא' לספרים האלו", אמר לו נתנאל הלל בעודו מכניס את הספרים לשקית הצבעונית.

"אתה לא תגיד לי לא. קודם אדבר עם אבא שלך", חייך אליו שוקי ונסע הלאה. נתנאל הלל הביט בפרצוף חמוץ אחר רכבו המתרחק. אילו היה לו די אומץ היה משליך את השקית לתוך הפח הסמוך. שוקי הוכיח לו שאפשר לחייב אותו לקחת ספר נגד רצונו וזה הדבר האחרון שהוא יכול להסכים לו.

יודעים בעולם הפרסום, ויוצא נגד כל ניסיון להשפיע על תודעתם של הצרכנים. טענתו המרכזית היא שצריך לתת לציבור את כל המידע הרלוונטי, מתוך שקיפות מלאה", אמר המרצה, "זה מה שרינגו סמית' אומר באופן רשמי, אבל", המרצה הטעים את מילותיו, "רינגו סמית' עצמו משתמש באמצעים שכאלה בשיווק מוצריו. ניתן לומר שטענותיו כל כך חורגות מאופן התנהגותו בפועל, כאילו שני כוחות פועלים על איש אחד".

"אפשר להסביר יותר?" היה זה קרלו ששאל, חש שהמרצה מדבר סחור סחור, בלי להציג את הדברים באופן חד-משמעי.

"מה לא ברור לך?"

"מה כתוב בספרים של רינגו סמית', ואיך הוא משווק את מוצריו?"

"אוהו. זה ליבת הנושא. לא נוכל להציג בשיעור אחד את הספרים כולם. באופן כללי, כמו שכולכם יודעים, הפרסומות אמורות לשכנע את הצרכן בתועלת המוצר ולהוביל לרכישתו. ישנן דרכים פשוטות להציג את המוצר ואת התועלת שבו, ויש דרכים עקיפות. רינגו סמית' תוקף את הדרכים העקיפות, וטוען שצריך לתת לצרכן מידע יבש וענייני".

"מדובר בדעה מיושנת", אמר אחד הסטודנטים.

"ואיך רינגו סמית' משווק את מוצריו?" שאל קרלו בעניין גובר.

המרצה חייך בקלילות, "אני לא יכול לפרט, מדובר יותר בשמועות ואין לכך מקורות מהימנים. אני מבקש לא להפריע לי בשאלות, אנחנו רוצים להתקדם הלאה בחומר הלימודים".

"רק שאלה אחת", אמר קרלו בתחינה, "האם כשהמרצה אומר דרכים עקיפות הכוונה להכניס את הפרסומים אל התת מודע? האם זה חוקי?"

"זה נושא מורכב. לא הכל חוקי ולא תמיד החוק יודע להתמודד עם נושא סבוך זה. אולי נרחיב על כך בהרצאה אחרת, אתה מוזמן לחפש

מילאן - שבקובה שימש כאיש צבא, מצא את עצמו חוקר ומתעניין בפילוסופיות ובמאפייני שלטון, שואף להגיע למעגל השפעה נרחב, ומוצא את עצמו חסר תעסוקה מסודרת.

למרות עיסוקיו החדשים לא הפסיק קרלו להתעניין במעשי אחיו הגדול ממנו. מאז ומתמיד נחשב מילאן בעיניו לדמות רבת השראה הראויה לחיקוי. הוא חפץ להידמות אליו - בה בעת ששאף להתפתח בדרך משלו.

לאונרד קים נחשב למרצה רהוט ופופולארי, אך אילו היה קרלו פוגש אותו ברחוב היה חושב שמדובר באדם רגיל מהשורה. קומתו לא גבוהה, מבטו חסר הבעה והוא משדר לסביבה ריחוק קריר. רק לאחר שפתח את פיו נוכח קרלו לראות שלאונרד הוא אחד המרצים הטובים שיצא לו להאזין להרצאותיו במכללה.

הוא התחיל את שיעורו בסיפור מסקרן, השאיר אותו פתוח בהבטחה שבסוף ההרצאה, אם יאזינו היטב, יתבהר להם ההמשך, ודילג מנושא לנושא, מותיר אותם מרותקים לדבריו. קרלו בלע בשקיקה את שיעוריו. וכשהזכיר המרצה כדרך אגב את ספריו של רינגו סמית' התפלא קרלו לראות את התגובות של הסטודנטים. ניכר היה שכולם מכירים את רינגו סמית', ועד מהרה התפתח דיון אודותיו.

התלמידים העירו הערות, וסיפרו על התרשמותם מהספרים ומשיטתו של סמית'.

קרלו הרגיש את עצמו מעט מחוץ לתמונה. הוא ניסה לעקוב אחרי הדוגמאות שהמרצה פרס בפניהם, וחש מרגע לרגע כיצד דבריו של המרצה גורמים לדמיונו לקחת אותו למחוזות רחוקים.

"מי זה רינגו סמית'?" מצא את העוז לשאול, מקווה שלא יחשב כאנאלפבית.

המרצה בחן אותו קלות ואז הסביר: "רינגו סמית' הוא איל הון קנדי ידוע ורב השפעה. שמו הולך לפניו כמתנגד לשיטות פרסום מתוחכמות, ופעילותו בין השאר היא לעורר את המודעות לפרסום סמוי. הוא מציף את דעת הציבור בהבנה שיתכן שיש דברים שאינם

את החומר בעצמך", אמר המרצה, מסכם את הדיון, מותיר את קרלו עם מחשבותיו המתרוצצות.

כשקרלו הגיע לבית, הוא נוכח לראות את מילאן יושב על הספה בסלון שקוע בקריאת ספר. כעסו של קרלו התעורר בו. בעוד הוא לומד מאומצות, נהנה לו מילאן בחברת עלילות מתח. הוא התקרב לראות מה מילאן קורא, והתפלא לראות את שמו של רינגו סמית'.

"אתה קורא ספר על פרסום?" שאל את מילאן בקול משתומם.

"אני קורא על חופש חו-פש", אמר מילאן, מביט אליו לרגע קט.

"פוי, חופש. די, מילאן, אנחנו כאן בארץ החופש הבלתי מוגבלת, תתקדם הלאה".

מילאן שב לספר, קרלו הבחין שעל השידה בצד החדר מונחים שני ספרים נוספים של רינגו סמית'. המרצה והחברים דיברו היום בעיקר הספר "מכור לחופש". הוא הביט לעבר אחיו לרגע קצר וכשנוכח לראות שהלה לא מבחין במעשיו, נטל את הספר לחדרו והסתיר אותו היטב בארוננו בין הבגדים.

מילאן בחר שאפתן, אם הוא קורא את הספרים הוא בטח מתכנן איזו מהפכה עולמית. קרלו חייך בעניין כשמחשבה זו עלתה במוחו. הוא הביט לכיוונו של מילאן פעם נוספת, מתרשם עד כמה תשומת ליבו נתונה בספר שלפניו. הסלולארי של מילאן מוטען בחדרו, מה זה בשבילו להצמיד לו מעקב? חברים שלו לימדו אותו להתקין תוכנות ריגול, זה עבורו עניין של שניות ומילאן לא ישים לב.

מופתע מעצמו שכנע קרלו את עצמו שזו הדרך הנכונה. הוא ניגש לסלולרי של מילאן, בהגדרות נתן הוראה להקלטת שיחות, והגדיר שההקלטות יישלחו ישירות אליו.

מילאן נחשב בעיניו של קרלו לבעל שאיפות ולבלתי נלאה. מה עוד שכבר לפני זמן מה, בעת שעקב אחריו במרחב הווירטואלי, שם לב לאופי של התכתבויותיו. כך שלא מן הנמנע שהוא מתכנן משהו. קרלו מאוד רוצה, ואפילו משתוקק, להשתלב בתכניות שלו.

פרק 6

"מי לקח מכאן את הספר מכור לחופש?" מילאן שאל בקול רם, כמעט בצעקה, בעודו מחפש את הספר בכל פינות הסלון. החשד נפל על אחיו הצעיר, אך הבעת פניו של קרלו לא נתנה לו הוכחה לחשד.

באותו יום ביקרו בביתם של הדודים מספר אנשים, מהם קונים שבאו להתעניין ביצירות האומנות של דוד ג'ון, שכן צעיר נחמד שבא לשאול סולם, וחברה של דודה פילר. כך שמילאן הגיע למסקנה שכל אחד מהם יכול היה ליטול את הספר בהשאלה, או אפילו בגניבה.

כל אותו היום הסתובב מילאן כסהרורי. הוא ידע שיש בספר תוכן מגוון בנושא השפעת התקשורת על התת מודע, והוא ידע שהוא חייב לדעת על הנושא הזה יותר.

הספר שייך בכלל לספריה, התכעס מילאן, והחליט לבסוף - במקום להסתובב סביב עצמו - להתרכז בפתרון ולנסות ליצור קשר עם מספר הטלפון שמופיע בתחילת הספר "להיות חופשי".

"הגעת לתיבת ההודעות של סידרת הספרים "להיות חופשי" מאת הסופר רינגו סמית'. אנא השאר הודעה", הקול היבש גרם למילאן לתחושת ייאוש קלה. קל לשער שבסיום הקלטת הודעתו יישמע

"זהו בדיוק, שאילו היו להם כלים להתמודד עם דעות סותרות הם לא היו נוטשים את התורה. ההלם התרבותי היה גדול".

"אין לנו כלים לדעת מה היה שם, התוצאה העגומה היא שהם חיפשו בורות נשברים".

"תנועת הציונות, שבזכותה אנחנו בארץ ישראל, קמה בעקבות תנועת ההשכלה, כך שיצא מזה משהו טוב".

הרב יוסף דב שתק בהפתעה למשך זמן מה, פעמוני אזהרה הדהדו במוחו. "אנחנו בארץ לא בגלל שום תנועה, אלא בכוחו של הבורא יתברך בלבד", אמר, "האם אתה מעלה בדעתך שיש כח כלשהוא לבני אדם לפעול? לעשות? לחשוב? לקדם בכוחות עצמם? שקר הסוס לתשועה. הכל הם רק שליחיו של הבורא, אמנם יש את דרך הטבע, והאנשים שחשבו טוב ופעלו מתוך מטרה טובה שכרם רב מאוד, רק שברור כעת שהיתה כאן התערבות מלמעלה שלא כדרך הטבע. עם ישראל חי וקיים".

"החילונים הקימו את מדינת ישראל, הם הביאו וקיבצו לכאן את אחינו מכל פזורות הגולה, מתוך אידיאל טהור".

הרב יוסף דב נאנח קלות לעצמו, חש מרגע לרגע שהוויכוח נעשה לו לזרא, "תתפלא לשמוע שזה מה שבעלי אינטרסים גרמו לנו לחשוב, שהחילונים יישבו את הארץ", אמר לאחר מחשבה קלה, "בפועל, הרי מי שנלחמו כל השנים לפני הקמת המדינה על זכותם לחיות כאן בארץ היו נאמני תורת ישראל... ועד כמה שזה יישמע לך בלתי סביר, בעת הקמת המדינה לא היו 'חילונים', 'חרדים', 'ידתיים'. אלו זהויות שהתפתחו עם השנים, בעת שהעם כבר התבסס בארץ. בפועל לחמו זה לצד זה שומרי מצוות ושאינם, שיחררו את הכותל חיילים חרדים לדבר ה' לצד אנשים שנולדו לסביבה שפרקה עול מצוות.

אמנם בתקופה ההיא היתה התנגדות מצד גדולי ישראל נגד הרעיון הציוני, אך התנגדות זו בשום אופן לא היתה נגד יישוב ארץ ישראל! ויותר מכך, ההתנגדות הזו באה מתוך נאמנות והכנעה לבורא ולתורתו שכן התנועה הציונית הביאה למרבה הצער אווירה של 'כוחי ועוצם ידי' ופריקת עול תורה ומצוות. חשוב על הקונפליקט של

דקלום לקוני ש'תא ההודעות מלא'. למרות זאת החליט לומר את דבריו, ואפילו לנסות לסקרן את מי שישמע אותם.

"שמי מילאן, אני איש צבא קובה לשעבר, ומתגורר כיום בארצות הברית. קראתי את הספר 'להיות חופשי' ורצוני לרכוש את הספר 'מכור לחופשי'. אני עצמי חושב הרבה על הרצון של להביא בשורה של חופש לעולם ויש לי כיוון חשיבה בנושא. אשמח שתחזרו אלי ל... צלצול המעיד על סיום ההקלטה נשמע. מילאן חשק שיניים וחיגיג שוב, "זה אני מילאן מההודעה הקודמת. מספר הטלפון שלי הוא..." הוא אמר את המספר בקול ברור, בעודו סקפטי לגבי התועלת שתצמח מההודעה שהשאיר.



"אם הסופר אינו שומר מצוות אין מה לתת לנתנאל הלל לקרוא", קולו של יוסף דב, אביו של נתנאל הלל, הדהד בפסקנות באוזניו של שוקי, שהרחיק מעט את השפופרת מאוזנו, מנסה לעכל את הדברים.

"אני עצמי קראתי את הספרים והם עזרו לי מאוד, כבוד הרב יוסף דב. מדובר בנושאים מעניינים וחשובים, שחרור וחופש הם נושאים יהודיים".

"נו נו מה יש להתווכח? לא זה לא".

"מה כבר יכול להיות בקריאת ספר?" תהה שוקי, רוצה להבין.

"למילים יש כח גדול, הרב מלכה. ועוד יותר מכך: חשוב שהיוצר יהיה מקושר לתורה, מה שלא יתכן לומר על כותב שאינו שומר מצוות".

"רינגו סמית' אינו יהודי, איך ישמור מצוות. חוצמזה שכתוב חכמה בגויים תאמין".

"תחשוב על תנועת ההשכלה, שלקחה את טובי הבנים של העם היהודי וגרמה להם להפנות עורף לתורה. הכל התחיל מקריאת ספרים לא מתאימים".

"תקשיב לי כבוד הרב, החרדים חיים בתוך בועה ולא רואים מה הולך סביבם, ואני אומר זאת בכנות. לנהל את החיים שלך בנחת בלי לראות את הכאוס שהולך בעולם זה בלתי מתקבל על הדעת. למה אלוקים נתן את התורה אם לא כדי שהיא תשפיע על העולם כולו?"

"אנחנו משפיעים על העולם באופן רוחני".

"לכן העולם נראה ככה?" שוקי דיבר בכאב ציני, "זה יפה מאוד לנהל את חייך בדרך נעלה ומוסרית, ליהנות מכל רגע ולחשוב על הטוב הצפון לצדיקים לעולם הבא. זה נורא לחיות ככה בידיעה שהעולם שקוע בתוך ריקנותו ומ"ט שערי טומאה, ולהמשיך את חייך הנעלים בלי לנסות לשנות משהו".

"מה אני יכול לעשות?"

"תיתן לנתנאל הלל אפשרות להכיר את העולם, לקרוא, להשפיע. אולי יום אחד הבן שלך יצליח לפרוץ החוצה, לשנות את העולם".

"אתה רציני?" הרב יוסף דב דיבר באיטיות, רוצה לעכל את הדברים ששמע, "נתנאל הלל לא יכול לשנות את העולם. מה אתה רוצה מצעיר חרדי שלא מבין מימינו ומשמאלו, ואני אומר את זה מהצד החיובי של העניין. אנחנו גאים להיות פרושים מענייני העולם הזה. 'קדושים תהיו', זה להיות מובדלים. כך שאני לא מסכים לו לקרוא את ספריו של סמית'. נקודה".

"אני מבין, הרב. בסדר גמור, נתנאל הלל לא יקרא את הספרים. היום אבוא לקחת אותם", סיכם שוקי את השיחה בקול כנוע, בעוד גלגלי מוחו עובדים במהירות.



בשיעור הבא של לאונרד קים היה קרלו סקרן לגמרי. בכל ליבו קיווה שלאונרד ימשיך בדיון על פרסום סמוי ועל רינגו סמית', רק שכעת

החרדים לדבר ה' בימים ההם: מצד אחד להתנגד לציונות למרות שהם מתפללים בכל יום בלב נכסף "ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים", ומצד שני לספוג את היחס המשפיל של תנועות מסוימות שהציגו באופן שלילי את ערכיו ואת דמותו של היהודי המאמין ועשו לה דה-לגיטימציה. ולמרות כל הקושי להמשיך להאבק בכל הכח על הערכים שליוו אותנו וילוו אותנו עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן".

שוקי שתק, תר במהירות אחר תשובה מתאימה. "השותף שלי עוזיהו שילוני אמר פעם שאפשר לראות את אוירת המרד ופריקת העול שהתחילה בימי ההשכלה בארופה כמרד של אבשלום באביו. דוד המלך לא הפסיק לאהוב את בנו ולהתפלל עליו גם כשזה יצא נגדו. עם ישראל תמיד נשאר הבן של ה' וגם אם הוא חלילה לא הולך בדרך הישרה עדיין נשארת לו זכות אבות. ובטח כבודו מכיר את מאמר חז"ל שישראל קיבלו את התורה דווקא בגלל שהם עזים שבאומות...".

"בהחלט. הרי נאמר שישראל אף-על-פי-שחטא ישראל הוא. אני חושב שעם הזמן מתברר לכולם שהעונש על החטא נמצא גם בחטא עצמו. אם אדם לדוגמה מדבר לשון הרע הוא קונה לעצמו שונאים", אמר הרב יוסף דב, "ובאמת בסך הכל כולנו יהודים ומחויבים לקל אחד. ההגדרות המגזריות 'חילונים' ו'חרדים' כל כך מצומצמות וסטראוטיפיות שזה נורא".

"גם אני חושב ככה, כולנו בני אדם, גם רינגו סמית', הסופר שכתב את הספרים. אני מציע לך הרב לקרוא קצת בספרים שלו, תראה שהם בסדר".

"לא מעוניין לקרוא אותם. הם בשקית בתוך שקית בחדרי, קשורים היטב ומחכים שתבוא לקחת אותם. למילים יש כח גדול, וגם אני לא מעוניין להיות מושפע ממקורות לא טובים".

"אתה לא צורך תקשורת? לא מאזין לחדשות?"

"אני צורך פה ושם תקשורת חרדית בלבד. והאמת? אני לא מרגיש שחסר לי ידע".

אבל בטוח. לצערי הם לא שבו אלי עד עצם היום הזה. צריך להבין שהמסרים מחלחלים באיטיות לקהל, לכל מילה יש משמעות ואת הכח האמיתי של המסרים לא מעריכים ולא נותנים לו במה, וחבל. אם העולם עבר ללוחמת סייבר אין סיבה שלא יעבור גם לשלום סייבר, הוסיף בחיוך מסוים.

קרלו התרשם עמוקות. זה מדהים עד כמה מילים יכולות לתת השראה, חשב.



הסלולרי של נתנאל הלל צלצל, "כן שוקי?"

שוקי דיבר מהר, "תקשיב לי נתנאל הלל, חוק הבחירות עובר עכשיו בקריאה שלישית, הייתי שמח אם תלך למליאה ותצפה בהצבעה..." "למה?"

"אני רוצה שתראה איך חוקים עוברים בכנסת".

"נראה לי שאלך עכשיו לצפות בהצבעה על חוק הבחירות החדש", דיווח נתנאל הלל למוטי כעבור רגע. "משוחרר".

נתנאל הלל מיהר לכיוון היציע, פוגש את דותן העומד בפתח וסוקר אותו בפליאה. "זה אתה, נכון?" "כן זה אני, באתי לצפות בהצבעה על החוק". "תיסלם".

"מה?"

"תפאדל, בבקשה, תיכנס. הולך להיות מעניין. חוק כזה יגרום לצעקות להדהד בכל משכן הכנסת, מדובר בהצגה הכי טובה בעיר".

דיבר המרצה על ההשפעה הרבה שאפשר להשיג על ידי מסרים קבועים.

"אילו השלטונות היו מבינים את הכח שיש בשטיפת המוח של האזרחים הכל היה קל יותר", אמר, "כל כך הרבה סכסוכים בין מדינות יכולים היו להיפתר אילו ניתנה הזדמנות לחינוך מחדש של היריבים".

קרלו סיכם במרץ את עיקרי הדברים בקלסרו, והוא היה בין הבודדים שעשו זאת. הוא חש שיש חשיבות רבה בתיעוד ההרצאה, אולי בהמשך ימצא בה תועלת.

"אני עצמי, והארגונים שאני מייצג להם, פועלים להביא לידיעת מנהיגי המדינות שיש בהן קונפליקטים את העובדה שאין צורך להשתמש בכח הזרוע, ואפשר לפתור בעיות על ידי תעמולה".

"ואם המנהיגים עצמם בלתי גונים? האם ניתן לפתור את כל הבעיות על ידי תעמולה? גם בארצות בהן יש משטרים בלתי רצויים?" קרלו מצא את עצמו שואל.

"אני שמח שאתה שואל ומתעניין. התשובה היא: אתה צריך להיות בעל מוסריות גבוהה כדי להביא רעיונות טובים בתעמולה שלך", היתה התשובה.

"חוץ מזה שאם אתה מנהיג בלתי מוסרי אתה לא צריך תעמולה, אלא אנשי בטחון טובים", העיר אחד הסטודנטים.

"אנשי בטחון לא סותרים תעמולה. המציאות מוכיחה שמדינות בהן יש שלטון השולל את זכויות הפרט משתמשות גם בתעמולה אינטנסיבית. הרוע יודע לגייס את כל הכוחות לעזרתו. הבעיה שבעיות וסכסוכים יש גם במדינות בעלות שלטון דמוקרטי". המרצה השתהה לרגע, עיניו עוברות על הפרצופים הקשובים מולו.

"למשל פלסטין, מדינה קטנה ומדוברת בה יש את הסכסוך המתקשר ביותר בעולם. ניסיתי לפנות בעבר לשגרירות ישראל ולהציע להם להפעיל תעמולה בקשר הפלסטינים והישראלים. אילו הם היו משננים לאזרחים שניתן לחיות בשלום, הרי שהמסר היה נקלט לאט

נתנאל הלל הנהן בראשו ונכנס ליציץ הציבור, בראשו מתרוצצות מחשבות שונות. המעמד שלו, כחרדי מול מגזרים אחרים, גורם לו לעמוד פעם ועוד פעם מול דעות קדומות שאנשים יצרו לעצמם. זה יכול להיות רק מבטים בוחנים, מילות זלזול ומחאה, סתם פרצוף לא מרוצה מאי מי, או אפילו תחושה לא נעימה שמופיעה לך כשאתה משער את המחשבות של האנשים סביבך. מהבחינה הזו, נוכח לראות שטעה לא פעם, שכן אנשים שנראים חילונים וכופרים גמורים התייחסו אליו בכבוד ובהערכה, מה שהוביל אותו למחשבות בנוגע לעובדה שהאדם הוא זה שמחליט איך להרגיש, בלי קשר לדעת הסביבה עליו.

הוא הביט אל עבר המליאה הסוערת, בעוד בראשו ממשיכות להתרוצץ מחשבות שונות. דותן, המאבטח עם הכיפה המאוירת מעריך אותו באמת. הוא רואה בעיניים שלו כנות ואפילו יראת שמים. הוא אח שלו, הוא אוהב אותו.

הצעקות מעירות אותו מהרהוריו. חברי הכנסת שולחים זה לכיוון זה הערות אישיות, עקיצות, מפריעים אחד לרעהו לדבר. מביך שאלו נבחרו הציבור.

מצד שני, אולי עדיף להתבטא ולומר את כל מה שיש לך בלב בצורה ישירה ולא לחייך סתם חיוכים נימוסיים צבועים.

דותן אמר שמדובר בהצגה הכי טובה בעיר, בעיניו בהצגות שכאלה טוב היה לו השחקנים היו מקבלים תסריט אחר.

הוא עושה דרכו ליציאה מיציץ הציבור, שואל את עצמו מה הוא עושה באמת בבניין הכנסת. בלי יכולת להשפיע, מה יש לו לעשות כאן.

"התייאשת מהר? הדיון משעמם אותך?" שאל דותן בחיוך, בעת שחלף על פניו.

"משהו כזה".

"אני מציע לך לבוא לראות אותם בהפסקות. היריבים הכי גדולים שאתה רואה כאן, צוחקים ביחד ומדברים כמו החברים הכי טובים".

"לכן אמרת שמדובר בהצגה?"

"גם. הם הרי חייבים את המשחק הזה לבוחרים שלהם".

"זהו, שאני חושב שהבוחרים היו מעדיפים שיח מכבד במקום שאמור לייצג אותם". אמר נתנאל הלל את דעתו.

"זה כל היופי כאן, שכל אחד חושב משהו אחר", במילים אלו של דותן נפרד נתנאל הלל מהמאבטח, רושם לעצמו בליבו שיש לו מכר במשכן הכנסת ולא מתאר לעצמו שזה לא יהיה המכר היחיד.

הדוהרות עצר לידו הרכב של שוקי, נתנאל הלל התנער ונכנס פנימה, מניח את חגורת הבטיחות.

"לא מפריעים לך הפקקים בדרך? אתה אדם עסוק". שאל נתנאל הלל, חש הכרת הטוב כלפי האדם הנפלא הנמצא שם עבור כל כך הרבה אנשים שצריכים עזרה, מסייע בכל מה שנדרש.

"העבודה החדשה שלך מרתקת אותי", אמר לו שוקי תוך כדי נסיונות תמרון בין רכבי שרד, "מה חדש במשכן הכנסת?" שאל.

"משעמם, הכל כרגיל, לא מבין מה אני עושה שם", נתנאל הלל מצא את עצמו מתלונן, למרות שלא רצה להישמע כזה.

"משעמם לך? איפה לא משעמם, נתנאל הלל?" המהם שוקי כמו לעצמו. "הכנסת היא המקום הכי מרתק במדינה לדעתי".

נתנאל הלל לא השיב לו.

"אבא שלך החזיר לי את הספרים של רינגו סמית', צדקת", שינה שוקי נושא.

"ידעתי שזה מה שיקרה". ענה נתנאל הלל.

"אתה בא לומר לי שלא פתחת את הספרים בכלל?"

"דווקא פתחתי בטעות, קראתי משפט או שניים".

"אתה זוכר מה קראת? זה היה כל כך גרוע? השפיע עליך בצורה שלילית?" חיוכו של שוקי היה רחב מידי לטעמו של נתנאל הלל.

"כן. אני זוכר בערך", השיב בכובד ראש, "משהו כמו: בני האדם מושפעים ישירות מכל דבר שהם רואים, שומעים או קוראים. כל מילה שמגיעה למוח נכנסת בשביל להישאר, לפעול ולהשפיע על הבחירות שלכם. בדרך כלל המוח הקדמי מסנן דברים לא רצויים. לכן האנשים שרוצים להשפיע עליכם משתמשים בכל האמצעים העוקפים את המוח העליון המכונה תודעה. הם חותרים להגיע לתת מודע שלכם".

פרק 7

נתנאל הלל עמד והמתין בחוץ זמן מה, השמים שמעליו קורצים לו באלפי כוכבים זוהרים, וירח כמעט שלם מציץ אליו מתוך שמים ירושלמים הנצבעים אט אט בצבעי ערב קסומים.

האוויר כמו עמד מלכת, מסביבו המולה של אנשים המתכנסים חזרה אל עצמם לאחר יום מלא בפעילות, נתנאל הלל הופתע עד כמה הנוכחות הקרובה לאנשי ממשל כבר לא משמעותית עבורו כמו בימיו הראשונים בכנסת.

השינוי ארע בו אט אט, ככל שפגש בהם מקרוב. הוא נוכח שההילה השלטונית אינה זוהרת כפי שהיא נראית ממרחק. מדובר באנשים רגילים שזכו למעמד שאמור לתת להם את הזכות לשרת את הציבור, תרגם לעצמו בפליאה את המסקנה הנגלית מול עיניו, כך שהכבוד המגיע להם בעקבות התפקיד - בנוסף לגינוי השלטון, האבטחה, רכבי השרד והמשכורות הגבוהות - כל אלו נועדו כדי לתת להם את היכולת לשרת את הציבור בצורה הטובה ביותר.

בבת אחת נוכח לראות שהציבור הוא הכוח האמיתי, כוח הכלל הוא זה שמקנה לאותם אנשים את הזכויות הרבות. מתוך מחשבותיו

הזויים למדינה? בעוד שתרבות הקניות של הציבור הכללי גורמת להם לרכוש בחו"ל הרי שאנחנו קונים כאן בארץ. אנחנו משלמים מיסים משמעותיים. וזו רק דוגמה אחת."

הוא נתן לנתנאל הלל לעכל את דבריו, והוסיף: "אתה, בתוך הכנסת, תהיה קרוב לכל עמדות ההשפעה. כך תוכל להיות זה שיביא את השינוי הזה. אם אתה מוכן לשמוע מה יש לי לומר, אתה מוזמן לבוא מחר למשרד שלי ואסביר לך כיצד בעלי אינטרסים יכולים לגרום לכל אזרח במדינה לשנוא קבוצות מסוימות, להאמין באמונות מסוימות, ובעצם להחליט עבורנו מה נחשוב ומה נחשוב שאנחנו רוצים. אתה תופתע, נתנאל הלל. ממש תופתע."



האווירה היתה כבדה משהו, כשנתנאל הלל הגיע לכיוון משרדו של שוקי, הנמצא מסביב לכניסה הראשית של המחסנים.

מספר חברי'ה ישבו שם והביטו אל הנוף הנשקף מכיוון הרי יהודה. "מה שלומכם? אני יכול להיכנס לשוקי?" שאל נתנאל הלל.

"לא."

"מה לא?"

"אי אפשר להיכנס."

"שוקי הזמין אותי", הם נראים חברי'ה טובים, הנערים של שוקי תמיד טובים, למה הם מתייחסים אליו ככה?

"שוקי בבית חולים", התנדב אחד הצעירים לומר.

"באמת? מה קרה לו?" נבהל נתנאל הלל.

הם לא ענו לו. דלת המחסנים נפתחה, עוזיהו שילוני, השותף של שוקי יצא החוצה.

"נתנאל הלל?" פנה אליו, "אתה נתנאל הלל גרץ, נכון?"

"אל תגיד לי שלא מדובר בהשגחה פרטית", תופף שוקי קלות על ההגה, כתחליף למחייאת כפיים, "נתקלת בקטע החזק ביותר. לא תאמין איך התקשורת שוטפת את המוח לאנשים, לא תאמין עד כמה כל אדם מהשורה מושפע מאינסוף דעות קדומות של מי? תנחש? לא של עצמו, אלא של הלכי רוח שטופי שגאה."

נתנאל הלל לא ענה לו, עיניו חלפו על פני שלטי חוצות. "מיץ תפוזים טבעי זה בריא", הכריזה מודעה אחת מולו. רסיסי מיץ הבריקו מולו בענק. אולי מחר יקנה מיץ תפוזים.

"אוקי, בשביל לדעת זאת לא צריך לקרוא ספר של רינגו סמית', אתה יכול פשוט להבין את זה בעצמך", אמר נתנאל הלל, "ולאמיתו של דבר זה דבר ידוע."

"לא תאמין עד כמה נציגי הציבור בעצמם מעבירים חוקים על ידי שיקולים זרים. לא תאמין מי באמת מנהל את העניינים כאן במדינה."

"עזוב, שוקי. כדי לספר סיפורים על קשרים אפלים לא צריך לקרוא ספרים של הקנדי הזה."

שוקי הגביר מהירות ולא ענה מיד, כעבור מספר רגעים, אמר בנימת קול בלתי ברורה: "אנא אמור לי את האמת: האם אתה מוכן לעזור לי, או שכל מה שאתה רוצה זה בסך הכל להוכיח לי עד כמה אתה בחור מבריק?"

נתנאל הלל חש שהוא נעלב, הוא העיף אליו מבט מהיר, בוחן. "במה לעזור לך?"

"המדינה צריכה שינוי רציני. שמעת על חוק הבחירות שעבר היום בקריאה שלישית? מדברים על זה שבבחירות הבאות המפלגות החרדיות יסולקו מעמדות השפעה. המהפכה האנטי חרדית בדרך", שוקי שתק לרגע, שאף אוויר והמשיך לדבר במהירות:

"אולי תוכל להסביר לי למה ומדוע המגזר החרדי, שהוא המגזר שהכי תורם למדינה מכל הבחינות, מושמץ כל כך הרבה פעמים? למה אפילו אנחנו, החרדים, מוצאים את עצמנו מאמינים פעמים רבות שאנחנו למשל נטל כלכלי על המדינה? הידעת שהציבור החרדי משלם מיסים



נתנאל הלל הנהן.

"שוקי מאושפז בגלל אכילת יתר".

"מה זה אומר?"

"מה שאתה שומע, כששוקי לחוץ הוא אוכל בלי הבחנה וצריך אשפוז".

"לא נכון", נתנאל הלל החוויר, רק אתמול הצהיר שוקי באוזניו שהוא כבר לא מכור.

הוא פנה לצד, מחייג לשוקי ביד רועדת, "הגעתי לכאן, אתה בבית חולים?"

קולו של שוקי נשמע צרוד, רוטט, "כן, נתנאל הלל מצטער, הייתי בלחץ נורא".

"אתה שיקרת לי?"

"מה?"

"אמרת לי שאתה כבר בסדר".

"זה נדיר מאוד, אני בדרך כלל בסדר. מאוד רציתי לדבר אתך ולהסביר לך, אתה צריך להבין את יחסי הכוחות במדינה הזו, הכל מכור מראש כמו שאמרת. רק אתה יכול לעזור להחזיר את האיזון לבית הנבחרים".

"איך? רוצה שאבוא לבקר אותך ותסביר לי?"

"עזוב, מה פתאום לבקר אותי. נכון החבר'ה שם בחוץ? תגיד למומי שיבקש מעוזיהו שילוני את המפתחות של המשרד שלי. יש שם תיקיה על השולחן, בתקיה יש את החומר שרציתי להסביר לך, תקרא את הכל".

"עוזיהו שילוני כאן לידי, אבקש ממנו בעצמי. תרגיש טוב, תהיה חזק".

"אני חזק זה בסדר".

עוזיהו הסכים לפתוח לו את המשרד בצרור המפתחות שבידו, נתנאל הלל נכנס פנימה ונטל את התיקיה מהשולחן. הוא אחז אותה היטב, ונחפז לביתו, חש סקרנות מה כל כך חשוב לשוקי לומר לו.

רינגו סמית' בכבודו ובעצמו התקשר למילאן לאחר ההודעה שהשאיר.

"שמעתי שאתה מחפש לרכוש את הספר. אני לא בטוח שנותר במלאי מהספר הזה דווקא, שכן מדובר בנושא פופולארי", אמר, "בכל מקרה נותרו לי בבייתי מספר כרכים ואוכל לתת לך אחד בחינם, עד שתודפס מהדורה נוספת".

מילאן לא מצא מילים להגיב, "תודה רבה", אמר לבסוף.

"העונג שלי. אין לך דבר משמח יותר מכך שהספרים שלך מחוללים שינוי. ובקשר לדברים שהצגת בהודעה, הבנתי שיש לך מחשבות על חופש בעולם? אני מוטרד מאוד מצורת השלטון באזורים מסוימים", אמר.

"למשל בקובה?"

"לא רק בקובה. יש לי ידידים בכל העולם גם במדינות ערב. הנושא הזה מדיר שינה מעיני".

"אתה מדבר עם האדם הנכון מר סמית', אני חוקר סוגי שלטון. יש לי ידע רב, ואפילו קשרים במדינות הנכונות", מילאן בלאץ נשמע נרגש. "אוקי, דיבורים שכאלה איני אוהב לדבר בטלפון. אתה מוזמן אלי".

"אשמח לבוא, אני במיאמי", מילאן לא האמין למשמע אוזניו, נראה שציפיותיו מתגשמות במהירות מפתיעה.

"אשלח את מטוסי הפרטי להביא אותך הנה, אצור אתך קשר בהמשך".

קרלו סיים להאזין להקלטות, הוא הבין שאם הוא רוצה לפעול, עליו להזדרז.

קודם כל עליו לדבר עם המרצה.

"למשל דרך תמונות המופיעות בשבריר שניה לתוך וידאו באופן שהעין מעבירה את המידע אוטומטית לתת מודע תוך כדי דילוג על המוח הקידמי, הפעיל, שצריך מספר שניות לראות את התמונה, או בצורה מתקדמת יותר על ידי הכנסת תמונות בצבעים שהמוח לא קולט, גם כאן התמונות עוברות ישירות לתת מודע של הצופים בלי שתהיה להם יכולת להתנגד או לדעת שהם סופגים מידע. אילי הון משתמשים בטכניקה הזו בסרטים פופולאריים כדי לגרום למותגים להפוך לנחשקים בידי ההמון", המרצה עצר לרגע משטף דיבורו, והוסיף במהירות, "כמדומני שרינגו סמית' הינו האדם האחרון שניתן לטעון עליו טענות שכאלו. ידוע שהוא דווקא נלחם לטובת הצרכן התמים, ומתנגד נחרצות לכל שטיפת מוח גלויה או מוסווית".

קרלו לא רצה לשאול שאלות נוספות כדי לא להחשיד. "אוקי, אני שומע", המהם לעצמו.

"למעשה יש אומרים שאפילו באחד ממסעי הבחירות בארצות הברית נעשה שימוש באמצעים הללו", הוסיף המרצה.

"זה בסדר, רינגו סמית' הרי לא עושה דבר נגד החוק, ואתה יודע זאת", סיים קרלו את השיחה.

"מה אתה חושב לעשות? האם תגישו נגדי תביעה?" שאל לאונרד בקול חביב, מנסה ליצור תדר ידידותי בשיחה המאיימת.

קרלו התלבט מה לענות והחליט שאין צורך לתעתע במרצה.

"ממש לא, הכל בסדר. אין כאן עילה לתביעה", סיים את השיחה בנימת עידוד.

כלפי מילאן הוא היה קשוח מעט יותר.

לפי ההקלטות אמור מילאן לצאת לכיוון דרום העיר, להמתין ליד מקדולנד'ס לרכב ספורט שייקח אותו לנמל התעופה למטוס הפרטי של סמית'.

קרלו לא חשב פעמיים.

פרק 8

קרלו הצליח להשיג את לאונרד קים לאחר צלצולים עקשניים. "כשאמרת שמסטר רינגו סמית' משתמש בשיווק המוצרים שלו באמצעים לא ראויים, למה התכוונת?" שאל ישירות.

"עם מי אני מדבר?" המרצה נשמע חשדן.

"שמי הארי פלטון, אני משמש כעורך דינו של רינגו סמית', הגיע אלינו מידע מהימן על כך שאתה מכפיש את שמו הטוב של מרשי וחשוב לנו לדעת מה עומד מאחורי טענותיך".

"אלו לא טענות שלי, רק שמועות בלתי מבוססות", אמר המרצה בקול זהיר.

"אנא פרט מה אומרות השמועות, בבקשה".

"שמעתי שרינגו סמית' השתמש בעבר בשיווק מוצריו בפרסום סמוי. אני משתדל כמובן לא להפיץ את השמועות הללו, אתה יכול לבדוק אותי".

"לפי טענותיך, איך עובד הפרסום הסמוי?" שאל קרלו.

"הבנתי מה שצריך להבין, שוקי. אני מתכוון להשפיע בכנסת, רק תן לי לחשוב כיצד".

"סומך עליך, ביי".

נתנאל הלל הניח את הטלפון על השולחן, קווי מחשבה עלו על מצחו. הסיפור הזה נשמע לו מוזר. הוא ניגש לדפים שבתיקיה פעם נוספת, מעיין בצד העליון בו צריך להיות כתוב המקור ממנו צולמו הדפים.

כפי ששיער, הכיתוב היה מחוק ומטושטש. הוא התלבט לרגע, ואז חייג לשוקי שוב, "שוקי, חזרת לבית?"

"עדיין באשפוז".

"איפה?"

"כאן, בעיר. איפה אני יכול להיות".

"אני בא לבקר אותך"

"מה פתאום. אתה לא יכול".

"אני מגיע".

"לא נתנאל הלל, אני משתחרר עכשיו, חבל על המאמצים שלך, אני בדרך לצאת. אתה סתם מבזבז את זמנך".

מרגע לרגע חש נתנאל הלל ששוקי פשוט 'עובד' עליו.

הוא שב לדפים, מבין בבת אחת שמדובר בעצם בצילום של דפי הספר "להיות חופשי".

אז שוקי החליט לגרום לו לקרוא את הקטעים הרלוונטיים בעורמה, הוא פשוט ביים את האשפוז.

נתנאל הלל מיהר לצאת מביתו, פוסע נמרצות אל עבר הבית של שוקי.

הוא התיישב על ספסל צדדי בגינה סמוכה, נושא מבט למרפסת הגדולה, מקווה שהעץ הרחב מסתיר אותו היטב. לאחר מספר דקות

"הטלפון שלך צלצל וענית, מילאן", אמר לאחיו, "הדובר אמר שהוא השליח של מר סמית'. הוא ביקש שתמתין לו ליד דוכן הגלידה בפארק קנדי בשעה היעודה. הוא יבוא ברכב ספורט לבן, ביקש שתלבש חולצה ירוקה. מי זה מר סמית'?" הוסיף לשאול, כדי לא להחשיד.

"חזור על ההודעה, קרלו". ביקש מילאן בכובד ראש, רושם לעצמו את הדברים.

כך, בעוד מילאן עושה דרכו לעבר קצה העיר, ארגן לעצמו קרלו במהירות תיק קטן, לא שכח להכניס לתוכו את הספר "מכור לחופש" שהחריס למילאן. הוא רוצה להיות מוכן היטב כשיגיע לפגישה עם רינגו סמית'.



בחדרו, התיישב נתנאל הלל על המיטה ופתח את הקלסר, מבחין שהוא מכיל מספר דפים מצולמים מנויילנים.

"לנתנאל הלל, מדובר בחומר חשוב, תקרא לאט ותנסה להסיק דבר מתוך דבר, אני סומך עליך", נכתב שם.

הוא שקע בקריאה, משתדל להבין אם אכן יש משמעות כה גדולה בחומר הכתוב בדפים שלפניו. עיניו דילגו במהירות על פני השורות, בקריאה שניה קרא לאט יותר ואפילו לקח דף ועט וסיכם לעצמו את עיקרי הדברים.

הטפולן שלו צלצל: "נתנאל הלל, מדבר שוקי, קראת את הדברים? אתה בעניינים?" קולו של שוקי נשמע נמרץ, שונה עד מאוד מהקול שלו לפני זמן מה.

"איך אתה מרגיש?"

"משתפר והולך, מה הבנת ממה שקראת?"

הוא נוכח לראות שצדק, שוקי יוצא אל המרפסת, הטלפון בידו והוא מסביר דבר מה באמצעות תנועות ידיים נסערות.

הוא נראה בריא לחלוטין, האם יתכן שהספיק לשוב לבית? נתנאל הלל משתכנע מרגע לרגע שמדובר בתרמית. שוקי רצה לשכנע אותו שהוא לא מרגיש טוב, הוא רצה שהוא יקרא את מה שכתוב בדפים בתיקה.

הוא רוצה שהוא יבצע את התכניות שלו.

והוא צריך להבין שמי שמשקר פשוט מפסיד. והוא, נתנאל הלל, עומד להוכיח לו זאת בזה הרגע. הוא שלף את הסלולרי מכיסו: "שוקי, איפה אתה?"

"אני בדרך לבית, מרגיש הרבה יותר טוב".

"טוב, להתראות". להתראות בקרוב מאוד, שיקרת אותי, ואתה תעמוד מול העובדה הזו, חשב בזעף, התרומם על מקומו, ופסע אל עבר הבניין של שוקי. הוא יעלה במדרגות, ידפוק בדלת, ידרוש הסבר, יבהיר ששוקי כבר לא אמין, ויציע לו לתכנן תכניות אחרות ולהשיג אנשים אחרים במקומו. פשוט וקל.

דקה לפני שנתנאל הלל מבצע את תכניתו הוא נעצר לרגע.

הוא כועס ששוקי רימה אותו, אך מי אמר שלהביך ולבייש את הזולת זה בסדר? הוא תמיד משתדל להיות ישר, כנה ומוסרי.

ונראה לו בלתי מוסרי בעליל לגרום לשוקי לבושה וחוסר נעימות.

הוא מחליט לשוב לביתו, לקרוא שוב את החומר בתיקה. אולי מעשיו של שוקי לא רצויים, אך מטרתו כל כך נעלה ובעלת משמעות.

מישהו חייב להציל את המדינה, והמישהו הזה צריך להיות ירא שמים, בעל מוסר ומידות טובות. והוא, נתנאל הלל, יכול לעשות זאת.

או לפחות יכול להשתדל.

ארון הבגדים היה פתוח והכיל ערבוביה בלתי אפשרית של פריטי לבוש.

ניצן עמד מול הארון, מבטו מנסה לדוג פריטי לבוש רלוונטיים עבורו להיום.

אילו יכול היה, היה מעסיק יועץ הלבשה צמוד, שכן החלק הזה של נראות חיצונית מעולם לא היה הצד החזק שלו. הוא העיף מבט אל דור ואדם, שותפיו לדירה שעסקו בשינון חומר לקראת הבחינות באוניברסיטה, אומר לעצמו שמהם לא תבוא הישועה.

אולי גדי? הצצה קלה לכיוונו העידה שהוא מכין לעצמו תבשיל כלשהו במטבח הקטן.

בעצם, זה כל כך לא משנה מה אתה לובש, אמר ניצן לעצמו ושלף חולצה ומכנס.

כשהוא היה כבר לבוש מצא ניצן את עצמו אומר בקול רם, מתוך רצון בלתי נשלט לעורר פרובוקציה: "אני נראה נהדר. התאמתי את הבגדים מעולה".

דור ואדם הרימו את עיניהם מהדפים, גדי הציץ לכיוונו במבט מבודח מהמטבח.

"למדתי להחמיא לעצמי, באין מישהו אחר שיעשה זאת בשבילי", אמר ניצן בחצי חיוך, "והאמת? אין כמו המחמאות שאתה אומר לעצמך".

"אוקי, אתה נראה נהדר", אמר אדם.

"אחרי שאתה טועם את הטעם של עידוד עצמי, אתה פשוט לא קונה את המחמאות שאומרים לך", ניצן השתדל להצניע את החיוך שהבזיק על פניו לשמע המחמאה.

קולו של גדי, רציני וביקורתי להפליא, נשמע לפתע: "אתה נורמלי? מה אתה לובש? אתה נראה נורא".

ניצן הביט אל חולצתו, פסים אלכסוניים בהירים של צבעי הקשת, מכנסים צהובים רחבים וקמוטים. "אה, זה?"



"כן, מאיפה הבאת את הלבוש המזעזע הזה?"

"קניתי איפשהו, מצאתי, מסרו לי, לא זוכר."

"אוקי, בוא אעזור לך למצוא בגדים מתאימים", נעתר דור, ניגש אל הארון והתאים במיומנות חולצה למכנס. "רק צריך לגהץ קצת את הבגדים".

"עזוב, אני ממהר. יום אחר אולי", ענה ניצן כבדרך אגב, פונה אל הדלת.

"לאן ידידנו המובטל ממהר?" הקריאה השיגה אותו ליד הדלת. ניצן שלח אליהם מבט חפוז, "הולך לחפש עבודה".

הוא נעמד בחוץ, בצל עץ ירושלמי, נושם עמוקות ומביט לכל הכיוונים. ההודעה שקיבל הטילה עליו משימה לא מסובכת במיוחד: מעקב אחרי צעיר חרדי בשם שוקי מלכה.

ניצן שלח מבטים עצבניים לכל הכיוונים. היכן הנהג שאמור היה להמתין לו?

הוא הקיש על הסלולרי שלו במהירות, רכב קטן בעל שני מושבים עצר לידו לאחר מספר רגעים. "איחרת ניצן, הלכתי לקנות משהו לשתות", התנצל הנהג, אווזו בידו בקבוק מיץ תפוזים טרי, "מה קרה, למה התעכבת?"

"סיפור סביב ארון הבגדים שלי, יש לי דיסלקציה בבחירת פריטי לבוש, ולא מהיום. אני צריך שאמא שלי תבוא לדירה שלי לסדר לי את הארון, רק שאין לי סבלנות לשמוע אותה ואת המוסר שבטח תגיד לי".

"מוסר של הורים נובע מאהבה ודאגה, ניצן".

"אני יודע".

"לאן?"

"שוקי מלכה, צעיר חרדי משכונת רמות".

"איפה הוא עכשיו?"

"אני כבר מברר".

"ידוע לך איזה סוג מעקב?"

"נראה לי שדרוש מעקב צמוד, לפחות עד שנקבל הודעה אחרת".

"מעקב רציני זה כולל אמצעי האזנה, ניצן. תברר היכן הוא הברנש ברגע זה, ונראה איך נתקדם הלאה".

"הוא נמצא כרגע ברחוב ריה"ל".

"תפעיל את הוייז ותנסה לתת לי קצת רקע מהפרטים שקיבלת".

"אוקי, שוקי מלכה צעיר בשנות השלושים בערך, נשוי ואב לשניים, גר ברמות. עוסק באחסון ושינוע שליחויות. ידוע כמסייע לאנשים במצוקה".

"אנשים במצוקה? איזו מצוקה?"

"נערים בעיקר, כאלו שמתמודדים עם בעיות. הוא עצמו סיפור מעניין. הגיע לרחוב בצעירותו. סיפור מורכב".

"יש לו קשר עם אנשים מהעבר? ארגון פשע? סמים, משהו?"

"לא ידוע".

הם הגיעו לרחוב ריה"ל. "הינה הרכב שלו. הוא שם בפנים? תראה לי את התמונה שלו".

"פששש...נראה ענק שבענקים, עוג מלך הבשן קטן לידו", התלהב יוחי הנהג.

"הוא מתאים לתמונה?"

"כן, למי הוא מחכה?"

"הנה, הוא צופר לצעיר חרדי היוצא מהבניין".

"לא נראה אדם במצוקה. אולי סתם חבר שלו".

הצעיר נראה מופתע לראות את שוקי ממתין לו, הוא אפילו מתווכח אתו קצת, לאחר מספר דקות הוא נכנס לרכב שנוסע באיטיות.

"הייתי נותן את החולצת פסים שלבשתי הבוקר כדי לדעת על מה הם מדברים", מלמל ניצן בקול בהול, "תתחיל לנסוע אחרי הרכב בזהירות, תשתדל שלא יקלוט אותנו".

"אני מיומן במעקבים ניצן, לכן אני כאן ליד ההגה".

פרק 9

נתנאל הלל שמע צפירה קלה והביט לכל כיוון. שוקי ישב ברכבו וסימן לו להיכנס לרכב. "אני לא הולך למשכן הכנסת", אמר לו נתנאל הלל, בעודו מביט הלאה, עיניו מתעכבות לרגע על רכב דו מושבי קטן שנראה זר בנוף השכונתי.

שני האנשים שהיו ברכב בחנו אותו בעניין והסיטו עיניים כשהביט בהם, נתנאל הלל לא הקדיש לכך תשומת לב.

"אתה למטה הבחירות? קדימה אקח אותך לשם". נתנאל הלל ניסה לסרב, נתון עדיין תחת הרושם של התרגיל ששוקי ערך לו כדי שיקרא את הדפים שצולמו מהספר של סמית'. שוקי לא מנחש שהוא יודע את התרמית, ונתנאל הלל לא חשב לומר לו.

הוא התלבט לרגע קט, חש חוסר נעימות לעכב את שוקי, ואז נכנע ונכנס פנימה.

"איך התוכן בתיקיה? קראת?"

"כן, מרתק ממש. אם כי בגדול הדברים ידועים. לי אישית נמאס כבר כל הזמן לחיות בתודעה של 'למה אתם לא עושים צבא?' לפעמים

"השבעתי אתכם בצבאות או באיילות השדה." יש ביאור המייחס אותם לשבועות שהשביע ה' את ישראל ואת אומות העולם. הפרוש שאמרו חז"ל הוא שהשבועות אוסרות על עם ישראל לעלות בצורה מאורגנת לארץ ישראל או למרוד בשלטון הגויים. מדובר בעצם בסיבת חילוקי הדעות בין מתנגדי הציונות לבין קבוצות דתיות התומכות ברעיון הציוני. הבנת? שוקי עצר מעט משטף דיבורו, "אם לא הבנת אני יכול להסביר".

"נראה לי שכן, הבנת?".

"אוקי, אלו האומרים שאין לשבועות תוקף בימינו טוענים ששלוש השבועות הן מדרש אגדה ואין להן משמעות הלכתית. הם מסתמכים לדוגמה על דברי הרמב"ם האומר שאין להתחשב במדרשי אגדה לצורך השגת הלכה. כך שמשמעות המדרש היא שה' גזר שעם ישראל יהיה בגלות, אולם כשעם ישראל מצליח לשוב לארצו, הרי זו הוכחה שבטלה הגזרה. בנוסף יש צדדים שונים נוספים בעד ונגד, כך שאפשר להבין שהמצב מורכב יותר ממה שנראה לעינינו, פשוטי העם".

"הסבר מפורט, למרות שלא אחזתי בכולו", מלמל נתנאל הלל, "מאיפה אתה יודע את כל זה?"

"הנושא מעניין אותי, חוץ מזה שאין לי יכולת לסקור כרגע את כל הידוע לי. הרי שהנושא רחב ובעל היבטים שונים ומגוונים, מרתקים מאוד", שוקי שתק לרגע ועבר לדבר על משהו אחר, "יש לי אישור קבוע להיכנס עם רכב למתחם הכותל", אמר בעוד הרכב מטפס בעליה באיטיות.

"איך השגת אותו?" השאלה שבאה מצדו של נתנאל הלל לא זכתה למענה.

כעבור מספר דקות מצאו את עצמם פוסעים על הרצפות הגדולות. תחושת ההדר המקדמת את פני הבאים לכותל נשבה על פניהם.

שוקי פסע לאיטו, נתנאל הלל התאים את פסיעותיו. השניים לא הבחינו בצעיר המצויד במצלמת תיירים וחבוש במשקפי שמש, הפוסע לצידם, מנסה לקלוט את דבריהם

אני עצמי משתכנע כמה שאני פרוזיט. בא לי לומר לציבור החילוני: בסדר, אנחנו מוכנים לעשות מה שתבקשו, רק תעזבו אותנו בשקט".

שוקי התניע את הרכב וגלש בזהירות אל נתיב התנועה, חיוך קטן של הבנה ניכר בעיניו: "אתה רגיש לביקורת?"

"ואתה?"

"אולי, קצת. אם כי זה חמור מאוד בעיני שככה מעבירים ביקורות על מגזר שלם. אנשים רדופי שנאה מכניסים לעם רעיונות של פילוג". אמר.

"אני עצמי חושב לפעמים שאולי התסכול שלהם צודק, סך הכל זה באמת לא הגיוני שהם ילחמו עבורנו". נתנאל הלל אמר את הדברים ושתק, ממתין לתשובה. הוא הביט אל הכיוון אליו פנה רכבו של שוקי.

"לאן, שוקי? המטה לא נמצא שם".

"אנחנו נוסעים לכותל".

"מה? למה לא אמרת לי?"

"החלטתי את זה עכשיו, אני רוצה להסביר לך משהו. וחשוב שזה יהיה דווקא בכותל".

"מסקרן מאוד מה זה יכול להיות".

"יש לך סיבה טובה להיות סקרן. וסתם ככה כדאי שתדע שמלבד העובדה שמי שלומד תורה מגן על העולם כולו, ופורש מעין כיפת מגן רוחנית על כולנו, ואת זה לא אנחנו המצאנו, הרי שיש סיבות נוספות לעובדה שאנחנו לא מתגייסים. אחת מהן לא ברורה לי עצמי, אסביר לך אותה בקיצור. ואת הסיבה הנוספת תשמע ממני בכותל", שוקי עצם לרגע את עיניו, מנסה לסדר את מחשבותיו, צפירה מהירה נשמעה מכיוון הרכב הנוסע אחריהם, שכן הוא נהג באיטיות בלתי נסבלת. הוא התנער ממחשבותיו, הגביר מעט מהירות והמשיך לדבר:

"אסביר לך זאת בכמה מילים. שמעת על 'שלושת השבועות'? מדובר בכינוי לדברי חז"ל בתלמוד הבבלי על הפסוק בשיר השירים:



מילאן הגיע לפארק קנדי מתוך ציפייה עמוקה. הוא מצא את עצמו נעמד בפתח הפארק סמוך לדוכן הגלידות הצבעוני. עיניו סקרו ללא הרף את הסביבה, כמה חבל שהאיש התקשר ממספר חסוי והוא לא יכול לחזור אליו לשאול מדוע הוא מתעכב. הוא מצא את עצמו קופץ כל אימת ששמע צפירה ממכונית, נופף לעבר מכוניות שנראו מתאימות לתיאור שמסר לו קרלו, חש אכזבה בכל פעם מחדש.

שליחו של רינגו סמית' התמהמה מלהגיע.

הוא פסע הלך ושוב והחליט לבסוף לרכוש גלידה תוך כדי שעיון בוחנות כל העת את התנועה. הגלידה נגמרה מהר מהצפוי, ומילאן החליט שלא יזיק לו לטעום גלידה בטעם נוסף.

הזמן חלף לאיטו, וכל זכר למכונית הלבנה לא נראה. האם הוא עומד במקום הנכון? האם יתכן שיש בפארק הענק דוכן גלידה נוסף? ואם השליח הגיע - למה לא התקשר? או לכל הפחות היה מודיע על העיכוב?

כעבור מספר שעות החליט לשוב על עקבותיו בצעד כבד, רוצה לשאול את קרלו אם העביר לו את ההודעה כמו שצריך, להפתעתו קרלו לא היה בבית, ודודה פילר אמרה לו שקרלו נסע וישוב בימים הקרובים.

מילאן ניסה להתקשר לקרלו אך לא היה מענה. לאחר התלבטות קלה, התקשר למספר הטלפון הרשום בתחילת הספר "להיות חופשי". הוא השאיר את ההודעה בקול מהיר ועצבני:

"מדבר מילאן בלאץ, רציתי לשאול למה השליח לא הגיע ולמה לא קיבלתי הודעה על כך, תודה".



"באנו לכאן גם להתפלל נתנאל הלל", אמר שוקי, עיניו לא יורדות מאבני הכותל, "וגם להתבונן".

"במה?"

"באבנים הללו. טמון בהן ההסבר הנוסף שהבטחתי. הידעת כיצד נבנה המקדש? כיצד האבנים נחצבו? בתולעת השמיר, מסופר שמכיוון שבמתכת בונים כלי מלחמה - לא השתמש בה שלמה המלך לבניית הבית הקדוש, שהוא סמל של שלום".

עיניו של נתנאל הלל סקרו את פני אבני הכותל הענקיות, "לאחר חורבן בית ראשון נאמר שבוטל השמיר והכותל נבנה כנראה בבית המקדש השני".

"ותזכור שהמשמעות הסמלית היא שלא התקרב כלי מתכת לעבודה הקדושה. אתה מבין, נתנאל הלל? לומדי התורה הם אנשי השלום האמיתי. התורה היא שלום, דרכיה דרכי נועם. והחרדים לדבר ה' יזכו להיות אלו שישרתו במקדש. לא בגלל שהם צדיקים יותר, שכן לכולם יש מה לתקן - אלא כי הם לא נלחמו בכלי מתכת".

נתנאל הלל שלח אליו מבט מהיר, "הסבר מעניין, זה פרוש שלך? קראת את זה באיזה מקום?"

"פרוש שלי. למה, יש עם זה בעיה?"

"לאידע, ממתי אנחנו מפרשים פרושים בנושאים כאלה?"

"ממתי שהמציאות דורשת את אותם פרושים נתנאל הלל יקירי, בוא ניגש לכותל נגיד תהילים".

ניצן דיבר לאוזניה במהירות, "קיבלת מידע מי הצעיר הנוסף?"

"נתנאל הלל גרץ, רקע פסיכיאטרי, לאחרונה עובד בכנסת, סיפור מטורף".

"מתברר שאכן עלינו על משהו גדול. האזנתי להם קצת, נראה שמלכה הסביר לצעיר משהו על בית המקדש. לדעתי, צריך לדווח במהירות לגורמים המתאימים. אני מניח ששניהם יקבלו מעקב צמוד בימים הקרובים".

איכשהו, כשאתה נזכר בעובדה שישנם ספק-יהודים ספק-צאצאי השבטים האבודים, שמתמודדים מול אתגרים אותם לא ניתן לתאר, אתה מבין עד כמה הבעיות של המגזר שלך פעוטות. אז שונאים אותך... מי אמר שצריכים לאהוב אותך.

קולו של שוקי עלה מבעד למחשבותיו, "והוא גם יוכל לשוב את מערכות התקשורת".

"אשרי המאמין".

"לא מדובר כאן באמונות בעלמא. כשלב ראשוני יש לך כאן בקלסר סיכום של חדשות שפורסמו בכלי תקשורת שונים בשנה שחלפה. עלינו לעבור עליהם ונראה כיצד אפשר לזהות כתבות מגמתיות הגורמות לשטיפות מוח נגד הציבור החרדי".

"אתה פועל ממש בנחישות", אמר נתנאל הלל בהשתאות. "אשמח מאוד לגרום למהפך בדעת הקהל. אמנם נראה לי קצת בלתי הגיוני כל הסיפור הזה רק שאם לא מנסים לא מצליחים".

"נכון. למען האמת יש לי עבודה רבה היום. תיכף יבוא לכאן נעים רוחאני ויקרא באוזניך את הכתבות. אין לי רצון לשכנע ולהתווכח עם אבא שלך שוב. אני משאיר כאן את הקלסרים עם החומר, תעיינו בכתבות וחפשו את הנקודות הבעייתיות, אם יש לך שאלה אתה יכול להרים טלפון. בהצלחה".

נתנאל הלל הביט אליו בתהיה.

"אם אבא שלי לא מסכים לי לקרוא אז הוא גם לא יסכים לי להאזין, זה היינו הך". אמר.

שוקי חשב לרגע, "בגדול עשיתי כבר שאלת רב והוא אישר לך לקרוא את הכתבות הללו, זה לתועלת הכלל, יש לזה מטרה טובה וזה בסדר. אני ממהר ונעים רוחאני בדרך, תעדכנו אותי בהתפתחויות, ב".

"כדי להתחיל לראות כיצד אנו משנים את המצב שנוצר עלינו להכנס לתוך הראש של מערכות התקשורת במדינה, לראות כיצד עובד המנגנון להשמצת אנשים ומגזרים", כששוקי אמר את הדברים הללו חש נתנאל הלל שמדובר בבדיחה.

סבר פניו הרציני של שוקי גרם לו לחשוב ולבחון את הדברים.

"להכנס לתוך הראש של מערכות התקשורת?" שב על דבריו כהד, "הכוונה לעיתונות וכאלה?"

"כן, כידוע לך שונאים את המגזר שלנו בין השאר מכיוון שחלק מכלי התקשורת מביאים ידיעות מגמתיות. הם משכנעים את צרכני התקשורת, באופן נבזי ומוסווה, שאנחנו ציבור לא ראוי".

"העובדה שהתקשורת נגד הציבור שלנו ידועה לכולם, רק שלא נראה לי שאפשר לעשות משהו בקשר לזה. אתה רוצה להשפיע על התמודע של אנשי התקשורת?"

"אולי. נהיה חייבים לעשות משהו. נעים יעזור לנו".

"נעים רוחאני?"

"מממ.."

"אתה מכיר את הסיפור שלו?"

"מכיר טוב יותר מכולם. בעיני הוא הדמות המתאימה. מצד אחד שייך - ומצד שני לא ממש מרגיש מחויב למישהו או למשהו. הוא הבחור המתאים. איך שאני מכיר אותו יש לו אומץ רב כשמדובר בפעולות למען עשיית צדק".

עיניו של נתנאל הלל ברקו בעניין, הזכרת שמו של נעים רוחאני האגדי, אותו צעיר שאמרו עליו שנמלט מאפגניסטן בתוך מזוודתו של הרב גדליהו שמיר, במהלך מסעו של הרב שמיר, מסע שנועד לאתר את עשרת השבטים, הצליח בדרך לא דרך לקבל אישור כניסה לישראל, עבר גיור לחומרא וגדל בבית משפחת שמיר, גרמה לו להתנתק למספר רגעים ממצוקת התדמית של הציבור החרדי.



"השתדלתי להבין ולא הצלחתי", אמר נתנאל הלל, "וזה סימן מובהק שהציבור שלנו פשוט לא רואה את המציאות".

שוקי הגיע כעבור זמן לא רב. נתנאל הלל לא הצליח להבין מהבעת פניו מה הוא חושב על הדברים שאמר לו בטלפון ובקשר לתכניותיו שלא יוכלו לצאת אל הפועל.

"אני חושב שיש כאן שטיפת מוח סמויה", אמר נעים רוחאני, "למרות שגם אני לא הצלחתי להבין איך זה עובד".

"ואני הגעתי למסקנה שאפשר להבין למה אבא שלי לא רוצה שנקרא את שטיפת המוח הזו, לא דרך הספרים שלהם ולא דרך הכתבות". נתנאל הלל קיווה שלא מדובר בעקיצה כלפי שוקי. הוא אומר את האמת שלו, רק שוקי חושב אחרת.

"אנסה לעבור בכוחות עצמי על הכתבות. אולי אצליח להבין מה הולך פה", אמר שוקי, "בינתיים אתם מוזמנים לחשוב ולחקור מה הוביל אותך לחשוב שהציבור שלנו כל כך גרוע".

"יש לי כבר כיוון חשיבה מסוים". אמר נתנאל הלל.

"דבר".

הוא לא מכיר את נעים רוחאני מקרוב. הצעיר האפגני נראה היה תמיד בעיני נתנאל הלל כאדם פופולארי שהאתגרים שהביאו אותו עד הנה סייעו לו להגיע לביטחון עצמי כה רב - כזה שנתנאל הלל חלם שיהיה לו. כעת, כשהוא נכנס למשרד נתנאל הלל מצא את עצמו מתרומם ממקומו וסוקר אותו בהערכה כנה.

נעים רוחאני הוא צעיר ייחודי, מוחצן וכריזמטי. אנשים מכבדים אותו ונותנים לו הרבה תשומת לב בגלל הסיפור העומד מאחוריו, ונתנאל הלל חש ביראת כבוד כשהלה נכנס למשרד כעבור זמן מה, חיוכו הרחב משדר סחבקות וידידות.

"אני חושב שבתכל'ס התקשורת לא נגדנו, שוקי", הרים נתנאל הלל טלפון לשוקי כעבור שעה, חש שראשו הולם ממאמץ ומחשבה, "עברנו על הכתבות, ולמען האמת אני חושב שכל הכבוד לציבור החילוני שסובל אותנו. הכל אמת, אין מילה אחת שלילית, אולי פה ושם בטורי דעה שגם משתדלים להיות ישרים. מה שמוכיח שהתקשורת פשוט לא נגדנו. זה אנחנו שלא בסדר", אמר.

שתיקה ממושכת ענתה לו בתגובה.

"אולי לא נעים לומר זאת, ועוד יותר לא נעים לשמוע, זה אנחנו שלא בסדר", שב ואמר.

"אני לא מבין נתנאל הלל אתה עצמך שייך לציבור החרדי. במה אתה לא בסדר?"

"אני ממש בסדר נראה לי".

"אז מי לא בסדר? אני? נעים? אבא שלך?"

"הציבור שלנו", אמר נתנאל הלל, ואז שתק.

"הציבור שלנו?" שב שוקי על דבריו כהד, "איך שזה נראה הרי שהתקשורת ומערך ההסתה מתוחכם יותר ממה שניתן לחשוב. תנסה להבין מה גרם לך לחשוב שהציבור שלנו כל כך גרוע, מתוך הכתבות ואז אולי נוכל להתקדם".

ואנחנו כולנו הופכים בהגדרה אחת מכלילה לאנשים שעוררו מהומות, או שהתנהגו לא ביושר". הוא שתק לרגע והמשיך במהירות לפרוס את החשיבה שלו, שהתבררה לו יותר ויותר ככל שהמשיך לדבר, "או לדוגמה לא משנה עד כמה שאתה, כאדם פרטי, ישר עד הקצה. אם כתוב ש'חרדי גנב' ואתה חרדי, אז אתה הופך לחלק מהפשע שלו אתה מבין? אף אחד לא מתעניין בכך שהוא אדם נפרד עם רצונות נפרדים. עובדת היותו חרדי לא גרמה לו להיות נבזה. מדובר בבן אדם! ולפי דעתי גם אנחנו חוטאים בזה, מכלילים את עצמנו לתוך קבוצה אחת. מישוה התנהג לא כהוגן? כולם באותה סירה".

שוקי לא ענה מיד על דבריו, בוחן אותם ארוכות. נתנאל הלל המשיך: "זה לא רק הכללה של מעשים, זה המחקרים המשובשים שלהם: החרדים לא משתלבים באקדמיה?! מי אמר שלימודים אקדמאיים הם פתח לחיים טובים יותר? מה זו ההתנשאות הזו להחליט שהחרדים לא תורמים בגלל שאי מי החליט מה זו תרומה אמיתית לחברה? הבורות מתחילה בחינוך שלהם, בחשיבה מוטעית שבאה לפני הכל. הם יוצאים מתוך נקודות הנחה מסוימות והראייה שלהם משובשת מלכתחילה".

"משובשת? האמירה הזו מכניסה גם אותם להגדרות".

"זה כדי להביא איזון. הם כל כך בטוחים שאנחנו מאוחדים כשמישהו מהמגזר שלנו מתנהג לא בסדר, הם כל כך בטוחים שיש מאפיין מרכזי שהוא ציבור חרדי, ושכולנו ערבים זה לזה".

"אנחנו באמת ערבים זה לזה, נורמות חברתיות הן דבר חשוב. אם אתה בתוך מגזר שמסכים להתנהג באלימות ויש לך כח למחות ואתה לא יוצא נגד האלימות הזו אתה נושא גם כן באחריות הזו.

רק שהעובדה היא שהמגזר החרדי שולל אלימות מכל וכל. גם הקיצוניים ביותר מתנהגים באופן מעורר הערכה. הקיצונים בחברה שלנו שונים כל כך מקיצונים אחרים! אין שום סיבה לסיקור תקשורתי כל כך נבזי ובלתי מוסרי. צריך לראות איך אנחנו משנים את השיח התקשורתי. השינוי צריך לבוא, נתנאל הלל. ואתה תעשה אותו!"

פרק 10

"זה הולך ככה: התקשורת מביאה מידע על החרדים, וכולנו בתוך המטריה הזו. כל מי שרוצה לשמור על המצוות ולהיות שייך לדרך התורה הנאמנה בלי שום פשרה שייך לציבור החרדי".

"אכן", שוקי האזין לו בתשומת לב, ונתנאל הלל קיווה שהוא מדבר לעניין, "אז ככה - מה שקורה זה שאם יש קבוצה מסוימת השייכת למגזר שלנו - שיוצאת למחות נגד אי-צדק שמדינת ישראל מתעלמת ממנו - נוצרת להם בעידוד התקשורת תדמית אלימה. בנוסף אם יש יחידים שהתנהגו שלא ביושר ויש להם כיפה שחורה, הם יתווגו בדיווחי התקשורת כ'חרדים'.

נניח מספר אנשים יוצאים להפגין או מעוררים מהומה. כלי התקשורת יציינו ש'חרדים' הפגינו. גם אם מדובר נגיד במספר אנשים עם מטרה מסוימת, הם יכולים להיות אפילו מאה איש. אוטומטית הדיווחים מכניסים את כולנו לתוך ההתרחשות הזו.

וזה יוצר תחושה שכולנו בכותרות בלתי מחמיאות כל הזמן. כי חרדים זה גם אתה ואני ושרוליק שחושב אחרת, נעים שעלה מאפגניסטן ולא חושב להפגין כי באפגניסטן אין הפגנות אלא מהפכות כידוע לך.



"נעים מאוד, מילאן בלאץ. אני רינגו סמית'", האיש בעל המשקפיים עבות המסגרת הגיש את ידו ללחיצה.

קרלו הושיט ידו חזרה, "נעים מאוד, שמי קרלו בלאץ, אח של מילאן". הם נפגשים במשרד רחב הידיים של הסופר העשיר. קרלו חש בציפייה נרגשת והזכיר לעצמו להירגע.

"הכל בסדר, אני יכול", אמר לעצמו שוב ושוב. מילות העידוד נוסכות בו בטחון.

"אתה אח של מילאן? למה מילאן לא הגיע?"

"אה... מילאן הוא טיפוס מצומצם וחסר מעוף, מר רינגו סמית'. אני חושב שאני יכול יותר ממנו. אני צעיר, נמרץ, יש לי חזון. אני מהיר קליטה. יש לי רעיונות מעולים, כדאי לך להקשיב לי".

רינגו סמית' לא לחץ את היד המושטת. הוא התיישב על הכיסא שלו ורמז לקרלו לשבת מולו. "היכן מילאן? סיכמת איתו שאתה מגיע הנה במקומו?"

"לא. הוא לא יודע שאני כאן. תכננתי את הכל בחשאיות", קרלו הגיב בטבעיות. יוצא מתוך נקודת הנחה שהאדם העשיר שלפניו יעריך את כנותו.

"טוב, אתה נשמע מעט ערמומי. מעט הרבה ערמומי", אמר רינגו, "ערמומי כמו נחש ססססס...".

קרלו חש שהדם אוזל מפניו.

"תחזור למיאמי בכוחות עצמך, אני רוצה שתשלח לכאן את מילאן. הבנתי שיש לו מסרים חשובים לומר לי ואני רוצה לשמוע אותו".

החיורון בפניו של קרלו העמיק. "אני... גם לי יש מסרים מאוד חשובים, תן לי לומר לך מספר מילים, בבקשה".

רינגו הפך את שעון החול המונח לפניו, "יש לך דקה שלמה לשכנע אותי להקשיב לך, קדימה".

קרלו עצם לרגע את עיניו. מול עיניו חלפה הטיסה המייגעת שקדמה לה תכנון להערים על מילאן, תכנון שהצליח למרבה המזל. וכעת יש לו דקה לדבר ולנסות לרכוש את ליבו של האיש שלפניו.

עיניו שוטטו על קירות המשרד, מתעכבות על תמונות שונות המביאות אתרים מעניינים מכל מיני מקומות בעולם. אחת מהן, רחבה, שטוחה ושטופת אור, הציגה צילום רחפן המתעד בצבעים מרהיבים את העיר העתיקה והר הבית. "ג'רוזלם" נכתב בה באותיות מסולסלות. קרלו נזכר בבת אחת בדבריו של לאונרד קים, המרצה.

"פלסטיין", אמר בקול מהיר, "המסרים שלי באים להציג את פלסטיין כיעד מועדף לפעילות. אנחנו חייבים להבטיח שלום באזור הזה של הים התיכון. העיניים של כולם נשואות לשם: כל הדתות מכוונות לשם. זה ה-מקום ל...".

רינגו הפך בחזרה את שעון החול. קרלו שם לב שנותרו מספר שניות לפני שאחרוני הגרגירים ירדו.

"קניתי את תשומת ליבי בשעה הקרובה, אני פנוי להאזין לך. תנסה להסביר לי את תכניתך בקווים ברורים. אני שומע".



"מלכה וגרץ? לא עדיף לקחת אותם לחקירה ולגמור את הסיפור?" מיכה מזרחי סגן ראש השב"כ היה הראשון שדיבר בישיבה המצומצמת בה השתתפו מלבד ראש השב"כ שני בכירים נוספים.

אבי הלחמי ראש השב"כ לא עיין בתזכירים שלפניו מעולם, למרות שהם היו ועודם מונחים שם תדיר, למקרה שירצה לדייק בפרטים. הוא נוהג להתעדכן היטב בחומרים ומראש, יכולתו הפנומנלית, כח הרצון שלו והניסיון שצבר מספקים לו שניות בודדות להבין את התמונה

"קשרים? באיזה אופן? שיחות טלפון? תכתובות?"
 "תכתובות מייל".

"אוקי, מה הן אומרות לנו?"

"הם בקשר טוב למדי. רינגו שולח אליו כחלק מרשימת תפוצה את מסריו על חירות ועוד קשקושים של קנדים החושבים שהתפיסה המערבית יכולה לחולל שינוי לטובה בכל העולם".

ראש השב"כ חייך, "אני מבין שניתן להסיק מהמשפט הזה את דעתך על תפיסת העולם הזו?"

פיקארד לא נפל בפח המחויך, "לא. אפשר להבין מכך שהדיבורים המטופשים של הקנדי עלו לי על העצבים. לא סובל את כל המסרים המטומטמים הללו".

"אפשר דוגמה בבקשה?" הסגן שאל בסקרנות, עיניו חודרות את מעטה האדישות שהפגין פיקארד.

"למשל", פיקארד עיין בדפים שלפניו, "למשל, אקריא לכם ציטוט ממסרון שנשלח לרשימת התפוצה במייל של רינגו סמית': "בהיותי צעיר השתתפתי במסיבה בה הוגשו לשולחנות מנות כבקשתנו, חברי השולחן שלנו המתינו למלצרים שיתפנו אלינו. ואכן, לאחר שהסברנו מה רצוננו, ניגש אלינו המלצר ובידיו מגש רחב. באותו רגע שמתי לב שדרכתני בטעות על מסטיק לעוס שאי מי השליך. אמרתי הערה בסגנון של "איזה דוחה זה".

התזמון של האמירה הזו הקביל לרגע שהמנה הונחה על השולחן. אף אחד לא נגע במנה, מלבד בילי, צעיר שחי בעולם משלו. כשהגשתי את ידי ליטול מהמנה, אמרו לי החבר'ה: "אמרת שזה דוחה". כך להפתעתי הבנתי שהם כה בטוחים שהמנה דוחה בעיני עד שהם אפילו לא טרחו לשאול מדוע - אלא קיבלו את דברי ואפילו הסכימו עימם באופן אוטומטי! אמנם הייתי בחור פופולארי, סוג של מנהיג, למרות זאת הציות שלהם לאמירה בודדת שלי בלי לבדוק מדוע נאמרה - נתנה לי יותר מקורטוב של מושג כיצד האינסטינקטים שלנו פועלים..."

המלאה. חוסר הסבלנות המובהק בו ניחן גורם לו לקפוץ מנושא לנושא במיומנות מרשימה ולחשוב על מספר נושאים חשובים בעת ובעונה אחת. הסובבים אותו תמהים לעיתים לראות את כישרונותיו המתבטאים בעיון קל בתזכירים כדי לסווג את רמת החשיבות שלהם. "ביום בו איווכה שטעיתי בשיקול דעתי המהיר אבין שעלי לפרוש", שח לא פעם, יהיו שיאמרו ביהירות מסוימת.

"בשלב הזה של החקירה הייתי מעדיף שהאובייקטים החשודים לא ידעו שהם במעקב שב"כ. יתכן שמדובר בשני חבר'ה נחמדים החושבים שהם בעלי כוחות על ומסוגלים לשנות את העולם, ויתכן שמדובר בהתארגנות רצינית יותר. כך או כך החומרים לפנינו, ואנחנו צריכים לנסות לקבל תמונה ברורה יותר. פיקארד, מה הנתונים שעולים ממערכת המחשוב של החשוד המרכזי שוקי מלכה?" פנה אבי הלחמי לאדם מתולתל שישב בקצה השולחן.

עיניו של פיקארד התרכזו בדפים שלפניו, "הנתונים מצביעים על כך שיש לנו כאן בחור אינטליגנט, נמרץ, בעל אופי של מנהיג הייתי אומר. דתי מאוד. וכשאמונה חזקה מתנגשת עם שאיפות עזות ועם אופי כזה עלולות לצמוח מכך כל מיני בעיות... הוא עוסק באופן רשמי בשינוע שליחויות מה שמעניק לו סיפור כיסוי מצוין לפעילות הנוספת שלו. בעסק שלו ישנו שותף בכיר ומרכזי בשם עוזיהו שילוני, המתגורר בהתנחלות ביו"ש. אין לנו מידע יוצא דופן סביב השותף ונראה שכדאי להצמיד אחריו מעקב כלשהו, כדי להיות בטוחים שאין לו קשר לעניין. הוא הרים את עיניו מהדפים וסיכם את דבריו: "בנוסף שוקי מלכה הוא אדם מוכר בקהילה, מסייע לנוער במצוקה, ולאחרונה מביע התעניינות מעט מוגברת בסיפור בית המקדש והר הבית".

"אוקי, נשמע מעניין אך לא חתרן ובטח לא פלילי. יש לך עוד משהו להוסיף לפני שנשמע את ירון?"

"כן. כדאי לקחת לתשומת לב שיש לו מערכת קשרים טרנס אטלנטיים עם רינגו סמית', איל הון קנדי שנמצא תחת מעקב סוכנויות ביון מרחבי העולם מזה תקופה ארוכה".



"הבעיה המרכזית במזרח התיכון היא מחסור חמור בהסברה, מסטר סמית'. כל מאבק ניתן לפתור אם יש פעולות הסברה נכונות, לשם כך צריך ללמוד את שורש הסכסוך ולהפיץ את המסרים הנכונים שיעזרו לאנשים להבין שאפשר לחיות בשלום זה לצד זה".

"הסכסוך שם הוא על רקע דתי, קרלו. איך אתה יכול לעשות שלום עם טרוריסטים? אפילו אני לא מרחיק לכת בספרים שלי עד כדי כך".

קרלו עצם את עיניו, היכן הוא המרצה לאונרד הגדול? מה הוא היה עונה לשאלה הזו? אם הוא רוצה לרכוש את אמונו של מסטר סמית', לזכות לתמיכתו הוא חייב להצליח לשכנע אותו.

"גם טרוריסטים מקבלים תעמולה לפני שהם משתכנעים להיות כאלה", פתר לו סמית' את מצוקתו בהסבר משלו, מבטו המהורהר סוקר את תמונת הרחפן ממנה נטל קרלו השראה לפני רגעים מספר, "תקשיב לי, קרלו, יש לי חבר ישראלי ששואף לשנות את דעת הקהל במדינה הקטנה שלו. הוא ביקש ממני עזרה ואני הבטחתי לסייע. נשלחת אלי לכאן ממש משמים. תן לי רעיונות איך אפשר לשנות את דעתם של ארגוני הטרור שיסכימו להפוך לאגודות של שלום והרמוניה".

קרלו חשב לרגע ארוך, "יש לי מספר רעיונות, מסטר סמית'. תן לי מקום לשהות בו הלילה, מקום בו יש מערכות תקשורת ומחר אבוא אליך עם תוכנית מוכנה".

קרלו לא האמין שכל כך מהר יצליח לשכנע את המיליונר הקנדי בכנות כוונותיו. עוזרו של סמית' הוביל אותו לדירה קטנה מרוהטת ומצוידת היטב, הוא הזמין לו ארוחה ממסעדה ואפילו השאיר לו כסף למקרה שיצטרך.

קרלו קרס על הספה הנוחה ועצם את עיניו. מרגיש שמאמציו לא היו לשווא.

ראש השב"כ חייך בפליאה, "מעניין..." הפטיר לאחר מחשבה קלה.

"מעניין מאוד", קולו של פיקארד יבש, "אז ככה, שוקי הצליח לקשור קשרים שהם יותר מסתם התכתבות עם הסופר הקנדי. הוא דיווח לו לאחרונה שהוא רוצה לשנות את דעת הקהל במדינה, הוא רוצה לעשות שינוי רציני. הסופר סמית' הבטיח לו סיוע בכל מה שיבקש".

"אוקי, המשך לעקוב אחרי שוקי מלכה ואחרי התכתובות, הייתי ממליץ לך לחקור גם את יומן השיחות שלו. וכעת ירון, האם יש צורך לדעתך להמשיך במעקב פעיל?"

"נתנאל הלל גרץ מצטייר כבחור רגיל מאוד, אפילו משעמם. התנהלות ללא דופי. גם שוקי מלכה לא נראה כזומם משהו. אני מציע להפסיק את המעקב של הסוכנים ולהתרכז בתחום הדיגיטלי. היום אנשים מתנהלים שם יותר מאשר בחיים האמתיים".

"אכן, התחום הדיגיטלי נותן לנו מידע רב ערך. אין לך שום דבר לדווח? התנהלות חריגה, התבטאות, פגישה עם מישהו?"

"גורנישט". ענה ירון. "אפס. הבחור עובד בכנסת פעמיים בשבוע, הולך למטה של מפלגה חרדית לפעמים, הולך לבית כנסת, עוזר לקרוב משפחה בקניות ולוקח את אחייניו לגן העיר. מלכה עצמו עסוק בפעילות מעוררת השראה. כל היום עשייה וחסד עם התושבים, מפעיל אגודות של השאלת מוצרי חשמל ו..."

"אולי יום אחד נמליץ לתת לו פרס נובל, ירון". פיקארד דיבר בקול ציני, גורם לדיון להסתיים במילים אלו.

הנוכחים אספו את הדפים וקיפלו את המסכים. דקה לפני שיצאו מהחדר אמר ראש השב"כ לפיקארד בקול שקט, מקפיד שהשניים האחרים לא ישמעו, "אני מבין שאתה חותר למטרה מסוימת, מרגיש שעלית על משהו גדול, הא?"

פיקארד נשא עיניים לתקרה: "מוקדם עדיין לקבוע אם ההשערות שלי נכונות, אבי. בכל מקרה אין לך מה לדאוג, בכל התפתחות חדשה אעדכן אותך מיד".

לאחר רגע התנער ומיהר לחפש את מספר הטלפון של לאונרד קים המרצה.

"מדבר כאן עוזרו של מזכ"ל האו"ם", הציג את עצמו וקיווה שהמרצה יאמין לו מיד.

"העוזר של מזכ"ל האו"ם?" שאל לאונרד בפליאה, "נעים מאוד. מה מביא אותך אלי?"

"מסטר גול שמע שאתה מרצה בחסד, מסטר. יש לך ידע רב בנושא פרסומות ותת מודע, אנחנו מקבלים מזה זמן רב מידע מצוין על הפעילות שלך, האם יש לך רעיון כיצד ליישב סכסוך מול טרוריסטים? אם הרעיון יהיה בר ביצוע נתגמל אותך יפה מאוד, בנוסף לפרסומת שתזכה בה. לא תתחרט".

"המממ... שאלה מעט מסובכות", אמר המרצה בזהירות, "תן לי שעה לחשוב, נראה אם הרעיונות הפרועים עליהם חשבתי עד עתה יצטרפו לכדי רעיון מסודר".

"מעולה", קרלו חיך חיוך רחב, בעודו מחזיר את השפופרת למקומה. באותו רגע נשמעה נקישה על הדלת, שליח המסעדה כנראה, הוא מיהר למחוק את החיוך מפרצופו, לעטות ארשת חביבה, לתת לשליח טיפ נדיב, ולקבל את תודתו בביטול מחויך.

כמה טוב לו לחיות בתוך הבועה הזו של חייהם היפים של העשירים והמשפיעים. הוא רק מקווה שהבועה הזו לא תתנפץ לו פתאום.

פרק 11

לאחר שקרלו יצא ממשרדו, התהלך רינגו סמית' אנה ואנה בהתרגשות מהולה בעצבנות קלה.

ככל שהוא מבין, הצעיר המניפולטיבי הזה שקורא לעצמו קרלו בלאץ, מביא אתו בשורה חדשה שיכולה להפוך את העולם.

הוא מיהר להתקשר לג'וליאן, אחיינו הצעיר שנהג לסייע לו בכל הקשור לרשתות חברתיות והזמין אותו למשרדו.

כשג'וליאן הגיע היה רינגו סמית' שרוי בעולם של חלומות בהקיץ, "אני קרוב לקבלת פרס נובל לשלום, ג'וליאן", אמר בעיניים בורקות, דוק מעורפל כיסה את מבטו.

ג'וליאן ביקש לשמוע על מה ולמה ההתרגשות, והסכים שיש מקום לתחושה הזו. הוא התיישב מולו והוסיף: "אם קרלו אכן יביא עימו מסרים מתאימים תוכל בהמשך לענות לבקשה של מאק רוטו יושב ראש האיחוד האירופי. אני זוכר שהוא ביקש ממך לכתוב מאמרים איך לסייע במאבק של אירופה בטרור. בנוסף לכך במידה והתוכנית של הצעיר תצליח, תוכל לסכם את הדברים בספר רב משמעות ותועלת על חופש מטרור, ולסייע לאירופה כולה".

"כתיבת הספרים היא רק כתיבת ספרים, ג'וליאן. אחרי כמה רבי מכר יהיה טוב לקבל פרס נובל לשלום", נענה רינגו סמית', "אם כי אתה צודק בהחלט. מאק ידידי ישמח ללא ספק אם אביא לו בשורה חדשה איך לטפל בטרור ללא אלימות".



מוטי עסוק, מאוד עסוק. נתנאל הלל, בעודו יושב על כורסתו של חבר הכנסת צביאלי, מסתובב בעיגולים קטנים על ציר הכיסא המסתובב ועוקב אחרי העבודה הקדחתנית של מוטי. הוא מוצא את עצמו חושב עד כמה הוא מעריך אנשי עמל ויגיעה, טיפוסים שכל דקה שלהם שווה והם לא מבזבזים אפילו רגע על דברים שוליים כמו שתיית קפה בעל ניחוח משובח או שיחת רעים בעלמא, ואפילו לא חוטאים במתן זמן לעצמם בדמות חלומות בהקיץ.

הם עובדים קשה, משקיעים את כל זמנם לציבור. נתנאל הלל לגם לגימה מכוס הקפה שלפניו, בוחן את עבודתו של מוטי. הכורסה של צביאלי נוחה למדי, חשב לעצמו, כמה חבל שהוא לא נמצא הרבה בלשכה, מסכן מוטי שכל העבודה נופלת עליו, ושיש לו בחור כמוני שיושב כאן ולא עושה כלום.

"אתה צריך עזרה מוטי?" לאחר כל המחשבות הוא מחליט להיות נחמד.

מוטי הביט אליו בקוצר רוח, נתנאל הלל יכול לנחש את המחשבות שעפות לו בראש: טיפוס כמוך מוטב לו לעבוד כטועם קפה במפעל ייעודי, או אפילו שסתם ישתה לו קפה בבית, מה אתה עושה כאן.

למזלו מוטי לא אומר לו את המשפט הזה ולא עוד אי אלו משפטים ציניים שעולים בראשו של נתנאל הלל בתור תגובה אפשרית מצדו.

"אתה יכול לעבור על היומן של צביאלי ולראות אם מצוינים בלוח אירועים שלא כתובים ביומן, זה יכול לסייע לי במידה רבה מאוד", אמר לו מוטי כעבור רגע של מחשבה.

נתנאל הלל סיים ללגום את הלגימות האחרונות של הקפה. הוא שוב לא שם לב שהטיפות האחרונות נגמרו ומה שנשאר זה אבקה בעלת טעם מריר מודגש שהציפה את גרונו. פוי, זה קורה לו בכל פעם מחדש, אולי יעבור לקפה נמס. הוא עיווה את פניו וקם ממקומו.

"יומנים וסדר יום זה לא התחביב שלי", אמר, "נראה לי שאלך לראות אם יש למליאת הכנסת לחדש לי משהו, אני חושב להפסיק לבוא לכאן, נראה לי שמיציתי את השהות כאן בכנסת, לא מבין מדוע התעניינתי בפוליטיקה".

הוא יוצא מהלשכה, נמנע בכוונה מלהביט לכיוונו של מוטי כדי לא לקבל אינדיקציה מה האדם הנחמד הזה חושב עליו.

אני באמת בלתי נסבל לפעמים, אמר לעצמו, מה כבר התבקשתי? לבוא לסייע לשליחי ציבור? מוטי עשה לי טובה, ארגן לי אישור כניסה לכנסת, הכניס אותי ברוחב לב ללשכה, אני לא יכול לעזור לו? ואם לא חשבתי לסייע מלכתחילה, למה בכלל שאלתי אותו אם הוא צריך עזרה?

מרגע לרגע התחזקה אצל נתנאל הלל המחשבה עד כמה הוא סכל. הוא התהלך במסדרונות הכנסת והביט לכל כיוון בתחושת עליונות. כי כמה שהוא טיפש, יש אנשים המתנהלים בטיפשות לא פחותה ממנו. לאמיתו של דבר, לא ברור לו כיצד נבחר הציבור מקבלים משכורת עבור עשיה מוגבלת שכזו. מה כבר הם מקדמים?

הנה, חבר הכנסת דגני שקוע במקטרת האגדית שלו כל היום, חבר הכנסת נוסף החולף על פניו הצביע נגד חוק הבטיחות רק כי העלה אותו להצבעה חבר כנסת ממפלגה יריבה ולמרות ששאר חברי סיעתו נעדרו מהמליאה. מה החכמה להצביע נגד חוק חיוני בגלל אינטרסים ויריבויות?

לפעמים ההתנהגות הזו של אנשים שאמורים לדאוג לציבור מוציאה אותו מהכלים.

"מעולה, נמצא איתי כאן קרלו בלאץ, סטודנט מבריק ומעט ערמומי, סליחה על ההגדרה, התכוונתי פיקח. הוא כאן כדי לסייע לנו לעשות מהפכה בדעת הקהל בישראל".

שוקי התנשם עמוקות ועצם את עיניו לרגע. "כן? מצוין. אשמח לשמוע מה יש לך לחדש לי".

"קרלו הגיע הנה אתמול והבטיח להכין לנו תוכנית איך להצמיד את האזור שלכם למקום טוב יותר של שלום בין הפלסטינים לישראלים, הבה נשמע אותו. קרלו בבקשה".

שוקי הסתיר את התדהמה שחש. שלום בין פלסטינים לישראלים? שיפנה לישלום עכשיו. הוא עסוק בשלום בבית פנימה, בין המגזרים.

מצד שני, הוא לא יכול להשיב ריקם את הסופר הקנדי שפינה את זמנו היקר עבורו. הוא הנהן בראשו וגייס את כל כושר הריכוז שלו כדי להקשיב.

קרלו השתהה לרגע, אוסף את מחשבותיו. לרינגו יש שותף יהודי, ישראלי? כמה מעניין. לאונרד קים המרצה הסביר לו אתמול בקווים כלליים את דעתו לגבי הסכסוך המזרח תיכוני, וקרלו ניסה לחשוב איך להעביר את הדברים לאנשים שמולו.

"אני שמח לשתף אתכם בניסיוני וברעיונות שלי", פתח את דבריו בצניעות, "רק שכמובן אני רוצה ליטול חלק ביישום של הדברים. אני רוצה לקבל חלק פעיל, שכן חשוב מאוד שהוגה הרעיונות הוא זה שיפקח על ביצוען", הוא התעלם מהעובדה שהוגה הרעיונות עומד כעת ככל הנראה מול סטודנטים באוניברסיטה בארצות הברית.

"מקובל עלי, קרלו. המשך".

"טוב, כידוע לכם הטרוריסטים הם אלו שמנהלים את סדר היום הפלסטיני. הם עומדים שם בראשות ההנהגה, יש להם אמונות שונות הגורמות להם לחתור כל הזמן לערעור היציבות. הטרוריסטים הם אנשים קיצוניים מאוד, בעלי דעות שאדם בעל חשיבה מערבית לא יכול להבין ולקלוט. לפעול בכלים מערביים מול טרוריסטים זה כמו להשקות שדה קוצים במיץ פטל".

אילו היו נותנים לו, לנתנאל הלל, אפשרות להשפיע באמת ולא רק לסדר יומן אירועים של חבר כנסת, הוא היה פועל ביושרה, בהגינות ובאומץ.



כשקרלו נכנס למשרדו של רינגו בבוקרו של יום הוא ראה מולו אדם רענן וחיוני, שעניו נוצצות בברק מעורפל משהו. קרלו בחן אותו היטב, תוהה לעצמו אם הלה נטל חומר שגורם לו לתסמינים הללו או שהוא באמת מאושר.

הוא התקשה להגדיר לעצמו מה יש ברינגו סמית' שנראה לו מעט חריג, שונה ממה שהיה אתמול.

"אני שומע אותך מסטר בלאץ הצעיר, פתח את פיך והסבר לי איך אפשר להחיל שלום בישראל", אמר רינגו סמית' בקול חביב, "רק ברשותך ינכח אתנו משתתף וירטואלי, מסטר שוקי מלכה, מישראל. המתן רגע". הוא צלצל למזכירתו, "הלנה? תתקשרי למסטר מלכה ותגידי לו להפעיל שיחת וידאו, עכשיו".

רינגו לחץ על השלט שלפניו, המסך הגדול הפרוש על הקיר התעורר לחיים.

כעבור מספר רגעים נראתה דמותו של אדם חובש כיפה שחורה על המסך.

"הכירו בבקשה: שוקי מלכה, קרלו בלאץ. ברשותך שוקי תתקשר אלי גם דרך הטלפון הנוסף כדי שנוכל לשמוע אותך טוב יותר".

כעבור מספר רגעים נשמע צלצול טלפון, רינגו הפעיל את הרמקול וקולו שוקי נשמע בברור.

"כן מסטר סמית', אשמח לשמוע מה יש לך לומר".

"אעשה זאת", אמר שוקי, "בכל מקרה הטיפול בטרור צריך להיעשות באופן הבא: דבר ראשון לתת כבוד. לכבד זה הבסיס שלנו כחברה, לכבד את האדם, את המקום של העומד מולי, את הצרכים האלמנטריים שלו, ולא משנה עד כמה פראי הוא. לאחר ההבנה שצריך כבוד, יש צורך בגבולות. גבולות ברורים שיבהירו היטב שלא תתקבל חריגה מהם.

זה הטיפול הנכון בטרור או בפשיעה, כבוד והכלה לצד גבולות ברורים שיבהירו את הדברים בלי יכולת לשחק משחקים".

שתיקה ארוכה השתררה, הנוכחים ניסו לעכל את דבריו של שוקי. "וזה בעצם בגדול מה שמדינת ישראל עושה", הוסיף שוקי, "למרות שתמיד יש מקום לשיפור, למשל צריך לשפר את נושא הענישה. העונשים הקלים של פעילי הטרור הם בלתי נסבלים ושוברים את הגבולות שצריך לשים להם".

"איך היית מציע להעניש אותם?"

"אף אחד לא שאל אותי, בכל מקרה אני הייתי מציע לשלוח אותם למאסר ממושך במדינות בהן יש בתי סוהר בתנאים גרועים, ושאינן בהן תנועות לזכויות אדם. אנשים המקורבים לטרור צריכים טיפול הולם שיצור הרתעה".

"התורה מכילה את כל בני האדם?" שאל רינגו לאחר מחשבה.

שוקי שתק לרגע ואז ענה בזהירות, "התורה מכילה את כל הכוחות בבריא, חוץ מעמלק, שזה כח הרע לשם רע, בלי מטרה. אותו צריך לאבד מהעולם".

"יש רע שהוא לא לשם רע?"

"נושא מורכב, לא ברור לי עצמי", אמר שוקי, "הבה נשמע מה יש לקרלו לחדש לנו? איך אתה רואה את המשך התוכנית שלך?" התחמק באלגנטיות מעיסוק בנושא.

"אוקי. אני חושב לאור הדברים שהצגתי שצריך לשנות את דעתם של הפלסטינים על ידי הטמעת מסרים קליטים וברורים, ועל ידי

"אז אין פתרון?" רינגו נראה מאוכזב, פניו של שוקי נותרו חתומות.

"יש פתרון שמתכתב עם עולם התעמולה, שכן סביב הטרוריסטים יש עם, עם שלם שרוצה לחיות, להתפרנס, לגדל ילדים, להיות מאושר. והעם הזה תומך בטרור. לשם כך עלינו לחשוב מה המניע של אותם אנשים לתמוך בטרור. בדרך כלל אנשים עושים פעולות כדי לזכות להערכה ולכבוד, מלבד תחושות נקם, או דמיונות לזכות למשהו גדול. הדמיונות הן תוצר של התעמולה. בנוסף ישנם מספר מניעים שעומדים מאחורי כל התנהגות. אם הציבור הפלסטיני יבין שטרור זה לא דרך טובה, הם יפעילו לחץ על הטרוריסטים, או אפילו חוסר תמיכה. והתוצאה יכולה להיות שאנשים יחשבו איך לגדל פטל במקום קוצים", סיים קרלו את דבריו והביט בציפיה אל רינגו, לראות כיצד הושפע מדבריו.

"מעניין, הכל תאוריה, יש לך רעיונות לביצוע הדברים בפועל?"

"לפני שמסטר קרלו יגיד לנו איך אפשר לבצע את הדברים באופן מעשי אני רוצה להוסיף משהו", אמר שוקי.

"בבקשה", הנהן רינגו בחיוך קשוב, קרלו התרשם שהסופר הקנדי מעריך מאוד את הישראלי ורשם את הדבר במוחו.

"אוקי, הסכסוך הישראלי פלסטיני זה נושא רגיש מאוד. אנחנו כאן, וגם הם כאן. יש להם אמונות שמובילות אותם למעשי קיצון ואהדת טרור, לצד כבוד כלפי 'עם הספר'. אפשר לומר שאם אנחנו רוצים לטפל בבעיה הפלסטינית אנחנו צריכים לראות איך התורה מתייחסת לכך.

התורה מתייחסת לכל נברא כבעל תכונות נפש שצריכות הכוונה.

התפקיד שלנו עם ישראל הוא לכוון את הבריאיה למקום בו כולם ממליכים את ה' עליהם - אם מבחינה רוחנית או בפועל ממש".

"זה מורכב, קצת קשה להבין", אמר רינגו, "אשמח שתשלח אלי את הדברים כתובים במייל".



במשכן הכנסת יש אווירה ממלכתית.

אנשים מאוד ענייניים, עסוקים בדברים חשובים, לבושים בגדים המציגים אותם בכבוד. לא תראו עובדי כנסת בהופעה בלתי הולמת, הכל משדר רשמיות ותכליתיות.

כשנתנאל הלל צעד באותו אחר צהריים לכיוון היציאה מבית המחוקקים הישראלי, הוא מצא את עצמו מתקרב לכיוונם של מספר אנשי תקשורת שדיברו עם שני חברי כנסת ממפלגות יריבות.

נתנאל הלל התלבט לרגע אם לעקוף אותם ולהמשיך הלאה, ובכך להסתכן שדמותו תקלט במצלמות התקשורת, או להמתין עד שהם יסיימו את הראיונות והצילומים.

או פשוט לחפש דרך אחרת ליציאה.

בעודו עומד ומתלבט, הבחין בו אחד מחברי הכנסת.

"זו ההזדמנות שלכם לצלם את דמותו של הצעיר החרדי המבטיח הזה ולכתוב עליו דברים טובים", נשמע קולו של הח"כ אומר לצלם.

כולם הביטו לכיוונו, בעודו חש שסומק עולה לפרצופו.

הצעיר החרדי המבטיח הזה? אין פה אחד אחר העונה להגדרה הזו! האם יתכן שהוא מדבר עליו?

אם ככה, על מה הם מדברים?

"אני חושב שמדובר פה בטעות", אמר בחיוך חגיגי ומתנצל והמשיך במהירות הלאה, עוקף אותם כמעט בריצה.

את שוקי מלכה הוא הצליח להשיג רק בערב, לאחר התפילה. הוא המתין לו מחוץ לבית כנסת, המתין בחוסר סבלנות מסוים עד ששוקי יסיים לשוחח עם כל מי שרצה לדבר איתו, ואז פנה אליו בבהילות, "קרה לי משהו מוזר היום בכנסת, ואני מרגיש שאתה תדע לתת לי הסבר".

תעמולה עקשנית, ברורה או מוסווית, בתועלת שתצא להם מחיי שלום ואחוזה, והוקעת הטרור מתוכם.

"הטרור יושב על אמונה דתית", הזכיר רינגו בעיניים מצומצמות.

שוקי ענה מיד: "לא אמונה אלא פונדמנטליזם, הם מונעים על ידי קיצונים. אומרים שהאסלאם מתון הרבה יותר. בנוסף, העולם עבר תהליך בו כולם מבינים כיום שאלומות אינה דרך, יש בהחלט צורך לחלחל את המסר גם אליהם. זה ישפר להם את איכות החיים שלהם- עצמם, במקום לחיות בפחד הם יכולים לזכות לשחרור. זה מסר חשוב ביותר, שכן אם אדם טוב לזולת הוא עצמו יוצא ברווחים עצומים", קולו של שוקי מהורהר והוא בוחן בסקרנות את הנוכחים המשתקפים במסך. הם מתעניינים במדינה הקטנה במזרח התיכון, פונים דווקא אליו. השגחה פרטית של ממש.

"כיצד אתה חושב לפעול? איך ניתן להפעיל הסברה ותעמולה בתוך הציבור הפלסטיני?" פנה רינגו לקרלו.

"על ידי מסרים באמצעים הדיגיטליים וברשתות החברתיות, מסרים סמויים ועקשנים, ועל ידי הקמת עיתון בערבית. עיתון שיביא להם מידע יקר ערך ויכניס מסרים נגד הטרור. אפשר להכניס גם פרסום מוסווה בטלוויזיה הערבית", קרלו סקר את ארשת פניו של רינגו סמית', נזכר בדבריו של המרצה שרינגו מעביר מסרים על מוצריו באופן סמוי באמצעי תקשורת.

רינגו הנהן בכובד ראש. "מעניין מאוד, השיחה הוקלטה, אשלח אליך שוקי את ההקלטה, תקבל אותה גם אתה קרלו. נאזין לה פעמים נוספות ונראה איך ניתן ליישם את התהליך הזה בפועל".

שוקי לא ענה. הסיפור הזה נפל עליו בהפתעה. לאמיתו של דבר, עם כל הכבוד שהוא היה מעניק לשלום אזורי, הרי שהוא עסוק כעת בבית פנימה, בניסיונות לגרום לציבור החרדי להפסיק לקבל קיתונות של בוז וזלזול. איך נכנס לכאן הסיפור הזה?

הוא החליט בכל זאת להאזין פעם נוספת לדברים שנאמרו כאן, בהקלטה שישלח אליו סמית', אולי ימצא בהם תועלת.

שוקי התחיל ללכת לכיוון ביתו, נתנאל הלל פסע בעקבותיו.

"מה קרה? ספר לי אולי אוכל לעזור לך".

נתנאל הלל סיפר.

שוקי נראה מופתע, "אוקיי, נשמע מעניין, התגשמות התחזית מוקדם מהצפוי. האם תרצה לשמוע מספר טיפים?"

"טיפים?"

"כן, טיפים. תדע לך שהציבור החרדי מקבל יחס לא ראוי שלא בצדק", אמר שוקי, "אנחנו מנסים לתקן את התדמית שלנו, והדרך לתיקון התדמית קצת מאתגרת. נראה שהמסרים הסמויים עובדים מהר מהצפוי".

"מסרים סמויים? למה הכוונה? ואיך אני קשור לעניין?"

הם הגיעו לבניין בו התגורר שוקי והלה פזל נמרצות אל הכניסה לבניין, כמאותת שהשיחה הזו מיותרת. נתנאל הלל חשש שהוא יעזוב אותו ללא תשובה, אך שוקי חשב לרגע, הישיר מבט לנתנאל הלל ואמר: "לא אוכל לפרט לך יותר מידי בשלב הזה, רק שים לב שאתה מייצג את הציבור שלנו. נבחרי הציבור יתייחסו אליך בהערכה כי התת מודע שלהם קיבל מסרים שאתה אדם ידידותי והם יפיקו ממך תועלת רבה. תהיה מי שאתה, אתה לא צריך לזייף כי אתה מייצג את הציבור שלך. אין כמו להיות אותנטי".

נתנאל הלל עמד המום לרגע ארוך, צופה אחר שוקי שעמד להכנס לתוך הבניין.

"אני לא יודע להיות אותנטי ושונא לחשוב שאני צריך להיות מישהו או משהו", קרא לעבר גבו המתרחק.

שוקי הסתובב אליו לרגע ואמר, "זה בסדר, התכוונתי שתהיה רגיל, כמו שהיית עד כה".

"אני שונא גם להיות רגיל", מלמל נתנאל הלל בתסכול. מרגיש שאף אחד לא מבין אותו.

ים של רגשות הציף אותו בדרכו לבית, והוא קולט לפתע שהוא אפילו לא מבין את עצמו.

מה הוא רוצה?

הוא רוצה שיתייחסו אליו, אבל שונא שמתייחסים אליו.

רוצה לקבל מחמאות, אבל מובך מהן ודוחה אותן.

רוצה לקבל כבוד, ומזלזל בעצמו.

הוא רוצה, הוא רוצה, הוא רוצה.

משתוקק בתוך ליבו למשהו בלתי מוגדר, משהו חמקמק.

מחשבה מפתיעה עולה בו: אולי הרצון הזה - אין לו משמעות בפני עצמה, אלא זו הדרך של אלוקים לומר לו להתקדם.

והוא צריך להתקדם, הוא חייב להתקדם, והוא יעשה זאת בכנסת, ובכל מקום.

ואם שוקי אמר שהוא מייצג את הציבור החרדי בכנסת בדרך כלשהי, מסתורית. אז כנראה שיש לכך סיבה.

שוקי הרי אמר לו לפני זמן לא רב שהוא נבחר להיות השליח שלו בכנסת. והוא אדם חכם, שוקי. מאוד חכם. הוא יודע מה הוא עושה.

ואם הוא רוצה לקדם דברים באמצעותו זה כי יש דברים שצריך לקדם אותם. יש לו רצונות רבים, ובדיוק שוקי נשלח אליו משמים, האם זה לא אות וסימן שהוא צריך להכנע למציאות, להמשיך לבוא לכנסת, ולהבין שיש מהלכים שמופעלים מאחורי הקלעים והוא בסך הכל הדמות שנבחרה לשחק על הבמה, השחקן שאמור לייצג ולהפעיל את השאיפות של שוקי.

מהורהר ומכונס בתוך מחשבות מבולבלות, עלה נתנאל הלל לביתו, שם לב שהוא רוצה לשתף את אביו ולא מוצא את העוז לפתוח את הפה ולדווח לו על הדברים הלא ברורים הסובבים אותו.

בעולם יש הרבה דברים לא ברורים, חלקם מתבררים בהמשך וחלקם אולי לא. שלמה המלך אמר שלהוסיף דעת זה להוסיף מכאוב.

אולי באמת עדיף לו לדעת כמה שפחות.

פרק 12

קולות רעשניים של מכונות הדפוס קידמו את פניו של שוקי בשאון קדחתני.

שוקי עמד למספר רגעים, שואף את ריח הדיו, המעורב בניחוח של ניירות חדשים וריח קלוש של דבק. הוא הביט לכל כיוון וציפה שאי מי יפנה אליו. בכל מקום אליו הגיע זכה תמיד ליחס מידי, נוכחותו הגדולה גרמה לו להראות בין אם ירצה ובין אם לא. הוא בחר לרצות בכך, ואפילו ליהנות מיחס המועדף שקיבל.

אך כעת, מול עובדי הדפוס העסוקים, הוא נוכח לראות שאיש מהם לא מעיף עין לכיוונו. כנראה שכשאתה עוסק מול מילים אתה לומד להעריך אותם יותר מכל דבר אחר, חשב לעצמו.

הוא המתין עוד זמן מה, ורק לאחר שראה שבאמת הוא לא מעניין איש, החליט לגשת לעובד הראשון שעמד מול מכונה שפלטה דפים במהירות מסחררת.

"אני צריך לדבר עם המנהל".

"ישר ישר, בדלת החומה", הדריך אותו הלה בלי לחונן אותו במבט.

"אתם מזכירים לי את כח העבודה ביפן", שוקי רטן קלות לעצמו בעודו פוסע לכיוון אליו הצביע האיש.

מאחורי הדלת החומה שרר שקט מבורך, שוקי ישב מול מנהל הדפוס והפתיע אותו בבקשה הבלתי שגרתית: "אני רוצה שבית הדפוס יעבוד בשביל חבר שלי, איל הון מקנדה. למעשה יש לנו עבודה רבה ואנו רוצים לערוך אתך חוזה מסודר. העבודה צריכה להתבצע כמו שעון שוויצרי. נשלם לך מחיר הוגן מאוד".

בני אורשלימי המנהל, אדם גלוי ראש נמוך קומה בעל פנים בהירות המוקפות בשיער חום דליל היורד לו עד עורפו, סקר אותו בפליאה.

"אני לא מוכן לבטל עבודות קודמות כמובן. אצלי נאמנות ללקוחות זה מעל הכל. אני כן מוכן לשריין לעבודות שלכם מקום. במה מדובר?"

שוקי שתק לרגע, ניסה לייצב את קולו, הוא חש כאילו הוא בתוך חלום לא ברור כשאמר: "עיתון יומי בשפה הערבית. עיתון יומי בשפה העברית, כל אחד מהם ארבע מאות אלף עותקים".

"אתה מתכוון לארבע אלף? ארבעים אלף?"

"לא, ארבעה מאות אלף".

"הזוי, מאיפה אתה חושב לגייס כל כך הרבה מנויים?"

"העיתון יחולק חינם".

"בכל זאת תתחיל בקטן, ומה יש לך עם המגזר הערבי? מה לך לעיתון בשפה הערבית?" הוא סקר את הכיפה לראשו של שוקי.

שוקי חייך, "הכל בסדר, אתה לא צריך לייגע את עצמך בשאלות, אנחנו יודעים מה אנחנו עושים".

לאחר שחתמו על הסכם מסודר, יצא שוקי בצעד קליל, סוקר בשביעות רצון את מכונות הדפוס הפועלות במרץ. בית הדפוס "גווי הצבע" קיבל המלצות אוהדות מלקוחות רבים והוא חש שמדובר בהסכם מעולה, צעד קטן שמבטיח המשך פורה.

"עיתונים יומיים? מעניין מאוד..." ניצן חשב מעט והוסיף, "יש משהו בבקשה שלו שנראה לך מוזר או חריג?"

"בהחלט", ענה בני אורשלימי מיד, "ארבע מאות אלף עותקים, מידי יום, עיתונים חגיגיים. מהיכן יש לו כסף להשקיע? מה הסיפור שלו?"

"אוקי". ניצן הגיש לו כרטיס ביקור, "כאן רשומים מספרי הטלפון שלנו. בכל התפתחות חריגה אנא תדאג לעדכן אותנו מיד. בנוסף לכך תודיע לנו כשתקבל את הקובץ הראשון של העיתונים להדפסה, נרצה לעיין בהם לפני שיודפסו, בבקשה". תוך כדי דיבור סקרו עיניו את המשרד בדקדקנות.

"מוסכם. אשמח לשתף פעולה", הגיב המנהל בקול ניוון, "רק בבקשה וכדאי שתדעו זאת מראש שאני לא חושב לבטל את העבודה משום סיבה שהיא. אם תרצו לבטל את ההפצה מסיבות ביטחוניות - תאלצו לעשות זאת מחוץ לבית הדפוס שלי".



"אתה נתנאל הלל... נתנאל הלל גרץ?" חבר כנסת מבוגר וחביב בעל עיניים כחולות וערניות להפליא עצר אותו בפתח הוועדה. נתנאל הלל הנהן בראשו בתשובה, עיניו המתעגלות הסגירו את ההפתעה שחש.

הלה הגיש את ידו, "נעים מאוד, שמי גואל בניטוב. כיף לפגוש אותך פנים מול פנים".

"לפגוש אותי?" נתנאל הלל הביט סביבו לראות אם הלה חומד לו לצון. כמו משום מקום, צץ מולו צעיר כהה עור שלבושו האופנתי נראה מוגזם מעט. קומתו הזקופה הסתירה במקצת את מלווהו, נעים רוחאני.

נתנאל הלל הביט אליהם ובחבר הכנסת גואל בניטוב לסירוגין. כבר מהבוקר, מהרגע בו נכנס למשכן הכנסת, חש בתכונה קלה סביבו.

בחוץ, בשקט המבורך של הרחוב השקט התעכבו עיניו לרגע על רכב בעל חלומות כהים שיושביו עסוקים היו בדיון קדחתני. הוא עבר על פניהם ואפילו הצליח לשמוע אותם מתווכחים לאיזו מסעדה עדיף ללכת.

הוא נד בראשו בפליאה לשמע נושא הוויכוח ונכנס לרכב. הוא לא העלה בדעתו שלאחר שהפליג לדרכו פסק כמו מאליו הוויכוח בין שני הצעירים, בעוד אחד מהם הזדרז לצאת מהרכב ולפסוע לעבר "גווי הצבע" כשרעהו משגיח מרחוק.

הצעיר נכנס פנימה ועשה את דרכו בדומה למסלולו של לשוקי בין מכונות הפועלות בקול שאון מחריש אוזניים ועובדים עסוקים, שאל היכן המנהל ומצא את עצמו כעבור מספר רגעים יושב מול מנהל בית הדפוס, בני אורשלימי.

"שלום לך, שמי ניצן ואני כאן בשליחות שירות הביטחון הכללי", הציג הלה את עצמו, "רציתי לברר מספר דברים על שוקי מלכה, זה שנכנס הנה לפני. לשם מה בא הנה? אתה מחויב בשם החוק לשתף אותי פעולה ולהגיש לי מידע מדויק".

בני אורשלימי סקר אותו בפליאה, "אתה מהשב"כ? מעניין... הבקשה שלו באמת יוצאת דופן רק שאני לא מתווכח כשמדובר בתוספת עבודה".

"באיזה סדר גודל מדובר?"

בני אורשלימי השתהה קלות לפני שאמר את המחשבה הראשונה שצצה במוחו: "טוב שהשב"כ עוקב אחרי אזרחים והתארגנויות חשודות. אני עצמי עדיין משתדל לעכל את הבקשה התמוהה של הענק הזה".

"פרט בבקשה?"

"הוא ביקש להדפיס אצלנו שני עיתונים יומיים, אחד בשפה העברית, והשני בשפה הערבית".

נתנאל הלל סקר אותו בסקרנות. "אוקי, מה הולך כאן?" שאל לבסוף, "אתם יודעים למה חבר הכנסת ידע את שמי? זה שוקי אחראי לזה?"

"זה שוקי ועוזיהו אחראים לזה, בנוסף לקרלו כמובן", אישר נעים, "הם לא הספיקו לחשוב על זה או לעדכן אותך... אתמול שוקי כינס דיון דחוף והזמין אותי. הוא רוצה שהתוכנית שלו תתקדם כמה שיותר מהר, והסופר רינגו סמית' שלח להם עצות חשובות. בצעד ראשון הדפסנו יותר ממאה חמישים עותקים של תמונה שלך בצירוף מספר מילות הסבר. יש לי עותק אחד, רוצה לראות?"

"כן, אשמח", נתנאל הלל היה סקרן וגם מעט נסער.

אנשים הביטו אליו בעניין, סקרו אותו גליות או באופן סמוי. נתנאל הלל היה בטוח שמשוהו קרה, אך לא ידע מה.

וכעת, מול גואל בניטוב חבר הכנסת הפופולארי, הפונה אליו בשמו, ומול נעים רוחאני ומלווהו, הבין נתנאל הלל שאולי הוא קרוב לפיענוח התהיות שעלו במוחו מאז הבוקר.

נעים רוחאני דיבר לפתע. קולו נמרץ וקולני כתמיד. קומתו הנמוכה, שבוכותה הצליח להסתנן לתוך המזוודה של הרב שמיר באפגניסטן, משכה תשומת לב לא מעטה. הוא אמר לנתנאל הלל בקול מהיר ובטוח, "אנחנו צריכים לשוחח אתך, עדיף שזה יהיה בלשכה של צביאלי".

חבר הכנסת בניטוב, שעדיין אחז את כף ידו של נתנאל הלל בלחיצה ממושכת וידידותית, שחרר את אחיזתו ונתנאל הלל מצא את עצמו פוסע בעקבות שני הברנשים אל הלשכה של צביאלי, שבאורח פלא היתה ריקה לגמרי.

נעים רוחאני מיהר להתיישב של הכורסה של חבר הכנסת, בעוד הצעיר השני נותר לעמוד. נתנאל הלל הוזמן לשבת.

"שוקי לא הספיק לעדכן אותך", אמר נעים.

"מי זה?" נתנאל הלל נכנס לדבריו והצביע לכיוונו של הצעיר שעמד לצידו.

"קוראים לו קרלו בלאץ, והוא הגיע לפה מקנדה", אמר נעים ותרגם את הדברים לאנגלית.

"אני מבין מעט עברית, זה אוקי", חייך הצעיר, "למדתי תנ"ך בשפה בה נכתב, כך שאני שורר למדי בשפה זו".

נעים נראה מופתע, "לא אמרת לי שאתה דובר עברית".

"כי באמת קל לי יותר באנגלית", אמר קרלו באנגלית, ועבר לדבר בעברית: "רק מכובד לדעת שאנוכי יכול להבין גם כן עברית. אנוכי אדם נבון..."

"אני לא מבין, אתם רוצים לומר לי שחילקתם את הפלאייר הזה לח"כים כאן במשכן הכנסת? איזו בדיחה!" אמר לבסוף, שומר את תהיותיו לעצמו, "מי המטורלל הזה שהגה את הרעיון המשוגע הזה?"

הם החליפו מבטים מהירים. "הכל בסדר, נתנאל הלל. לאמיתו של דבר הפלאייר הזה הוא רק התחלה. כל חבר כנסת קיבל גם קישור לפעילות שלך ברשתות החברתיות. מה אכפת לך להמשיך עם המשחק. מהיום אתה מתחיל להיות דמות מוכרת בכנסת ישראל, וזה מצוין. המגזר החרדי צריך את הפעילות הזו. במיוחד על רקע הבחירות המתקרבות וחוק הבחירות החדש", אמר נעים בחיוך רחב.

"הכל טוב ויפה, רק אין לי פעילות ברשתות החברתיות וגם לא תהיה לי כנראה. למה לא שאלו אותי? לא עדכנו אותי? מה אני, עז?" נתנאל הלל חש שפרצופו מאדים מזעם, לא איכפת לו שקרלו שאל את נעים מה פרוש המילה 'עז' ואיך זה קשור לדברים שאמר, ואפילו לא עניין אותו לשמוע את התשובה של נעים.

הוא עזב את הלשכה בצעד הפגנתי ומיהר לעבר היציאה מהכנסת, תוך כדי שהוא מוציא את הסלולרי מכיסו ומחייג לשוקי.

"שוקי? איפה אתה? אני רוצה לפגוש אותך. אני כעת בדרך לצאת ממשכן הכנסת לכיוון המשרד שלך, עוד שעה אני אצלך, רוצה לקבל הסבר לכמה דברים..." אמר בקול רם, בעודו עושה את דרכו בריצה קלה אל תחנת האוטובוס הקרובה.



שוקי המתין לו מחוץ למשרדו, על פניו הבעת קוצר רוח קלה. "נעים עדכן אותי", אמר, "לא מבין אותך, למה אתה חייב לעשות סיפור סביב כל דבר?"

"ניכנס לדבר במשרד שלך?"

פרק 13

נעים שלף מכיסו דף כרומו צבעוני, מקופל. הוא פתח את קיפוליו והציג אותו לנוכחים. נתנאל הלל הופתע לראות את התמונה שלו מתנוססת עליו. הוא התרומם ומשך לכיוונו את הדף בחוסר נימוס. למרבה המזל הדף נותר שלם. עיניו רצו על פני השורות:

"שלום לך חבר כנסת יקר. שמי נתנאל הלל גרץ, ואני הפנים החדשות של המגזר החרדי", נכתב שם למול עיניו המשתאות של נתנאל הלל, "אני עובד במשכן הכנסת, ומעריך מאוד את העבודה הפרלמנטרית המאומצת של כל אחד מכם. אתם אנשים גדולים מהחיים, ואשמח לסייע לכם בכל תחום שרק תרצו. תזכרו תמיד, אני תמיד לצדכם. בשמי ובשם המגזר שלי אני רוצה לומר לכם תודה. בהערכה, נתנאל הלל". מספר הטלפון של שוקי נכתב שם.

נתנאל הלל עצם לרגע את עיניו, פקח אותן וסקר את שני הצעירים שמולו, ואז הביט שוב אל הדף שבידו. לראשונה נוכח לראות עד כמה הוא בחור נאה, התמונה מחמיאה לו מאוד. או שמא מדובר בעיבוד קל של פוטושופ? הוא מנסה להתעמק קצת יותר. מי צילם אותו? ומתי? משהו נראה לו מוזר. הבחור הזה דומה לו, רק שזה לא הוא. הוא סקר בחשד את הנוכחים בחדר.

"עזוב, נתנאל הלל. קרלו הזה סתם חבר טוב של רוחאני ונעים רוחאני עוזר לי לפעמים..."

"הבנתי שקרלו הוא שליח של הסופר סמית'?"

"לא, הוא אינו שליח של רינגו סמית'. אולי זה אחד מסיפורי הכיסוי שלו", אמר שוקי בקול פסקני והוסיף, "אני עסוק מאוד מאוד. אנא תתרכז במשימה שלך. אתה האדם המוסרי והצדיק ביותר שאני מכיר. יש בך כנות יוצאת דופן ורצון לעשות טוב. אתה תהפוך את העולם".

שוקי נכנס חזרה למחסנים שלו, ונתנאל הלל נותר לעמוד רגע ארוך. אם ירצה ואם לא, הוא חש שדבריו של שוקי גורמים לו לתחושת לחץ ותסכול.

שוקי מאלץ לו כיצד להתנהג, איך להתנהל ומה לעשות. זו הפעם הראשונה שהוא מאפשר לאדם כלשהו להכתיב ולשרטט לו את הדרכים שלו.

אין סיכוי ששוקי יצליח לקנות אותו על ידי מחמאות ומטלות חיוביות. הוא אמנם משוכנע מרגע לרגע עד כמה מדובר בפעולות נצרכות, אין לו בעיה להשתדל ולנסות לשנות את העולם, רק בלי בוס על הראש, ולא משנה שלבוס הזה קוראים שוקי.

איך הוא יצליח לפסוע בדרך שלו, עם הבחירות שלו, בלי ששוקי יהיה שם ברקע כל הזמן? איך הוא יצליח למצוא את השביל הנכון שלו בלי לקבל מרות מאף אדם?

מצד שני, שוקי אדם טוב וחכם. בלעדיו לא היה נכנס לכנסת.

מצד שלישי, גם אדם חכם יכול לטעות, בנוסף לזה ששוקי חייב לדעת את הגבולות שלו.

הוא החליט לקרוא לשוקי ולהסביר לו שהוא לא מסוגל שמישהו אומר לו מה לעשות ואיך לעשות, הוא לא מסוגל להסכים עם זה שמישהו מחליט עבורו ומעצב לו את הדרך.

נקישה קלה על דלת המחסן, לחיצה על הידית. הדלת נעולה. נתנאל הלל דפק יותר בחוזקה, הדלת לא נפתחה.

"לא, לא כרגע", השיב שוקי בזעף, "עדיף לשוחח כאן. אני ממש מאוכזב ממך. אחרי שחיפשתי כל כך הרבה זמן אדם מתאים, מצאתי אותך והייתי בטוח שתשמח לעשות שינוי אמיתי. לא תיארתי לעצמי שאתה בעצם טיפוס ילדותי שנוטה לעשות מזבוב פיל".

"אני לא מבין, אתה רוצה לומר שכשביקשת ממני לתת את החבילה לחבר הכנסת חליל חסן היתה לך עבורי תוכנית מסודרת בכנסת ישראל? שליחות?"

"חשבתי שזה ברור לך עם כל הרמזים ששמעת ממני... כן, באותו זמן חיפשתי צעיר חרדי שיהיה איכפת לו באמת ממה שקורה במדינה. ואז באותו יום כשאנשי העיריה הרסו את יחידת הנופש של השכן שלך... זוכר? בחנתי את התגובות של כולם. ראיתי שהמחזה מסעיר אותך באופן יוצא דופן. רצית שינוי אמיתי, רצית להפוך את העולם. זה היה ברור לי. ואז הבנתי באותו רגע שיתכן ומצאתי פרטנר אמיתי".

נתנאל הלל הביט לסוליות נעליו ושתק.

"למה אתה לא רוצה להכניס אותי למשרד שלך?" שאל לבסוף. רגליו כאבו מעמידה ממושכת.

"כי המקום שלך לא כאן. אתה צריך להיות בכנסת. התמונה שלך הופכת אותך לדמות מוכרת. חברי הכנסת יתחילו לדבר אתך, לשתף אותך. אנחנו חושבים להדפיס עוד פניות כאלה. הם צריכים לדעת שאתה רוצה לסייע להם. התפקיד שלך הוא לשווק את עצמך נאמנה. המון חיוכים, מילים טובות, פרגונים, קשר עין, מילים נכונות. אתה צריך להעניף את תקרת משכן הכנסת, באופן מושאל כמובן, אתה הכוכב שם מהיום והלאה. בכל מקום יש מקום לכוכבים צעירים ומרשימים, גם במשכן הכנסת יש. אנא נתנאל הלל, גייס את כל כושר המשחק שלך. העתיד של הציבור שלנו, של מסורת ישראל סבא, בידיים שלך".

"אתה לא מגזים קצת?" שאל נתנאל הלל לאחר שתיקה קלה, "גם לא הבנתי מה הסיפור של קרלו הזה... ושל רוחאני..."

רק כעבור זמן רב יצא שוקי אליו, סוקר אותו בכעס. "כן, נתנאל הלל?"

היחס של שוקי נעשה פטרוני יותר מרגע לרגע. נתנאל הלל חש בתסכול עמוק. "תקשיב לי שוקי. אני כאן כדי לומר שאין לי בעיה לפעול ולקדם את כל התכניות היפות שלך, בלעדיך לא הייתי מגיע אליהן כלל. למרות זאת אני רוצה לומר לך שאני זה אני..."

"כמובן שאתה זה אתה, נתנאל הלל. רק מציץ לך להפסיק להיות נרקסיסט. תתקדם, יש לנו מטרה ענקית הזויה, מדהימה. אתה לא הסיפור כאן. כבר אמרת לי שאין לך אינטרסים כלל, נכון?"

נתנאל הלל התקשה לעקוב אחרי קצב דיבורו של שוקי.

"נכון, אין לי אינטרסים. למרות זאת אני רוצה להודיע לך שאני לא מוכן לקבל את התכניות שלך כתורה למשה מסיני. גם לי יש יכולת בחירה. בקיצור - כדאי שתבין שאני לא בובת תיאטרון בידיו של במאי. יש לי אופי ורצונות משלי", נתנאל הלל הופתע למדי מהיכן הגיעו המילים לפיו, למרות זאת היה מרוצה שאמר את האמת שלו.

הוא סובב את גבו והחל לעשות את דרכו במעלה השביל, אל היציאה לרחוב.

"הכל בסדר. אני האחרון שאכפה על מישהו משהו, בהצלחה", קרא שוקי אחר גבו המתרחק.

נתנאל הלל ענה לו "תודה" בלי להסתובב אליו. עדיין חש תהיה בליבו מדוע שוקי לא הכניס אותו למשרד שלו.

רק לאחר שנכנס לבית הכנסת לתפילת מנחה ונתקל בנעים רוחאני שחיך אליו את החיוך הרגיל שלו, הבין לפתע שיתכן ושוקי עסוק בתוכניות נוספות. הוא חש שליבו מחסיר פעימה כשעלתה השערה זו במוחו. כי אם שוקי עסוק בתוכניות נוספות הרי שמרבית הסיכויים שהוא והתפקיד שלו בכנסת מרכיבים רק חלק קטן מהתמונה, ואם ככה הרי ששוקי כנראה מתכנן משהו גדול, ענק.

והדבר הזה יכול להיות קשור לביקור שלהם בכותל ולדיבוריו של שוקי על העבודה בבית המקדש. אם שוקי מדבר על עבודת בית המקדש, הוא כנראה יודע שהעבודה קרובה יותר מאי פעם, ורק אדם שמשקיע את מרצו בפועל ובאופן מעשי, יכול לדבר בצורה שכזו.

לא שהוא, נתנאל הלל, מתנגד לבניית בית המקדש, רק שכידוע נאמר שה' בכבודו ובעצמו יגאל אותנו בבוא הזמן, אמר לעצמו, והנושא הזה של הר הבית ומקום המקדש כואב אך גם שברירי ועדין.

ורק אלוקים יכול לחבוש את הפצעים ולגאול אותנו גאולת עולמים. מהורהר יצא אל הרחוב והביט לכל כיוון. שוקי ביקש ממנו לא לאכזב אותו, להיות פופולארי - כזה שמפרגן לכולם וגם לעצמו, שבונה לו סביבת תומכים ואוהדים.

הוא שונא את המשבצת הזו, רק שאין לו ברירה, ועליו להתקדם לשם. העולם חייב שינוי דחוף, ואם הוא עומד קרוב למשבצת הזו כנראה שעליו להגשים את החלום:

לאהוב, לפעול, ואולי לתת בשורה חדשה.

הוא הגיע לבית. ההכנות לשבת היו בשיאן. אחיו הנשוי הגדול ממנו בחמש שנים, שרוליק, ישב על הספה שקוע בקריאת עיתון, בעוד ילדיו הקטנים משחקים בבניית לגו. אמו ואחיותיו הגדולות טרחו בהכנת מאכלי השבת. ריחו הטוב של האוכל של שבת עמד באוויר.

"נתנאל הלל!" אחייניו קפצו לכיוונו בחדווה. אמא שלו יצאה מהמטבח וקידמה את פניו, שרוליק הניח את העיתון בצד והתרומם, טופח על שכמו ומתעניין בשלומם.

נתנאל הלל חיך קלות, סוקר את הבלגן שסביבו. לא יזיק אם שרוליק היה מושיט יד, איך הוא מסוגל לקרוא עיתון במצב הזה מסביב.

"מה קורה?" שאל בקול קליל, בעודו מתיישב על הספה ומתחיל לקפל את הכביסה שעליה בקפוליים מדויקים.

"רחלי שוב פעם עובדת במשמרת ארוכה", רטן שרוליק בתגובה, בעודו מניח את העיתון בצד וסוקר את תנועות הקיפול המדויקת של

נתנאל הלל, "זו עבודת קודש מה שהיא עושה במחלקה הגריאטרית, רק שזה תוקע אותי בעמדת בייביסיטר למשך שעות".

אמו הגיעה לסלון לקבל את פניו והעיפה אליו מבט מעריך. "כל הכבוד, נתנאל הלל", אמרה, "הבית באמת ממתין לידיים נוספות שיעזרו".

נתנאל הלל הביט לכיוונו של שרוליק, תחושת ניצחון קלה עלתה בו. 'בעוד אני מקפל כביסה ועוזר לאמא מיד כשאני נכנס לבית. אתה יושב כאן ולא עושה כלום', אמר מבטו. שרוליק התעלם מהביקורת הקלה ששידר אליו וסקר אותו בידידותיות.

"איך בכנסת, נתנאל הלל? שמעתי עליך שמועות מצוינות. אני גאה שיש לי אח כמוך", אמר בחיוך ישיר. גוו של נתנאל הלל הזדקף, הוא סקר את שרוליק, לראות אם אינו צוחק עליו.

לא. שרוליק אמר את הדברים מתוך ההערכה כנה. נתנאל הלל שיחרר אוויר לאיטו, חש נינוח ובטוח בעצמו. מילים טובות בהחלט מחלחלות לתוך הלב כמו מים קרים לנפש עייפה, ולאחר כל היום שעבר עליו הוא זקוק כל כך ליחס הנדיב הזה ולמילות עידוד.

ובאמת יש לשרוליק, שהוא בטלן כידוע, במה להתגאות שיש לו אח שכזה.

פרק 14

שולחן השבת המואר והחגיגי ערוך היה במיטב המעדנים שהעלו ניחוח של השקעה ומסירות. הבית המסודר והנעים אינו מובן מאליו, חשב לעצמו נתנאל הלל ביגיעה מסוימת בעודו משתדל לעקוב אחרי דברי התורה שהשמיעו האורחים והמסובים סביב השולחן.

אמש מצא את עצמו ישן בשעה מאוחרת ובבוקר השכם קם בנץ החמה, כשאבא שלו ביקש ממנו לבוא לתפילה ולסייע לו בקניות. היום חלף עליו במהירות, הוא נוכח בפעם האלף בעובדה המרה שיש בבית עבודות רבות שלא נגמרות לעולם; כביסות, כביסות ועוד כביסות, שטיפת כלים, גיהוץ, שטיפת רצפה, ככל יכולתו השתדל לסייע וליטול חלק מתוך הבנה שעזרתו נחוצה.

הוא נהנה לשמוע את התודות של אמו ושל אחיותיו, והבין מרגע לרגע עד כמה מילות עידוד ומחמאות הרי הן כדלק עבור האדם. 'אם אני חש סיפוק לשמוע מילים טובות הרי שבכל מקום מילים טובות שבאות מתוך כנות יכולות לעבוד ולהצליח לרכוש את הלבבות', חשב לעצמו, סוקר את כיוון החשיבה הזו שוב ושוב.

שונה היתה המלחמה במדיין, שכן יש גרסה האומרת ששבט לוי כן יצא להילחם

וכאן נשאלת השאלה: מה שונה היתה מלחמת מדיין משאר המלחמות? מדוע למלחמה זו יצא שבט לוי להילחם?

והסיבה היא פשוטה: במלחמות נגד שבעת העמים המלחמה היתה על הנחלה, שזה עניינים גשמיים - כך שהלויים לא השתתפו בהן. שכן תפקיד הלויים הוא להיות מובדלים מענייני העולם - כמו שמצוין בחומש דברים ל"ג: יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל.

רק שבמקרה של מלחמת מדיין המטרה היא לא כדי לכבוש מקום ישוב אלא המלחמה היתה לנקום נקמת ה' במדיין.

כך מובן ההבדל הנוסף שיש במלחמה הזו על פני מלחמות אחרות. במלחמה זו לא היה דגש על ריבוי לוחמים, שכן יצאו למלחמה אלף לוחמים בלבד מכל מטה. הדובר שתק לרגע והוסיף: "ההבדל הנוסף בין המלחמות נובע מהמטרה של כל אחת מהן: במלחמות שמטרתן לכבוש את הארץ היה הציווי להרבות ביוצאי צבא כי המטרה היתה לכבוש נחלה רבה ככל האפשר, מה שאין כן במלחמת נקמת ה', שאז מדובר במלחמה אחרת לגמרי, אולי אפילו סוג של מלחמה רוחנית".

נתנאל הלל שינן לעצמו את הדברים והשתדל לא לשכוח אותם בעודו ממתין בקוצר רוח לסיום הסעודה. מיד לאחר ברכת המזון הפטיר לעבר הוריו שיש לו עניין חשוב לסדר ומצא את עצמו הולך נמרצות לכיוון ביתו של שוקי.

שוקי פתח לו את הדלת כבר בנקישה השניה. מבט מרוחק הופיע בעיניו כשראה את נתנאל הלל עומד מולו. נתנאל הלל המתין ששוקי יכניס אותו לביתו, אך זה לא קרה, במקום זאת יצא שוקי אל חדר המדרגות בעודו מקפיד לסגור את הדלת אחריו.

"כן, נתנאל הלל, מה רצית, מה מוביל אותך לכאן?"

נתנאל הלל נזכר ששוקי לא הכניס אותו למשרד, דפוס הפעולה הזו חוזר שוב. האם יש לכך סיבה?

זה קצת ציני - להחמיא כדי לזכות לתמורה. מצד שני, הוא לא יחמיא כדי לזכות לתמורה אלא כי הוא יתחיל לחפש נקודות טובות בכל מקום. הוא יהיה פופולארי בזכות המילים הטובות שיגיד לכולם. אנשים יאהבו אותו, כי הוא ירגיש אותם.

האם זו המטרה שלו - שאנשים יאהבו אותו?

הוא באמת מחפש כל הזמן שיעריכו אותו ויאהבו אותו, רק למה לו לתת מילים טובות לכולם? למה שכולם לא יביאו לו מילים טובות?

כדי לברוח ממחשבותיו המבולבלות הוא החליט להטות אוזן ולהקשיב לדברי התורה ולחידושים המושמעים סביב שולחן השבת, בין זמירות השבת.

הוא הצליח לעקוב אחר דבריו של הדובר שנטל את רשות הדיבור:

"בניגוד לשאר המלחמות בהן שבט לוי לא השתתף, הרי שרש"י אמר שבמלחמת מדיין המילה 'לכל' באה לומר ששבט לוי השתתף במלחמה.

וכאן נשאלת השאלה: הרי לפי דברי הרמב"ם שבט לוי אינם משתתפים במלחמות כשאר ישראל, אם כן במה שונה מלחמה זו?"

מחשבותיו של נתנאל הלל החלו להתפזר, בזיכרונו צץ לפתע ההסבר ששוקי נתן לו על בני לוי שדומים בדורנו לציבור החרדי. האם יתכן שההסבר של שוקי לא היה נכון? הנה, רש"י אומר ששבט לוי כן השתתף במלחמת מדיין! הוא חייב ללכת אליו עכשיו ולהסביר לו שכל התפיסה שלו שגויה לחלוטין!

הוא היטה אוזן והתאמץ להקשיב להמשך הדברים:

"אסביר את הדברים בשפה יותר מוכרת לנו מחיי היומיום: בכל המלחמות שבט לוי לא יצא להילחם, גם בשעבוד מצרים הוא לא נטל חלק, מכיוון שלימוד התורה היה התפקיד שלו, העם כולו קיבל את העובדה הזו בהערכה ואהבה עצומה. לומדי התורה בזמן ההוא לא היו תחת מתקפה של 'למה אתם לא עושים צבא' כי כולם העריכו והבינו את התרומה שלהם למלחמה.

"אני מעדיף לדבר בתוך הבית", אמר.

שוקי נענע בראשו, "אני לא מכניס אותך לבית שלי, דבר מה, יש משהו מיוחד שאתה צריך? מה מוביל אותך לכאן ועוד בשבת?"

נתנאל הלל נעלב מעט, אך התגבר חיש מהרה על תחושת העלבון שחש. "אחד האורחים אמר לנו וורט יפה על מלחמת מדיין ממנו ניתן להבין שכל הדיבורים שלך על ששבת לוי לא נלחם כי כל המשמעות הסמלית של בניית בית המקדש היא בית של שלום היא פשוט לא נכונה!"

שוקי נד בראשו, "אני מכיר בהחלט את הפרוש הזה, הרב מנחם מנדל שניאורסון הביא מספר צדדים לעניין. הוא גם אומר שמבחינה רוחנית הכוונה בכיבוש ז' העמים היא לכבוש ז' מידות רעות ואת גסות הרוח. לכן שבת לוי, ולא רק שבת לוי אלא כל איש שנדבה אותו רוחו והבין את הסיבה של עבודת ה' - וקיבל על עצמו להבדל ולעמוד לפני הבורא יתברך כדי לשרת אותו ולעבוד אותו - אינו שייך למלחמה הזו כי עבודת ה' כוללת את כל הטובות שבעולם.

רק שבמלחמת מדיין יש מטרה שונה כי שם מדובר במלחמה נגד דקויות הרע וזוהי גם שבת לוי צריך להיחלץ ולצאת למלחמה.

האדמו"ר מחב"ד כותב שמדובר בעבודה קשה לבצר דקות הרע, שמדובר באופן מלחמה של מסירות נפש ולכן גם השכר הוא מדה כנגד מדה, שכמו שההליכה היא מבלי להתחשב עם השכל כך גם הניצחון הוא למעלה מדרך הטבע, כי לא נפקד אפילו איש אחד במלחמה".

נתנאל הלל העביר משקלו מרגל לרגל, "שבת לוי השתתף במלחמה? לא הבנתי מההסבר שלך מה אתה רוצה לומר".

"מדובר באלף לוחמים מכל שבת. ובכלל, יש אומרים שמלחמת מדיין היא מלחמה נגד מריבות ומדון, ובעד עשיית שלום. מדיין זה מלשון 'מדון', כך שאפשר להבין איך שבת לוי נלחם במלחמה הזו. כי הם שבת של שלום, העובדים את הבורא בירושלים בבית המקדש שמסמל את השלום השלם". שוקי חייך לרגע כשהוסיף, בהבעה לא ברורה: "תחשוב על זה שכדי להגיע לשלום יוצאים למלחמה נגד המריבות! משעשע, נכון?"

נתנאל הלל הנהן קלות אך סבר פניו נותר רציני. "טוב, אני מבין שכבר ידעת את הפירושים על מלחמת הלויים במדיין, לא חידשתי לך כלום", אמר ועמד לשוב על עקבותיו.

הוא החל לרדת במדרגות, בעודו אחוז במחשבות והרהורים. כשהגיע לרחוב, שמע את קולו של שוקי לצידו. הוא הביט אליו בהפתעה, תמה כיצד לא הרגיש שהוא ירד בעקבותיו. שוקי אמר בקול נמוך, "בוא נלך לכיוון הבית שלך, אני רוצה לומר לך כמה דברים שהעדפתי לא לומר אותם בבניין, מחשש למאזינים".

נתנאל הלל שמר את שאלותיו לעצמו. הם החלו לפסוע לעבר ביתו של נתנאל הלל ושוקי אמר: "בימים הקרובים תפגוש בכנסת את נעים רוחאני ואת השני, קרלו בלאץ. הם לא ידברו ביניהם וגם לא ידברו אתך. למעשה, אם תפנה אליהם בתור אחד שמכיר אותם, הם יתנהגו אליך בניכור".

"מה? למה?"

שוקי לא הקשיב לשאלתו, עיניו נדדו הלאה, סוקרות את הרחוב ההומה, "תקשיב טוב נתנאל הללוש. לפי התכנון שלנו נעים רוחאני יעטוף את ראשו בכפייה וידבר רוב הזמן בערבית. הוא יגיע לכנסת בתור עיתונאי של 'פלסטין ניוז' אינטרנשיונל'. מדובר בעיתון חדש בשפה הערבית שאני מכיר באופן אישי את המו"לים שלו. קרלו בלאץ מגיע לכנסת כנציג של ארגונים ירוקים. יש לכל אחד מהם תפקידים מוגדרים, יתכן שהם ישוחחו אתך בהמשך, כך שתהיה ערני למה שהולך בכנסת, בסדר?"

נתנאל הלל הנהן קלות, בתהייה גדולה. כל התיאורים של שוקי מצטיירים בעיניו כדמיון עשיר, במיוחד כי שוקי נעמד לפתע, והוסיף חפזות, "אני חייב לחזור לבית. כדאי שתדע שגם לך יש תפקיד מיוחד בכנסת החל משבוע הבא. אנחנו מעלים הילוך בכל הקשור אליך. תיהפך לדמות מייצגת, מוכרת ופופולארית. חברי הכנסת ידברו אתך, יגידו לך תודה ויתעניינו בך. אני מבקש שתשתף פעולה עם התפקיד החדש. אנחנו רוצים להציל את מדינת ישראל ואתה תעזור לנו בכך".

וערבית: 'דה אפנדי' ובאותיות קטנות יותר: 'בית הארחה'. המקום שימש בעבר ככל הנראה כביתו של אדם נכבד ועשיר, וכיום שופץ וחודש כך שהתאים את עצמו לנופשים.

ברחוב הנביאים הסמוך לעיר העתיקה בירושלים היתה תנועת האנשים והרכבים דלילה למדי, קרלו הביט סביבו בסקרנות בטרם נכנס בשער הירוק, חש לרגעים ספורים תחושת עוצמה - שהופיעה בו ללא ספק בגלל הכובד ההיסטורי של המקום, ומחשיבותו העולמית.

ג'וליאן ומרק ישבו בלובי הקטן, כל אחד עם המכשיר הסלולארי שלו, הם לא הבחינו בו כשנכנס.

"מה קורה", אמר כשהתיישב אף הוא, שולח מבט מהיר אל עמדת הקבלה. הפקידה לא הביטה לכיוונם וזה היה בהחלט סימן מעודד שהם אינם חריגים בנוף. חבורת תיירים קנדים שבאה לביקור בארץ הקודש, מתאכסנת סמוך לעיר העתיקה בבירה, סיפור כיסוי נהדר. עליהם רק להמשיך להשתדל לא למשוך תשומת לב.

"היי", מרק נשא אליו זוג עיניים משועממות וסקר אותו קלות, ג'וליאן המהם ברכת שלום בלתי מזוהה בעודו ממשיך להקיש בסלולרי שלו במרץ.

מה כבר יש לו לעשות עם מסך? קרלו הביט אליו בתהייה. מה המעיין הבלתי נדלה שיש בריבוע הקטן והמתסכל הזה שבידיהם?

הוא כבר מזמן לא שם, אחרי שבמשך תקופה ארוכה התמכר למסך והשקיע בו תשומת לב מלאה, קלט יום בהיר אחד להפתעתו שהמסך מ-ש-ע-מ-ם אותו. האם יום אחד גם ג'וליאן יגיע למסקנה הזו, שאין באמת בריבוע הקטן והצבעוני הזה משהו מרשים, חוץ ממה שהוא באמת - צעצוע זוהר?

לאחר שהפסיק להתעניין במסך פקדה אותו תחושת ריקנות איומה. כאילו יצא מתוך מציאות אחרת, מרגשת, ובבת אחת נפל לתוך מציאות חדגונית חסרת טעם.

לקח לו זמן למצוא שוב את העניין, למלא את עצמו מבפנים. מילאן מעולם לא הפגין עניין מיוחד במסכים וקרלו תמיד חש שהוא חי

"אני? לעזור להציל את מדינת ישראל?" נתנאל הלל בטוח היה שמדובר בבדיחה. הוא חשב לרגע והתלבט אם נכון לומר את כל המחשבות שצצות בראשו. לבסוף אמר: "אוקי, נניח שזו אכן המטרה שלך, רק למה המדינה צריכה הצלה? ועוד ממני וממך? ולמה דווקא אני נבחרתי להיות המציל שלה?" זיק מחויך שכן בעיניו, ונצץ מול פנס הרחוב השבתי החגיגי.

שוקי התנשם עמוקות, הוא נראה רציני ועיניו סקרו את המשך הרחוב בדקדקנות מוגזמת, "לא לכל השאלות אתן לך תשובה, נתנאל הלל. רק לשאלה למה אתה נבחרת לתפקיד הזה. הסיבה היא כי ללא ספק אכפת לך ממה שקורה סביבך. הסיבה הנוספת היא שיש לך נראות טובה, או במילים אחרות: אתה נראה טוב. ולא רק זה, אתה משדר ענווה, תמיד צריך לבחור את הדמויות הנכונות שיעשו שינויים במקום שצריך להם, שבת שלום". שוקי הסתובב ופסע חזרה אל ביתו.

נתנאל הלל נותר לעמוד לרגעים מספר, חושב על הדברים ששמע.

הוא? נראה טוב? הוא משדר ענווה? בפסיעות קלות עשה את דרכו אל הבית. יש לו עיניים, אף ופה, פרצוף כמו לכולם, מי קובע מי נראה טוב? וענווה? הוא עניו? יש בזה משהו. הוא באמת לא נוהג להתגאות. הוא באמת עניו. מאוד עניו.

לאחר מספר רגעים בהם השתעשע במחשבות התפעלות עד כמה הוא עניו, מצא את עצמו מגחך על עצמו בליבו, בחוסר אומן מעורב בפליאה.



קרלו שיער לעצמו שמילאן זועם עליו, הוא רק לא ידע עד כמה.

לאחר שיצא לסיור קצר במזרח העיר, נפגש עם תושבים ערבים והתעניין בהם ובתחושות שלהם, שב לבית הארחה בו התאכסן. שלט קטן ומסוגנן הופיע בחזית האכסניה, בה נרשם בעברית, אנגלית

את עצמו היטב. עובדה זו הציקה לו. איך מילאן יכול ללבוש בגדים בסגנון מיושן וסטנדרטי, לא לרוץ אחרי חידושים, ועדיין לחוש רגוע וטוב עם עצמו?

מאיפה הוא מביא את העוצמה הפנימית הזו?

זו הסיבה גם שתמיד ניסה לחקות אותו ולעקוב אחריו, אולי יפצח יום אחד את סוד חזותו הרגועה של מילאן. עם הזמן החל לקלוט אותו יותר ויותר. מילאן הוא אדם של מחשבות עמוקות, של חיבור פנימי ותכנונים מרחיקי לכת.

העובדה שהוא כאן היום, בכנסת ישראל, מפעיל ומזיז דברים היא ללא ספק פרי החשיבה של מילאן. הוא בסך הכל מנסה להכנס לתוך נעליו הגדולות. בתקווה שיום אחד יהיה גם בעל אישיות מקרינת עוצמה כמו מילאן.

"הסכסוך הפלסטיני ישראלי מרתק ביותר", מצא את עצמו אומר לשני מלוויו. באותו רגע צלצל הטלפון שלו, ועל המסך הופיע מספר לא מוכר.

פרק 15

אילו ידע שמילאן יהיה שם מעבר לקו לא היה ממהר לענות לו, שכן מספר הטלפון שלו גם מספר הטלפון של דודה פילר ודוד ג'ון נמצאים אצלו ברשימת דחייה.

רק שהמספר הלא מוכר גרם לו לענות מיד, "כן?"

קולו של אחיו, מאופק ובולם הר געש מתפרץ נשמע באוזניו, "קרלו?"

"כן מילאן, מה רצית?"

"אתה... תגיד לי אם אתה נורמלי? מה חשבת לעצמך בתרגיל המטופש הזה?" שאל מילאן ברוגזה.

"איזה תרגיל?" היתמם קרלו.

"נפגשת עם סמית' במקומי ושלחת אותי לחכות סתם ליד דוכן הגלידה? איפה אתה עכשיו ומה אתה חושב שאתה עושה? אני בטוח שלא תוכל להתקדם לשום מקום!"

"תתפלא מילאן שאני יותר חכם ויותר מסוגל ממה שאתה חושב", אמר קרלו, "חוץ מזה שכמו שאתה יודע כל אחד יכול להיות איפה שבא לו. אתה אוהב חופש ואני חופשי וזה מה שחשוב, לא?"

נתנאל הלל סקר אותו לרגע בתהייה תוך כדי שהוא נזכר בדברים ששוקי אמר בשבת. הוא מצא את עצמו מצטער מדוע לא ביקש פירוט למה התכוון שאמר לו: "חברי הכנסת ידברו אתך, יגידו לך תודה". על מה ולמה?

מי הוא בעיניהם? האם מה שהוא באמת - בחור נחמד סטנדרטי או שמא שוקי 'מכר' להם סיפור כלשהו אודותיו?

"אשמח מאוד להשתתף בוועדה בכנסת", השיב לבסוף.

"אוקיי, אם כך בוא עימי כעת", אמר לו האיש ובעוד נתנאל הלל פוסע לצידו אמר, "כמו שהצגתי את עצמי לפניך מקודם - שמי יואב גורל. ואתה כמובן נתנאל הלל גרץ?"

"אתה מבין נכון". ענה נתנאל הלל בחיוך תוהה.

"יפה מאוד, נעים להכיר. אני מחבב מאוד את התגובות וההודעות שאתה שולח. אתה עושה שירות מצוין למדינת ישראל ולכנסת ישראל, נתנאל הלל. גם הקטע הזה לתת במה לוועדות הכנסת דיבר אלי מאוד. תודה לך".

נתנאל הלל שתק בהפתעה. הוא לא יקלקל לשוקי את העמל שלו, במיוחד לא כעת, כשהתמונה לא ברורה לו עצמו.

"בכיף, אדון יואב גורל. אני מעריך מאוד את העבודה שאתה עושה. עבודת קודש. דרך אגב, מעניין אותי מי המחליט על הנושאים שיעלו בוועדה?"

"אני", חייך האיש.

"ואיך אתה מחליט?"

"אה, זה לפי הנושאים המדוברים בכלי התקשורת", ענה חבר הכנסת בטבעיות ונתנאל הלל נעצר לרגע, לתשובה כנה כזו לא ציפה.

יואב שב על דבריו: "כלי התקשורת הם אלו שמכתיבים לנו את דרוג חשיבות הנושאים עליהם נדבר".

בנקודה הזו מילאן לא הצליח לעצור את כעסו. קולו עלה ונעשה צפוף ומאיים, הוא השמיע קללות ועבר לאיומים. קרלו האזין לו בסבלנות, בעוד מחשבותיו רצות במהירות. הוא מגיע למסקנה מהירה שאינו רוצה לנתק את השיחה בלי להגיע למסקנה כלשהי, לא אחרי כל ההישגים שלו עד עכשיו.

"אני מתנצל מילאן אם היתה פה אי הבנה", אמר בקול בוכים בעודו מתרומם מהספה ופוסע לעבר מרפסת קטנה בקצה המסדרון, "הגעתי למצב של תסכול מעצמי, אתה לא מתייחס ואין אף אחד שמתעניין בי וברצונות שלי, כך שהבנתי שאם אני לא אנסה לפעול ולהוכיח שאני מסוגל ויכול - אף אחד לא יעשה זאת עבורי. הייתי חייב לעשות משהו קיצוני כדי למשוך תשומת לב".

מילאן מיתן את כעסו, "אוקיי, הצלחת, משכת המון תשומת לב, תחזור לרינגו סמית' ותגיד לו שאתה יורד מהעסק. תביא לי לעשות את העבודה".

"אני כבר עמוק בתוך הפעילות שלי מילאן, מצטער", אמר קרלו בקול בטוח.

"רק טיפש נכנס לתוך מקום שאין לו מושג איך לצאת ממנו". למילאן תמיד יש משפטים חכמים. קרלו לא נותר חייב: "גם אמיץ יכול להכנס לשם, מילאן. אתה יכול גם לנסות, בדרך שלך. גוד ביי".

הוא ניתק את השיחה ושב לשותפיו בחיוך מזויף, "רוצים לדעת מה התוכניות שלנו להיום?" שאל, התיישב על הספה והישיר אליהם מבט, "היום נלך לבקר ברשות הפלסטינית".



"נעים להכיר, יואב גורל חבר כנסת ויושב ראש הוועדה לביקורת המדינה כאן בכנסת", פנה לנתנאל הלל אדם מבוגר בחיוך ידידותי, "האם תרצה להכנס איתי היום לוועדה לראות כיצד אנחנו מנהלים דיונים חשובים ומסייעים לציבור?"

"מעניין מה שאתה אומר. אתה בא לומר שהשפעת כלי התקשורת כל כך משמעותית?"

"אתה לא יכול לשער עד כמה. כלי התקשורת הם אלו המשפיעים על סדר היום במערכות המשפט, החקיקה. הכל".

"מעניין מאוד".

הם הגיעו לחדר הוועידה ויואב גורל הוסיף לומר, רגע לפני שלחץ על הידית: "לפני שאני מעלה נושאים אני מברר אילו נושאים מעניינים ומעסיקים את הציבור", אמר, "אנחנו משרתים את הציבור, זה התפקיד שלנו - לתת לאזרחים אופק מבטיח".

חברי הוועדה ישובים היו על מקומותיהם ונתנאל הלל הוזמן לשבת לצידו של חבר הכנסת גורל, יושב ראש הוועדה. עיניו של נתנאל הלל חלפו על פני המשתתפים והוא הופתע לראות את נעים רוחאני יושב בצד החדר, ראשו עטוף בכאפיה ועל בגדו מוצמדת תווית עם שמו בערבית ובעברית.

עיניהם נפגשו לשבריר שניה ונעים מיהר להסיט את מבטו הצידה. נתנאל הלל מצדו המשיך להעיף לכיוונו מבטים בוחנים. בסך הכל - נראה שמדובר בהפקה של הצגה מוצלחת שמפיקים אנשים בעלי מטרות מוזרות. והוא מבין לפתע שהוא משחק בתפקיד רציני בהצגה הזו.

יואב גורל הנחה את הוועדה כבקי ורגיל, נתנאל הלל השתדל להקשיב ולעקוב אחרי הדברים. יתכן ששוקי יבקש ממנו מידע על הנאמר בוועדה כדי לפרסם את יואב גורל ואת הפעילות שלו, בשמו של נתנאל הלל, וכך יגרום לו להעריך יותר ויותר את פעילותו ולהכיר לו טובה.

האם יש לשוקי תוכנית לגרום לחברי הכנסת רצון להשיב לו טובה בהמשך? אם ככה, הרי שמתברר ששוקי יודע היטב לסמן מטרות ולסלול דרכים להגיע אליהן.

ככלות הכל נראה שהיה כבר עדיף לו לעבוד במטה המפלגות במקום לבצע פעולות נפתלות שאין לו מושג לאן הן מובילות. רק ששוקי

לא שאל אותו למרבה הצער אם הוא מוכן להסכים עם העובדה שהוא מתכנן עבורו תפקיד לא ברור. נתנאל הלל עצם את עיניו לרגע, מבחין שכשעיניו עצומות הוא שומע טוב יותר את הדיבורים. הוא המשיך איפה לעצום עיניים ולהאזין בריכוז מוחלט לנאמר בוועדה.

כשהוא פקח אותן, הוא הבחין להפתעתו שנעים רוחאני בוחן אותו ממושכות. הוא חש מוטרד ולא הבין מדוע. נעים רוחאני שיגר אליו חיוך קל, כרוצה להרגיעו, אך חיוכו גרם לו לחוש את המתח בעוצמה גבוהה יותר.



שני החבר'ה של רינגו סמית' התלוו לקרלו בביקורו ברשות הפלסטינית. הם נסעו ברכב ג'יפ גבוה, מרק נהג במיומנות בעוד ג'וליאן אחז בידיו מפה גדולה, כאילו אין לו ויזו משוכלל.

"אני דובר ערבית מצוינת", אמר ג'וליאן.

קרלו רצה לומר שגם הוא דובר ערבית טובה, אך שתק, מחליט לשמור את הנתון הזה אצלו. איכשהו הוא חש שעדיף לו להציג שהערבית שלו גרועה ולבחון בכך את נאמנותם של השניים אליו.

"גם הערבית שלי לא רעה בכלל", הצטנע מרק, בעודו מגביר את מהירות הנסיעה. הם חלפו על פני נופים שונים, החל מנופי טבע מעוררי השראה ועד לבתים קטנים המנקדים את האופק.

"מעוררת התפעלות העובדה שבארץ הקטנה הזו יש גיוון מרשים כל כך של נוף", אמר קרלו בקול עמוק, נפעם, "כמה חבל שיש באזור הזה סכסוכים מטורפים". בזיכרונו הופיע הדיון אמש במשרדו של שוקי.

שוקי קיבל אותו יחד עם שותפו, עוזיהו שילוני, שבניגוד אליו היה צנום ורזה, זקנו ארוך ועיניו מביעות הבנה יוצאת דופן.

"עוזיהו מתגורר סמוך לפלסטינים, על הגבול של שטחי A הוא מתיישב יהודי אמיץ, או, בלשון התקשורת השמאלנית, 'מתנחל'. אתה מוזמן לשאול אותו שאלות, ואני מאמין שגם לו יהיו שאלות לשאול אותך".

קרלו הנהן בעודו מזדקף ומישיר מבט אל עוזיהו.

"עם אור היום בשחר הלכתי לתור במזרח העיר ירושלים ושוחחתי עם תושבים ערבים", אמר בלשונו העילגת מעט, "אמור לי מפני מה אפס להם אזרחות? מפני מה המה בעמדת 'תושב'? הנראה לך סביר שמדינת ישראל שמתיימרת להיות מערבית אוסרת זכויות אדם בסיסיות?"

עוזיהו שלח מבט תוהה לעברו של שוקי, כשואל 'מה הבאת לי לפה?' הוא חשב רגע וענה: "אני מציע לך לשאול את מדינת ישראל בעצמה".

"מי מהימן לענות לי?"

"אני מתאר לעצמי שמדובר בשיקולים מדיניים וביטחוניים הקשורים לאזור הרגיש הזה, בנוסף לזה שהם יכלו לקבל אזרחות כשמדינת ישראל הציעה לערבים תעודת זהות והם סרבו", התערב שוקי והוסיף: "אנא ממך קרלו, במקום לנהל דיונים חסרי תועלת, הצג בפנינו את התוכנית שלך למיגור הטרור ולשלום אזרחי, בדרכי נועם".

קרלו עצם את עיניו לשבריר שניה, דמותו של המרצה לאונרד קים עלה מול עיניו, "כמו שאתה כבר יודע, כל התנהגות שהיא נובעת מאינסטינקטים טבעיים. אילו בריאים המה מובילים את האדם להתנהגות בריאה, אם המה יושבים על מקום שלילי הם מובילים את האדם להתנהגות לא רצויה. הטרור הוא לבטח התנהגות לא רצויה והוא מגיע ממניעים כלשהם. עלינו לפענח את המניעים המובילים לשנאה ולטפל בהם, וכך עשינו שינוי פרפקט למועד ממושך".

שתיקה השתררה בחדר בו פעל מאוורר ללא הרף, מפזר את האוויר הקר. סוכן שב"כ, שישב בחדר מרוחק והאזין לכל מילה דרך מכשירי האזנה שנשתלו במשרדו של שוקי, נשם עמוקות, ממתין להמשך.

"המניעים של אוהדי הטרור זה כמובן מידות רעות שיושבות על אמונה דתית, בנוסף להסתה שהם מקבלים במסגדים", אמר עוזיהו.

"מדובר באנשים ששומעים מסרים על שהעם הישראלי הוא 'כובש' ו'כופר'. צריך לפענח את הדרך להעביר להם מסרים אחרים, של אהבה והשלמה", אמר קרלו.

פרצופו של עוזיהו הביע סערה. "אהבה? פיוס? אתה מבין על מה אתה מדבר? קול דמי אחינו זועק אלינו מהאדמות האלו", דיבר בכאב ודמעות נצצו בעיניו, "אפשר לאהוב שונאים השמחים לאידינו? הם יושבים על הארץ שלנו וטוענים לבעלות עליה. הייתכן ששפחה תירש גבירתה? שילכו להם לכל הרוחות".

"הם לא יכולים ללכת. הם אתנו כאן וגם אנחנו כאן. חייבים למצוא פתרון", קולו של שוקי נשמע במתינות, "סך הכל, הבורא יתברך ברא אותם, יש להם תפקיד בעולמו ולא ניתן לזלזל בהם. מה הפתרון שלך, קרלו לבעיית הטרור? תן לנו נקודות כלליות".

"לאור מה שעוזיהו אמר אני חושב שצריך לקחת דברים לליבם של השייחים ולהסביר להם את התועלת שיש במסרים של שלום". אמר קרלו.

"אילו הייתי בעמדת הנהגה, הייתי מגרש מהארץ את כל הסביבה הקרובה של המפגע, ולא משנה אם הצליח לפגוע או לא, בנוסף הייתי מגרש מהארץ את השייח ממנו שמע דברי הסתה", חיווה שוקי את דעתו, "צריך ליצור הרתעה חזקה!"

"ובמקומו אפשר להביא מחוץ לארץ שייח' אוהב ישראל שיתפוס את מקומו. בנוסף אני בהחלט בעד להסביר ולדבר פיוס". אמר עוזיהו לפתע להפתעת הנוכחים כולל סוכן השב"כ שהאזין בקשב רב. "אני חושב שקרלו צודק, אם נבוא לפלסטינים בגובה העיניים, מתוך מקום כנה של שלום, של אמירות מפיסות, תוך כדי גבולות הרתעה ברורים, אולי נוכל ליצור עתיד ורוד יותר, בסייעתא דשמיא".

כעת, בעודו משחזר את השיחה ורואה את הנוכחים בעיני רוחו, הציפה את קרלו תחושה חגיגית ועוצמתית של אדם העומד באמצע

לטרור העולמי, אם אנחנו, העם הנבחר, נטפל בטרור שיש לנו פנימה, כל אחד באופן אישי עם עצמו, אולי נשפיע בצורה רוחנית על הטרוריסטים והם יעדיפו לפעול לרווחת העולם במקום להפך".

עוזיהו חשב לרגע, ואז פרץ בצחוק קליל, "הבעיה שגם אנשי הביטחון פועלים לפעמים כמו פעילי טרור".

שוקי ענה בחיוך: "אתה מתכוון לסוכני שב"כ שבלב, כמוכן?" הנימה הנלעגת בה השתמש גרמה לדני, סוכן השב"כ שהאזין לשיחה, להבין ששוקי ממען את הדברים גם אליו.

הוא מיהר להקליד את המסקנות שהגיע אליהן בתיקו של שוקי והוסיף ההערה מודגשת: "צריך לבדוק היטב מה העבר של שוקי ומה הסיפור שלו, חשוב ביותר למצוא דרך סבירה לגרום לו לשתף פעולה עם שרותי הביטחון". דני חשב רגע ואז החליט לשלוח במידי את ההערה הזו לפיקארד מפעילו.



הטלפון של קרלו צלצל רגע לפני שהם נכנסו לפגישה עם בכיר ברשות הפלסטינית. קרלו העיף מבט אל הצג ונוכח לראות שמדובר בשיחה בלתי מזוהה. הוא חשב לרגע קט והחליט לענות, שולח מבט מתנצל לאנשי הביטחון של הרשות, בוחן כיצד הם יקבלו את העובדה שהוא עונה לטלפון עכשיו.

"זה בסדר שאני עונה לשיחה?" שאל אותם.

"זה בסדר", הם אישרו לו בניע ראש, תוך כדי שהוא שמע להפתעתו את קולו של מילאן אחיו. הקול, שרק אמש היה נסער ועצבני, עבר שינוי מקצה אל קצה, והוא היה מתון ורגוע למדי.

"קרלו? רציתי לשאול אותך מה התוכניות שלך? ואיך הצלחת לשכנע את רינגו סמית' לשתף אתך פעולה?" קולו של מילאן היה ידידותי

שני יריבים, ומנסה ליצור ביניהם הבנה. כמה חבל שהוא אינו יודע להתבטא כראוי בשפה הערבית. הוא סקר את ג'וליאן ומרק, נאמניו של רינגו סמית' שהצטרפו אליו למסע, מקווה שהם אכן יפעלו כהוראותיו. חבל שהוא לא השקיע בלימודי השפה הערבית כפי שהשקיע בלימודי יתר השפות שהוא בקי בהן.

קרלו לא ידע שלאחר שיצא ממשרדו של שוקי, שהיה חדרון לא גדול ליד מחסני סחורה רחבים, אמר עוזיהו לשוקי בסערת נפש: "חבל שאין לנו כאן את דוד המלך, הוא היה מצליח לטפל היטב בטרוריסטים בלי להתייחס לדעתם של אומות העולם היושבים להם בארצותיהם המוגנות ומקשקשים את הגיגיהם. דוד המלך היה מבהיר להם היטב את האמת היחידה והיא שהארץ שייכת לנו כי זה רצונו של הבורא יתברך, שנתן לנו את המקום הקדוש הזה כדי שנעבוד אותו.

חכמינו אמרו שאם אומות העולם היו יודעים את השפע שבית המקדש משפיע עליהם הם היו שולחים חיילים להשגיח שלא יקרה לו דבר! ארץ ישראל הבנויה שולחת את כל השפע לכל העולם. ראה כיצד מאז שהחלו יהודים להגיע לכאן, עוד מימי הגאון מווילנה ששלח את תלמידיו ליישב את הארץ, החלה להתפתח הטכנולוגיה ללא היכר, בנוסף לגאולה שהתפשטה אצל אומות העולם בדמות חקיקת חוקי חופש ושיוויון. אילו הם היו יודעים זאת הם עצמם היו עוזרים לנו להוציא מהארץ את כל מי שלא שייך לעם היהודי, או לכל הפחות את כל מי שלא מסכים על זכותנו ליישב את הארץ הזו!"

שוקי הנהן בראשו ושרבט על פיסת דף מזדמן: "לא כדאי לדבר כאן דיבורים שלא ינעמו לאוזני שרותי הביטחון. די מסתבר שיש כאן מכשירי האזנה של שב"כ, ואולי אפילו של קרלו".

עוזיהו הביט אליו בעיניים תוהות, רצה לומר משהו אך שתק. שוקי חשב במהירות מה נכון לענות לו ואז דיבר במהירות: "לפני שאנחנו חושבים לטפל בטרור העולמי אנחנו צריכים לטפל בטרור שיש לנו בלב. אם נתבונן היטב לתוככי עצמנו נבחין במספר התארגנויות טרוריסטיות שהתנחלו לנו בלב פנימה, או אפילו רק בפעיל טרור כלשהו שיושב שם ומנסה לפעול בלי הפסקה. ואולי זה הפתרון

למרבה הפלא. קרלו שחרר אוויר באיטיות, "אני לפני פגישה חשובה עם בכיר ברשות הפלסטינית", אמר.

"אתה בא לומר לי שאתה בפעילות בארץ הקודש?" שאל מילאן בפליאה, "זה גדול! זו הסיבה שהצלחת לשכנע את סמית'?"

"אני לא פנוי כעת. אני לפני פגישה חשובה. נדבר, גוד ביי". הוא סגר את השיחה והישיר מבט לג'וליאן ומרק שנראה שהרגישו במקום כמו בבית. הם שוחחו עם הסובבים אותם, צחקו והתבדחו. קרלו חש קצת מחוץ לתמונה.

פרק 16

הפגישה עצמה עם הבכיר הפלשתיני, גמיל אבו מחמוד, התנהלה ברוח חיובית. מרק הקפיד לתרגם לו את דבריו של גמיל בכל מספר משפטים, ואף תרגם את דבריו של קרלו במיומנות עד שקרלו חש שהשיחה מתנהלת כמעט באותה שפה.

קרלו גישש מה דעתו של גמיל על ישראל וביקש לדעת איך הרשות הפלסטינית רואה הסכם שלום עתידי, ומה היא מצפה לקבל בתמורה.

"אומר לכם לא לציטוט כמובן, שאנחנו מעדיפים את השלטון הישראלי", אמר גמיל, "התפיסה הישראלית הרואה ערך בחיי אדם נחוצה מאוד. אני אומר אמנם את דעתי האישית, אך היא ללא ספק דעתם של אנשים נוספים בחברה שלנו, אלו שיש להם דעות מתונות ולא רואים בסכסוך את חזות הכל".

"אם כך - מה מונע ממכם להגיע לשלום אמת?"

גמיל נאנח ברוב משמעות, "הצעירים חמומי המוח ואנשי הטרור הם אלו שלא מפסיקים להתסיס את היצרים", אמר.

"אולי חסרה כאן משילות?" שאל ג'וליאן ותרגם את הדברים לטובת קרלו.

"משילות של מי?"

"של האנשים המתונים ברשות הפלסטינית?"

"אנשים מתונים מתקשים למשול כי הם מתונים. דרכו של טרור היא להשליט פחד, וידו של הפחד חזקה למרבה הצער" אמר גמיל, "אתם צריכים להבין שהפלסטינים עצמם לא מאוחדים בדעות שלהם, יש הקוראים לשלום אמיץ, רק שהקולות שלהם לא נשמעים כי יש מי שדואג להשתיק אותם".

"אתה יכול לשער מדוע?"

"קשה להגדיר זאת".

"אז מה אתה מציע?"

גמיל חשב רגע, "אין לי תשובה לבעיות הללו. יש בעיות שלא ניתן לפתור, כנראה".

"אולי פשוט צריך להפסיק עם ההסתה במסגדים ובבתי הספר", הציע קרלו בזהירות.

גמיל הביט אליו ממושכות, תוהה לאן הוא חותר בדבריו. "אולי אפשר", ענה גם הוא בקול מדוד, "רק תן לי סיבה למה כדאי לנו להתחיל לשיר שירי הלל ושבח ליאהוד? וכי מה יצא לנו מזה?"



ככל שהוועדה נמשכה ירדה תחושת הלחץ בו היה נתון ונתנאל הלל התחיל להבין שבלי כל קשר אליו הדיון בוועדה מתנהל היטב. כמו שוועדה אמורה להתנהל, מסתבר.

מרגע לרגע התחזקה אצל נתנאל הלל התחושה שהוא כמו אורח כבוד. יושב ראש הוועדה חבר הכנסת יואב גורל הביט לכיוונו מידי כמה רגעים, שאל לדעתו ושיתף אותו בהחלטות. נתנאל הלל הבחין בהבעת שביעות רצון שעלתה על פרצופו של נעים רוחאני בכל פעם

שהוא ענה תשובות לשאלות שהופנו אליו, ובכלל - נראה היה לו לרגע שנעים נשלח לכאן כדי להרים לו את המורל ולנסוך בו בטחון בעצמו.

חברי הכנסת עצמם התייחסו אליו בחביבות ובכבוד. ניכר היה שהם מעריכים אותו ואפילו חשים כלפיו הערצה מסוימת, ונתנאל הלל ניסה לחשוב כיצד יתכן שניתן לקחת בחור כמותו ולהפוך אותו בין יום לאהוד ופופולארי.

הוא חייב לברר אצל שוקי באילו פעולות נקט כשהצליח להוביל אותו לקדמת הבמה.

האם יתכן שהשיווק ששוקי מפעיל עבורו מצליח לשכנע בקלות כה רבה אנשים כל כך עסוקים?

כשהוועדה הסתיימה, ניגש אליו חבר הכנסת גורל: "איך היה, נתנאל הלל? איך התרשמת?"

"הדמוקרטיה במיטבה", נתנאל הלל חיך חיך רחב, בה בעת שחש כיצד הוא שקרן וצבוע. הוא לא מי שיואב גורל חושב שהוא, הוא מישוהו אחר.

"בהחלט, הדמוקרטיה שלנו היא גאוותנו". הסכים הח"כ, "האם תרצה לבוא ללשכה שלי ונשוחח שם?"

נעים רוחאני התקרב ופנה בחיוך קל ליואב גורל, "אני עיתונאי מעיתון פלסטין ניוז אינטרנשיונל", הציג את עצמו, "השתתפתי בוועדה ואני רוצה להציע לעורך שלנו כתבה מפורטת, האם תוכל לענות לי על מספר שאלות?"

יואב סקר אותו בעניין, "אתה תכתוב את דברי ללא כחל ושרק?" "אכתוב כתבה אוהדת, אנחנו בעד דו קיום", אמר רוחאני בקול מבטיח.

"טוב, מעולה ממש. נתנאל הלל גרץ, אתה מוזמן אלי ללשכה בכל עת. יש לי מספר דברים חשובים לספר לך על הפעילות שלי במשכן הכנסת".

"אוהו... המהפכן מדבר", אמר חבר הכנסת בקול משועשע והנמיך את קולו, "מציע לך להוריד פרופיל, דמוקרטיה דמוקרטיה רק תדע שגם כאן במרחב הדמוקרטי כביכול יש הרבה שטח אפור, מציע לך להזהר. ולא אמרתי לך מילה".

חבר הכנסת התרחק מהמקום והותיר את נתנאל הלל עם מחשבותיו המבולבלות, שנותרו בלי תשובות. הוא החליט שזה הזמן להבהיר את כל השאלות.

בקצב הליכה חפוז יצא ממשכן הכנסת בעודו מתקשר לשוקי.

שוקי לא ענה לצלצוליו הרבים. הוא ניסה להתקשר שוב ושוב, אך ללא הועיל. לבסוף, השאיר לו הודעה: "כאן נתנאל הלל מדבר. אני רוצה לדעת ולהבין מה עשית ואיך קידמת אותי, ואם כן בשביל מה? לאן אתה חותר? אני יוצא כעת ממשכן הכנסת ולא שב לכאן עד שאקבל תשובה ברורה. להתראות".

מספר דקות לאחר מכן צלצל הטלפון שלו, המספר היה חסוי. נתנאל הלל מיהר לענות, קולו של שוקי נשמע בברור: "אני מבין אותך. לצערי לא נוכל לדבר במשרד שלי, נפגש עוד חצי שעה בגן סאקר, בסדר?"

נתנאל הלל היה כבר באוטובוס בדרך למרכז העיר, הוא ירד בתחנה הקרובה ומיהר ללכת רגלית עד לגן סאקר. בדרך רכש לעצמו בקבוק שתיה קטן, לגם לגימות קטנות וניסה להירגע.

הוא התיישב על ספסל מזדמן, עיניו עקבו אחר כלבלב חום הרץ הלך ושוב אחרי כדור שבחור גבוה זרק אליו מידי פעם. המראה ריתק אותו והוא לא שם לב לשוקי שהתקרב לספסל בפסיעות רחבות.

"אני כאן", אמר בעודו מתיישב בחבטה קלה.

נתנאל הלל קפץ והביט אליו כאילו הקיץ מחלום.

"שלום שוקי", אמר וסקר אותו קלות. עיניו של שוקי הביעו עייפות וקמטי דאגה עיטרו את פרצופו. אם ירצה ואם לא, נתנאל הלל חש שהוא מעריך אותו ואת העובדה שיש לו חזון כל כך גדול.

נתנאל הלל נותר לעמוד מספר רגעים, מביט אחר גבם המתרחק של חבר הכנסת ונעים רוחאני.

תחושות מעורבות של פליאה ותמיהה מתערבבות בו.

הוא החליט שהוא חייב תשובות, ושוקי יאלץ לתת לו אותן כעת. בעודו פוסע לכיוון היציאה מהמשכן ניגש אליו חבר כנסת נוסף, "אתה בטח מכיר אותי? אני ליאור אביבי", הציג את עצמו, מביט אליו מבעד למשקפים שגלשו עד אמצע אפו.

נתנאל הלל קפץ מרגל לרגל במבוכה קלה, "נעים מאוד מר אביבי", אמר בנימוס.

"אני רוצה לומר לך תודה, גרץ יקירי. איך אוכל לגמול לך? יש משהו שאני יכול לעשות למענך?"

נתנאל הלל גרץ חשב לרגע. הנטיה הטבעית שלו היתה למלמל מספר מילים בלתי ברורות ולהמלט מהמקום כל עוד נפשו בו. הוא לא יודע להתנהל כאן במשכן הכנסת, לא יודע לדבר עם אנשים ולא יודע כלום.

הכל סביבו ערפל סמיך של חוסר ידיעה. שוקי שגה, נעים רוחאני שגה, הוא לא מתאים, מי שחשב שהוא יתפקד כמו שצריך בצומת הרגישה הזו - להיות הפנים החדשות של הציבור החרדי פשוט טעה. מדובר בבדיחה לא מצחיקה בכלל.

חבר הכנסת ליאור אביבי מביט אליו בחביבות. והוא לא יכול לאכזב את שוקי.

"אשמח אם תעזור לי להגיש חוק שיהפוך את התקשורת לכנה ואמיתית", מצא את עצמו אומר. מהרגע בו הבין שהתקשורת כל כך משפיעה על דעת הציבור הוא הגיע למסקנה שרק חקיקה תעזור בנושא.

ליאור אביבי הנהן בתשומת לב, "אשמח לשתף פעולה, אם כי אתה צריך להבין שחקיקת חוקים זו פרוצדורה ארוכה ובלתי סבירה".

"אולי תחקוק חוק לשינוי החקיקה", אמר נתנאל הלל.

נתנאל הלל שתק לרגע ארוך. מילים טובות הרי הן כמו מים קרים על נפש עייפה, בעיקר אם אתה מרגיש כל כך מתוסכל מעצמך כל היום. "אתה צריך לשנן לעצמך כל היום שאתה מיוחד ושונה, נתנאל הלל. יש לך תפקיד ואתה תבצע אותו באחריות ובנחישות".

"מה התפקיד שלי?"

שוקי הביט לכל הכיוונים בקדחתנות, עיניו סקרו היטב את האופק. יש סיכוי גבוה שיש לסוכני השב"כ מכשירים משוכללים הלוכדים מילים מסוימות המתעופפות באוויר. הוא צריך להיזהר.

הוא נרכן לאוזנו של נתנאל הלל ולחש מספר מילים. פרצופו של נתנאל הלל החליף גווניו למספר שניות. הוא עפעף במהירות וביקש משוקי לשוב על הדברים שאמר. שוקי נענה לבקשתו, הוא שב על הדברים בקול לחש שנשמע כמו צעקה עוצמתית באוזניו של נתנאל הלל:

"אתה תהיה מלך ישראל, נתנאל הלל. אתה תביא את המשיח, ומי יודע - אולי תהיה המשיח בכבודו ובעצמו".

נתנאל הלל שתק לרגע ארוך, המום כולו.

מלך ישראל, משיח.

האם שוקי לא צוחק עליו?

"אני אהיה הנביא שלך נתנאל הלל, לכל מלך בתנ"ך היה נביא", הוסיף שוקי וחיך לראשונה. "אתה הרי באמת סתם בחור רגיל ואפור. צעיר משועמם שימשיך להיות משועמם. תחשוב על זה. אתה קם בבוקר, מתפלל כי אתה חייב, בקושי לומד כי הנשמה שלך שואפת לגבהים אחרים. מצד שני אתה חייב להסכים אתי שאתה כוכב, ואם אתה לא עושה משהו אתה נובל, התפקיד שלך זה למלוך על העם שלנו, קיבלת את כל הנתונים לכך, בשם התורה ובשם ה' נעשה ונצליח".

ליבו של נתנאל הלל הלם בפראות ככל ששוקי המשיך בדיבוריו המיסטיים. זה היה גדול, ומירא ומפחיד, ובה בעת קרוב אליו כל כך, הם הרי מרחק של נגיעה מהכנסת.

"אני כאן", שב שוקי ואמר בעוד עיניו נעות לכל כיוון כמי שרוצה לסקור את השטח, "אני יותר מחושש שאני על כוונת השב"כ. יש לי הוכחות ורמזים שאני תחת מעקב. לא ממש איכפת לי שהם ידעו על הפעילות שלי, שכן אין בה מטרות לא חוקיות. רק שאתה יודע שיש שטחים אפורים שעלולים לא למצוא חן בעיני אי-מי בשלטון, כאלה שאפשר לפרש בדרכים שונות. סך הכל לא כולם רואים את המציאות באותו אופן".

"כמובן", ענה נתנאל הלל, סוקר את בן שיחו מהצד ומופתע לראות עד כמה הוא משדר עוצמה. שוקי מלכה הוא אדם גדול, גם במראה וגם באישיות שלו. הוא חזק, הוא מעריך את עצמו, הוא מסוגל לעשות כל מה שמתחשק לו וכולם יעברו לעמידת דום, הוא ממש מנהיג.

והוא, נתנאל הלל, סתם בחור צעיר, פחדן ולא בטוח בעצמו. מה שוקי מלכה מצא בו? למה הוא מתעקש לקחת אותו כשותף ולקדם אותו? מה חסר בו, בשוקי, שהוא צריך אותו?

"עשיתי הרבה טעויות בחיים שלי", אמר שוקי, "ואני מקווה שאני לא עושה טעות נוספת כעת, כשאני נותן לך את התפקיד הנחשק ביותר שמישהו חשב לקבל אי פעם".

נתנאל הלל סקר אותו בפליאה ובהשתוממות. "התפקיד החשוב ביותר? איזה תפקיד?" שאל.

שוקי חשב רגע ולא ענה מיד, עיניו בחנו בערנות את כל השטח, "אתה אדם מיוחד נתנאל הלל, צדיק וירא שמים", אמר, "איזו תפילה אתה מתפלל! כל מי שעובר לידך מרגיש אנרגיות אדירות, אתה אדם מופלא ממש, לא אתפלא אם אתה גלגול של איזה צדיק או משהו כזה".

נתנאל הלל גיחך קלות.

"בנוסף - אתה מאוד אוהב חופש. אתה יודע מי אוהב חופש? אדם שאוהב את אלוקים. מי שמחובר לנשמה שלו מבין עד כמה חופש יש במרחב הרוחני, הוא קולט אנרגיות אחרות וגבוהות. אתה אדם נדיר, נתנאל הלל. לא מכיר עוד טיפוסים כמוך".

הוא חש מבולבל לחלוטין.

יש בו משהו שונה, תמיד ידע והרגיש שהוא שונה. וכעת שוקי, האדם הפופולארי באזור מגוריהם, שמסייע לכל אדם ולא משנה מי הוא, איש החסד הנערץ והאדם שנחשב לנורמלי על פי כל פרמטר, נותן לו תקווה להיות מי שהוא באמת, מלך.

"רק אדם שהוא חופשי מכל עול יכול להיות מלך", אמר שוקי, "ואתה חופשי. אתה תהיה מלך".

זה נשמע מנותק כל כך, שנתנאל הלל שאל: "איך בדיוק אהיה מלך?" "אתה תעשה מה שאני אומר לך. תהיה נחמד לכולם, טובי המוחות מקדמים אותך ואת הדמות שלך בדרכים שונות מאחורי הקלעים. נעים רוחאני וקרלו בלאץ עוזרים לנו לקדם את המטרה הענקית הזו. מדינת ישראל מוכיחה שהיא לא משקפת את מסורת ישראל במיטבה, כל המצב זועק לשינוי דחוף. כשהנהגה תהיה בידך כולם יבינו מה זה מנהיג חרדי, כזה שלא דואג לאגו שלו ולא לכיסא שלו אלא שם מול עיניו את רצון הבורא יתברך, מלך העולם".

"אני לא מסתדר בכנסת עם המקום שדחפת אותי אליו, לא מבין מה למשל חבר הכנסת יואב גורל רוצה ממני, למה חבר הכנסת אביבי התכוון כשאמר לי שאני צריך להזהר בפעילות המהפכנית שלי, מה נדרש ממני לעשות, איך לדבר ומה להגיב. אני לא בובה שם", רטן נתנאל הלל כמו לעצמו.

שוקי הנהן בכובד ראש והביט במבט מעריך לעבר נתנאל הלל, שחש כיצד גבו מתיישר. זה מה שהוא צריך, הוא זקוק להערכה, להערצה. הוא לא ידע מעולם שהוא משתוקק כל כך שיראו אותו, יבחינו בו, יתנו לו מקום.

ומעולם הוא לא חשב לקבל כזה מקום משמעותי.

"אוקי, תקשיב לי היטב. אם אתה תהיה מלך אתה תקבל כוחות על להיות כזה", אמר שוקי בנדיבות, "תחשוב שאתה מקבל כלים וכוחות להנהיג את העם".

"נשמע פנטסטי".

"מלך ישראל לא אמור להשתמש במילים בלועזית. אתה צריך לדבר במילים מהתנ"ך בלבד", אמר שוקי, ולמול פרצופו הנדהם של נתנאל הלל צחק צחוק עמוק, טפח על שכמו ואמר, "זה היה סתם בצחוק, תדבר איך שאתה רוצה, תמיד יש לך שפת דיבור מנומסת ונקיה. אני ממש מעריך אותך ובטוח שכשמלכותך תצא לאור יהיה מקום גדול בעולם לתורת ישראל. אנחנו מתקרבים לשם בצעדי ענק בסיעתא דשמיא". שוקי קם על מקומו והוסיף, "רק לתשומת ליבך - אם אתה חושב שאנחנו חייבים להצליח נתנאל הללושקיה אתה צריך לשמור על התפקיד החדש שלך בסוד. אף אחד לא יכול לדעת זאת לפני הזמן".

"אין לי סודות מאבא שלי", אמר נתנאל הלל בקול ישיר.

שוקי הביט אליו במבט עוצמתי.

"הפעם אתה לא מספר גם לאבא שלך. אם אתה מערב אותו הכל יתמוטט, אבא שלך לא יסכים עם התפקיד החדש שלך, מילה שלי".

"אני חייב לשתף אותו".

"אתה לא תספר לו. כי אם אתה חושב להעביר את הסיפור הלאה אנחנו מבטלים את ההסכם בינינו כבר מעכשיו. אתה לא תבוא יותר לכנסת, ונעים רוחאני יהיה מלך ישראל במקומך".

נתנאל הלל הביט אליו בעיניים קמות. "נעים רוחאני הוא בתפקיד של... עיתונאי מעיתון ערבי", אמר בגמגום קל, "אני הדמות המתאימה לתפקיד הזה".

לא היית אמור לדעת רק נוכחתי לראות שאני חייב לשתף אותך בתכנון..."

"אני עדיין לא מבין איך אתה נביא ואני מלך ישראל או משיח אם לא חווית התגלות או משהו כזה... איך נבואה עובדת?"

"לא נביא אני ולא בן נביא, כמובן. מיום שחרב המקדש פסקה הנבואה מישראל וניתנה לשוטים ולתינוקות. מדובר במטפורות, משלים מתוחכמים. כמובן שאין לי ערוץ תקשורת סודי עם הבורא", אמר שוקי, "ובתכל'ס, אנחנו מנסים בסך הכל - ואם תהיה הצלחה זה אומר שהבורא מסייע לנו. כתוב בדרך שאדם רוצה לילך - לשם מוליכין אותו, כך שצריך לבדוק היטב את הדרך בה בוחרים ללכת. ואני בודק כל הזמן שאכן התכנון שלי נכון ורצוי. ואתה יודע מה? בכל פעם שתחוש צורך לדבר איתי - תתקשר אלי למספר הטלפון השני הרשום כאן, זה מספר טלפון אישי ופרטי שידוע רק למקורבים אלי ביותר, ואתה זוכה להיות אחד מהם, אני זמין שם בכל עת שתהיה לך שאלה", שוקי הגיש לו כרטיס ביקור מסוגן, עליו נכתב: "שוקי מלכה" באותיות זהובות.

נתנאל הלל הנהן ונטל את הכרטיס לידי בחרדת קודש מהולה בתחושת התפעלות.

הוא צפה אל גבו המתרחק של שוקי. שוקי אולי לא נביא, למרות זאת הוא איש עם חזון, הוא עוצמתי, אין לו פחד מאף אחד, יש לו כרטיס ביקור עם אותיות מוזהבות.

ובעוד הוא, נתנאל הלל, מרגיש בתוככי תוכו חולשה ורפיון וחוסר אונים; הוא לא יודע להיות מוצלח, אין לו בטחון עצמי, הוא לא יודע להתקדם, לא יודע לומר את המילים הנכונות.

שוקי הוא הכל. הוא סוג של מנהיג אמיתי, הוא מלך.

נתנאל הלל חש באותם רגעים עד כמה הוא אוהב אותו ומעריך את כל מה שהוא מייצג. הוא שאל את עצמו אם ההערצה לאישיות כלשהיא לא נחשבת לסגידה ולא מתנגשת עם תחושת החופש והמרחב הפנימי שכל כך נחוצים לכל אדם, וניסה לענות לעצמו על השאלה הזו.

פרק 17

שוקי הנהן בחיוך שבע רצון, "אתה הדמות המתאימה, כל עוד אתה מתנהג בהתאם. אנחנו דקה לפני התרחשויות גורליות, נתנאל הלל. התכנון שלי מדויק ואיכותי. אתה היהלום שבכתר, היצור הנדיר בעולם שמשלב גם יופי, גם חכמה, גם מוסר. אתה המלך הבא כאן במדינה שלנו, ואתה חייב לשמוע בקול הנביא שלך".

שוקי חייך חיוך מאיר, והוסיף: "אתה אצילי מאוד, תמיד מדברים בשכונה שאתה נראה ממשפחת המלוכה, נסיכים לא מתקרבים לנימוסים האציליים שלך, אתה תצליח!"

נתנאל הלל הביט אליו בחוסר אמון. מול עיניו חלפו באחת ההתמודדויות שלו, במהלך השנים: חבריו בכיתה שלא הבינו אותו, המלמדים שטענו שהוא לא מתאים למסגרות, האם יתכן שכל הקשיים שלו היו בגלל שבעצם זורם בדמו דם אחר, של מלך?

"הסודיות היא מילת מפתח. לפחות בימים הקרובים עד שעזויהו שילוני יגיד שאפשר להתקדם לשלב הבא. גם קרלו ונעים ויתר המסייעים לך לא יודעים על התפקיד שלך. לאמיתו של דבר גם אתה

למעשה, אין כאן בכלל שאלה, תירץ לעצמו. אני הרי לא מעריך את שוקי על הבלים, אני מחשיב אותו בגלל התכונות הטובות שלו, בגלל העוצמה שלו, בגלל שלמרות שהוא כל כך חזק ומשמעותי הוא נותן יחס טוב לאנשים כמוני ומקדם אותם. באותם רגעים נדמה היה לו ששוקי הוא אישיות שהיא מעל לחופש, מעל הכל.

הוא המשיך לשבת זמן מה על הספסל, חושב על דבריו של שוקי. שוקי אמר שהוא מכנה אותו בכינוי 'משיח' בתור משל. הוא לא היה מתנגד להיות משיח באמת. מי באמת יהיה המשיח? איפה הוא נמצא עכשיו? מה עובר עליו?

יש חסידי חב"ד הטוענים שהרבי מחב"ד הוא מלך המשיח. הם אנשים הגונים וישרים, האם יש אמת בטענה שלהם? האם יתכן שלאחר פטירתו הוא מנהיג את העם באופן רוחני, בצורת המסרים שהשאיר שצריך לשאוף לגאולה בכל דרך? מחשבותיו של נתנאל הלל דהרו הלאה. המשיח חייב להיות אישיות ענווה מאוד, מעניין איך זה מסתדר, מצד אחד לדעת שאתה המשיח ומצד שני להיות עניו.

מצד נוסף, שוקי הרי אמר לו לא פעם שכל יהודי הוא משיח של ה'. האם יתכן שבסך הכל כשאדם מגיע למסקנה שהוא המשיח, זה קורה לו כי הוא הגיע לשלב בחייו בו מתעוררת בו השאיפה לחפש את עצמו, להתממש ולממש את כל הפוטנציאל שלו?

נתנאל הלל חש שהוא חייב להירגע ומחליט לשוב לביתו. כשהוא נכנס לבית וחושב שהוא בוודאי יפתיע את אמו, הוא נתקל להפתעתו בשרוליק אחיו ובאחייו המשחקים במשחק 'תופסת' בכל רחבי הבית.

עיניו של שרוליק אורו כשראה אותו, "כמו מלאך טוב משמים הופעת פה", אמר לו, "רחלי שוב שובצה במשמרת ערב ואני תקוע פה. הבאתי לכאן את הילדים כי חשבתי שאמא תוכל לשמור עליהם רק שהיא יצאה לקניות ואני חייב ללכת למספר סידורים דחופים, חוץ מזה שאני צריך קצת שקט. קח אותם לגן העיר עכשיו, תעשה מצווה".

נתנאל הלל מהרהר קלות, סוקר את שרוליק בביקורתיות מסוימת. שרוליק כל היום מתלונן על העבודה של אשתו ומתוסכל מעצמו,

האם לא הגיע הזמן שיצא קצת מהמשבצת הזו ויתחיל להיות בעל חזון, כמו שוקי מלכה?

שוקי. גן העיר הרי נמצא ממש מול ביתו של שוקי. בבת אחת נמלא נתנאל הלל באדרנלין, עיניו נוצצות. להיות קרוב לבית של שוקי עכשיו זה חזון מופלא עבורו, מתאים לו ככפפה ליד.

"אקח אותם, בשמחה", הוא מכריז, זוכה לחיבוק מצדו של שרוליק. "אתה גדול, נתנאל הלל. איך כמוך. מאחל לך שתזכה למצוא את הכלה שלך עוד השנה". נתנאל הלל מסמיק מעט, מופתע.

"תודה שרוליק, סך הכל גם לי ממש כיף בגן העיר".

"אתה ענק, עניו ונחבא אל הכלים, מלך אמיתי", הוסיף שרוליק, "ואם אתה עדיין אוהב את היציאות למרחבים ולמתקני שעשועים אז בדיוק קראתי פרסומת על שברביעי בשבוע הבא יהיו הסעות ללונה פארק כולל כניסה בחינם, זה יהיה ביום בו רחלי עובדת במשמרת ערב ואני חושב לקחת את הילדים, תרצה להצטרף?"

דווקא מתאים לו לצאת להשתחרר. כמה זמן לא היה בלונה פארק.

"כן אשמח לבוא אתך, אעזור לך על הדרך, ממש בכיף", השיב וסקר את שרוליק בקפידה. מעולם לא כינה אותו איש בכינוי מלך, והינה היום פעמיים מכנים אותו בכינוי הזה. אולי באמת מזל מתחיל לזרוח לו פתאום.



משרד הפרסום חאלד את חאלד נמצא בתוככי שכונה שוקקת פעילות בעיר מעורבת במרכז הארץ.

שוקי נכנס ראשון למשרד המרוהט בעיצוב מודרני, קרלו נכנס אחריו יחד עם שני מלוויו, מרק וג'וליאן. זה האחרון הציג עצמו כאחייו של

הסופר העשיר רינגו סמית' ושוקי חש יראת כבוד מסוימת כלפי מי שהוא מייצג.

צמד השותפים שהקימו את משרד הפרסום נקראו שניהם בשם חאלד, וכדי שלא יתבלבלו ביניהם, וגם למטרת מיתוג, כונו חאלד הראשון וחאלד השני.

חאלד הראשון נכח בפגישה בעודו מסביר שחאלד השני נמצא בסבב פגישות בעולם הערבי "הוא עכשיו בסעודיה", הסביר וביקש מהמזכירה דרך כפתור האינטרקום להגיש לאורחים קפה.

"נעים מאוד" שוקי חייך אליו והגיש את ידו ליד המושטת של חאלד. לחיצת ידו של שוקי היתה איתנה וחאלד מיהר לחלץ את כף ידו במהירות.

קרלו ומרק הגישו אך הם ידיים ללחיצה, ג'וליאן היה עסוק מידו בסלולרי שלו ולא נענה ליד המושטת.

"תשבו תשתו תאכלו אני שומע אתכם" אמר חאלד בחיוך, ושוקי מיהר להחמיא לחאלד על קבלת הפנים "אתה מכניס אורחים מופלא" אמר לו.

חאלד ביקש מהם לדבר ולהסביר מה הם רוצים.

"אנחנו רוצים שתחברו סלוגנים מתאימים שידברו לציבור הערבי ויגרמו לו לחוש בעצמו עד כמה האלימות אינה דרך נכונה ואינה רצון א-ללה", אמר שוקי.

"אתה רוצים קמפיין נגד אלימות?" חאלד היה מהיר קליטה.

"אכן. קמפיין נגד אלימות", אמר קרלו בקול נלהב, "אנחנו שואפים לשלום אמת באזורכם, והדרך היחידה לשלום עוברת בהבנה הדדית שכולם רוצים לחיות ולחוות ביטחון".

"אה... אנחנו חייבים ביטחון. כמובן שאתם צודקים. אני צריך לבנות קונספט רציני לעניין. חיזרו לכאן עוד יומיים".

"יש לי מספר רעיונות", שוקי הוציא מכיסו דף עליו כתובים מספר משפטים והגיש אותו לחאלד. הלה נטל את הדף לידי וקרא בו בעיון,

מרגע לרגע התקדר מבטו והוא נשא מבט זועם לשוקי: "מה זו תחושת הפטרונות הזו?" שאל בזעם והעיף את הנייר לקצה החדר, "אנחנו יודעים טוב יותר ממכם מה טוב לנו".

"מה הכעיס אותך במה שכתבתי?" עיניו של שוקי שידרו כנות שלא שכנעה את האיש שמולו.

"אתה כותב מה טוב לנו? למה מי אתה שתחליט?"

"אני לא מחליט, חאלד. אין לי סמכות להחליט, גם לך אין סמכות להחליט".

"אז למי יש סמכות?"

"לא-ללה לבדו יש סמכות. הוא רוצה שיהיה טוב בעולם שלו, ואלימות זה רע", אמר שוקי ברורות, "טרור זה רע. הבורא נתן לנו את הציווי לבחור בחיים, והחיים זה טוב. וכל מה שטוב זה אלוקים".

חאלד שתק ועיניו הביטו לכל כיוון, במצוקה. "גם לנו קצת מסובך כל העניין של האלימות", הודה לבסוף, "גם אנחנו רוצים חיים שלווים שקטים ובטוחים. רק שזה גדול עלינו. העבריינות חוגגת".

"כן". השיב שוקי במילה בודדת.

"חייבים לשכנע את הציבור הערבי שהאלימות היא לא דרך להשיג דברים", אמר חאלד גלויות, "לכו עכשיו, אחשוב מספר ימים מה ואיך ואצור אתכם קשר".



מבנה השב"כ על מסדרונותיו היה חשוך למדי. אור קלוש ריצד על פני הקירות ויצר אווירת מסתורין.

במסדרון הארוך פסעו בצעדים נמרצים שני סוכנים אטומי מבע. האחד, גבה קומה ורזה והשני נמוך ושמנמן. הם זירזו את הנחקר לפסוע מהר יותר, למרות שהססנותו ניכרה היטב בצעדיו.

"תזדרז, איך לנו את פנאי עבור משחקים". אמר הגבוה בקול צלול בעוד הנמוך מחרה מחזיק אחריו, "אם אתה רוצה לצאת מכאן מהר אנחנו צריכים את שיתוף הפעולה שלך, אתה חייב לשתף אתנו פעולה".

אלעד מלכה הנהן קלות בעוד הבעת פניו מעידה שאינו מאמין להם. האופן בו הגיעו לביתו וההתנהגות הבלתי מנומסת שלהם היתה בלתי נעימה בעליל. חוק ובטחון הם דברים חשובים, הרגיש, רק שיש כאן בני אדם, עם רגשות ורצונות, בנוסף לזה שהוא בטוח שהוא לא עשה דבר, לפחות ככל הידוע לו.

לאחר מספר רגעים של הליכה מזורזת מצא את עצמו בחדר חקירות מואר ומעוצב בקו נקי ונאה. תמונות נוסטלגיות שתיעדו את תקופת הקמת המדינה שהיו על הקירות גרמו לאווירה הנעימה להיות פטריסטית ורצינית משהו. הוא התבקש להתיישב ושני הסוכנים יצאו מהחדר, לא לפני שאמרו לו שהחוקר תיכף יכנס.

אלעד הביט סביב. והמתין. ההמתנה ארכה זמן ואלעד חשב עד כמה שונה החדר מתיאורים ששמע עליהם על חדרי החקירות וש"כ.

הזמן התארך והחוקר לא נכנס. אלעד מצא את עצמו מתרומם ומתהלך הלך ושוב בוחן את התמונות ואפילו מציץ למגירות.

"שב!" הקריאה הקשוחה הקפיצה אותו. הוא הסתובב באחת. לחדר החקירות נכנס אדם לא צעיר, ממוצע קומה. משקפי ראייה מונחים על מצחו. הוא התיישב על כיסא החוקר והמתין, עיניו מופנות לכיוון הדלת. לאחר רגע נכנס לחדר אדם נוסף, והחוקר פנה אליו ביראת כבוד:

"שב פיקארד בכיסא כאן בצד, אני תיכף מתחיל עם השאלות", אמר.

פרק 18

האיש המכונה פיקארד התיישב ואלעד חש חוסר נעימות גובר. הוא החליט שהוא רוצה לסיים עם תחושת המתיחות שהציפה אותו, ופתח את פיו: "אשמח לדעת למה אני כאן", אמר, "לא נראה לי סביר לקחת אזרח מביתו מבלי לסכם אתו קודם או לפחות להודיע. לא עשיתי כלום ואנחנו הרי חיים במדינה דמוקרטית כידוע לכם".

הם נותרו באותה ארשת פנים משועממת כאילו לא דיבר. החוקר פתח את פיו מתעלם מדבריו: "שמי נבות היזרעאלי ואני חוקר שב"כ".

אלעד מכיר תנ"ך. "נבות היזרעאלי זה שם מהתורה. זה באמת השם שלך?"

"מדובר בכינוי שלי", אמר החוקר ללא חיוך, "היושב כאן בחדר ביקש להשתתף בתשאול. שמו בשבילך פ'. אתה מתבקש לענות לכל השאלות בכנות ואז אתה משוחרר".

"מדובר בתשאול ולא בחקירה?" שש אלעד על המילים הידידותיות ששמע.

"אכן, תשאול שיעזור לנו מאוד. היית בעברך שייך לציבור החרדי? באיזה שלב יצאת ממנו?"

"אני עד היום מגדיר את עצמי כחרדי למרות שאיני נראה כזה", אמר אלעד גלויות, "להיות חרדי זו מהות, זה דרך, המראה לא חשוב".

"אוקי, לא נתווכח על הנקודה הזו, אם כי לא נראה לי שחוץ ממך אנשים יגדירו אותך כחרדי".

"למה לא?" אלעד מישש את הכיפה הקטנה התקועה על ידי סיכה בשערות ראשו הארוכות.

"טוב, לא באנו לדון בעניין. היתה לך תקופה בחיך הצעירים שהסתובבת במקומות פחות מתאימים לנער חרדי ומשם פנית לדרך חיך הנוכחית. אני צודק?"

"תקופה שאני מעדיף לשכוח".

"לא נזכיר לך אותה. רק משהו שחשוב לנו לדעת. אנחנו מחפשים מידע על בחור בשם יונתן מיכאלו. זוכר אותו?"

אלעד החוויר ומצמץ בעיניו בעצבנות.

"איך הגעתם אלי? במה אני קשור לסיפור?" שאל בחשדנות. החוקר החליף מבט מהיר עם פיקארד. התקשורת האילמת ביניהם לא נעלמה בעיניו של אלעד שחש במתח הגובר בו.

"זו היתה תקופה לא פשוטה", אמר לבסוף, "שוקי התחיל עם הכל".

"שוקי?"

"אחי הגדול ממני בשנה".

הפעם המבט בין החוקר לאיש שישב בצד היה מהיר, ספונטני. הם מכירים את שמו של אחיו. אלעד חש בזיעה קרה המציפה אותו.

"שוקי הצליח לצאת מהמצב הזה, הוא הוציא גם אותי משם", אמר אלעד בקול רם, כמעט בצעקה, "שוקי עזר להרבה נערים, הוא כמו אבא שלהם היום. הוא האדם בעל הפעילות המועילה ביותר בנושא מבין האנשים שאני מכיר", אמר.

"שוקי לא מעניין אותנו", אמר פ' בקול אדיש, "יונתן מיכאלו מעניין אותנו".

אלעד שתק.

"ספר לנו עליו. מה ידוע לך?"

"אתם בתור גוף חוקר יכולים להגיע לכל מידע שתמצאו ואתם צריכים לדעת טוב ממני על יונתן מיכאלו", אמר אלעד לבסוף, "למעשה אשמח גם אני לדעת מה אתו".

החוקר הנהן בכובד ראש. "מה תרצה לשתות?" שאל.

"משקה אנרגיה", אמר אלעד.

"משקה אנרגיה על הבוקר? הייתי מציע לך מיץ גזר".

"אוקיי שיהיה מיץ גזר טרי". הסכים אלעד.

מבוקשו הוגש לו כעבור מספר דקות. אלעד תפס את הכוס, רחרח קלות ולא שתה.

"למה אתה לא שותה?"

"לא יודע מה שמתם לי בכוס", אמר אלעד גלויות, "וגם לא ברור לי איזה הכשר יש לזה".

"ההכשר טוב, לבכירי השב"כ יש זיקה ברורה למסורת. חלקם אפילו שומרי מצוות במובן מסוים וחשוב להם ההכשר, חוץ מזה שאנחנו גוף ציבורי המשתדל לשמור על צביון יהודי. חוץ מזה שמה כבר יכולה להיות בעיית כשרות במיץ גזר?", אמר החוקר, "ולא הרעלנו אותך, אתה יכול לשתות בלי חשש".

"אהיה רגוע יותר אם תוכיח לי שזה בסדר. ותשתה את המיץ בעצמך", אמר אלעד במבוכה קלה. החוקר הנהן ומזג בכוס שלפניו מעט מהמשקה הכתום. "פראנויה היא דבר חשוב כשהיא במידה ידידי, רק תזהר שהיא לא תשתלט עליך, זה גבול דק בין אחריות אישית לבין שגעון" אמר בעודו לוגם מספר לגימות מהירות מהמיץ.

אלעד הנהן וברך בקול רם נהנה לשמוע את ה'אמן' שלהם בתגובה.

'כח של אמן אחד, היה שווה לבוא לכאן ולו בשביל זה', חשב לעצמו.

"טוב, מי סיפק ליונתן מיכאלו את הסם?"

חיוכו של אלעד נמחה מפניו. "שוקי בחיים לא היה מכניס אפח'ד לצרות", ענה בקול מפוחד.

"מי השיג לכם חומרים? אני רוצה לשמוע ממך את כל הסיפור אלעד. אתה לא מפליל אף אחד כי רוב הפרטים ידועים לנו. ספר לנו הכל".



חאלד ישב מול דפים. דפים לבנים על הלוגו של משרד הפרסום שהקים יחד עם חאלד השני בעשר אצבעותיו. הוא אחז עט בידו וצייר קווים, עיגולים ומלבנים, מתלבט בינו לבין עצמו.

עיניו נדדו אל החלון, בעדו השתקף הרחוב התוסס. ילדים רצו והשתובבו, אימהות קראו להם לעלות לבית, רוכלים הסתובבו, בצד הדרך ישבו מספר אנשים מסביב לשולחן נמוך ושיחקו שש בש. הוא בחן אותם בקפדנות, עד שעניו הבחינו במריבה קטנה שהחלה להתפתח בקצה הרחוב. מריבה שיכולה להיגרר לאלימות קשה, ידע.

והוא התבקש לסייע במיגור האלימות על ידי תעמולה.

ומי שהזמינו את הקמפיין הם ישראלים וקנדים. למה שהמגזר הערבי עצמו לא יתגייס בכל כוחו למיגור האלימות? אולי בגלל שהם בתוך הבעיה אז הם לא רואים אותה נכונה. לפעמים כדי להבחין בנגעי עצמך אתה צריך סיוע חיצוני.

איך אפשר למגר אלימות? כל אלימות, מכל סוג. איך אפשר להילחם בפשיעה?

האם סיסמאות יכולות לסייע בהטמעת ערכים של אחווה ושלווה? הוא התרומם בכבדות וניגש להרים מפינת המשרד את הנייר שנתן לו שוקי אותו העיף בכעס לפני זמן מה, ובו לפי דברי שוקי כתובים רעיונות אפשריים לסיסמאות נגד אלימות. עניו של חאלד קראו לאט, בעיון, הוא רוצה להבין בדיוק את האמירה שמסדר כל משפט שכזה:

השאלה נזרקה לחלל החדר באגביות ואלעד קפץ ממקומו בבהלה, נוכח בשארית מיץ גזר על שפתיו של החוקר ומיהר לנקות את עצמו. החוקר הבחין במבטו וניקה את שפתיו באמצעות נייר טישו.

"אתה מתבקש לענות. למעשה אנחנו יודעים את התשובות לחלק מהשאלות, אם תנסה לשקר אנחנו פשוט נזהה זאת מיד". קולו של פיקארד נשמע קליל. אלעד סגר את עיניו.

"כולנו השתמשנו בסמים פה ושם", אמר לבסוף, "ידענו שזה כל כך מסוכן רק אחרי שאחד החברים איבד הכרה וכמעט מת. בעקבות כך גם המשטרה התערבה והגיעה למבנה הנטוש בו גרנו, ואפילו הגיעו עובדות סוציאליות. הקטע הזה להבין פתאום שעישון סמים כל כך פוגע ובעל תוצאה כה מסוכנת היה נורא מפחיד. לא יודע מי המנוולים האלו שמפיצים סמים שהורסים את החיים. בקושי יצאנו משם".

"מאיפה?"

"מכל הגלגל הזה של עישון חומרים, שוד, התמכרות, בריחה. זו היתה תקופה לא פשוטה אם כי היום במבט לאחור אני מבין שהיא זו שחישלה אותי. כדי לעלות להר צריך פשוט לעלות אותו, הבנתם?"

"מי עזר לכם לצאת משם?"

חיוך אוהב הופיע בעינו של אלעד, "שוקי הגבר. תותח אמיתי הבנאדם". הוא שתק לרגע, החוקרים שמו לב שהוא רוצה לומר משהו נוסף והמתינו.

"היה גם איזה אדם אחד שעזר לנו. הוא זה שעזר לשוקי, ושוקי כיוון אותו בדרך. שוקי מנהיג אמיתי". אלעד השתק פעם נוספת, בוחן בינו לבין עצמו את הדברים שאמר. האם לא דיבר דיבורים מיותרים? מה הסיבה העומדת מאחורי העניין של חוקרי שב"כ ואיך יוכל לזהות מה הם רוצים?

"שוקי גם הכניס אתכם לשם?"

"א-ללה הוא גדול ורוצה שכולם יחיו טוב".

"הרצון של א-ללה זה חיים".

"המורה תלמידי אותנו שא-ללה רוצה שנכבד ונאהב, לא נרביץ ולא נכאיב ולא נכאב".

"א-ללה ברא את כולם".

"א-ללה אוהב את כל בני האדם שברא בעולם".

הוא קרא את המילים הכתובות ובעוד מבטו רץ על פני השורות צדו עיניו קטע בו שוקי הוסיף: "יש שבע מצוות בני נח אותן אפשר להעביר לציבור שלכם בתוך הקמפיין. שבע מצוות בני נח הן הוראות שהבורא נתן לעולם כולו, והן הבסיס לעולם מוסרי ומתוקן. לא מדובר פה בהמצאה של בני אדם, אלא בביטוי רצונו של א-ללה". בהמשך, כתב שוקי את שבעת המצוות בכתב ברור:

א. לא לעבוד עבודה זרה (להאמין בקל אחד)

ב. לשמור על צניעות

ג. להימנע מאלימות

ד. לא לאכול אבר מן החי (הכוונה לא לצער בעלי חיים)

ה. ברכת ה' (הכוונה שלא לקלל את ה').

ו. אסור לגזול ולגנוב

ז. שמירת דינים (לפי הרמב"ם הכוונה להעמיד שופטים ודיינים לדון במהות שש המצוות ושיזוהירו את העם על שמירת המצוות)

"שבע מצוות שנתן א-ללה בעולם" אמר חאלד לעצמו בעוד עיניו קוראות את המילים שוב ושוב.

כמה טוב טמון בהוראות של הבורא, ואם השליחות הגיעה עד אליו זה בהחלט סימן שהגיע הזמן להפיץ את הדברים, יש לו תוכנית מצוינת איך להגיע לכל הציבור הערבי עם הבשורה החדשה, גם לציבור המתגורר בארצות ערב, לציבור בעזה או בתחומי הרשות הפלסטינית.

השאלה אם אכן כולם יתחילו להפנים שזה רצון א-ללה ויתנהגו בשלום ובאחוה, ומה יצא להם מזה? האם השלטון בישראל יעריך את השינוי. האם מישוהו יתייחס וישים לב למגמות חיוביות, או שמא רק מגמות שליליות זוכות לתשומת לב?!

חאלד החליט שחיי רוגע ללא פחד שווים את הכל, וכדאי לבצע צעד מהותי ורציני. הוא התיישב והחל לסגן קמפיין מוקפד. מאוחר יותר יכנס את צוות המשרד ויחד יחשבו כיצד לשפר את המסרים, כך שיהיו קליטים וקלילים, וייכנסו ללבבות.

ואולי יעשו שינויים מרחיקי לכת.



"איך יונתן מיכאלו קשור לכל זה?" שאל החוקר שוב, אלעד הביט אליו ושתק, ואז הטלפון של החוקר צלצל.

"תמשיך בשאלות פיקארד", הורה החוקר לאדם שישב בחדר, ואז הביט אל אלעד ותיקן את עצמו: "סליחה, התכוונתי לומר פ'. תמשיך בשאלות שחשוב לך לקבל תשובות, נקראתי באופן דחוף לחקירה שלא תסבול דיחוי. תעדכן אותי אחר כך".

הוא יצא מהחדר בסערה ופיקארד קם ממקומו והתיישב על כסאו של החוקר בכבודות מכוונת. הוא הביט אל אלעד במבט ישיר, ואמר בקול שלא נעדרה ממנו נימה צינית: "ספר לי מה הקשר של שוקי ליונתן מיכאלו. מה קרה שם באותו יום במבנה הנטוש. כל מילה שלך יכולה לעזור לנו".

אלעד לא חש כל אמפטיה כלפי פ', או פיקארד או איך שלא יקראו לו. הוא הידק את שפתיו ולא השיב.

"אני מחכה לתשובות", הקול הצונן והקר עורר בו תחושת קבס קלה, והוא סובב את עיניו.

מנסים להשיג אותי? רק אתה נמצא בראש סדר העדיפויות שלי. תמיד".

נתנאל הלל חיך חיוך ענק. הוא סיים את השיחה, הטמין את הסלולרי בכיסו, אך זה צלצל כעבור מספר רגעים, שוב שוקי על הקו. "תיגש לחדר הדיונים שהיית בו בפעם שעברה. יש לך שם וועדה בנושא חשוב. תשאל שאלות, תענה תשובות, תיקח חלק פעיל. אוקי? ספר לי איך היה".

הדיון כבר החל. נתנאל הלל הוזמן לשבת ליד חבר הכנסת יואב גורל שניהל את הוועדה.

"על מה דיברתם עד עכשיו?" מצא את עצמו שואל בקול, מנסה לגבור על הקולות האחרים.

"אתה לא יכול להכנס באמצע ולשאול שאלות, בעייתך שהגעת מאוחר", רטן אחד מחברי הכנסת שהשתתפו בדיון.

נתנאל הלל החוויר, למזלו אף אחד לא שם לב למבוכה שעלתה בו.

בהמשך הדיון הוא ניסה להתערב, לשאול שאלות שעל חלקן קיבל דברי שבח ועל אחרות ספג ביקורת או התעלמות. מרגע לרגע חש שהוא אינו רצוי. הוא קם ממקומו בסיום הדיון ויצא החוצה במהירות, ממחר להרים טלפון לשוקי. הפעם שוקי לא ענה לו מיד, ונתנאל הלל חש כיצד מצב רוחו נוחת יותר ויותר. היתה לו תחושה שרק שוקי יוכל להרים את מצב רוחו השפוף. למה היה צריך אתה זה? למה הוא צריך להגיע למקום שלא רוצים אותו, לדיון לא לו? מה השטויות הללו וכל הדיבורים על כך שהוא מלך ישראל הבא?

בראש מורכן עשה את דרכו לכיוון היציאה מהכנסת, ואז הסלולרי שלו צלצל. שוקי.

שוקי קלט מיד את מצב רוחו השפוף. "מה קרה נתנאל הלל, אני תמיד מעריך אותך, אתה יודע".

"אני מרגיש שסתם נדחפתי לוועדה, לכנסת, שאני לא באמת מועיל, מה אני עושה כאן?" שאל נתנאל הלל.

"אני מבין שאתה רוצה חקירה בתנאים הרגילים שלנו? קיבלת פה יחס של VIP", המילים עוררו צמרמורת במעלה שדרתו של אלעד, הוא עיקם את פרצופו באקט שנועד להפגין בוז, ולא ענה.

"אתה עצור, מר אלעד מלכה" פיקארד התרומם על מקומו ויצא מהחדר ללא אומר ודברים.

אלעד נטל מהשולחן דף, קימט אותו לכדור בתנועות מהירות והשליך לעבר הכוס של החוקר, מחטיא אותה בסנטימטרים ספורים.



"עוד אהיה יום אחד מלך על מדינת ישראל. אני האדם החכם והמוסרי ביותר ששוקי מכיר", אמר נתנאל הלל לעצמו, מביט בערגה אל האנשים היוצאים ונכנסים במשכן הכנסת. אף אחד פה לא מתאר לעצמו שהבחור הסטנדרטי שעומד כאן - יהיה יום אחד המנהיג שלהם. נתנאל הלל עצם את עיניו לרגע. איכשהו, המחשבה שהוא יהיה מנהיג לא גורמת לו לחוש שמחה.

סך הכל, המנהיגים כאן מקבלים יחס של זלזול. הוא מיהר להרים טלפון לשוקי. שוקי ענה לו מיד, קולו חביב וחם, משדר לו אמון ביכולותיו: "אני שמח לשמוע את המלך של ישראל", אמר לו בקול גדול, "נתנאל הלל, אני כל הזמן חושב עליך ועל התפקיד שלך".

נתנאל הלל שתק, נותן למילים הטובות לחלחל בו, לנחם אותו, לנסוך בו עידוד.

"אתה מיוחד נתנאל הלל. אני מצפה ממך לגדולות ונצורות. כולם תולים בכ עיניים. אתה בכנסת עכשיו?" "כן".

"מעולה. אם יש משהו שאתה צריך אני תמיד כאן בשבילך". שוקי שתק לרגע והדגיש, "רק לך אני עונה מיד. אתה יודע כמה אנשים

והמתין לתשובה של יואב שלא איחרה להגיע: "לאט לאט נתנאל הלל גרץ. ביקשת משהו גדול, תן לי לעכל את הבקשה שלך ונראה איך נתקדם עם זה הלאה".

נתנאל הלל הנהן והביט אל סוליות נעליו. הוא צריך לבקש ממנו להעביר את החוק ששוקי אמר לו, רק שאולי עדיף שידבר על החוק כשינהל את הוועדה בעצמו.

יואב אמנם לא דחה אותו כמו שהוא שיער שיקרה, רק שהוא מזכיר לעצמו שגם אם הדחיה בו תבוא מתי שהוא, הוא מספיק עוצמתי כדי להתמודד עם הרגשות השליליים שיעלו בו. אחרי הכל, הוא לא חייב להיות תמיד במצב חיובי, וגם להשפלה ולדחייה יש תפקיד, במיוחד אם אתה לא נותן להם להפיל אותך לרגשות של זלזול כלפי עצמך.

המשך היום חלף על נתנאל הלל מתוך עידוד עצמי מתמיד. בכל פעם כשהיה צריך לאזור אומץ ולדבר או להשפיע או לומר משהו בלתי מקובל שם מול עיניו את שוקי ואת דברי העידוד והחיזוק שלו. גם כשקיבל הערה או התעלמות או חווה זלזול התחזק וחשב שהוא בעצם בתפקיד, לקראת הכתרתו למלך.

בערב, לאחר התפילה, מצא את עצמו משוחח עם אחיו שרוליק מחוץ לבית הכנסת.

"אני סוג של בלתי מנוצח, שרוליק", אמר לו בכינוי בחיבה שלו, "למדתי להתייחס לדחייה ואפילו להשפלות כהזדמנות להתפתח. במקום ליפול אני מצליח לעלות ולהתעלות מעל הקושי. חוויתי היום המון מאורעות שהיו מפילים אותי והצלחתי להישאר חזק ומחוזק. מרגיש מעולה גם כשנותנים לי יחס לא מושלם ומבין שלא כולם צריכים לאהוב אותי כל הזמן. אני מרגיש מלך אמיתי!"

שרוליק חיך אליו בהערכה. "אתה ממש השראה אדירה נתנאל הלל. אני אוהב אותך וחושב שיש לך המון מה לתרום לכולם. אתה תגיע רחוק מאוד, אני בטוח".

שוקי צחק קלות, "אחת התחושות הקשות ביותר היא תחושת הדחיה. אף אחד לא רוצה לחוש דחוי וזה אחד הכוחות המניעים אותנו להיות רגילים, להיות חלק מנורמה חברתית. עובדה זו מפקידה אצל כל יחיד כח עצום, ומקנה לו את האחריות לעצב חברה תקינה. במיוחד ליחידים שיש להם כח השפעה" התפלסף, "תקשיב לי, נתנאל הלל. מנהיג צריך לדעת להילחם בתחושות מחלישות. לאמיתו של דבר מנהיג צריך להתעלם מתחושת דחיה. אם הוא מאסטר מנהיג הוא צריך לקבל את הדחיה כהזדמנות להתפתח. אנשים שונים, וכל אחד עובר מה שעובר. הכושר של מנהיג זה להיות חזק, חזק בתוך הלב. לא להיבהל מעלבונות או מדחייה או מזלזול או מכך שלא אוהבים אותו. אתה אוהב את עצמך וזה מה שחשוב. כל השאר פשוט לא חשוב".

נתנאל הלל לקח את המילים לתשומת ליבו. הוא חש כיצד קומתו מתגבהת. המילים בונות אותו. כמה טוב שיש לו את שוקי.

קולו של שוקי הוסיף להדהד והוא היטה אוזן: "אני רוצה שתיגש לחבר הכנסת יואב גורל, תבקש ממנו לעלות לדיון דחוף את הצורך להצעת חוק שתמנע את הפרסום של המילה 'חרדי' בדיווחים שליליים בתקשורת, כולל איסור לשים תמונות של חרדים בדיווחים שכאלה". "ללכת אליו עכשו ללשכה?"

"כן, כעת. אפילו הייתי אומר שתבקש ממנו את ניהול הוועדה הקרובה בסיועו".

נתנאל הלל מיהר לעבר הלשכה של חבר הכנסת יואב גורל, והבחין בו עומד ליד פתח לשכתו ומשוחח עם מספר אנשי תקשורת. הוא המתין בצד עד שיואב נותר לבד, ניגש אליו ואמר: "אתה מנחה מאוד יפה את הוועדה. רציתי לנסות גם כן".

"אתה רוצה להיות ראש וועדה? זה לא מקובל כל כך, אבל אפשר לנסות, למה לא", אמר יואב בפליאה.

"כן, אני רק צריך שתכין אותי מראש על מה ידברו בדיון ותיתן לי חומרים. אשמח אפילו להיות ממלא מקום קבוע שלך", אמר גלויים,

נתנאל הלל חייך, חש שיש לו יתרון על פני אחיו. 'אתה אפילו לא יודע עד כמה רחוק, מאוד מקווה שאתה לא תקנא באח הצעיר שלך כשתראה לאן הוא יגיע', רצה לומר, אך בחר לשתוק.

חלק מהתפקיד הזה למלוך זה לדעת לשמור על הדיבור שלך. חשב. ותחושה נהדרת הציפה אותו. הוא מלך, מלך אמיתי.

אבל אז שרוליק הוסיף: "דרך אגב נתנאל הלל אל תיעלב ממה שאומר לך עכשיו, אני לא חושב שאתה צריך להתפעל מזה כל כך, סך הכל גם אני לא מתייחס לכל מילה ולא נרתע מתחושת דחיה. למעשה, מאז ומעולם לא התייחסתי לאף מילה שאומרים לי".

נתנאל הלל הביט אליו בעיניים קמות. כל כך מהר מצליח שרוליק להרוס את מגדל החלומות שלו?

"אני ואתה שונים, שרוליק. בשבילי זה נחשב מאמץ ענק, אדיר, להתגבר", ענה לו לבסוף, וקיבל בברכה את דברי השבח של שרוליק.

פרק 19

בדרכו חזרה הביתה התנהל נתנאל הלל לבדו, בבדידות מזהרת. מאז שהוא זוכר את עצמו הוא בודד, גם כשהיו סביבו חברים חש את הבדידות. אולי מדובר בתכונה נוספת של מנהיג? המנהיגים הרי מחויבים, מתוקף תפקידם, להסכים לחוש בודדים ומרוחקים מהקהל הרחב. המחשבה נעמה לו בהתחלה, למספר רגעים השתעשע בה מתוך נחמה שגם בדברים הרעים יש נקודות זכות, אך אז קלט ששוב הגיע לחשיבה של עליונות על הסביבה, ובוש בעצמו.

הוא הגיע לבית והביט אל הוריו. "זכיתם בכך כמוני", רצה לומר אך שתק והביט בהם בציפייה. כל כך רצה שיגידו לו עד כמה הם אוהבים אותו והתגעגעו אליו, ואפילו שיגידו לו שהם סומכים עליו ויודעים שהוא נועד לגדולות.

למרבה אכזבתו הם לא אמרו דבר מכל אלו, אלא רק הציעו לו לאכול וזרזו אותו להתארגן לשינה.

"אני כבר גדול", רצה לומר להם בקול נעלב אך שתק, מהורהר ומכונס בתוך עצמו ובתוך מחשבותיו הדוהרות.



גם הפעם זימן אבי הלחמי צוות מצומצם של בכירי שב"כ להתכנס לשיבה המסוגת.

עיניו חלפו על פני הנוכחים: סגנו מהיר הקליטה שהכשרתו הפסיכולוגית מסייעת רבות להבנת הנפשות הפועלות; פיקארד הרציני, שמטפל בנושא ששמו 'שוקי' באופן אישי, ירון שמפקד על המעקבים בפועל וחוקר המכונה נבות היזרעאלי שמופקד על החקירות בנושא.

סבר הפנים של האישים סביבו הביע רצינות ואחריות; כולם חשו והבינו שהם עוסקים בנושא רגיש הצופן בתוכו מורכבות לא פשוטה, הן מהצד האישי והן מזה הלאומי.

"פיקארד, תתחיל אתה בבקשה", אמר אבי ראש השב"כ.

"עדיף שירון ידבר לפני, אבי" אמר פיקארד והביט לכיוונו של ירון שישב בקצה השולחן הרחב ודפדף במסך שלפניו.

"אוקי. אז ככה: איך שזה נראה בהחלט מגיע לשוקי פרס נובל, או לפחות פרס רבין לשלום", אמר ירון, "למרבה ההפתעה מר שוקי מלכה, שנחשב לחשוד על ידי שרותי הביטחון ואדם שנוי במחלוקת, בעל עבר לא ברור, מצליח להפעיל מערך שלם של עורכים; כתבים ועיתונאים, אנשי שטח; צלמים; הפקות דפוס יומיות בעשרות אלפי עותקים ובשתי שפות: עברית וערבית. הוא מתנהל במיומנות, מפזר סמכויות, מעסיק בודקי תכנים, מפעיל מערך הפצה הן דרך המיילים והן בעיתונים מודפסים המחולקים בחינם, בשפה הערבית בריכוזים הערביים ובשפה העברית בשטחי ישראל. דמות מדהימה, מנהיג אמיתי שלא מחפש רעש ופרסום אלא עושה הכל בענווה ובצניעות. השראה, פשוט השראה ענקית."

"מעניין מאוד, מה התכנים של העיתונים? הוא מונע בוודאי על ידי אג'נדה כלשהיא?" שאל סגן ראש השב"כ בעניין.

"התכנים של העיתונים באים לקדם את האג'נדה של שוקי השואף להפעיל שטיפת מוח והנדוס תודעה שהוא רואה אותה כמועילה וכחיוביות. למשל בעיתונות הערבית יש מידי יום ראיון עם יוצאי ארצות ערב, יהודים שבאו הנה מארצות האסלאם. הם מספרים עד כמה נהנו מיחס נדיב מצד השליטים הערביים ומבטיחים שהם שואפים להגיע לאותו יחס גם כלפי הציבור הערבי במדינת ישראל. המעניין הוא שהכתבים מונחים ככל הנראה להכניס לתודעה הערבית שהציבור הערבי הוא מעין אורח פה, ועליו לכבד את מארחיו היהודים הנוהגים בו ברוחב לב כפי שנהגו שליטי ארצות ערב כשהם היהודי היה בגלות".

"מרתק, מפעל חיים של איש אחד נקרא לזה? מה העיתונות בשפה העברית מגישה?"

"כתבות שמנסות אף הן להנדס תודעה במובן מסוים. הדיווחים מביאים כתבות מעניינות ומכבדות, הכותבים משתמשים במילות הערכה, מביאים פתרונות לבעיות שמתעוררות."

"אפשר דוגמה?" ביקש ראש השב"כ, וירון עיין בדפים שלפניו. "יש הרבה דוגמאות, הנה אחת מהן: דיווח על שוד בנק, לצד הדיווח החדשותי הרגיל, השולל מקרה אלימות ושוד - מתואר כיצד השודד הוא בעצם קורבן של חינוך לא נכון וטיפול לקוי של רשויות הרווחה, מילדות. השודד למעשה נולד לתוך מציאות של אנשים קשי יום ולא ניתנה לו מעולם הזדמנות לחוות מציאות מתוקנת."

"מעניין איך היה מתואר שוד אלים המבוצע על ידי תלמידי שמנת, הנהנים לשדוד להנאתם מרוב שעמום", אמר סגן ראש השב"כ בבז, "לא סובל את האנשים שמנסים להצדיק פשעים!"

"תתפלא שיש ידיעה כזו. מספר נערים משכונת יוקרה פרצו לדירת קשישה, שדדו אותה והפחידו אותה ונהנו עד עמקי נשמתם אפילו ממאסר. אתם לא רוצים לקרוא את הפרשנות של העיתון בהפקתו של שוקי מלכה."

"דווקא מעניין אותנו מאוד", אמר הסגן.

אלעד הביט לעבר שני האסירים שהוכנסו לתא המעצר במבט מרוחק, עצבני ונסער.

הם מדברים בערבית מהירה, עיניהם יורקות זעם ושנאה, ידיהם אזוקות אך רגליהם נעות בחופשיות, הם יכולים לגשת אליו. הוא נרעד וסגר את עיניו כרוצה להיות הרחק מפה.

כשהוא פקח את עיניו הוא ראה אותם מתווכחים ביניהם בלהט, מביטים לכיוונו מידי פעם, הם נראו עצבניים מרגע לרגע, ואלעד חש כיצד הפחד משתלט עליו.

כיצד שרות הביטחון הגיע למסקנה שהוא צריך לשהות באותו תא מעצר עם שני האסירים הביטחוניים הללו? האם לא מדובר כאן במחדל?

הוא ניסה לחייך אליהם, אך חשש שהם לא יפרשו נכון את חיוכו הידידותי. מעניין למה הם בחקירת שב"כ. האפשרויות שעלו במוחו לא נעמו לו והוא הצטמרר. כמה זמן ישב שם, רועד ומפוחד? מבלי משים החל להתפלל בלחש, שפתיו נעות וקולו לא נשמע.

לאחר זמן ארוך נלקחו השניים לחקירה. הוא לא הצליח לשחרר אנחת ריוחה כשלתא בו שהה הושלך אסיר נוסף, שרירי וגבוה. חבל ששוקי לא כאן, חשב לעצמו אלעד מחשבה ספונטנית, הוא כבר יכול היה לטפל באסיר החדש, שנראה היה שנוכחותו של אלעד הרגיזה אותו מהרגע הראשון, והוא התקדם לכיוונו בצעדים כבדים, עיניו יורקות זעם וקצף על שפתיו. אלעד פסע לאחור בצעדים קטנים, ליבו הולם בעוז.

"אתה צריך משהו?" שאל בפחד, וחייך חיוך נחמד, מרוכך. אולי החיוך יניע משהו אצל הענק שמולו. "למה אני כאן בעצם? בשביל שוקי? מה כבר יכול לצאת אם אספר לשב"כ את כל הידוע לי והם ישחררו אותי?"

"הי, הלו, אני מוכן לדבר, תוציאו אותי מפה", זעק. אך כל תגובה לא הגיעה.

"אוקי, הידיעה מספרת את המקרה וכתוב כאן שהנערים ביצעו את השוד בגלל שפע של טוב שהם מקבלים. 'האדם חייב אתגרים והתמודדויות, אחרת הוא משתעמם ונופל לידי חטא. כמו שיש קושי להתמודד עם מקרה קיצון של עוני, יש קושי זהה להתמודד עם מקרי קיצון של עושר ופינוק, שניהם יכולים להוביל לאותה תוצאה: ירידה מהמוסר וחיפוש השלמת חסר או ריגושים. צריך ללמד את הנוער להתמודד ולא רק להשיג הישגים."

"ספר מוסר במסווה של עיתון", פיקארד היה עוקצני מעט, "כל עוד שוקי מלכה נותר בפעילות הזו בלבד אז אני לא מוטרד ממנו וזה בסדר. רק שיש לי חשש יותר מסביר שיש לשוקי בנוסף לפעילות הרגילה גם שאיפות אחרות, המתנגשות עם בטחון ישראל".

"מה יצא מהחקירה של אחיו, אלעד מלכה, יש משהו חדש?" שאל אבי הלחמי.

החוקר המכונה 'נבות היזרעאלי' פתח את פיו ואמר: "כפי שאמר פיקארד, הוא עלה על התכתבות בה ציין שוקי את מותו של יונתן מיכאלו כגורם המעסיק את מחשבותיו ללא הפסק. הוא יושב לו על רגשי אשמה, ורצינו לדעת אם יש ממש ברגשי אשמה אלו, כקלף שיכול לסייע לנו בהמשך. רק שלמרבה הצער אלעד מסרב לשתף פעולה בחקירה רגילה ונכנס למעצר, אני מניח שתוך 24 שעות נצליח להוציא ממנו את הסיפור המלא".

"בנוסף, נראה שהקשר בין שוקי לנתנאל הלל גרץ נעשה הדוק באופן מפתיע. שוקי נתן לנתנאל הלל את מספר הטלפון האישי שלו, ונתנאל הלל מתקשר אליו תכופות, שוקי נותן לו יחס של אח"מ, מעודד אותו ללא הרף לקראת תפקיד ענק שמתוכנן עבורו. אילו נתנאל הלל גרץ היה הבן שלי, לא הייתי מרוצה מאופן ההתנהלות של שוקי כלפיו", אמר פיקארד בקול מונוטוני מעט, וסקר את הנוכחים, "הייתי מאוד רוצה לדעת את אופי התפקיד שמלכה הועיד לצעיר החרדי", הוסיף.



כשהענק היה ממש קרוב אליו, נפתחה הדלת בחטף ולחדר הוכנס אדם חובש כיפה שנראה כבן גילו של אלעד. אלעד פנה לסוהר בתחינה, "תציל אותי מהענק הזה... בבקשה", אמר.

"הי אתה, מה אתה מציק לו? שכחו לאזוק אותך, או שאתה צריך להיות כלוא בתא אחר, בוא הנה", הסוהר ניגש לענק ואזק אותו במהירות, גורר אותו החוצה.

האסיר החדש נראה נינוח ואפילו נחמד. הוא התיישב על המיטה הפנויה וסקר את החדרון הלא גדול.

"מטומטמים", אמר בבוז, "משוגעים על כל השכל. מה פתאום נזכרו בפרשיה ישנה? ממתי הם דואגים על האזרחים? משהו פה נראה מסריח". הוא השתתק ובחן את אלעד, "הי אתה, אתה לא אח של המנהיג הזה שם במבנה... שוקי?"

אלעד בחן אותו בחשד. "מי אתה?"

"אתה לא זוכר אותי? אני דניאל כץ. אתה אלעד מלכה?"

"כן".

"לא מבין את המדינה הזו, המטוס שלי נחת מנסיעת עסקים, עוד לא עברתי את הבידוק אפילו ומיד הביאו אותי לפה לחקירה. התחילו לשאול שאלות משונות. אני עייף מהטיסה, לא מבין מה קורה איתי ואופס... חקירה. מרגיש כמו במדינה בלי זכויות לאזרח".

אלעד סקר אותו ממושכות, "מה שאלו אותך בחקירה?" שאל לבסוף.

"רצו לדעת מה אני יודע על יונתן מיכאלו. מאיפה אני יכול לדעת? חקר אותי על פרשיות סמים ישנות, שאלו אותי מי נתן לנו סמים, מי עזר לנו להשתקם. עניתי ככל שיכולתי ואז הובילו אותי לכאן".

אלעד עצם את עיניו ואז פקח אותן, "גם אותך שאלו על יונתן מיכאלו? מה הם רוצים לדעת?"

"הם רוצים לדעת מה קרה שם באמת, ממה הוא מת".

"הם יודעים שהוא מת?"

"ככה אמרו לי".

"צודק, למה שלא ידעו?" אלעד חש כיצד הכבדות אופפת אותו, הוא היה עייף ונסער. המאורעות אותם חווה בשעות האחרונות היו בלתי אפשריים עבורו.

"הם יודעים מה שקרה שם? הם אמרו לך שהם יודעים למה הוא מת?" שאל לבסוף.

"הם לא יודעים וגם לא חושב שצריך לשתף אותם. הם מומחים בלהלביש תיקים על בני אדם. 'אם אין יראת אלוקים'... אתה יודע את ההמשך". דניאל סקר אותו במבט ממושך.

"לא נראה לי שהם כל כך גרועים, סך הכל הם עושים את התפקיד שלהם שזה אומר לתת בטחון לאזרחים", אמר אלעד והוסיף בקול כאוב, "רק הבעיה שבמקרה הזה נראה שהם מטפלים במקרים רק אחרי שהם קורים, איפה הם היו כשנפלנו לרחוב? הא?"

דניאל שתק ואלעד המשיך "וגם מה הקטע שלהם לכלוא אותי יחד עם אסירים ביטחוניים? נפלו על השכל או מה?"

"היו כאן אסירים ביטחוניים?"

"כן, ואז הענק הזה שאיים עלי".

"וואו. מציץ לך לעשות הכל כדי לצאת מכאן. מה היה הסיפור עם מיכאלו? למה הוא מת?"

אלעד סגר את עיניו בנוקשות, המוח שלו היה מלא בסיבים צפופים של רגשות בלתי ברורים. הוא יצטרך פסיכיאטר דחוף אחרי המעצר ההזוי הזה. ככה השב"כ מטפל בפרשיות לא ביטחוניות?

"מיכאלו מת והם עכשיו רוצים שגם לי יקרה אותו דבר", אמר בקול בוכים, "לא מספיק יש לשוקי על המצפון את הסיפור הזה - הוא צריך גם את הסיפור שלי?"

"זה שוקי שסיפק לו את הסם?" שאל דניאל.

”שוקי לא סולח לעצמו ולא יסלח לעצמו על מה שקרה. הוא משקיע את כל החיים שלו בניסיון לתקן את זה. יונתן מיכאלו היה הילד הכי טוב בחבורה שלנו. כולנו היינו נערים טובים שנזרקו לרחוב. זוכר? הוא היה הכי טוב, הכי תמים, ודווקא הוא היה צריך למות ככה בצורה הזו. יש לכולם ייסורי מצפון נוראיים, רק שאף אחד לא היה רוצה להתחלף עם שוקי. שוקי חושב שהוא האשם המרכזי בכל ההתדרדרות שלנו.”

אלעד שתק, וגם דניאל שתק. ענן סמיך של עצב עמד באוויר.

”ולא רק שוקי אשם לדעתי, כל המערכת האטומה אשמה, כולם אשמים”, אלעד דיבר בכאב, ”רק שאף אחד לא יודה שיש לו אחריות, כל אחד נהנה להתחבא מאחורי זכות החפות. נותר רק שוקי, נער שמגיל חמש עשרה נאלץ לסחוב מטען של טונות שהוא צריך להחזיק על גבו כל החיים.”

שתיקה נוספת, אלעד המשיך לזרוק את המילים בזעם, בחרון, בחוסר אונים, ”ואתה יודע מה? אם שוקי ממשיך לחייך, הקים משפחה, הצליח לצאת מההתמכרויות שלו, עוזר לכל מי שהוא מצליח לעזור - זה נס! אני רואה את שוקי היום ואומר: זה נס!!! שוקי הוא נס מהלך!!!”

דניאל לא ענה לו, דוק של דמעות עמד בעיניו כשאלעד המשיך במנולוג: ”ועכשיו שרות הביטחון רוצים לזרוק אותו שוב לסיפור הזה? הם משוגעים או מה? בימים החשוכים ההם אפחיד לא עזר, אז שימשיכו לא לעזור וישאירו את המצב כמו שהוא!”

כעבור שעה קלה נפתחה דלת חדר המעצר של אלעד והוא שוחרר לביתו ללא הסברים.

פרק 20

לאחר תפילת שחרית מיהר שוקי אל עבר המאפיה לרכוש מספר בורקסים חמים לצד סלט ירקות ארוז בקופסה שקופה, כדי להרגיע את המצפון.

הוא התקרב למאפיה בצעד קליל כשצפירה מצד הכביש גרמה לו להביט לעבר רכב שרד רחב, בעל חלונות כהים שעמד בשולי המדרכה.

”אתה, בוא רגע”, קרא אליו הנהג ושוקי סקר אותו בעניין. אחר העיף מבט אל המאפיה, ריח המאפים הכריע אותו וגבר על נימוסיו. ”חכה רגע, אני קונה כמה דברים ומגיע”, אמר ונבלע בפתח.

כשיצא החוצה, הבחין בשני ברנשים, אחד מהם נמוך והשני גבוה ורזה, שניהם עטויי משקפי שמש העומדים ומביטים לכיוונו. מה הם מחפשים?

”שוקי מלכה, תכנס לרכב בלי לעורר מהומות. אתה עציר ביטחוני”, הורה לו אחד מהם בקול סמכותי, שוקי הבחין שידו מונחת על כלי נשק שהציץ מכיסו. הוא החליט לא לעורר מהומות מיותרות ונכנס אל הרכב בעל החלונות הכהים.

השנים התיישבו לצידו והרכב הפליג לדרכו.

באופן מוצהר ועל תת ההכרה שלהם. אתה לא 'נתנאל הלל גרץ הצעיר החרדי' אלא הרבה יותר מזה. אתה בעיניהם סוג של מלך!" "וואו!" הדברים של שוקי היו כל כך גדולים, עד שנתנאל הלל לא הצליח לבלום את קריאת ההתפעלות הספונטנית שנפלטה מפיו. "מדובר בוואו! ללא ספק". הסכים עמו שוקי.

"הצלחנו לגייס לך תומכים מרכזיים גם בקרב חברי הכנסת הערביים. למעשה, יש לך תומכים מכל חברי משכן הכנסת. חלקם בלי ידיעתם רואים את הדמות שלך כל היום מול העיניים".

"את הדמות שלי? בלי ידיעתם? מה זה אומר?" שאל נתנאל הלל בפליאה.

"ככה מתנהל פרסום סמוי, נתנאל הלל. העין האנושית מסוגלת לראות מספר גדול של גוונים, רק שיש גוונים שהיא אינה מעבירה למוח למרות שהיא רואה אותם, הם עוברים לתת מודע ומדלגים על המודע. אנחנו משתמשים בטכנולוגיה הזו כדי לפרסם אותך ולתת לך במה". שוקי עצר את ההסבר והתנשם קלות, הוא נראה מתלבט אם לומר את הדברים. לבסוף החליט לדבר בזהירות: "הצלחנו בנוסף לשכנע את חברי הכנסת להעלות לדיון חוק המאפשר לדמות שנבחרת על ידם לייצג את ישראל באופן מלכותי-רשמי. משהו כמו הייצוג שמקבל הנשיא. אבל במקרה זה, במקום שהדמות תקבל בית נשיאותי עם טקסים, הרי שכאן היא תזכה במעמד של 'מלך ישראל' בדומה למלכת בריטניה, וכאות הוקרה למעמד מלכי יהודה". הוא שתק ובחן את התגובה של נתנאל הלל, לראות אם הבין לאן הוא חותר.

נתנאל הלל שתק למספר רגעים ארוכים, רוצה לעכל את משמעות הדברים ששמע זה עתה, שנאמרו כבדרך אגב. נראה כי שוקי מתקדם בצעדי ענק לכבוש את מטרותיו. האם הוא אכן מתכוון ברצינות לקדם אותו לעמדה כל כך בכירה - בתפקיד המלך כאות הוקרה למלכי יהודה? למה דווקא הוא? אם איננו טועה לנשיא מדינת ישראל אין כמעט סמכויות. האם גם לו לא תינתן אפשרות להשפיע כלל? למה הוא צריך מעמד שכזה? למה לו להיות מלך?

"אני עצור?" שוקי התלוצץ איתם, אך הם לא השיבו לו, ריח המאפים מילא את חלל האוויר ושוקי חש שהוא חייב לטעום אחד, לפחות כדי להשקיט את תחושת העצבנות הקלה שהחלה לקנות שביתה בליבו.

הוא הביט אליהם ובחן אותם, תוך כדי שהכניס את ידו לשקית מרשרשת במטרה לשלוף בורקס. הם לא התנגדו כששלוף בורקס מהשקית והחל ללעוס בקול רם, כאות מחאה.

"הגענו", הם דחפו אותו החוצה לאחר שהרכב נעצר וכולם יצאו מתוכו. שקית המאפים נלקחה ממנו בברוטליות ושוקי הובל לתוך המבנה התלת קומתי, שחלונותיו חשוכים.

שוקי הוכנס לתוך חדר החקירה והתבקש להתיישב, ממתין לחוקר שיכנס וחש מרגע לרגע שמדובר בעסק ביש.

הוא לא יכול לתת להם מידע על התכנונים ועל השאיפות שלו, אם כי מעניין מה הם כבר יודעים, חשב לעצמו.



כבר בתחילת השבוע לקח אותו שוקי לשיחה, שוב בגן סאקר, הפעם בספסל אחר, מרוחק מזה הקודם. 'שיחת הכנה ומוטיבציה' יקרא לה נתנאל הלל מאוחר יותר בינו לבין עצמו.

"איך בכנסת ישראל?" שאל אותו בעניין, "אתה מרגיש כמו דג במים? מסתדר? מכיר את הנפשות הפועלות?"

"כולם אוהבים אותי מאוד, שוקי. הפעילות ברשתות החברתיות עושה את שלה. אתה מפעיל מקצוענים כנראה", ענה נתנאל הלל, "אני מסתדר מצוין גם עם המתנגדים, לא לוקח אותם ללב אלא מכבד את כולם".

"חברי הכנסת שסימנו כפוטנציאלים לעזור לך להתקדם מקבלים עליך חומר מגוון, הם בטוחים שאתה מקדם אותם ובתמורה הם יעשו הכל כדי לגמול לך. אנחנו פועלים בשיטות אנושיות ופסיכולוגיות,

הוא צריך להיות משיח. תפקיד עמוק ומרתק.
הוא צריך להיות.

הוא הביט לתוככי עצמו, האם הוא אכן רוצה להיות משהו או משהו?

זה כל כך מסובך. הוא צריך, משתוקק לכבוד, למעמד ולהערכה.
מצד שני כל התארים האלו מרחיקים אותו ממי שהוא רוצה להיות
באמת, בחור פשוט, מאוד פשוט.

והוא לא יכול להיות משהו אחר, הוא לא יכול להיות מלך, ואפילו
לא משיח, הוא צריך להיות נתנאל הלל גרץ.

מאוחר יותר, בכנסת, התהלך לו בין כולם והביט אל האנשים סביבו,
תחושת עליבות עזה עלתה בו. כי כל בני האדם זהים, אז למה דווקא
הוא צריך להיות מלך?

מה מייחד אותו מכולם?

'אני מוסרי', אמר לעצמו בשכנוע עמוק, 'זו הסיבה שאני צריך להיות
מלך. אני אדם נעלה מעל כולם, שומר מצוות באהבה. מדקדק על קלה
כבחמורה, לא נותן לעצמי הנחות. מחפש מה טוב ביותר לעשות. אני
אדם מוסרי וזו סיבה מספיק טובה כדי להפוך אותי למלך ישראלי'.

כמה טוב שאף אחד לא יודע לקרוא פה מחשבות, חשב לפתע. אילו
היו מזהים את מחשבותיו היו חושבים שהוא טיפוס הזוי במיוחד.



למרות שסוכני הבטחון אמרו לו שהוא נלקח לחקירת שב"כ, נוכח
שוקי לראות שלא מדובר בחקירה סטנדרטית.

חדר החקירה היה גדול, ענק ונראה יותר כחדר וועידה. ומי שחקר
אותו לא היה חוקר אחד ואפילו לא שניים - ארבעה אנשים ישבו
סביב לשולחן והביטו בו בעיון מדוקדק ומביך.

"אז לא יהיו לי סמכויות? אמשך להיות בתפקיד שחקן המגשים את
התכנונים שלך?" שאל לבסוף, קולו מביע אכזבה קלה.

שוקי הבין את הסערה העוברת עליו. "התפקיד נועד לך נתנאל
הלל, ואפילו יהיו לך סמכויות, רק שאי אפשר הכל בבת אחת. אתה
נמצא בתת מודע של אנשים רבים בעלי השפעה, הם מעצמם יחליטו
להעביר לך סמכויות רבות, לאט ובטוח. אנחנו לא מחפשים שלטון
אלא לעשות טוב לעם. כשתקבל מעמד של מלך, יתקבל גם המושג
'מילה של מלך'.

ומילה של מלך תהיה בעלת משמעות אדירה. אנחנו ופועלים ונפעל
כדי להצליח. קרלו ונעים עובדים עבורך ופזרת סמכויות ביניהם.
אני סומך עליהם בעיניים עצומות".

נתנאל הלל שתק, המום כולו.

לראשונה נראה לו שהוא מבין מה שוקי מתכנן עבורו, ואם עד היום
חשב שמדובר יותר בחלומות ותכנונים בלתי מציאותיים, הרי שכעת
הולך התכנון של שוקי ולובש צורה.

"לאמיתו של דבר, וכדי שלא תהיה התנגדות ציבורית למלכותך, העם
רואה זמן רב את הדמות שלך בדרכים שונות ומתוחכמות. למעשה,
הגענו לדרך אל-חזור. כולם מצפים לך, אתה המשיח!"

"כבר אמרת לי את זה, שוקי. רק חשוב לי לומר לך שמדובר בכפירה,
אני לא משיח". נתנאל הלל חש חובה למחות על הדברים, "אין לך
זכות להכתיר אותי בשום תואר קדוש שכזה".

שוקי לא נבהל, הוא אפילו חייך: "זוכר שאמרתי לך שכל עם ישראל
נחשבים משיחים של ה'?" אמר לו, "אל תגעו במשיחי זה פסוק
מפורש".

נתנאל הלל הביט אליו ושתק. שוקי קם על מקומו, הצדיע קלות,
ובפסיעות כבדות של הר-אדם המכיר את מקומו, התרחק מהספסל.

נתנאל הלל חש שוב פעם בבדידות מזהרת. הוא צריך להיות מלך,
תפקיד מוזר בהחלט, במיוחד על רקע הפוליטיקה הישראלית הסבוכה.

בדיוק כשהתיישב נשמע צלצול הטלפון שלו. גם בלי להביט בצג ידע שזה נתנאל הלל. לאחרונה מתקשר אליו הצעיר בכל מהלך היום, דבר שמטריד אותו למדי.

הצלצול פסק והתחדש, שוקי הבין שנתנאל הלל לא יפסיק לצלצל עד שהוא יענה לו.

נראה שהוא צריך את השדר שלי. שדר חזק, יציב ויודע-כל. הוא מרגיש חולשה וחוסר אונים, ואין לו די כח למצוא בעצמו את החוזק הדרוש לו להמשיך במטרה הענקית שהוא מיועד אליה, תרגם שוקי לעצמו את הצורך של נתנאל הלל. למרות זאת היה באקט הזה, בתלות הבלתי פוסקת, משהו מעט מאיים.

סך הכל הוא, שוקי, לא יודע-כל. גם הוא לפעמים חלש, הסובבים אותו לא יכולים לשער מה הוא סוחב בליבו.

"תענה לשיחה, אנחנו נחכה", אמר לו אחד האנשים שישב שם והביט לכיוונו בלי להסיר את עיניו. שוקי הנהן קלות ושלף את הסלולרי מכיסו. כפי שאכן שיער, נתנאל הלל היה על הקו.

"שוקי? מה נשמע? בדיוק אני בדרך לכנסת, רציתי לשאול אותך..."
 "אני לא יכול לדבר עכשיו, תסתדר לבד", קולו של שוקי הביע חוסר סבלנות, ונתנאל הלל חש כיצד ליבו נופל,

"אני בוודאי לא מעוניין להפריע לך, שוקי. אתה משהו מיוחד, אדבר אתך אחר כך", השיב נתנאל הלל בזהירות, קולו לא מביע את תחושת הריקנות שהתפשטה בליבו. שוקי הוא מקור הכח שלו, הוא זה שאחראי איך ירגיש, הוא הדלק שלו, בלי המילים של שוקי הוא חסר יכולת תנועה.

נתנאל הלל התיישב על גדר קרובה, עוצם את עיניו לרגע. "שוקי לא קשור אלי", אמר לעצמו בשכנוע עמוק, למרות זאת חש שהתחושה הריקנית הזו בלתי ניתנת למילוי.

"שוקי אמר שאני כמו מלך ואני יכול", ניסה לעודד את עצמו במילים של שוקי והתרומם מהגדר, מביט סביבו ולא מבין למה פרצופו של שוקי ניבט אליו מכל מקום.

פרק 21

בחדר הוועידה של שב"כ שהפך לחדר חקירות, הביטו בכירי השב"כ לכיוונו של שוקי.

"מי היה בטלפון?" שאל בחוסר נימוס אחד מהם.

"חבר". ענה שוקי בפנים חתומות.

"עוזיהו? קרלו? נעים? נתנאל הלל?" הפגין השואל בקיאות במעגל ידידיו של שוקי.

שוקי לא ענה.

"אתה צריך לענות על כל שאלה, אלא אם כן אתה רוצה להיכנס לחדר החקירות ולהתמודד מול חוקרים היודעים להוציא מידע מנחקרים קשוחים ממך", אמר הדובר אליו, השאר שתקו, חלקם כתבו דבר מה בדפים שלפניהם. שוקי עצם את עיניו לרגע.

"דיברתי עם עוזיהו, השותף שלי", שיקר.

"אתה צריך לענות על כל שאלה שתישאל מרגע זה ואילך", אמר האיש, "ברגע ששיתוף הפעולה שלך לא ישביע רצון תילקח לחקירה לא סימפטית, קדימה, פיקארד, אתה מוזמן לשאול שאלות".

"יש הרבה בחורים כמותו. למה דווקא נתנאל הלל גרץ? ולמה דווקא בכנסת ישראל?" נשאל שוקי.

שוקי התלבט מה להשיב. "אני לא מבין מה אתם רוצים ממני. לא עשיתי דבר נגד החוק, הכל חוקי לחלוטין, אני גם לא חושב בעתיד ללכת נגד החוק. אני מאמין במדינה חזקה בדמוקרטיה חזקה ובשב"כ חזק. מציע לכם לרדת ממני ולחפש את פורעי החוק האמיתיים".

"אני אבי הלחמי, ראש השב"כ", הציג את עצמו אחד הנוכחים והתקרב למקום של שוקי בצעד כבד, "כמו שאתה מבין, אין לי ולחברי שיושבים כאן את כל היום, ובטח אין לנו פנאי להאזין לך. אנחנו כאן למטרה אחת, ויפה אם תשתף פעולה בשלב הזה, כי תיכף נאבד את הסבלנות", אבי הלחמי עצר סמוך לשוקי, "אתה צריך לספר לנו מי עומד מאחוריך, מה התוכניות שלך, לאן אתה חושב להגיע בזה שאתה מקדם את נתנאל הלל גרץ ומכניס לו חשיבה שמובילה אותו לתחושת גדלות. מה המטרות שלך?"

בתגובה - ענה שוקי באופן מהיר, המילים נפלטו מפיו בזעם, בלי שתהיה לו שליטה עליהם ועל הטון בו הם נאמרו: "אני חוזר בי, כבוד ראש השב"כ. אני ממש לא בעד שב"כ חזק. תנו לאזרחים לפעול; ליצור, להתקדם. אל תיכנסו לנו לחיים בבקשה".

שתיקה קלה ואז נשמע קולו של ראש השב"כ שפנה לאחד הנוכחים: "אני רוצה את שוקי מלכה בחדר החקירות. שילחו אלי את סיכום החקירה עוד היום".



ג'וליאן סקר את נעים רוחאני בעיון מלווה בסקרנות.

"אתה מוסלמי שעבר גיור?" שאל במבט חוקר, מבטו מנסה לדלות את התשובה מהצעיר לפי הבעת פניו.

נעים רוחאני לא הגיב מיד, וגם פרצופו לא הביע דבר.

האיש המכונה פיקארד התרומם על מקומו ופסע לעבר הכיסא הקרוב ביותר לשוקי, הוא התיישב והביט לתוך עיניו של הנחקר.

"השב"כ יודע הכל, שוקי מלכה. לא תוכל להסתיר מאתנו דבר. אנחנו זקוקים לשיתוף הפעולה שלך כדי להפסיק עם הבדיחה שאתה מתכנן למדינת ישראל".

"אוקי", השיב שוקי, מופתע מהקרירות הנושבת מצדו של האיש.

"הקטע הזה שאתה מעביר לאזרחים הנדוס תודעה על ידי עיתונות נאיבית זה בסדר", אמר פיקארד בולזול, "אין לנו בעיה עם אנשים שמפגינים אנושיות ואזרחות טובה ונדיבה". שוקי חש מושפל והביט אל הבכירים שישבו סביב, מביעים חוסר עניין מופגן בחקירה. למרות זאת יכול היה לנחש עד כמה הם דרוכים בתוך ליבם. אם הם כאן, יש לכך סיבה.

"אנחנו רוצים לדעת מה התכנון שלך בכנסת, הפעילות שלך בבית המחוקקים עושה רושם של חתירה תחת השלטון הדמוקרטי. אתם זוממים משהו".

שוקי חש שהוא חייב לעקוץ את החוקר האנטיפתי, "אמרת שאתם יודעים הכל, כבוד ראש השב"כ, אז בבקשה".

"אני לא ראש השב"כ", מחה פיקארד בזעף, והביט לכיוונו של אבי הלחמי חטופות. שוקי חייך בליבו בניצחון. הוא הצליח לעצבן את החוקר המרגיז, וגם הצליח לזהות מי כאן ראש השב"כ. כלפי חוץ לא הראה דבר ממה שהולך בליבו.

"אם אתם יודעים הכל אתם לא צריכים את התשובות שלי", שב שוקי ואמר, "אנא שחררו אותי, יום עמוס לפני".

"תשוחרר לאחר שנקבל את התמונה המלאה לשאיפות שלך. אני מבין שנתנאל הלל גרץ הצעיר החרדי אמור לממש את התכניות שלך", קול נעים נשמע מכיוון השולחן הרחב. שוקי הביט לכיוונו של הדובר, אדם מבוגר ואמפטי, שמשקפיו ישבו על אמצע אפו.

"נתנאל הלל גרץ? הוא סתם בחור נחמד שאני עוזר לו", אמר שוקי.

"התגיירת? נולדת יהודי? מי אתה באמת?" שב ושאל ג'וליאן.

נעים חייך חיוך דק.

למקום התקרב מרק, "אנחנו עוד מעט נכנסים לסיור במשכן הכנסת, תתקדם", אמר בקול מהיר.

"תן לי לדבר בפרטיות מספר רגעים עם מסטר רוחאני", ביקש ג'וליאן, ומרק התרחק.

"אם אתה רוצה לדעת מי אני זה קצת מורכב", פתח הצעיר את פיו ודיבר בקול חביב, "אני מורכב, מסטר ג'וליאן, מורכב מפסיפס מדהים של עבר-הווה ואפילו עתיד. אני בלי עם, בלי שבט, באתי לכאן אחרי שנות נדודים, בעוד אחי נותרו מאחור, שבויים בתוך גלות שמי יודע מתי היא תיגמר".

עיניו של ג'וליאן לא סרו מפרצופו של נעים כל זמן שהלה אמר את דבריו בערבית שוטפת, במבטא לא ברור.

"אתה מאפגניסטן?"

"נולדתי באפגניסטן למשפחה עם מסורת מעניינת, עם מנהגים שחלקם זהים לחוקי המסורת היהודית. שמות השבטים שלנו זהים לשמות השבטים האבודים. יש לנו מסורות זהות למסורת היהודית ואפילו יש אצלנו כתבי קודש בכתב עיברי. למרות זאת אין לנו הוכחות ברורות לזה שאנו שייכים לעם ישראל, אז עברתי גיור לאחר שהרב שמיר נוכח לראות שיש לי רצון עז להיות שייך לעם היהודי. הוא לימד אותי את כל מה שאני צריך לדעת כדי להיות יהודי".

ג'וליאן הנהן בכובד ראש, עיניו סקרו את נעים בפליאה. "למסורת היהודית יש חוקים שחייבים לשמור אותם", אמר, "אתה באמת שומר את כולם?"

נעים חייך והנהן בראשו קלות.

"המצב הזה, בו עם ישראל נטמע בין הגויים יצר מציאות בלתי אפשרית", מצא ג'וליאן את המילים הנכונות והוסיף לומר, בוחן את תגובתו של נעים בקפידה, "יש היסטוריונים האומרים שגם בתוך

הפלשתינים ישנם יהודים שהתאסלמו לפני מאות שנים למראית עין בגלל הפחד ונותרו בלי יכולת להוכיח את יהדותם".

נעים לא השיב לו. הוא שמע פעם דיבורים דומים, למרות זאת הבין שהמציאות כלל אינה פשוטה.

"יתכן שזה יכול לפתור את בעיית הסכסוך הישראלי-פלשתיני. חשוב על זה שאם הפלשתינים יבינו שיתכן שיש להם שורשים יהודים, הם יפסיקו להפעיל טרור ויסכימו לקבל את חוקי התורה של היהודים".

"ואז הם יתגיירו? לא בא בחשבון לגייר עם שלם, שחלקו לא יהודי וחלקו לא רוצה להתגייר או לא מתאים לשמירת מצוות", אמר נעים בתמיהה.

"אז הם יקבלו ביתר קלות את שמירת שבע מצוות בני נוח", אמר ג'וליאן, "והאמת היא שגם אני השתכנעתי לקבל את שמירת המצוות של בני נח", הוסיף בנימת קול מבטיחה.

נעים סקר את ג'וליאן טפח על כתפיו קלות והתרחק מהמקום. הוא מיהר לצלצל לחאלד הראשון:

"ג'וליאן מדבר", דיבר מיד, בקול מהיר ובטוח, "דיברתי עם נעים, והוא יהודי גאה, הוא לא ירצה לשתף פעולה", אמר והוסיף: "האפשרות שנותרה היא לנסות לגייס תומכים מקרב חברי הכנסת הערבים, ללא סיוע נוסף. עם תכנון מהודק יש לנו סיכוי מעולה להצליח להכתיר מלך משלכם!"

"וקרלו?" שאל חאלד במתח קל.

"קרלו הביע הסכמה למהלך שלך. הוא טוען שזה הרעיון הכי מהפכני והכי מכונן שקיבל בכל מהלך המסע שלו בפלסטין. אנחנו אתכם, עם העם הפלסטיני, חאלד!"

"איך בדיוק תכתיר מלך ערבי?" שאל חאלד.

"עוד מספר רגעים נכנס לתוככי משכן הכנסת, יש לנו בין השאר פגישה עם חבר הכנסת הערבי עבד אל קאדר טאהליד. אעדכן אותך בתוצאות. סלאמת".

שיוכלו לסייע לנפש שלך להשתקם. אנחנו רוצים שתחליט לסייע לנו להוריד מסדר היום של חברי הכנסת את הסיפור הזה של המלכת מלך לישראל. זה נשמע פנטסטי ואפילו מלא השראה תנ"כית, רק שעוד לא הגיע הזמן, כנראה".

שוקי נשא את עיניו, הן היו אדומות. הוא לא ענה מיד, אך כשדיבר לא קשה היה להבין עד כמה הוא נסער.

"אני אחראי למותו, רק שמעולם לא הביאו אותי לדין", הטיח בכאב, "יונתן מיכאלו, הנסיך של המשפחה שלו, נער חמד שכל עתידו לפניו, הלך לעולמו בגלל שנטל מנת יתר של סם שאני נתתי לו! אני אשם! איזה טיפול פסיכולוגי יכול לעזור לי? מה הפסיכולוג יגיד לי? שאני לא אשם? שאני כן אשם? אני יודע שהכל משמים, וככה נגזר, בה בעת שאני יודע שיש לכל אדם אחריות על מעשיו, אחרת אין כל צורך בשכר ועונש! אני חטאתי. חטאתי לחברים שלי שלקחו בגללי סמים ועד היום חלקם נשארו שם. חטאתי למשפחות שלהם, חטאתי לאלוהים וחטאתי לשוקי האמיתי, למי שבאמת יכולתי להיות. אני אשם, כבוד החוקר. אין מילים מכובסות לרכך את האשמה הרובצת על כתפי. אני אשם ואני צריך לתקן את המעשים שלי!"

"לשיטתך אין לך יכולת לתקן את מעשיך, שוקי". קולו של החוקר נשמע מרוכך, הוא הביט אל הגבר השבור שלפניו, ולא מצא מילים לומר. אלפי חקירות ואינסוף תדרוכים לא הכינו אותו לרגע הזה.

"לתקן את מה שהיה אין באפשרותי, ובדיעבד אין לי יכולת לומר דבר אלא להסכים עם זה שהכל משמים", אמר שוקי בקול צרוד, "אבל את העתיד אני יכול לתקן! אם אשאיר את המצב כמו שהוא אני ממשיך עם החטא! התנהלות לא נכונה גרמה לי להזיק ולהיזק, וההתנהלות הזו חייבת תיקון! הממסד לא רואה את הדברים כמוני. אפשר למנוע את הצער והכאב עם הפחת לקחים מתמדת, ללא הפסקה, עם הפניית משאבים מתאימים, עם חינוך נכון למודעות, עם למידה, עם חינוך מתאים לכל ילד לפי תכונות נפשו ונטיותיו, עם פיתוח כישרונות ושגשוג שימנע הגררות למחוזות אפלים. הממסד כל כך בלתי יעיל, ובשביל לעשות שינוי אמיתי צריך לשנות את הממסד!"

מרק כבר עמד במרחק מה והמתין בנימוס שיסיים את השיחה, "אנחנו כבר רוצים להכנס לבית המחוקקים וממתינים לך", זירז אותו. ג'וליאן הביט אליו בברק בעיניו.

"הישראלים לא מבינים איזו הפתעה מחכה להם". אמר בקול מבטית. "אתה יכול לספר?"

"לא עכשיו, תבין בהמשך", ג'וליאן נראה נרגש.

אירופה כולה תריע לו, ואם רינגו סמית' יאהב את הרעיון אז הוא גם יזכה לתהילה ויוכתר כאחד מיוזמי ומתכנני המהפך הערבי בתוככי כנסת ישראל.



"אנחנו יודעים עליך הכל מר שוקי מלכה", קולו של החוקר דיבר אליו עוד לפני ששוקי התיישב על כיסא הנחקר. שוקי שהביט אליו קצרות מיהר להשפיל עיניים נוכח מבטו הקפוא וההבעה הקודרת שבפניו.

פרצופו של שוקי לעומתו לא הביע כניעה כלשהי, לא נראה היה לחוקר שהוא מרגיש שהוא חייב מידע למישהו, למרות זאת החוקר המשיך לדבר, מצליף את המילים ללא רחם: "אנחנו יודעים שהמניע שלך הוא יונתן מיכאלו. אתה חותר להניע דברים בשבילו, בגללו!"

לשמע שמו של ידידו מהעבר - קרס שוקי על הכיסא והליט את פרצופו בין זרועותיו, כתפיו החלו לרטוט חרישית.

החוקר לא הסיר ממנו מבט. שוקי בכה.

"אני מבין שאתה מונע מרגשות קשים ובלתי מעובדים, ידידי הצעיר". החוקר ריכך את קולו, "למרות זאת למה לך לנסות לפעול באופן חסר פרופורציה ולהשפיע על גורל המדינה? למה שלא תלך לטיפול פסיכולוגי למשל? אם תרצה יש לנו כאן בשב"כ אנשי מקצוע מעולים

שוקי לא נרתע לשמע המילים הקשות, הוא הביט לכיוונו של החוקר, למרות הכאב מבטו הביע עוצמה והחלטיות, "אין לי כל בעיה לשחרר את נתנאל הלל, אני יכול להודיע לו שהוא נדרש מרגע זה ואילך לעמוד על רגליו בכוחות עצמו. רק שאת התכנון שלי, שהוא אגב חוקי לחלוטין, לא אוכל לבטל. אני צריך לתקן את מעשי, וזו הדרך היחידה לתקן אותם! נתנאל הלל יהיה מלך, איתי או בלעדי!" סיים את דבריו בקול ברור ונשען לאחור.

החוקר שתק לרגע ארוך המום. "אתה רוצה לשנות את הממסד?" שאל לבסוף.

שוקי עצם את עיניו, הוא התנשם עמוקות. "אני מתמודד רגע רגע עם רגשי אשמה כבדים מנשוא", אמר, "ולא רק אני צריך להרגיש שצריך שינוי! כל מי שמוכן להביט באומץ אל עצמו ואל הסביבה צריך לדעת זאת. המצב של העולם מקולקל ובלתי בריא. מידות רעות ומושחתות מניעות אותנו, ואם יש אדם צדיק מיד מחפשים אותו ומוכיחים עד כמה הוא בעצם מושחת מיסודו. אין אמן בין בני אדם, אין אמונה בעצמנו. אנחנו צריכים שינוי בעולם, כבוד החוקר, ורק מלך ישראל יוכל לתת שינוי הוגן לעם שלנו".

"מי יהיה המלך?"

"נתנאל הלל גרץ"

"מדוע לא אתה?"

"אתה רואה כיצד נאשם יכול להיות מלך?"

"אוקי. למה דווקא נתנאל הלל גרץ?"

"אחרי שתכיר אותו תבין עד כמה הוא האדם המתאים לתפקיד".

שתיקה קלה השתררה, הפר אותה קולו המונוטוני של המיזוג.

"אני מציע לך לבדוק כמה פעמים התקשר אליך נתנאל הלל גרץ בשבוע האחרון", אמר החוקר לפתע.

שוקי הוציא את הסלולרי מכיסו ואמר: "גם בלי לבדוק אני יודע שהוא התקשר אלי בלי הפסקה, הוא לא יכול בלעדי. זה קצת מטריד אותי אבל הכל שווה, המטרה שווה הכל".

החוקר סקר אותו נוגות: "אתה טועה, במכוון או בשגגה. נתנאל הלל גרץ לא מטפח אישיות של מלך בהכוונתך, הוא הפך לבחור תלותי, וצריך אותך שתמלא את החסרים שלו. אתה לא בונה כאן את מלך ישראל אלא דפוס הפעולה שלך חוזר על עצמו. ליונתן נתן סמים שפגעו בו, ולנתנאל הלל אתה נותן אשליות שפוגעות בו. שחרר את הבחור, תן לו לחיות את עצמו באמת. נתק אתו קשר לטובתו".



באותו בוקר התעורר נתנאל הלל לתחושה נהדרת שהוא עושה את הדברים הנכונים. הוא חש כיצד הוא מתחיל להשלים עם התפקיד המרומם המצפה לו וכבר דמיין כיצד הוא נכנס בהצלחה לתפקידו החדש, למרות שעדיין לא הוכתר באופן רשמי למלך ישראל.

בדרך לכנסת מיהר לטלפן לשוקי, מצפה לשמוע את ברכת הבוקר טוב שלו, שנתנה לו דלק להמשך היום. למרבה האכזבה התייחס אליו שוקי בחוסר סבלנות מעליב. היחס הזה של שוקי כלפיו, שדחה אותו ואת השיחה שלו בטון קשוח ובלתי חביב, הפיל אותו ואת מצב רוחו למשך דקות ארוכות, והוא התקשה להתאושש.

'האם אני כל כך תלוי בשוקי?' שאל את עצמו בפליאה, 'איה החופש והשחרור שאני מצהיר שהם חלק ממני? איך זה שהפכתי להיות אסיר של משהו?'

בתור סקרן מושבע נהג להתעניין במניעים של בני האדם. כך, כששמע על מקרים של יחסי תלות, היה מרגיש שמדובר בהתרחשות בלתי סבירה. כיצד אדם יכול להפקיד את אושרו בידי משהו או מישהו? אך כעת הוא הבין היטב שזה מה שקורה לו; וזה גדול עליו. אין לו שליטה על עצמו. הוא התמכר ליחס הטוב ולעוצמה ששוקי נתן לו!

נתנאל הלל עמד מספר רגעים וניסה להתאושש מעוצמת הפגיעה שתחושת הדחייה מצדו של שוקי גרמה לו לחוש. הוא ניסה להתנער מהרגש החזק, לומר לעצמו שהכל בסדר. למרות זאת הוא הרגיש שכלום לא בסדר. הוא ממש מפורק בתוכו, ולא נראה לו שיש בידיו את הכלים לבנות את עצמו מחדש.

יש לו כבוד אישי, לכן הוא לא חושב להתקשר לשוקי שוב. כך שהוא מרגיש ריקנות איומה, חלל מוזר שנוצר לאחר שמהו ענק מילא את כולו, וכשנטש אותו - הכל חסר משמעות.

פרק 22

החוקר לא הסיר את מבטו המכוּשף מפניו, הוא היה מהופנט כולו ללהט, לרצון העז. 'יושב מולי מנהיג אמיתי' חשב לעצמו, בעודו תר אחר תשובה הולמת, ללא הצלחה.

"אתה נכנס כעת לתא מעצר", אמר לשוקי לבסוף, "אנחנו צריכים לבחון את הדברים שאמרת".

שוקי הביט אליו בעיניים קמות, "לא עשיתי שום דבר, אין לך עילה לעצור אותי! מה אתה רוצה ממני?"

"אני רוצה שתשתף אתנו פעולה ותסייע לנו לפרק את האיום הזה על השלטון במדינת ישראל", אמר החוקר בחריפות, "אתה לא יכול לראות את כל התמונה, שוקי מלכה, אתה לא יכול לקום ביום בהיר אחד, מונע על ידי רגשי אשם ולשנות את החוקים והסדר! מהפכות תמיד קורות, הן קורות לאט לאט ולא בצורה שכזו, ולא משנה עד כמה אתה מופעל על ידי קולות מהעבר. הכתרתו של מלך ישראל לא באה בחשבון, בעיקר לא בעקבות סערת רגשות כזו או אחרת".

החוקר סיים בהחלטיות את דבריו ויצא מהחדר, כעבור מספר רגעים נלקח שוקי לתא המעצר.

גם עיתונאים רבים התעניינו בו, שוחחו אתו ושאלו איך הוא רואה את עצמו, ומכל עבר זרם לכיוונו אוקיאנוס של כבוד והערכה.

נתנאל הלל חש שהוא נועד לזה. התפקיד הזה שלו. שוקי בסך הכל שליח, כולם שליחים כדי להחזיר לציבור החרדי את המלוכה, לתת לו את כתר ההנהגה בתוקף תפקידו כנאמן למלכו של עולם.

הטלפון של נתנאל הלל צלצל: "מה קורה אחי היקר? מדבר שרוליק, אתה בא איתי היום ללונה פארק?" קולו של שרוליק אחיו הגדול חמים ונעים. אם יש טיפוסים של מנהיגים שנתנאל הלל מעריך הרי שאחרי שוקי נמצא שרוליק. אדם שתמיד מעניק לו מילים טובות ועידוד בלי לצפות לתמורה מצידו.

"כן. אבוא אתך ללונה פארק. בטוח יהיה כיף". השיב. כל עוד אינו מלך רשמי, טוב לו שירד לעם. כמה טוב להיות משוחרר, בלי אבטחה כבדה ומסורבלת וכל הממלכתיות מסביב שמצפה לו לאחר ההכתרה.



הם הגיעו למתחם, המוני אנשים צבאו על הדלתות והמאבטחים אפשרו להמון להיכנס עד שהמקום הגיע למקסימום יכולת הקיבולת האנושית שלו. ואז יצאה ההודעה שזהו. אין אפשרות להכניס אף אחד, החוק לא מאפשר זאת.

"אם אתה בכנסת כל היום תדאג לשנות את החוק", ביקש שרוליק מנתנאל הלל בקריצה. הוא היה מתוסכל ומיוזע, למרות זאת שמר על מצב רוח חיובי.

כעבור רגע נוכח נתנאל הלל לראות שאח שלו אלוף בלפתור בעיות, הוא ניגש למאבטח בקול בהול וביקש ממנו להיכנס כי "הבן שלו נכנס לבד והוא דואג לו". השער נפתח, ושרוליק הוכנס פנימה תוך כדי שהוא גורר אתו את ילדיו ומזרז גם את נתנאל הלל להיכנס.

כי אם שוקי לא בתמונה, אינו עומד מאחוריו ולא נותן לו את העידוד וההדחפה שיוצרים בו את הרצון להיות מלך - הכל לא שווה בכלל!

עברו מספר דקות ארוכות, נתנאל הלל גילה להפתעתו שהוא מצליח לאסוף את עצמו לאט לאט. תחושת ההשפלה נעלמה לה ככל שאמר לעצמו מילים טובות, הוא נזכר בתפקיד העצום שמחכה לו בכנסת ישראל - והחליט שהתפקיד חייב אותו.

הוא המשיך לומר לעצמו מילים של עידוד, קומתו התיישרה, והוא חש מרגע לרגע שהוא מצליח לדון לכף זכות את שוקי מלכה.

יתכן ששוקי עסוק, או שהוא לא חש בטוב ולא סיפר לו כדי לא להדאיג אותו. ברור שיש סיבה מצוינת להתנהגות של שוקי. כיצד מיהר לדון אותו לכף חובה?

נתנאל הלל פסע בצעד מאושש במסדרונות הכנסת, מרגיש עד כמה העולם כולו זקוק לו.

הרי הכנסת כולה מורכבת מיריבויות ואינטריגות, נראה שלא מכירים כאן את המושג 'מוסר' וכל אחד שואף לקדם את העניינים האישיים שלו: את הכבוד ואת הכיסא ואת תמיכת העם והתקשורת. הכל זה אינטרסים. הם לא יודעים איזה אדם ימלוך עליהם בקרוב. הם לא מכירים את החשיבה שלו, שרואה את המוסר כערך עליון. לאחר שתינתן לו במה כולם ישתחוו אליו.

לא פיזית אומנם, אלא יכירו וידעו כי רק שומרי התורה והמצוות, אלה שגדלו באמת בתוך אטמוספירה רוחנית ראויה, רק הם ראויים לקבל את ההנהגה!

הוא צעד זקוף, בצעד מלכותי, וחברי הכנסת שהבחינו בו דיברו אתו בגלוי על התפקיד המיוחד שהם חושבים שמתאים לו. "אנחנו חושבים להצביע בעד החוק שיכתיר מלך לישראל, ובהצבעה מיוחדת ניתן לך את התפקיד", התחייבו בפניו בזה אחר זה, כל אחד בסגנון שלו, "אנחנו מעריכים מאוד את הפעילות שלך וחושבים שאדם כמוך ראוי לייצג את העם בתפקיד הנכבד". אמרו לו אחרים.

של עצמו ומתעלם מכל השאר. גם אם אני משקר, או משנה מהאמת, איך שתקרא לזה - אני עושה זאת מטעמים מוצדקים, אני יודע שאני לא בסדר. אבל אתה חי לך חיים מנופחים מלאי גאווה ורק מחפש להוריד כל הזמן את הסובבים אותך ולבטל אותם. אגיד לך למה? כי אתה מבין שאתה לא בסדר! אתה רוצה לחפות על זה שאתה לא בסדר בכך שאתה מעביר ביקורת על כולם!"



חבר הכנסת עבד אל קאדר טאהליד יושב על כורסה נוחה בלשכה שלו בכנסת. שלושת אורחיו, קרלו ג'וליאן ומרק נאלצו להסתפק בכיסאות פשוטים יותר.

"חאלד שלח אותנו לפה לדבר אתך, הוא טוען שמדובר בהזדמנות פז להשליט שלום אמת בדמוקרטיה היחידה באזור על ידי שנסכים להכתיר מלך ממוצא ערבי", אמר ג'וליאן והוסיף בקול מדוד: "אנחנו כמובן לא מתכוונים לנקוט צד בסכסוך המזרח תיכוני שלכם, רק שחאלד אמר לנו שכדי להגיע לשלום אמיתי צריך לתת מקום בהנהגה לכולם. הבעיה שלא ידענו אם זה הגיוני בכלל, וגם חאלד לא הצליח להבין איך אפשר ליישם את זה בפועל, אז נשלחנו לשאול אותך אולי יש לך רעיון".

עבד אל קאדר הנהן בתשומת לב מלאה, רוב הדברים היו ידועים לו. "יש כבר נשיא למדינה", הגיב לבסוף, "איזה מעמד יקבל מלך? האם הוא רק לקישוט וליופי או שתהיה לו אפשרות להזיז עניינים?"

ג'וליאן ומרק היפנו מבט שואל לקרלו.

"שוקי יודע את הפרטים המדויקים והם כתובים בנוסח החוק שאמור לעבור בזמן הקרוב", אמר קרלו, "איך שהבנתי משוקי מדובר במלך המחויב לחוקי המדינה, הוא לא מעל החוק אלא מחויב לכל החוקים בלי יכולת להעביר חוק על דעת עצמו".

"נכנסנו", אמר שרוליק בחיוך ניצחון ומיהר עם ילדיו לכיוון המתקנים. נתנאל הלל נותר מספר רגעים לעמוד, ואז נענה לקריאות שלהם והצטרף אליהם.

כעבור חצי שעה התיישבו סביב לשולחנות בקצה הפארק ושרוליק הוציא מתיק הגב שסחב עימו לחמניות עם חביתה ושקיות שוקו. וחילק לכולם.

"מותר לי לומר לך משהו?" אמר נתנאל הלל בקול רגוע, זיק מחויך בעיניו.

"דבר", שרוליק לא הביט לכיוונו.

"אני חושב שאנחנו ממש לא דומים, שרוליק, אני למשל לא הייתי משקר ככה בחיים, גם לא כדי להרוויח או להפסיד משהו", אמר נתנאל הלל, חש מרגע לרגע כיצד הוא ראוי להערכה.

"מה??" שרוליק חשב שאינו שומע טוב.

"אנחנו שונים מאוד, בחיים לא הייתי משקר ככה. זו לא פעם ראשונה שאתה משקר כדי להשיג דברים. אנחנו, בתור חרדים, צריכים להיות דוגמה לאמת. אם אנחנו משקרים למה לנו לבוא בטענות למי שלא שומר מצוות?" הוא לא שם לב שהוא נעשה עוקצני יותר ויותר, "התורה ניתנה לנו, ואי אפשר לשמור אותה רק מתי שנוח לנו. אנחנו צריכים לדעת שאם אנחנו שומרי מצוות אז איך מקום להנחות. לבן הארמי היה רמאי. אנחנו אנשי אמת, עלינו נאמר 'תיתן אמת ליעקב'. אין דרך אחרת..."

שרוליק הביט לכיוונו ארוכות, מנסה לעכל את הדברים ששמע. בפעם הראשונה מזה זמן רב הוא הקרין רוגז ונראה שונה. חביבותו נעלמה.

"אתה טיפוס מתנשא שאף אחד לא סובל", סינן מבין שיניו בכעס. ללא ספק המאמץ הרב להיסחב עד לפה, החום, הדחיפות עשו את שלהם, שניהם לא היו במיטבם, "זו לא הפעם הראשונה שאתה מפגין ומוכיח בכל דרך שאתה נמצא ברמה רוחנית אחרת. אתה מעביר ביקורת על כל העולם, רק שאת עצמך אתה פשוט לא רואה. בוא אומר לך את האמת: אתה אפס, גאוותן שמנפח את המידות הטובות

"אז מה ייתן לנו מלך? רק טקסים?" שאל עבד אל קאדר.

"לא מדובר רק בטקסים, תינתן חשיבות עליונה למילה שלו. בכל יום יצא המלך עם הוראה שנקראת "מילה של מלך". זה יכול להיות בקשה לסדר גינות מטופחות בכל עיר ועיר או שהאזרחים יתבקשו נניח לסייע לזולת. למילה של המלך תהיה משמעות, היא תקבל במה ואנשים ירצו לכבד אותה".

"משהו כמו 'הצעה לסדר' שח"כים מעלים בכנסת?" שאל עבד אל קאדר בקול מהורהר.

"משהו כזה, רק שכאן יתלווה הדר מלכותי לכל הצעה לסדר שכזו", אמר קרלו.

"טוב, נראה לי שאני בהחלט רוצה לאתגר את המערכת ולהכתיר מלך משלנו, השאלה אם יש לכם רעיון איך לבצע זאת? לא יהיה לנו כאן רוב למלך ערבי, והעם לא ירצה לקבל מילה של מלך כזה".



"אני מעביר ביקורת גם על עצמי", נתנאל הלל נסער וחש כיצד הוא נעלב עד עמקי נשמתו. מה קרה לשרוליק אחיו החייכן והקליל? הרי הוא זה שהצהיר לא מזמן שהוא לא מתייחס לכל מילה שאומרים לו!

"אם כך זו הסיבה שאתה מתנהג ככה... תתחיל לאהוב את עצמך ולתת לעצמך מילים טובות. ביקורת זה דבר הורס ולא משנה אם אתה אומר אותה לסביבה או לעצמך! זה מתחיל בביקורת עצמית ועובר לביקורת על כל העולם, אחי. תתאפס כבר ותבין שההתנהגות שלך לא נסבלת, כל הזמן אתה רק מוריד אותי ואני מעביר לך וסולח לך רק שנמאס כבר, אל תדבר איתי יותר, בבקשה. תשמור ממני מרחק!!!". קולו של שרוליק הביע איפוק וסגנון דיבורו שילב כעס עם עדינות נפש. שרוליק הוא אח טוב ואדם טוב.

נתנאל הלל ניסה לענות אך שרוליק אסף את ילדיו ומיהר איתם לספסל אחר.

נתנאל הלל הביט לכיוונו, מנסה להבין מדוע הוא מתייחס אליו בניכור. מה הוא כבר אמר לו? "אז ככה הוא חושב להצדיק את השקר שלו". חשב לעצמו וציפה ששרוליק יחזור אליו ויבקש ממנו סליחה, אך זה לא קרה.

הוא המשיך לשבת לבדו, מביט לעברו של שרוליק שבאופן הפגנתי הקפיד לא להביט לכיוונו. שרוליק אחיו הגדול תמיד אהב אותו, נתן לו מחמאות והתייחס אליו ולשיגינות שלו בחיבה ובהערצה. "אתה צדיק אמיתי", אמר לו תדיר, ונתנאל הלל אימץ בחום את המילים הללו לליבו. הוא צדיק.

אבל כעת שרוליק החכם אבחן אותו כמתנשא, כגאוותן, או במילים אחרות: הוא כבר לא צדיק.

ושם, מול ההמולה הזו של גלגלי ענק, מטוסים ורכבות, חש נתנאל הלל שהוא אוהב ומתחבר לכינוי החדש הזה.

כמה נכון, כמה פשוט, הוא לא צדיק.

איזו עוצמה יש בלדעת את האמת. הוא לא צדיק, ולא היה צדיק מעולם. כל החשיבה שלו היתה מוטעית, חשיבה של גדלות ושל התפארות עצמית, בשעה שכפי ששרוליק היטיב להגדיר: הוא אפס.

וזה לא נורא להיות אפס. זה אפילו לא מפחיד. זה אפילו כיף.

כיף להבין שהוא באמת הוא, והוא שוגה, כל הזמן הוא שוגה, כל החיים שלו רצופים בשגיאות, כי הוא רק בנאדם, הוא לא צדיק, ולא מלאך. הוא אדם עם תכונות רעות, למעשה, הוא רוב הזמן רע, החשיבה שלו רעה, ההתנהגות שלו רעה.

הוא פשוט לא טוב.

"סליחה שרוליק, אתה סולח לי?" ניגש לאחיו.

שרוליק הפנה את מבטו הצידה. "אל תדבר איתי, לא הבנת? לא רוצה קשר אתך יותר".

"אני מצטער, אני באמת לא בסדר", שב ואמר, קולו מתחנן.

"זה כבר לא יעזור. אין לי מה לדבר אתך. תהיה בריא ולך לשלום".

שרוליק שידר לכיוונו כעס, ונתנאל הלל אסף את עצמו ואת כאב הניכור, והחל לפסוע לכיוון היציאה ממתחם ההרפתקאות. הוא הגיע אל רחבת האוטובוסים, מצא אוטובוס שעמד לחזור לעיר מגוריו, ועלה עליו תוך כדי שרגשותיו סוערים בו.

שרוליק כועס עליו, שוקי לא עונה לו לטלפונים, והוא ריק, נעזב ועצוב, ואין לו פתרון לעצמו.

האוטובוס יצא לדרכו, ונתנאל הלל המשיך להתבונן ולחשוב: אם יהיה כנה לרגע הרי שהחשיבה שלו לוקחת אותו תדיר להתנשאות ותחרות, הוא לא מקיים את הציווי ללמוד תורה יומם ולילה. הוא כל כך הרבה לא.

יש לו תכונות אופי כל כך אגואיסטיות, איך היה עיוור עד היום, איך לא ראה?

אני לא צדיק, אמר לעצמו, וזו האמת, חייתי עד היום בשקר גמור, כולי שקר, אין בי טיפת אמת.

אנשים שונים חלפו ברחובות מחוץ לחלונות האוטובוס, חלקם לא נראים כשומרי מצוות. אולי אפילו כופרים. נתנאל הלל בסערת רגשותיו, המשיך להרהר: אין לי שום יתרון על פניהם, כלום! אני בטוח שהם מקיימים אפילו מעט מצוות, חז"ל אמרו שאפילו רשעי ישראל מלאים מצוות כרימון, חלקם מתוך הכנעה יותר גדולה מכל מה שאוכל להגיע אליה אי פעם. איך שיקרתי לעצמי? איך?

ככל שהבין עד כמה הוא לא בסדר, הלכה תחושת רווחה והתפשטה בליבו יחד עם היטהרות גדולה, דמעות החלו לזלוג מעיניו בחופשיות.

הוא הביט אל הנוסעים שבאוטובוס. מבטו מרוכך, אוהב. הם כולם כמוהו בדיוק, אנשים שמתמודדים עם עצמם, עם יצריהם, על כבודם. כולם כמוהו, אין לו יתרון כלשהו, כלום. כל בני האדם באותה סירה, כולם שווים.

פרק 23

בערב, בביתו החמים בחדרו המוגן, ישב וניסה לעשות סדר במחשבות. הוא היה מוצף ברגשות שונים ולא הצליח להגדיר מה הוא באמת חושב ולאילו מסקנות הוא יכול להגיע.

הוא יצא למטבח והספיק להקשיב למילות הסיום של שיחת הטלפון "יופי, העיקר שהילדים נהנו, להתראות".

"שרוליק חזר לבית?" שאל.

אמו המשיכה בטיגון לביבות. "הוא הגיע, הבנתי שממש נהניתם מהיציאה. זוכר איך היינו הולכים ללונה פארק בחול המועד?" אמרה ונתנאל הלל קלט ששרוליק לא סיפר לאמו דבר על הוויכוח הקטן שפרץ ביניהם, ויכוח מביש שמוטב לו לא היה קורה, אולי הוא שכח את הכל? חשב בתקווה.

"אתה יכול ללכת לביתו של שרוליק להביא לו לביבות?" שאלה אימו ונתנאל הלל מגיע למסקנה שהיא ממש ממש לא יודעת כלום.

"אלך, אין בעיה", זו הזדמנות פז ליישר את ההדורים ביניהם.

"הבעיה העיקרית העולה מהסיפור הזה היא הרצון העז שמניע אותך להוביל למהפך ממסדי, לזה שב"כ לא ייתן יד, שוקי. אם כי ראוי לציין שהפעילות שלך יעילה מאוד, מפתיעה בעוצמתה, מפעל חיים ענק של איש אחד", אמר הסגן, "אין מצב שנאפשר לאיש יחיד לחבל בדמוקרטיה ובאיזון השלטוני. אין מצב ולא יהיה. אתה צריך להכניס לך לראש שזה פשוט לא נכון לפעול בצורה הזו". הוא שתק לרגע והוסיף, "אנחנו ניתן לך תגמול הולם, מר מלכה. אם תסכים לשתף אתנו פעולה תקבל בתמורה כל מה שתמצא. אנחנו כאן בשבילך ועבור המטרות הצודקות שלך. אתה משוחרר".

שוקי המופתע התרומם על מקומו, שומע להפתעתו את הבכיר ממשיך לדבר:

"שב בבקשה". שוקי התיישב שנית, הדברים מהדהדים באוזניו: "מה שנדרש ממך זה להפסיק את הקשר עם נתנאל הלל, כשלב ראשון. בשלב שני תצטרך להימנע מכל ניסיונות השפעה על חברי הכנסת להעביר את החוק להמלכת מלך על ישראל".

שוקי הביט אליהם אליו במבט ארוך, עיניו לא הביעו דבר.

"מה תרצה בתמורה, מר מלכה?" שאל הסגן בקול מרוכך.

שוקי שתק לרגע, עושה הערכת מצב. הם טוענים שלא יתנו לו להפעיל את החזון שלו להמלכת נתנאל הלל כמלך ישראל, מצד שני יש לו הזדמנות פז לקדם תהליכים הגיוניים יותר.

"אשמח לקבל סיוע לקדם את הפרויקט שלי. חשבתי שזה יהיה הפרויקט הראשון של נתנאל הלל בתפקידו כמלך ישראל, ובמידה ותעזרו לי זה יהיה הרי אותו דבר. אני רוצה לקדם דברים ולא משנה לי כיצד".

"אתה אדם כלבבי שוקי מלכה", חייך אליו אבי הלחמי חיוך טוב, וסגנו הוסיף: "קח עצה שלי, נתנאל הלל גרף כבר לא קיים מבחינתך. אתה מנער אותו מעליך אחת ולתמיד".

"איך?"

כך, עם שקית מדיפה ניחוח של בית עשה נתנאל הלל את דרכו לבית של שרוליק. אחיו הגדול פתח את הדלת והביט אליו בניכור: "כן?"

"יש כאן לביבות מאמא", נתנאל הלל הגיש לו את השקית שאחז בידו, "ואני כאן כדי לבקש שוב סליחה. אתה אח שלי, ולא נראה לי שצריך ככה לריב".

שרוליק הביט אליו במבט קפוא, זר.

"אתה לא מבין עד כמה אתה גרוע, נתנאל הלל. אתה כל הזמן מנסה להוריד אותי, במקום לחשוב כל הזמן כמה שאני לא בסדר אני מציע לך פשוט להביט לעצמך בתוך הלב, תסתכל טוב טוב, ואם אתה לא מזהה מי אתה אז תסתכל עוד יותר טוב. ואל תדבר איתי ואל תבוא לכאן יותר גם לא כדי להביא אוכל של אמא", שרוליק סגר את הדלת ונתנאל הלל התנשם עמוקות, מנסה להירגע. שרוליק כועס עליו, והוא מתחיל להרגיש רע עם עצמו, פשוט רע.

הוא ירד במדרגות והגיע לרחוב החשוך. לא מאוד מאוחר עכשיו, שוקי בטח יענה לו ויחזק אותו. הוא זקוק למילים טובות, ממש כוסף להן.

הוא צריך לדעת שהוא באמת שווה משהו, שהוא לא כזה גרוע. שהוא לא כל כך רע.



הפעם ישב מאחורי השולחן הרחב חוקר אחר, לצידו אבי הלחמי ראש השב"כ בעצמו.

"החוקר שלך הוא סגני, מיכה מזרחי", עדכן ראש השב"כ בקול יבש וקריר, "הוא גאון בפסיכולוגיה ובמדעי התנהגות. והוא יגיד לך מה שב"כ מצפה ממך בפרשיה הזו".

שוקי הנהן, בוחן בעיניים מצומצמות את שני האישים היושבים מולו.

הוא שונא את האנשים סביבו, ואסור לשנוא, נראה שהוא ממשיך בעברות ובחטאים כמו שטף של נהר. הוא לא מאוזן. הוא מוצף ברע, וככל שהוא מבין עד כמה הוא רע הוא מבין שהוא הולך ונהיה יותר רע. הרוע משתלט עליו, הוא חייב אשפוז פסיכיאטרי דחוף, רק שהוא לא יפנה לקבל אשפוז שכזה, לפחות לא כעת, הוא יחכה עוד קצת.

פסיעותיו חרישיות, איטיות, דמעות ריקות ממלאות את עיניו.

הוא לא רוצה להיות מלך

הוא לא רוצה להשפיע

הוא לא רוצה להיות משהו וגם לא מעוניין לעשות כלום.

תנו לו בית קטן, מבודד מאנשים. תנו לו לחיות עם עצמו. אנשים זה רע, כל בני האדם מונעים על ידי אינטרסים. והוא, הצדיק לשעבר, זה שתמיד הונהג על ידי חשיבה מוסרית, יוכיח.

הוא לא טוב.

אבל יש טוב בעולם, יש איזה טוב מושלם.

ואם הוא, נתנאל הלל, כל כך לא טוב, והטוב בעולם נמצא אצל מישהו. אז ברור שהטוב בעולם הוא של אלוקים, ושלו בלבד.

המחשבה מפתיעה אותו. אלוקים?

כשקורה משהו רע כולם אומרים: 'הכל משמים'. יכול להיות שמשמים באים דברים לא טובים?

אלוקים עליון ונבדל מעימנו. אי אפשר להבין את דרכי ההשגחה.

וזה לא שקורה משהו רע. במגילת איכה כתוב 'מפי ה' לא תצא הרעות'. שינונו לו פעם ש'אין רע יורד מלמעלה'. זה הרי משמים, ולכן מוכרח להיות שזה רק נראה רע. בעצם זה טוב.

אם ככה, האם יתכן שעל הרע בעולם אחראים בני האדם? אחראי גם הוא, נתנאל הלל?

"תסביר לו שהוא מפריע, שוקי. רק ככה מפסיקים תלות באופן חד משמעי וברור. נתנאל הלל ישתקם בהמשך ולך תהיה הקלה".

"אני לא מסוגל להתנהג ככה לאף אחד".

"אתה תתנהג אליו ככה במוקדם או במאוחר. התלות היא מצוקה כה קשה לכל המעורבים בה. רק דרך אחת תעזור, והיא להסביר באופן ברור שלא יתכן קשר כזה".

"הסוכנים שלנו יחזירו אותך לבית, אתה למעשה נחשב סוכן שב"כ לכל דבר מרגע זה ואילך", אבי הלחמי הגיש לו כרטיס עם מספר טלפון, "אני תמיד פנוי לשמוע אותך ולקדם את התוכניות שלך".

שוקי יצא החוצה חש תחושות בלתי מוגדרות מחוויית המעצר והחקירות.

לאחר שירד מהרכב שעצר לו ליד ביתו, צלצל הטלפון שלו ועל הצג ראה את מספר הטלפון של נתנאל הלל. הוא היה עייף וגם חסר סבלנות, בנוסף, דבריו של סגן ראש השב"כ קנו שביתה בליבו.

"אתה שם לב שאתה מתקשר אלי בלי לחדול? תן לבנאדם מרחב. אני מאוד עסוק ולא אוכל להיות אתך בקשר בימים הקרובים. שלום". הוא סגר את השיחה בלי להקשיב לתשובה של נתנאל הלל, לא משער מה גרם לו בתגובתו הנחרצת.



הוא רע, הוא מרושע, הוא בחיים לא יוכל להיות טוב, ואין לו דרך להיות טוב.

נתנאל הלל הלך לכיוון הבית, ראשו מורכן ורגשות מרים מציפים אותו. הוא שונא את כולם, הוא מקנא בתושבים השלווים שסביבו, הוא הולך ומסתבך בתוך פקעת של רגשות שליליים, של מידות רעות שמציפות אותו דווקא כעת, באקט מרושע, כשהוא עייף ויגע ולא רואה אלוקים.

הוא הגיע לקצה השכונה, למקום בו ניצב ספסל האבן, נזכר בבת אחת בערב המר הזה בו נהרס ביתו של השכן מאיר בר הקשיש, וכיצד הגיע לפה נסער וחיפש תשובות.

קצת הוא במקום שונה כל כך, הכל חשוך אפילו יותר.

הוא נשא עיניים לשמים: "אני רע, אני כולי לא טוב, הרי אתה טוב, תמלוך על העולם שלך כי אנחנו כבר התייאשנו מעצמנו", קרא בקול, דמעות זלגו מעיניו.

כי דווקא בנקודה החשוכה הזו, אתה קולט שהכל בעצם טוב, ואם תחבר את המטען למי שברא את הכל יוצף העולם שלך באור חדש.



הבוקר אור ומצא את נתנאל הלל מתעורר לאיטו למול קרניה הרכות של השמש.

המועקה מיום האתמול קנתה אצלו שביתה. עדיף לו להתכרבל בשמיכה ולא לצאת החוצה. הכנסת כל כך רחוקה, וכל כך שנואה. הוא שונא את האנשים שם, את הקירות, הוא שונא אנשים באופן כללי וחש בליל רגשות.

הוא נשאר במיטה, המחשבות שלו שבות ומזכירות לו עד כמה הוא לא בסדר.

כל ההתמודדויות שעבר, צפים לפתע מולו.

הוא מתכסה בשמיכה ומעמיד פנים כישן, מקווה שאמו לא תברר מה קורה איתו ומה עובר עליו. הוא רוצה שקט. אין לו כח לאף אחד.

כעבור פרק זמן לא ידוע, ככל שחדרו נעשה מואר יותר באור קרני השמש - החלו מחשבות מסוג אחר להציף את מוחו. הרי להשאר במיטה זה לא פתרון ראוי.

ובלשכה של צביאלי ממתין לו היומן של חבר הכנסת, ומוטי החביב, והוא אולי יצליח לעשות דברים קצת יותר גדולים כמו למשל לענות יפה בטלפון לאנשים שצריכים סיוע.

הוא יהיה שם בשביל הציבור.

נתנאל הלל קם והחל להתארגן, משתדל לסדר את מחשבותיו. כעבור שעותיים מצא את עצמו פוסע במסדרון הארוך בכנסת, מביט לכל כיוון, במבט אחר.

העולם כל כך שונה כשאתה קולט שאתה לא בסדר, כשאתה מבין שיתכן שלא תצליח להיות מאה אחוז צדיק כי לא נועדת להיות צדיק, ולא קיבלת כלים לכך.

הוא הביט אל האנשים הסובבים אותו, ערב רב של דמויות, כל אחד פה הגיע לעולם בגלל מטרה מסוימת, כל אחד נלחם את המלחמות שלו; כל אחד משקיע, אוסף תובנות, משתדל לבנות סולם ערכים.

כולם פה שווים, והוא, נתנאל הלל, גרוע מכולם כי הוא מתנשא מעליהם, והתרופה לתחושת ההתנשאות היא הכנעה.

הוא מביט על האנשים סביבו במשקפיים אחרות, משקפיים של התבטלות וביטול. אלוקים ברא אותם, מחייה אותם, והוא, נתנאל הלל, צריך לכבד אותם, ולא משנה מי הם.

חבר הכנסת יואב ניגש אליו בחיוך, "אני מפנה לך וועדה היום, אוקי? אתה תנהל אותה ואני אסייע לך מהצד".

נתנאל הלל הביט אליו בעיניים טובות, נוגות משהו. "אני לא חושב שאני ראוי ורוצה לנהל וועדה", אמר בקול מתנצל, "אני... אני מעדיף לעזור לציבור בדרך שלי".

"כמו מלך אמיתי, אה?" טפח לו יואב על כתפו.

"כל הסיפור הזה של מלך זה בדיחה של מישהו כנראה. אני לא חושב שאני בקטע הזה של להיות מלך", השיב נתנאל הלל ברצינות, גוו הכפוף הוכיח שהוא כבר לא שואף לגדולות.

מה פתאום מלך?

כל האנשים עובדים קשה, ולא מחפשים כל היום רק להתקדם, למלוך או להשפיע.

אף אחד לא נעשה מלך. מדובר בסך הכל בבדיחה ששוקי החליט שהוא יהיה הגיבור שלה.

כשהוא נכנס ללשכה ממנה יצא בנחישות כה גדולה לפני מספר ימים - הבחין במוטי שישב על כסאו של צביאלי, משוחח עם רם תבור, עוזרו של חבר הכנסת דגני. מוטי קפץ ממקומו כשראה אותו מופיע.

"נתנאל הלל? ... מה קורה? טוב שבאת עכשיו. אתה מוכן לסדר את היומן של צביאלי? אני לא מצליח להגיע אליו".

נתנאל הלל חייך חיוך קטן. "בשמחה", אמר במאור פנים.

הלב שלו עדיין חשוך וקודר, אבל דווקא החושך הזה, ההבנה שהוא אפס, עוזר לו להאיר את המקומות האפלים שבחיים לא ידע שהם קיימים בתוכו.

בהמשך היום הוא מציץ למוטי קפה, מנקה במסירות רבה את הרצפה כשהקפה נשפך ברגע של אי שימת לב מצידו של מוטי, ומזהה בכל פעם את החשיבה המתנשאת שלו. הוא לא מצליח להעלים אותה, לכופף אותה. בתוך הלב הוא ממשיך להרגיש עד כמה הוא פשוט גאוותן, וכמה שינסה להסביר לעצמו שהוא אפס, החשיבה המתנשאת עולה בו בצורה אחרת, באופן אחר.

אין לו כח להילחם נגד עצמו, אולי הוא יביא את עצמו ואת ההתמודדות שלו לבורא, יתפלל ויבקש ממנו לטפל בו ובמקומות שצריכים תיקון. כי בעוד הוא לא יודע לעזור לעצמו, אלוקים בטח יכול לחלץ אותו.

פרק 24

הקושי הולך וגובר, ככל שעובר הזמן, הפצע לא נרפא.

נתנאל הלל חש שדמותו של שוקי לא עוזבת אותו, הבנאדם נכנס לו לתוך הנשמה ומנהל אותו משם. המילים הטובות והמחזקות, הרצון שלו להמליך אותו למלך. והמילים האחרות, הפוגעות, הן מצידו של שרוליק אחיו והן מצידו של שוקי, לא עוזבות אותו.

שוקי הוא טוב, האיש הטוב ביותר שהוא מכיר. הוא עזר לו להכיר את עצמו, גרם לו לרצות להשפיע על העולם, סיפר לו עד כמה הוא מתאים להיות מלך ישראל.

ככל שהוא חושב עליו הוא מבין יותר ויותר ששוקי באמת אדם טוב, חזק ועוצמתי ובה בעת גם רך ורחמן, איש חסד מופלא.

הבעיה היא ששוקי מתנהג אליו כעת בצורה מבזה. נתנאל הלל מנסה להתקשר אליו, אצבעותיו מחייגות לשוקי מידי פעם, ושוקי לא עונה לו תשובה.

המילים שלו, הרעות והקודרות, מהדהדות בזיכרון של נתנאל הלל: "אתה שם לב שאתה מתקשר אלי בלי לחדול? תן לבנאדם מרחב".

האיבה לא הגיעה מאליה, קדמו לכך התבטאויות מעוררות תמיהה מצדו של הח"כ שהחמורה שבהן היתה שצריך להוציא את החרדים מחוץ לגבולות ישראל במכוניות מרוץ. דבריו של הח"כ עוררו סערה ציבורית זוטא, אך למרבה הפלא הוא לא קיבל כל הערה מצד וועדת האתיקה של הכנסת.

כאילו מותר לדבר נגד החרדים, כאילו מדובר במגזר שהוא סוג ב' במדינה, אמר שוקי בימים הטובים בהם ניסה לקדם את נתנאל הלל ולהפוך אותו למלך ישראל.

כעת טום זילברמן פוסע מולו, עיניו החומות מסתכלות קדימה. מבטיהם נפגשים.

ברגע הראשון חש נתנאל הלל סערת רגשות מהולה בתחושות עוינות כלפי איש הציבור הפוסע בצעד שאנן ובטוח. איך הוא מרגיש טוב עם עצמו? היאך הוא מסוגל להשלים עם האמירה הנבזית בלי לומר סליחה או להתנצל?

ואז חשב נתנאל הלל על עצמו.

גם הוא לא תמיד אומר מילים נכונות, הוא התבטא ומתבטא בצורה לא טובה, כזו שגורמת לכעס או תסכול או אפילו מעליבה. ושרוליק אחיו יוכיח. אם ככה - כיצד הוא יוכל לקבוע שאמירתו של טום זילברמן גרועה מהאמירות שלו?

למול המחשבות הללו שצצות במוחו, הולכים צעדיו ונעשים איטיים יותר, עיניו לא סרות מפרצופו של חבר הכנסת, חיוך עולה בהן.

הוא מאוד מקווה לפתע שהחיוך והרוך שהוא מקדיש לחבר הכנסת אינם מהווים בגידה בציבור ממנו הוא מגיע. הוא כעת לא שייך לציבור החרדי, הוא נחשב לאדם בודד ומסכן, שהשבוע נחתה האמת בפניו. והאמת הזו היא זו שמחייבת אותו לכופף את גוו בהכנעה קלה.

טום זילברמן עובר לצידו, ונעמד.

הוא לא מסוגל לתת לשוקי מרחב, כי כל אוהביו לשעבר דורשי טובתו המובהקים, הם אלו האחראים על התחושה הזו שהוא רע, ואין אף אחד בעולם שיכול לחזק אותו ולומר לו שהוא לא כזה גרוע.

וגם אם יחזקו אותו, כמו מוטי שאומר לו מילות תודה והערכה, זה לא יעזור. כי התחושה הזו מכרסמת בליבו כמו תולעת. והוא מעולף למחצה, עייף ובלי מים, מחפש את אלוקים.

הדרך לאלוקים עוברת בו עצמו, רק העצמי שלו כל כך שבור, שבר כלי לא יכול להחזיק דבר.

רק אלוקים יכול לאסוף את השברים, וליצור מהם משהו חדש ויציב.



הטלפון שלו צלצל, "נתנאל הלל, בוא הנה ללשכה של עבד אל קאדר טאהליד, אתה יודע איפה היא, נכון?" נתנאל הלל ניסה להזכר מאין הקול מוכר לו, ולא מצליח.

"זה דחוף?" שאל.

"אנחנו מחכים לך כאן", ענה לו הדובר בעקיפין.

נתנאל הלל לא חשב פעמיים, הוא סגר את היומן, מילמל לכיוונו של מוטי העסוק שתיכף ישוב ומיהר לצאת לכיוון הלשכה של חבר הכנסת טאהליד.

אם איננו טועה הלשכה של טאהליד נמצאת בסוף המסדרון הארוך בצד גרם מדרגות. הוא החל לפסוע בצעד מהיר, ואז ראה את חבר הכנסת טום זילברמן מתקרב לכיוונו.

נתנאל הלל האט את צעדיו והביט לכיוונו בלי יכולת להסיר מבט.

מאז שמפלגתו של טום זילברמן החלה לנטות לכיוון אנטי דתי מובהק, החלה לשרור איבה בין חבר הכנסת זילברמן לבין המפלגות החרדיות.

באותם רגעים צף במוחו משל שמסביר לו את העניין: הציפור הרי לא תתגאה ותתנשא על שאר בעלי החיים בגלל היכולת שקיבלה לפרוש כנפיים ולעוף. כך גם הוא לא צריך לחוש התנשאות שהוא שייך לעם הנבחר.

כי כשאתה נבחר אתה לא הופך להיות "יותר", אתה פשוט מקבל תפקיד שמתאים לתכונותיך, כדי שהעולם יתפקד היטב והאדם יקבל את מעמדו כנזר הבריה.

יש לכל אחד את התפקיד שקיבל, גם לנו יש את התפקיד שלנו. וכמו שציפור לא תתגאה בתפקיד שלה, כך גם אני לא יכול להתגאות במה שלא שייך לי, כמה פשוט.

הוא מנסה להאזין על מה הם מדברים אתו.

הם משכנעים אותו שכדאי לו להיות מלך, שהם מצפים ליום ההכתרה. הם מסבירים לו עד כמה הוא מיוחד ומדהים ואיך הוא יכול לאחד את העמים ואת המגזרים.

"אתה קיבלת תפקיד נתנאל הלל, אנא תבצע אותו. אתה רק שליח", משכנע אותו קרלו, ונתנאל הלל חש שגוו מזדקף פתאום.

שוקי עזב אותו, אבל התפקיד נשאר שלו, וגם תומכים ואוהדים יש בכל מקום אליו יפנה.

הוא יכול להיות, כמו במשל המתוחכם של שוקי, המשיח.

לאחר שנתנאל הלל יצא מהלשכה, הביט קרלו אל חבר הכנסת עבד אל קאדר טאהליד.

"אתה בטוח שאנחנו צריכים להביא מלך ערבי במקום נתנאל הלל גרץ? למה שלא נמשיך בתכנון המקורי? סך הכל נתנאל הלל מתאים לתפקיד הזה".

"אמרתי שאין כאן קיפוחים, ואתם אוהדים את כולם במידה שווה? זה הזמן המתאים והדרך הנכונה להוכיח זאת". אמר עבד אל קאדר.

"אתה נתנאל הלל גרץ?" שאל, "אתה עומד להיות מוכתר למלך? אל תתפלא ממה שאני אומר לך: אני רוצה להצביע בעד המינוי שלך".

"למה?" אור הופיע בעיניו של נתנאל הלל.

טום זילברמן הצדיע קלות והמשיך ללכת בלי לענות לו תשובה, ונתנאל הלל נזכר שהוא ממהר ללשכה של טאהליד.

בלשכה ישבו חבר הכנסת עבד אל קאדר טאהליד, קרלו בלאץ והידידים שלו שבאו אתו מקנדה.

והם בקשו לדעת איך מתקדם העניין הזה של מלך ישראל וכיצד הוא מתכונן ליום ההכתרה שיהיה בעוד שבוע בדיוק.

"אנחנו אחרים", אמר לו עבד אל קאדר בחיוך רחב, סוקר אותו בקפידה.

נתנאל הלל הנהן קלות והתיישב.

"אני כבר לא מעוניין להיות מלך", השיב, "זה לא תפקיד שנועד עבורי".

הנוכחים החליפו ביניהם מבטים מהירים, שתיקה קלה השתררה, שתיקה בה ניסה נתנאל הלל לבחון את המחשבות שלו לגבי האנשים שלפניו. הם גויים. חבר הכנסת עבד אל קאדר הוא מוסלמי ערבי, קרלו ואנשיו הם כנראה נוצרים.

הוא שונה מהם, הוא נבדל. את השוני הזה לא הוא בחר, אלא הבורא יתברך כשבחר בעם ישראל לעמו. הוא בחן את הרגשות שעולים בו - האם הוא חש את עובדת היותו בן לעם שנבחר לעבוד את הבורא יתברך - בצורה של התנשאות מעליהם?

איכשהו, הוא חש התנגדות פנימית למחשבה הזו. אחרי שטעם את טעם ההכנעה, לא בא לו לשוב לתחושת התנשאות מאוסה.

אבל אולי זו מצווה? לחוש נבדל, לחוש יהודי גאה.

הוא סוקר אותם. הם שונים. ואלוקים יצר אותם שונים.

- שעה קודם -

"באילו דרכים פעלתם עד כה כדי להביא את נתנאל הלל לקדמת הבמה הישראלית? איך חברי הכנסת הסכימו לתת למהלך הזה יד? למה העם לא מתנגד ומוכן לקבל את העובדה שחרדי אנונימי יהיה בתפקיד של מלך?" שאל עבד אל קאדר, מנסה לגשש מה ניתן לעשות.

קרלו שתק לרגע, ואז דיבר בזהירות, מקפיד להאשים את שוקי בכל מהלך התיאור כדי לא להפליל את עצמו, במקרה שהשיחה מוקלטת, "שוקי פעל להכניס את הדמות של נתנאל הלל לפרסומות באופן סמוי, טכניקה ששמעתי עליה פעם", מעד בלשונו לרגע, והוסיף, "פרסום סמוי זה השתלת תמונות לתוך סרטונים באופן שהעין מעבירה אותם לתת מודע". הוא חש במתח הגואה בו ככל שהמשיך לדבר, ומיהר להעביר נושא מתוך מטרה שחבר הכנסת ישכח את דבריו, ויתרכז במידע המרתק אותו שמר עד עתה קרוב אליו: "בנוגע לרשתות החברתיות ולפופולאריות של נתנאל הלל בתחום - השתמשנו בדמות זוהי לנתנאל הלל. מדובר בבחור צעיר בשם איסמעיל חסון, הוא לבש את דמותו של נתנאל הלל באופן מעורר התפעלות. איסמעיל דומה לנתנאל הלל ועל ידי איפור מתאים ולבוש זהה הצליח להכנס היטב לתוך דמותו של הצעיר החרדי. הוא כל כך דומה לנתנאל הלל עד שאפילו הוריו לא יזהו את ההבדל. הוא זה שעשה את כל העבודה מאחורי הקלעים כדי לקדם את נתנאל הלל. הצטלם והעלה סרטונים לפי ההדרכה של שוקי".

"מדובר בערבי?" שאל עבד אל קאדר.

"כן, הוא שייך למגזר הערבי. חיפשנו דמות דומה לנתנאל הלל ושוקי אמר שמדובר בדמות המתאימה ביותר".

"מה קורה עם שוקי מלכה?" שאל הח"כ.

קרלו החליף ג'וליאן ומרק מבט מהיר, מלא משמעות: "הוא מתחמק בכל פעם בתרוץ אחר ואומר שהוא עסוק בימים אלו. נראה לנו שהוא יורד מהסיפור מסיבה לא ברורה".

"זה בהחלט מעולה, אילו לא היה יורד מהסיפור אז אנחנו היינו צריכים למצוא דרך להוריד אותו", עבד אל קאדר טאהליד עיבד את הנתונים

שלפניו במהירות מרובה, "אני צריך שתארגן לי פגישה עם איסמעיל חסון, רוצה לראות אם הוא מתאים להיות השליח שלנו למלוך במדינה".



שוקי לא שכח לרגע שראש השב"כ נתן לו התחייבות אישית לעזור לו לקדם את הפרויקט שתכנן אם ינטוש את השאיפה להמליך מלך על ישראל.

הוא עזב לעת עתה את החזון, מתעלם מנתנאל הלל ומקרלו, אפילו נעים זכה לשמוע ממנו שהוא כבר לא מתעניין בנושא ושהוא החליט לשים את כל כובד משקלו על המטרה הברוכה והחשובה: להשפיע תודעה חיובית בין המגזרים השונים.

לאחר שעבר זמן מה במהלכו המתין ששב"כ יצרו איתו קשר - הוא מבין לפתע שלא מתקבל על הדעת להמתין שראש שרות הביטחון יפנה אליו מעצמו כדי לממש את הבטחתו.

כך מצא את עצמו מתקשר לראש השב"כ בערבו של יום ומבקש ממנו לסייע לו לקדם את הפרויקטים שלו. אבי הלחמי ענה לו מיד ואפילו קבע לו פגישה יום למחרת. הם סיכמו ביניהם ששוקי ימתין לסוכני הביטחון שיבואו להסיע אותו לבניין שב"כ.

שוקי ניסה להשיב לעצמו מדוע כה מהר נענה.

יתכן שראש השב"כ רואה מטרה עליונה בגיוסו כסוכן לארגון הביטחון. כששוקי חושב זאת הוא מעווה את פניו בסלידה. מאז הגיעו לידיעתו סיפורים על סוכני שב"כ ששימשו כחפרפרות, חש שהוא לא רוצה ששמץ מהתפקיד הזה ידבק אליו.

רק שאין לו ברירה, כדי להשיג מטרות אתה צריך לפעמים לוותר על ערכים, חשב לעצמו ברגע של נסיון לעודד את עצמו.

הסוכנים דייקו להפליא ולקחו אותו ברכב שרד עם חלונות כהים למבנה בו נכלא מספר ימים קודם. כעת הוא נכנס אליו בתפקיד שונה לגמרי. הוא צעד בראש מורם, עיניו מביטות לכל כיוון, סוקרות את

פרק 25

איך הוא יוכל להוציא אותו מכל העניין הסבוך הזה בלי שיפגע? למה היה צריך לדחוף אותו ולהגשים באמצעותו את הרעיון הזה להמליך מלך ישראל ולקדם את השאיפות שלו? ולמה שמע לעצת השב"כ לעזוב את נתנאל הלל בצורה כזו בוטה? ללא ספק נתנאל הלל נפגע מהתנהגותו עד עמקי נשמתו. הוא הרי שיבח אותו והציף אותו במילים טובות ואז השפיל אותו.

אל תשבח ואל תשפיל, אמר לעצמו, בטחונו העצמי מתערער מעט. הוא חייב למצוא פתרון דחוף לתסבוכת שנוצרה, ועדיף כבר כעת, לפני שהחוק יעבור ונתנאל הלל יוכתר למלך, אז כבר לא יוכל לסייע.

כשהגיע לביתו ניסה להבין מה הוא רוצה להשיג, הבין שהוא רוצה לגרום לנתנאל הלל לרדת מהעץ ולעזוב את הרעיון להיות מלך.

הוא יכול לדבר אתו ולשכנע אותו. אם כי לאחר כל מהלך הטעויות שעשה עד כה הוא חש שעדיף לו להתיעץ עם אדם חכם שיכול להדריך אותו מה לעשות. הוא מיהר לחפש ברשימת אנשי הקשר את מספר הטלפון של שותפו וידידו, עוזיהו שילוני.

המסדרונות ואת החדרים, חש סקרנות להכיר את המבנה המסתורי למרות שהיה מספיק חכם כדי להבין שאף אחד לא ישתף איתו פעולה ולא יעשה לו הדרכה במקום.

הם הגיעו למשרדו של אבי הלחמי, אך ראש השרות היה עסוק ושוקי הוזמן לשבת ולהמתין בפינת המשרד ולהתכבד במשקה חם או קר, או אפילו במשקה חריף, מהמקרר ליד בר המים.

שוקי עמד מול הכיבוד, מתלבט קלות, פוזל לכל הכיוונים. תכונה קלה שררה במשרד הגדול. טלפונים צלצלו ופקסים השמיעו קולות מונוטוניים. נראה היה שהגיע לתוך צומת מרכזית של עשייה ביטחונית. כעבור מספר רגעים הבחין כיצד אבי הלחמי עונה לשיחת טלפון, תנועותיו נעשות בהולות. מפנית הישיבה שלו הבחין שוקי כיצד הוא מתארגן ויוצא בצעד נמרץ, כמעט רץ, אל מחוץ למשרד, לא מבחין ברוב חפזונו בשוקי היושב בצד.

שוקי מזג לעצמו מיץ תפוזים, צעד הלוך ושוב ברחבי המשרד, סוקר את התקרה ומחפש מצלמות אבטחה, שוודאי ישנן.

הוא לא מצא כל מצלמות ושיער שהן מוסתרות באומנות רבה, כשהגיע ליד השולחן של אבי הלחמי התעגלו עיניו בהפתעה.

"נתנאל הלל גרץ", נכתב בכתב מרושל על גבי תיקיה דקה המונחת על השולחן.

הוא לא המתין, פתח את התיקייה והחל לקרוא במהירות, חש כיצד פניו מחוירים מרגע לרגע.

כשאבי הלחמי שב, התיקייה כבר היתה מונחת חזרה על השולחן, ושוקי ישב בפינת הבר, מעמיד פנים בטועם משקאות שונים. הוא קיווה בכל ליבו שאבי הלחמי יתלה את מצב רוחו ואת תגובותיו במשקאות ששתה ולא ינחש שהוא עיין בתיקיה שעל השולחן, ועוד יותר קיווה שהמצלמות שבחדר, אם ישנן, לא תיעדו את מעשיו.

אם אבי הלחמי ידע שהוא קרא את התוכן שבתיקיה - הוא בצרות.

בדרך חזרה לביתו שקע שוקי במחשבות שונות. הפרויקט כבר לא דיבר אליו, כמו הרצון להגן על נתנאל הלל הצדיק.

לאחר מספר צלצולים ענה לו עוזיהו וקבע עמו פגישה בפיצה במרכז העיר.

זה היה אות מוסכם ביניהם להיפגש בפארק רוטשילד, בפינת התאטרון.



לאחר שקרלו ומלוויו חזרו לאכסנייתם בתחושת רווחה, התמקמו בחדרם וניסו לחזור לעצמם לאחר היום העמוס שעבר עליהם, צלצל הטלפון של קרלו בלאץ.

הצעיר הקובני מיהר לענות לשיחה, והתפלא לשמוע את קולו של עבד אל קאדר טאהליד, חבר הכנסת בו פגש היום בלשכתו.

"יש לי מספר עניינים חשובים לסכם", דיבר בקול חפוז, "היכן אתם נמצאים? אני רוצה לבוא לדבר איתכם על מספר בעיות שעוללות לצורך בהמשך", הוא שתק לרגע והוסיף: "למשל צריך לתכנן כבר כעת מה לעשות עם נתנאל הלל גרץ כשאיסמעיל יתפוס את מקומו ויכנס לדמותו, הרי הוא יוכל לחשוף אותו בקלות. בנוסף יש לתת את הדעת ולמצוא פתרונות מראש לבעיות נוספות".

"אתה רוצה לבוא לכאן? בבקשה מסטר. אנחנו בדה אפנדי ברחוב הנביאים. ידוע לך היכן זה?"

"אבוא אליכם עוד שעתיים", נענה הח"כ.

קרלו הביט לכיוון שני שותפיו.

"הפעם אפגש עם טאהליד לבד, אתם בטח עייפים", אמר בעודו סוקר אותם בעיון. שני הקנדים שוחרי השלום לא צריכים להיות נוכחים בפגישה ולשמוע אותם מתכננים כיצד להגות את נתנאל הלל גרץ מהמסילה.

ג'וליאן סקר אותו קלות והתרווח על הכריות הגדולות. "סבבה" אמר את מילת הסלנג הישראלי שלמד בביקורו הנוכחי בישראל.

מרק הביט לעבר ג'וליאן והחרה-החזיק אחריו: "אחר כך תספר לנו מה סיכמתם".

קרלו הנהן בראשו ואמר, "אין בעיה, אתם תהיו הראשונים לשמוע הכל".

כעבור קצת יותר משעתיים ג'וליאן מצא את עצמו מדווח לרינגו סמית' שקרלו יושב עכשיו עם חבר הכנסת ומשוחח אתו על מימוש המהלך.

בתגובה אמר לו רינגו באופן חד-משמעי שהוא מצפה ממנו לגשת ללובי ולהיות נוכח במפגש.



הוא התעלם מפרצופו הלא מרוצה של קרלו כשהתיישב על הספה לצידו, מול חבר הכנסת עבד אל קאדר, ועקב בערנות אחר התכנון של הח"כ הממושקף, שפרש באוזניהם את הבעיות שאמורות לצוץ ביום העברת החוק וההכתרה שתבוא בעקבותיו.

"חברי הכנסת מכירים את דמותו של נתנאל הלל גרץ, וגם של איסמעיל חסון, ששניהם זהים כשתי טיפות מים", אמר עבד אל קאדר טאהליד, "רק שבשעת ההכתרה, לאחר שנסדר את הבעיה של נתנאל הלל והוא לא יוכל להפריע, נצטרך להציג את איסמעיל חסון כמחליפו של נתנאל הלל. וזה יכול להוביל להתנגדות מצד חברי הכנסת שיסרבו להכתיר אדם שהוא לא נתנאל הלל גרץ לאחר שהשתכנעו שהוא האדם המתאים לתפקיד", והוסיף: "מה עוד שאיסמעיל ערבי והם יטענו שלא מתקבל על דעתם שערבי יהיה מלך במדינת היהודים".

"מעניין אותי אם חשבתם איך אפשר לגרום לנתנאל הלל לרדת מהבמה ולא להפריע בהכתרה של איסמעיל חסון?" העיר ג'וליאן.

להם אם יקראו לה נתנאל הלל או איסמעיל. אם ההשערה שלי נכונה - ההכתרה תעבור ללא בעיות מיותרות."



נתנאל הלל צעד בצעדים נמרצים, מצויד בנגן, אוזניות על אוזניו, ונעליים נוחות לרגליו. הוא יצא להליכה סביב לשכונה, מנסה לחשוב תוך כדי כיצד הוא מעדכן את הוריו בעובדה שהוא אמור להיבחר כמלך ישראל, ומנסה לנחש את תגובתם.

"אני עומד להיות מלך ישראל". יגיד להם, ויזכה בתגובה משועשעת.

"זה רציני, שוקי מלכה הצליח להכניס אותי לתודעה של חברי הכנסת והציבור ולקדם אותי באופן שלא מובן גם לי", ישכנע אותם.

כשהוא נזכר בשוקי מלכה, הוא נעצר לרגע, נעמד כדי לשאוף אוויר ולהתגבר על תחושת הבגידה שחש.

החיים ממשיכים, שוקי מלכה הוא לא חזות הכל. הוא עוד אדם שהבורא שלח לו בדרך שאמור היה לכוון אותו למלא את התפקיד שלו בעולם. תפקיד מוזר, משעשע, בלתי מציאותי. להיות מלך.

שוקי מלכה הוא לא סתם אדם. הוא המנוע שלו, בלעדיו הוא כלום.

רק שהוא נוכח לראות שהוא יכול גם בלעדיו, למרות תחושת הריקנות שהוא הותיר אחריו, ותחושת הפגיעה הגדולה שמציפה אותו כל אימת שהוא נזכר בו.

יחסי אנוש הם דבר רגיש, הוא מבין בינו לבין עצמו, סוקר את הסביבה ומנסה להירגע מקשת הרגשות המציפה אותו בבלייל לא חביב.

השכונה הרחבה משתרעת לפניו, הערב שיוירד צובע את קו האופק בצבעים מנוגדים המנסים להשלים זה עם זה ולהיכנע לחושך, בדיוק כמו רגשותיו. עכשיו זה חושך, מחר יוצף הכל באור גדול, אמר לעצמו מתוך רצון להתעודד. פנסי רכב הבליחו מולו בחשיכה, נתנאל

חבר הכנסת לא שם לב למבט המתרה שקרלו שלח לכיוונו כשאמר, "דיברנו על הנושא לפני שהגעת הנה, וסיכמנו שנעלים אותו בדרך כלשהי בתקופה בקרובה".

"בדרך של אלימות?" שאל ג'וליאן בנחת, כאילו ואין הדבר נוגע אליו.

"לא!" ענה קרלו בקול חד משמעי, בה בעת שחבר הכנסת השיב, "אתה יכול לקרוא לזה אלימות".

"אנחנו הקנדים מתנגדים לכל אלימות שהיא. צריך לחמול על כולם, ורינגו סמית' לא יאפשר לאף פעולה להכתים את שמו", אמר ג'וליאן, מבין לפתע מדוע דודו הסופר סמית' אמר לו שהוא מצפה ממנו להיות נוכח בכל מפגש ולהתעדכן בכל פעולה של קרלו.

"יש לך רעיון כיצד להעלים אותו ללא אלימות?" שאל קרלו, מביט בו במבט מתגרה, כרוצה לומר: החמלה שלכם ידועה רק שעד היום לא הגעתם רחוק באמצעותה.

"עצם המילה להעלים אותו היא מילה אלימה, עבד אל קאדר וקרלו. אני הייתי קורא לזה: לפרגן לו טיול מלכותי לקפריסין, בחינם, באניית פאר פרטית עם כל הפינוקים. בלי שהוא ידע את יעד ההפלגה. למשל נספר לו שהוא יוצא לשייט למסרת צילומים לעיתונות. נגיד לו שהוא יוצא לשייט לרגל ההכתרה. הוא יגיע לקפריסין ושם נשאיר אותו לנפשו. בלי מסמכים, בלי טלפון ועם סכום כסף שיעזור לו לשרוד שם ולפתוח דף חדש".

שתיקה רבת משמעות השתררה וג'וליאן הוסיף כבדרך אגב, כאילו הוא לא בא לפתור להם את הבעיה הנוספת בדרך מתוחכמת: "בנוגע להסכמה של המחוקקים להכתיר את איסמעיל במקום נתנאל הלל, יש לי פתרון פשוט, חברים יקרים". הוא השתהה לרגע, העביר את עיניו על פרצופיהם הקשובים, והמשיך לדבר בקול נינוח: "הפתרון המושלם לבעיה הוא לשנות את שמו של איסמעיל לשם מערבי ולתת לו את מלוא הפרסום והבמה במהלך הימים הקרובים ועד טקס ההכתרה. חברי הכנסת אוהדים את המראה של הדמות, ולא משנה

ואז משפיל - אתה כבר לא ראוי ליחס של אמון מצידוי. המחשבה הזו עברה לו בראש ביעף. מבע פניו המשיך להביע נוקשות.

"אני מבין שאתה עומד להיות מלך, עוד פחות משבוע ההכתרה, נתנאל הלל. אנא עשה לי טובה ותסכים מחר לבוא לישיבת תורת הדעת. אתה מכיר את הישיבה הזו? אני רוצה להציג בפניך את הסגן של מלך ישראל. מדובר בסגן שלך. קוראים לו ארי שילון. בחור מבריק, לומד בישיבה, תלמיד חכם והוגה בתורה, יש לו כושר נאום יוצא מהכלל והוא יוכל ללוות אותך בכנסת ולתת לך דעת תורה."

נתנאל הלל הביט בעיניו לראשונה, רואה שם התנצלות כנה. "באיזו שעה להיות בתורת הדעת?" שאל קצרות.

"באחת בצהריים", השיב שוקי, "אבוא לשם גם. ואנא ממך, ענה לי לטלפונים, בימים הקרובים אתקשר אליך, ואל תנקום בי על שלא עניתי לך, בסדר?"

שוקי נראה ממש מסכן ועלוב, הוא מתחרט על ההתנהגות שלו, זיהה נתנאל הלל וחש שהוא מתעודד. אם אדם מתחרט על שפגע בך, יש בכך משהו מן הנחמה, חשב לעצמו.

הלל סקר את הנהג, וחש שליבו מחסיר פעימה, מדובר בשוקי מלכה, וזו לא טעות!

שוקי מבחין בו ועוצר את הרכב, יוצא החוצה ובוחר אותו במבט קצר. נתנאל הלל מתקשח, רוצה להסב את גבו ולהתרחק משם בצעד מהיר, מופגן. בפועל הוא נותר לעמוד. חש מובס ומושפל.

שוקי מלכה מחייך אליו, נתנאל הלל לא קונה את החיוך שלו, לא כשהוא כל כך מרוחק ומחפש דרך חדשה.

"אני מתנצל על מה שהיה, נתנאל הלל. הייתי הכי לא בסדר שיכולתי להיות. זה לא קשור אליך בכלל", אמר שוקי, "אני עדיין משוכנע שאתה תהיה מלך נהדר ושמה שאתה ממשיך בלעדי, זה רק מוכיח שאתה נועדת להיות מלך. זה הייעוד שלך", שוקי השתתק לרגע ונשך שפתיו, כמתחרט על דבריו.

"חכה רגע", הוסיף. הוא שלף את הסלולארי מכיסו וזרק אותו לתוך הרכב, סגר את הדלת בטריקה מהדהדת ושב לנתנאל הלל, "אתה יוצא להליכה? אני יכול ללכת איתך? אני רוצה לדבר איתך על כמה דברים חשובים."

נתנאל הלל סקר אותו קלות. "אני לא יכול ללכת אתך", הוא רוצה לומר לו, "עזרת לי מאוד עד עכשיו, רק שאז גיליתי את פרצופך האמיתי ואני רוצה שתזוז לי מהדרך ושלא תפריע". הוא לא אומר את המילים הללו, כמו שלא אמר כל תגובה, אלא המשיך לשתוק.

"בבקשה. תענה לי. אני לטובתך, נתנאל הלל, תמיד הייתי לטובתך", שכנע שוקי.

"אוקי, אתה יכול לבוא איתי להליכה, מה יש לך לומר לי?" ענה לו נתנאל הלל בקול כבד ומרוחק, חש שהוא אינו מסוגל לגרום לשוקי להתחנן אליו.

שוקי מלכה חייך את אחד מחיוכיו הכובשים שכעת רק הרגיש את נתנאל הלל יותר ויותר. 'אתה בכלל לא חשוב בעיני', חשב, 'אתה אדם ערמומי, שדיבר אלי בצורה נבזית, ולא משנה מה היתה הסיבה לכך. לא מדברים ככה לבנאדם, ואם מצאת את עצמך חביב ונדיב

הוא לומד בנעימה, מתנועע בחן, חיוך מסוים על פניו, הוא מלא בקסם אישי שמאיר את הסביבה שלו בתדר עמוק ומיוחד. הוא מלא באור פנימי אמיתי ואיכותי.

עיניו מתרוממות מהגמרא, והוא מבחין בהם, ומזמין אותם ללמוד עמו במשך מספר דקות, עד שיסיים את ההספק שלו לבוקר הזה.

נתנאל הלל מנסה ללמוד אתו, ומוצא את עצמו שותה בצמא את דבריו, חש מרגע לרגע ברגש לא נעים הכובש את כל ישותו, לא נותן לו מקום לשום תחושה אחרת.

הוא מקנא בארי שילון. הוא לא מבין איך אדם מושלם כמוהו אמור בכלל להיות סגן שלו, הוא לא מבין איך הוא אמור לתקשר עם אדם כל כך חכם, ומאיר ושלם עם עצמו.

לארי יש כח דיבור יוצא דופן, הוא מדבר בענווה גדולה, שלא גורעת מהכריזמה שלו, הוא מושלם.

לאחר מספר דקות של לימוד מרומם, הם יוצאים החוצה ופוסעים על גבי מרצפות אבן, נתנאל הלל מביט לנעליו, ואז לנעליים של ארי. אפילו נעליו של הבחור הזה מרשימות, מצוחצחות במידה הנכונה, וצעדיו מרחפים כמעט, מדובר במלאך-אדם.

"נתנאל הלל, וארי, אנא הכירו זה את זה", אמר שוקי בקול חביב, לא חש בסערת המחשבות העוברת על נתנאל הלל, "נתנאל הלל, אני מקווה שהתרשמת לטובה מארי שילון, כן? ארי יקירי אתה מוזמן להכיר את נתנאל הלל היקר. אני צריך ללכת לסידורים באזור, אתם מוזמנים להכיר זה את זה, עוד נכוננו לכם ימים גדולים של עשייה אדירה למען העם שלנו והארץ שלנו. אתם התקווה, הנזר והעטרה. אני סומך עליכם, בהצלחה", שוקי הלך לדרכו והשאיר את נתנאל הלל לצד הבחור המיוחד ביותר שיכול היה נתנאל הלל לשער שקיים עלי אדמות.

והצעיר הזה אמור להיות הסגן שלו. איזו בדיחה לא מוצלחת.

פרק 26

בשעה אחת בצהריים עשה נתנאל הלל את דרכו לשיבת תורת הדעת, הוא נכנס לבית המדרש והבחין בשוקי היושב בצד ומתנועע מול ספר גדול.

שוקי הבחין בו ברגע שהוא מתיישב ומנסה לפתוח ספר בעצמו. הוא הצביע לכיוון הספסל הימני, לעבר צעיר שישב רכון על הגמרא ולמד בנעימה שובת לב.

"הכר את הסגן שלך, הוד מלכותו נתנאל הלל גרץ", אמר שוקי בחיוך. נתנאל הלל לא חייך.

"נתקרב אליו, נשב לצידו ונמתין שהוא יתפנה אלינו לשיחה", אמר שוקי.

הם התיישבו סמוך לארי שילון, ונתנאל הלל מצא את עצמו סוקר אותו בדקדקנות, חש מרגע לרגע בתחושה בלתי נעימה העולה בו.

ארי הוא הבחור המרשים ביותר שראה אי פעם.



בערב, בביתו, הופתע נתנאל הלל שהתחושות הכבדות לא עוזבות אותו. הוא מרגיש מיואש, נבגד.

דמותו של ארי מופיעה מול עיניו תדיר, מזכירה לו בלעג עד כמה הוא לא יודע. הוא לא יודע לדבר, הוא לא יודע ללמוד, הוא לא נראה טוב, הוא לא קורן.

ארי הוא דמות אגדית, נראה שכל הטוב שיכל לרדת לעולם נפל בחיקו של הבחור הזה, שכלל שהוא קיבל טוב הוא גם מפיץ טוב. חלום של אדם, של אישיות.

'הוא בטח מסתיר איזה שפן אפל מתחת לכובע', מנסה נתנאל הלל לעודד את עצמו, וחש גרוע יותר. הוא עד כדי כך נורא שהוא מקווה שיש לידיד החדש שלו חסרונות?

איזה יצור נורא שהוא, ארי בחיים לא היה מגיע למחשבות האלו. המחשבה הזו מפילה אותו יותר.

בלב כבד עולה נתנאל הלל על יצועו ומנסה להירדם, מוצא נחמה במחשבה שהוא יהיה המלך, וארי רק הסגן שלו, ולא רק זה - שהוא פשוט לא חייב אותו בתור סגן.

כשהוא יהיה מלך - הוא לא יצטרך איש. הוא יהיה מי שהוא. ואנשים כמו ארי לא יקפצו לו מול העיניים ויזכירו לו עד כמה הוא 'לא'!



המפגש הבא עם ארי ושוקי מתרחש לו בגן סאקר, והוא קורה למחרת. שוקי מלכה פוסע לצידו של ארי, הם כמעט באותו גובה, ונתנאל הלל מבחין עד כמה פסיעותיו של ארי אציליות ומלאות בחן והדר מלכותי. כשהוא חושב על כך, הוא חש שהוא מחוויר פתאום.

הדר מלכותי. דמעות תסכול עולות לו בעיניים.

"אני לא מקנא", הוא אומר לעצמו, "קינאה זה דבר מאוס ושפל, ואני כבר לא שם. אני בסך הכל מבולבל וחרד על המקום שלי".

הם משוחחים אתו מעט, ושוקי מעודד את ארי לדבר, ולהוכיח את הכישרונות שלו, ואחר כך ארי מתיישב על ספסל עם גמרת כיס ומתנצל שהוא צריך ללמוד, ושוקי מציע לנתנאל הלל לצעוד איתו על הדשא, ולדבר.

נתנאל הלל מקשיב לשוקי. שוקי מתאר לו את הרצון העז שלו להמליך מלך על ישראל, ואת הרצון שלו שזה יהיה באופן הכי טוב שיש, שהתוצאה תהיה משביעת רצון, והמלך יצליח לסחוף את העם אחריו, שההנהגה כולה תבין שיש לו חכמת אלוקים אותה קיבל בגלל לימוד התורה הקדושה.

כשהוא אומר 'אותה קיבל מהתורה הקדושה', מבין נתנאל הלל שמדובר פה במטרה מסוימת של שוקי.

והוא מאוד לא רוצה לדעת אותה.

אבל שוקי חושב שהוא כן צריך לדעת אותה.

"אני לא חושב לחייב אותך לוותר", אומר שוקי פתאום, "רק שזה מתבקש שתוותר לארי".

נתנאל הלל מביט לכיוונו במצודד.

"לוותר? על מה לוותר?" הוא שואל כאילו לא הבין, ערפל רובץ על המחשבה שלו.

"נו, בטח אתה מבין שלארי יש את הנתונים הטובים ביותר להיות מלך ישראל", אמר שוקי בחיוך חביב, כאילו הוא לא מודע לסערה הפוקדת אותו. נתנאל הלל חש שחושיו נדרכים.

"ארי יהיה מלך ישראל במקומי?" שאל בחשש, "איך? הדמות שלי מוכרת וידועה. חברי הכנסת לא יסכימו לקבל אותו למלך, העם יתנגד", השמיע את הטענה הראשונה שצצה במוחו.

"אני מסכים לוותר על התפקיד להיות מלך ישראל", אמר בקול ברור והגיש את ידו, לוחץ את היד המושטת.

שוקי חיך בחום, וארי נשא את עיניו מהספר.

עיניו, עיני תכלת זכות ויפות, נפגשו בעיני הדבש האפורות של נתנאל הלל.

ובמקום שהעננים ששיטו בעיניו של נתנאל הלל זיללו דמעות הפסד, הרי שאור שמש קרן מהן; ארי נראה נרגש גם הוא. ורק שוקי מחה דמעות לא צפויות, וגרם להם לחוש במבוכה.

"אתה מלך אמיתי, נתנאל הלל", אמר לבסוף מתוך עמל לאסוף את עצמו שוב, מנסה לא לראות את דמותו של יונתן מיכאלו מול עיניו, "לא האמנתי שתוותר. הוכחת לי וגם לעצמך שאתה מלך אמיתי", שב ואמר, קולו מביע הערכה וחום.

נתנאל הלל לא הרגיש שהוא אכן מלך. אילו שוקי ידע על מה הוא חושב הוא לא היה מכנה אותו ככה, רק שזה לא משנה אם הוא מלך או לא.

כי כל עוד הוא נלחם, ומתנסה, ומחפש את הדרכים והפעולות הנכונות, הוא שווה, ולא משנה עד כמה הוא כלום.

כי הוא שווה בין שווים.



- שלושה ימים קודם, פארק רוטשילד, בפינת התאטרון -

פארק רוטשילד ע"ש ברון דה רוטשילד בנוי בהשראת חייו ופועלו של האיש הנדיב.

פינת התיאטרון נחשבת למקום אטרקטיבי המספק פעילות נוספת לבאי המקום. מדובר בפינה המכילה במה ותפאורה לשימוש הציבור הרחב, בצד, לצד כרכרה בסגנון צרפתי עשוית אבן וברזל, ישנו ארגז

"תשאיר לי לסדר את הבעיות הללו, נתנאל הלל יקירי. אתה גם לא חייב להסכים, רק שאני מצפה ממך להבין שארי הוא המתאים ביותר להיות המלך. ואני מצפה לתשובה ברורה כאן, בדקות הקרובות", הוסיף לומר.

נתנאל הלל צעד הלך ושוב, משתעשע לרגע במחשבה שאולי שוקי בסך הכל מנסה אותו, ומבין לפתע מדוע שוקי ניתק אתו קשר במפתיע.

תחושה עזה של בגידה מתעוררת בו. עיניו חולפות על פני הגן הענק, ונישאות אל השמים, העולם גדול, יש בו מקום לכולם, רק מדוע המקום שלו, המובטח, אמור להילקח ממנו בצורה שכזו?

שוקי התקרב אליו, "זוכר שאמרת לי שאתה לא הסיפור כאן? שאין לך אינטרסים?" שאל בקול מדוד.

נתנאל הלל נזכר, חש נחשול עז של רגש לא ברור מציף את עיניו, במאמץ רב התגבר על הדמעות הסוררות.

הוא צריך לוותר לארי, והוא יעשה זאת.

הוא הביט לכיוונו של ארי במבט רך יותר, המסקנה אליה הגיע נשאה אותו שוב להבנה ההיא, שנבטה בו לאחרונה, שכולם שווים.

מול חברי הכנסת, גם הערבי וגם האנטי חרדי, הצליח להסכים עם ההבנה שהם שווים ושאינו לו מעמד גבוה מהם, מדוע מול ארי קשה לו להכנס לחשיבה הזו שהוא וארי שווים לחלוטין?

כי אנחנו לא שווים, הוא הרבה יותר ממני. אמר לעצמו במרדנות.

הוא עובר אותי במידותיו הטובות, בכושר הדיבור, בחוכמתו, בשקידתו, בחביבותו, הוא הרבה יותר מעלי. אין בינינו שוויון.

יש בינינו שוויון, כי התכונות שלו הן כלים שקיבל עבור המטרות שלו בעולם, ואני קיבלתי כלים אחרים כי אני צריך לחפש את אלו שלי.

הוא שב לשוקי, שהתקדם והלך לעמוד לצד הספסל בו ישב ארי המעיין בספר, ממתין לתשובתו.

יוצאים מתוך נקודת הנחה שהבירוקרטיה העצלנית עדיפה על פני עשייה נמרצת ואחראית, שתטפל בבעיות באופן מידי ובלי ניסיונות טיוח".

"אוקי, המשיך", עוזיהו נותר לבוש בבגדי הברון, הם התחילו לפסוע ברחבי הפארק מתעלמים ממבטים סקרניים של אנשים שבאו למקום.

"הצלחתי לגייס את הסכמתו של ראש השב"כ לסייע לי בקידום עניינים שאני שואף לקדם, ובשב"כ הצליחו לשכנע אותי בתמורה לניתוק קשר עם נתנאל הלל, לנסות ולהפסיק לבחוש בעניין הזה שקוראים לו מלך לישראל".

"הלאה". הבגדים ללא ספק משפיעים על עוזיהו, שקולו נשמע ענייני וסמכותי, והילוכו איטי, כמכיר בערכו העצמי.

"היום הוזמנתי לפגישה אצל ראש השב"כ. הוא היה עסוק בעניין בטחוני ואני הבחנתי בתיקיה על שולחנו, תזכיר בעניינו של נתנאל הלל גרץ. פתחתי אותה וקראתי כמה שיכולתי. לא תאמין מה כתוב שם", שוקי השתהה מעט, חשב לרגע בעודו מסדר את מחשבותיו והמשיך לדבר, קולו נסער: "הם יצרו לנתנאל הלל גרץ תיק פסיכולוגי מעמיק, הם מתכוונים לגרום לו למעורב בדברים בלתי חוקיים, לתעד אותם, לפרסמם בציבור ובכך להסיר את הלגיטימציה שלו ולהפוך אותו לבעל אות קלון לכל חייו".

"האם אתה לא סומך על הדמות שאתה ממליך למלך? למה לך לחשוב שנתנאל הלל אכן ימנע?"

"הם בנו לו תיק פסיכולוגי, הם יעשו הכל כדי להפליל אותו, הם רוצים לערב אותו בעסקה לא חוקית של מכירת כלי נשק לאויבים מתוך נקודת הנחה שנתנאל הלל לא מבין בעסקאות כאלה". אמר שוקי, "האם אתה לא יכול להתקדם במדינת ישראל? מסתבר שיש להם אובססיה נגד כל אדם שמתחיל לצבור כח כלשהו".

"בצדק", אמר עוזיהו, "אנשים שצוברים כח זה מתכוון שעלול להוביל לאילולות". האם עוזיהו מדבר בצחוק? שוקי בוחן אותו קלות, מנסה להבין למה הוא מתכוון.

עם פריטי לבוש בסגנון עתיק אותם אפשר להשכיר על ידי העברת כרטיס אשראי במכונה ייעודית הנמצאת סמוך לשם, לאחר העברת הכרטיס לתשלום מתקבל קוד באמצעותו הארגז הגדול נפתח.

עוד בטרם הפך הקשר של שוקי עם שב"כ לעובדה מוגמרת, דנו שוקי ועוזיהו על האפשרות ששרות הביטחון עוקב אחריהם ומצותת להם, הם סיכמו ביניהם לדבר בקודים ולהיפגש במקומות שסיכמו מראש.

כאשר אמר שוקי לעוזיהו שהם יפגשו בפגישה במרכז העיר, היה זה קוד-כינוי לפינת התיאטרון בפארק הנוכחי.

עוזיהו, שהגיע לפני הזמן, מצא את עצמו ממתין לשוקי שאיחר משמעותית. הוא מצא דרך יצירתית להמתין לו: העביר את האשראי במכונה, קיבל קוד באמצעותו פתח את ארגז התחפושות. שלף בגד פאר מתוך הארגז, עטה אותו על גופו ונראה היה נגיד בעל בעמיו, שיצא מתוך ספרי ההיסטוריה.

ובמצב הזה פגש בו שוקי.

"יפה לך", אמר לו, "רק שאני לא מבין מדוע העברת את הכרטיס שלך פה, אתה רוצה שמישהו ידע שביקרת פה בתאריך הזה ובשעה הזו?"

"אני לא פרנואיד וגם לא מתכוון להיות", השיב עוזיהו, "אני גר בארץ הקדושה, לבוש בבגדים של אדם עשיר עם השראה וחזון. לא חושב שמצופה ממני לצמצם את עצמי למשבצת צרה של פחדים וחששות על כל צעד ושעל".

שוקי נעלב קלות, "זהירות תמיד משתלמת", אמר, "ובעיקר כעת, כשאני שב ממשרדו של ראש השב"כ שם גיליתי גילוי מאוד לא חביב".

"לכן קראת לי לכאן? דבר!" הורה לו עוזיהו.

שוקי פתח את פיו ללא שהיות: "אתה מכיר את השאיפה שלי לעשות מהפך חברתי ולהזיז עניינים תקועים במדינה, לעשות טיפול עשרת אלפים, רציני ולא מרושל, בכל מקום בו אנשי ממשל מדושנים פשוט

לקשר שלך עם נתנאל הלל, במקום להפסיק אותו בצורה כל כך החלטית, הייתי מציע לך לעשות זאת באופן מכבד יותר."

עוזיהו נשם עמוקות והוסיף בטון קליל, כרוצה לטשטש את האופי הרציני של השיחה, "מרגיש לי שאני ממש מכובד בתוך האדרת הזו... בא נחזיר את הבגדים ונלך לבקר את ארי, מוסכם?"

שוקי עמד לרגע ארוך, מתלבט. כיוון החשיבה של שותפו הפתיע אותו במידה רבה.

"מוסכם", ענה לבסוף.

"אין סיבה להתלהב מאף אדם, להמליך אף אחד, כולם שווים, ומלך יש רק אחד", דיבר עוזיהו בנחת.

"אתה חושב שהפעילות שלי להמליך את נתנאל הלל היא פעילות שלילית? למה לא אמרת לי את זה עד עכשיו?"

"כי אני לא חושב שיש טעם לשכנע את הזולת בשום דבר, מה עוד שברוב הפעמים יתכן שאני עצמי טועה, אז למה לי להעביר את טעויותי הלאה?"

"אם אתה טועה כיצד אתה מסוגל לחשוב? להתקדם?"

"אה... שאלה טובה. רק אדם פסיבי שלא מנסה לעשות - לא יטעה לעולם. טעויות הן דבר אנושי. רק שיש להבדיל בין סוגי הטעויות. ובכל אופן יש מי שמנהל את העולם והוא הבהיר לך את טעותך בדרך בה בחר, אני לא בראתי את העולם ולא מנהל אותו כידוע לך", אמר עוזיהו ונעצר. "שומע את הזמזום? זה עולה מהבגד שעלי. התראה על כך שהתרחקתי מהארגז ועוד מעט אנשי הפארק יבואו לחפש אותי ולהחזיר אותי".

"אתה מתכוון את הבגדים?" שוקי צחק.

"נכון, אני זה לא הבגדים", הסכים עוזיהו, "תקשיב לי שוקי. יש לי משהו נוסף לומר לך. כבר מהרגע בו סיפרת לי שעזבת את נתנאל הלל בצורה כל כך... לא נעימה, נקרא לזה כך, רציתי לומר לך שלא זו הדרך. כל אדם נברא בצלם אלוקים וראוי ליחס נאות. ולא משנה עד כמה אתה מרגיש שהוא מכביד עליך".

שוקי שתק לרגע, שוקל אם הוא אמור להיעלב מסגנון דיבורו והגדרותיו של עוזיהו. "מה אתה מציע לי?" שאל לבסוף.

עוזיהו חיך, מבין שהוא אולי מדבר בצורה לא ראויה ומנסה לרכך את דבריו באמצעות החיוך המתנצל: "אני מציע לך להכיר את האחייך שלי, ארי, בחור מתחזק. הוא עבר תהליך בו נהיה חרדי וכרגע הוא לומד תורה בישיבה. אתה יכול לומר לנתנאל הלל שהגעת למסקנה שארי מתאים יותר לתפקיד. ככה תציל אותו ממזימות השב"כ. בנוגע

"הכל מוכן להפלגה, צריך רק להשיג אותו", אמר עבד אל קאדר, "ופשוט לשלוח אותו לטיול מלכותי".

ג'וליאן העווה את פרצופו קלות

הטלפון של קרלו צלצל, ונתנאל הלל היה על הקו, "הייתי עסוק", התנצל, "אני מתנדב בארגון חסד ועסוק כרגע. אתם צריכים משהו?"

"רצינו לקחת אותך לטיול מלכותי באניית פאר לקראת ההכתרה, העיתונים רוצים תמונות", אמר קרלו וקרץ לנוכחים בחדר, "זה נוהג עולמי מקובל לקחת את המלך המיועד לשייט קסמים בים".

"אאה..." קולו של נתנאל הלל מנותק ומרוחק. המילים שיט קסמים ברקע המחלקה בה שהה נראו לו בלתי מציאותיות למשך מספר רגעים.

"תודה רבה לכם, למדינת ישראל ולעיתונות", אמר לבסוף בקול חביב, "אני כבר לא מלך ולא מועמד להיות מלך. יש מלך חדש בישראל".

קרלו החוויר, ושלח מבט תוהה לעבר ידידיו בלשכת הח"כ הערבי, "פרט למה אתה מתכוון?"

"שוקי מלכה הגיע למסקנה שאני פחות מתאים, יש לו אדם ראוי יותר, אתה יכול לדבר אתו ולשאול אותו אם יוכל לבוא באניית הפאר לצילומים".

קרלו שיחרר אוויר לאיטו. "אוקי, נתנאל הלל. ואם יוותר במקומך אדם הדומה לך, האם תתנגד?"

"לא מעניין אותי הנושא הזה, לא מתנגד לכולם", השיב נתנאל הלל וחש להפתעתו חופשי כל כך, ומאושר באמת.

קרלו סיים את השיחה והביט אליהם בחיוך מסוים, נבוך: "אולי נצא אנחנו לשיט מלכותי באניית הפאר", אמר לבסוף, "מגיע לנו לנפוש אחרי כל העבודה הקשה. נתנאל הלל מוותר על הזכות להיות מוכתר למלך. מוזר ולא צפוי אבל מתאים לנו ככפפה ליד".

דממה השתררה בלשכה, הנוכחים מצאו את עצמם מהרהרים במצב שנוצר.

פרק 27

- יומיים לפני הכתרת מלך בכנסת ישראל -

נתנאל הלל נעדר באותו יום מהכנסת, ולא ענה לטלפונים. קרלו ניסה לחייג אליו מספר פעמים ולא היתה תשובה.

הם ישבו בלשכתו של עבד אל קאדר טאהליד ונוכחו לראות כיצד הזמן חולף במהירות, בלי שיצליחו להשיג את המלך החדש.

"אולי הוא החליף טלפון?" שאל ג'וליאן בזהירות, "סך הכל אם הוא החל להתכונן ליום ההכתרה הוא ללא ספק חידש את כל מה שיכול היה לחדש".

"גם אם אתה מחליף טלפון אתה משאיר ערוץ פתוח למספר הקודם שלך", אמר עבד אל קאדר, "נמתיך, אולי הוא עסוק וישוב אלינו בהמשך. בינתיים בואו נראה שהכל מוכן לקראת ההכתרה. איסמעיל חסון החליף את שמו לז'ולי חסון, הוא נפגש עם חברי הכנסת שנהנו לראות את הדמיון שלו לנתנאל הלל וסיפר לכולם שהוא קרוב משפחה של נתנאל הלל גרץ ושהוא חושב לעשות רק טוב למדינת ישראל".

"נראה שיש לו סיכוי ממש טוב להיבחר למלך", אמר קרלו, "ומה בקשר לאניית הפאר שתיקח את הצעיר החרדי לקפריסין?"

כל אחד ומחשבותיו שלקחו אותו לכיוון שונה. לבסוף מרק אמר: "מזל גדול שיש את איסמעיל חסון, מה העם היה עושה כעת, כשברגע האחרון נתנאל הלל פורש? את מי מדינת ישראל היתה מכתירה למלך?"



באותו יום מצא שוקי את עצמו חש כמו ארי בסוגר.

הידיעה המפתיעה שחברי הכנסת הסכימו להכתיר מלך אחר במקום נתנאל הלל היתה עבורו כמו סטירת לחי.

הוא פסע הלך ושוב ברחבי המשרד הקטן, יצא אל המחסנים וטייל בין הארגזים לבין המדפים המסודרים. בתוך ליבו שרר בלגן שלם.

עוזיהו הביט אחריו, ניסה לדבר ולחקור מה כל כך מסעיר את האדם שטוב ליבו הרחב עמד ביחס ישיר לגודלו הפיזי.

שוקי קלט את השאלה במבטיו של עוזיהו והחליט שאין לו כח להשיב תשובות.

"אני הולך לכמה סידורים דחופים", פלט בקול מהיר ויצא החוצה, אל הרכב הקטן שהמתין לו לצד המסחרית.

הוא החל לדהור במעלה השביל היוצא מאזור המחסנים, מתעלם ממבטיו הבוהים והמודאגים של עוזיהו, שיצא החוצה ועקב אחרי רכבו עד שנעלם מהעין. בנסיעה המהירה, המונוטונית, היה משהו מרגיע ומרפה. שוקי יצא מהשכונה, מבחין בתמונות של המלך החדש מביטות אליו מכל כיוון.

זו היתה עבורו תחושה מוזרה - לראות את איסמעיל חסון, הבחור שגילם את דמותו של נתנאל הלל גרף ברשתות החברתיות - מועמד להיות מלך על מדינת ישראל.

התהיות שהקיפו אותו היו רבות מנשוא: האם האנשים שפעלו לתפור תיק נגד נתנאל הלל ירדו מהרעיון להפליל את הצעיר החרדי? האם הם ינסו לטוות רשת של קורים סביב המלך החדש במטרה להפליל אותו? והאם מוטלת עליו, על שוקי, האחריות להתריע בפני המלך החדש מפני מזימות המתקמות סביבו מאחורי הקלעים?

שוב הוא חש את האחריות הכבדה מונחת על צווארו כריחיים. אם לא יספר כלום הוא יכול להיות אשם. גם חוסר פעילות נכונה סוחבת בתוכה אשמה. אם יפלילו את הצעיר הערבי והוא לא יתריע בפניו על הסכנה האורבת לו - הוא יהיה אחראי לתוצאה! ההחלטה שלו ברגע זה עשויה להניע שוב גלגלים שונים, הוא עומד בפעם נוספת בחייו בפני צומת מכריעה.

אי אז, לפני חמש עשרה שנים, כשהיה חסר הבנה ויכולת שיפוט, הוא עשה טעויות. טעויות שעד היום התוצאה שלהן ניכרת. האם הוא יוכל לצאת מהמקום הזה אי פעם? מהפחד, מתחושת האשם, מתחושת האחריות, האם הוא יכול לשחרר? לחיות בתוך מרחב תודעתי רגוע, שלם, שלו, בלי תחושות כבדות מנשוא.

האם הוא רוצה להשתחרר.

המדינה סוערת עכשיו, אנשים אוהבים את המלך. הם תולים תמונות שלו במרפסות לצד דגלי ישראל.

האזרחים ממתנים לרגעי ההכתרה. וההתלבטויות של שוקי ברגע זה הרקיעו שחקים.

אם יספר למלך החדש שהוא עשוי להיות מועמד לנסינות חזקים ממנו - במטרה להפליל אותו ולהוריד אותו מגדולתו - מרבית הסיכויים שהוא לא יאמין לו. לאדם נח להאמין במה שמשרת את מטרותיו.

גם השב"כ הרי לא יסכים לזה לקרות, הם יעלו עליו במוקדם או במאוחר. יתכן שהם כבר יודעים שהוא עיין בתיקיה שהיתה מונחת על שולחנו של ראש השב"כ ושהוא זה שגרם לנתנאל הלל לפרוש.

אם ככה נותרה בו ההתלבטות למי הוא מחויב: האם למלך החדש או שמא לעצמו?

ברור שהוא מחויב דבר ראשון לעצמו. זו הבעיה הבלעדית של איסמאיל חסון שהסכים להיות מלך, זו הבעיה של שולחיו שהכניסו אותו למשבצת הזו בלי לברר למה נתנאל הלל פרש.



ראש השב"כ אבי הלחמי המתין להתפתחויות הדרמטיות מהכנסת, המסך שמולו העביר אליו בשידור חי את ההצבעות על המלכת מלך ישראל.

היה זה הישג מרשים שכן באותו יום הוועדה דנה, הגישה את החוק, החוק עבר בקריאה ראשונה שניה ושלישית, והחל טקס ההכתרה.

מסתבר שאם כנסת ישראל רוצה היא יכולה להעביר חוקים בתוך יום, אם ככה לשם מה כל הסחבת הזו בהעברת חוקים חיוניים? חשב לעצמו אבי הלחמי בציניות, נזכר בדבריו של שוקי על שינויים דחופים שמערכת החקיקה צריכה להפעיל.

'אילו היה הדבר נוגע להם יש הסתברות גבוהה שנציגי הציבור היו נלחמים בלי לחשוב פעמיים כדי להעביר חוק שמדבר על העלאת שכרם. למה אם כן חוקי בטיחות זוכים ליחס מזלזל? מדוע חוקי רווחה לא זוכים לתקצוב? למה אנשים שאכפת להם באמת לקדם את החברה נדחקים לשוליים וקולם לא נשמע?' שאל אותו שוקי לפני מספר ימים.

סגנו של אבי הלחמי נכנס והתיישב לצידו, מביט אל המסך, "זה מתקדם שם, אה? איפה נתנאל הלל גרץ הפושע החדש החל ממחר?" שאל בציניות.

ראש השב"כ הביט לעבר מיכה סגנו במבט קצר וכעוס, ההגדרה הזו לא מוצאת חן בעיניו. הם לא רוצים להפליל אף אחד, הם אנשים

אתיים שעושים רק טוב למדינה, נתנאל הלל גרץ שגה שנכנס לקדמת הבמה. אם אתה בעמדה כה גבוהה של השפעה על ציבורים נרחבים, אתה צריך להכיר את המקום האמיתי שלך, וללכת מספר צעדים אחורה.

ראשי הממשלה וחברי הכנסת, שנבחרו בבחירות דמוקרטיות, משמשים כחותמת גומי של אנשי צללים מוסריים, שמטבע הדברים, וללא אימת העם הנושף בהם, יודעים באמת מה טוב עבורו.

"נתנאל הלל גרץ הגיע ליום ההכתרה עם חזות מערבית, הוא אינו לבוש כחרדי", העיר אותו סגנו משרעפיו.

"הוא בלי כיפה!" אמר אבי הלחמי בחוסר אמון, "משהו פה לא נראה לי. האם יתכן שפספסנו משהו? תבדוק את שמו של המלך החדש!"

הסגן לא היה צריך לבדוק, שכן עד מהרה הכריז הקריין בקול כבד, צלול: "קבלו את וילי חסון, המלך החדש של מדינת ישראל!"

צלילי ההכתרה נשמעים, המלך החדש פוסע מעדנות, מבטו ישר ויציב, חברי הכנסת עומדים ומוחאים כפיים, יש מהנוכחים שמזילים דמעות התרגשות.

"וילי חסון! אני בהלם! תבדוק לי פרטים על המלך הצעיר!" קרא ראש השב"כ בקול שהביע חוסר אמון מודגש.

"מלך ישראל חייב להיות מוקע כפושע", זמזם מיכה קלות לעצמו, והכעיס את אבי הלחמי ששאל את סגנו בזעף מה הוא מנסה לרמוז לו בעקיצות הקטנות שהוא שולח לכיוונו.

"אני בסך הכל רוצה לשאול למה להפליל בנאדם ולתקוע לו את ההצלחה שלו?" שאל הסגן שאלת תם.

"אתה שואל את האדם הלא נכון, אני האחרון שירצה להפליל אדם כלשהו", ענה לו אבי הלחמי נרגזות, "רק חשוב להבין שטובת הציבור קודמת לטובתו של אדם פרטי. אם אדם כלשהו חושב שיש לו כוחות על, הוא צריך להבין את המקום שלו. ומה לעשות שאדם שחושב

שהוא בעל כוחות על צריך זעזוע רציני, אחרת הוא פשוט יסרב להבין רמזים."

המבט שהוא נותן במיכה סגנו כל כך חריף, עד שהסגן קולט שהוא לא יזכה לקבל את המלצתו של הבוס שלו להיות ראש השב"כ בהגיע העת, לפחות לא בשנים הקרובות.

הוא נאנח קלות והשפיל את עיניו. "אבדוק פרטים על וילי חסון ואחזור לכאן מיד", הוא אומר קצרות, ופונה לצאת מהמשרד, כשקולו של ראש השב"כ משיג אותו.

"חזור הנה. אני חושב שלפני הכל אנחנו צריכים לעצור את שוקי. איך שזה נראה הברגס חכם מידי ויודע הרבה דברים, צריך לבדוק כיצד אפשר למנוע ממנו לפטפט".

פרק 28

שוקי עצר את הרכב בצד הדרך והביט קדימה, אל השדות הריקים שלפניו. המרחבים קרצו לו בשלל גוונים. הוא רוצה לרוץ לאינסוף, להוכיח, לשכנע, לסדר את העולם, לא להיות אשם יותר בשום דבר.

הוא מוגבל, הוא אינו יכול.

במקום לפרוץ אל המרחבים, הוא מצא את עצמו מחפש ברכב אחרי שקית חומה - המלאה במאפים מיובשים שרכש בתחילת השבוע. הבורקסים ועוגיות השמרים המתינו לו בסבלנות. הוא קרע את השקית חפוזות, ברך במהירות והחל לאכול בלי לחשוב פעמיים. טעם מרגרינה יבשה ומתוקה מילא את פיו. זה היה חזק ממנו. הוא הכניס לפיו בזה אחר זה בורקסים ועוגות שמרים, לסרוגין.

הוא שונא את עצמו עכשיו.

במהירות יצא מהרכב, הביט אל השמים. הוא צריך משהו כדי להשקיט את התחושה הרעה, את חוסר השקט הזה. הוא אשם, וכנראה שבתודעה שלו הוא ימשיך לחוש אשם בכל דבר שקורה בעולם, הוא הרי חלק מהחברה ומהפסיפס האנושי.

מצד שני, הוא לא באמת אשם. אולי מדובר בחשיבה לא נכונה שהוא אשם. כי העולם הזה הוא עולם נעלם, ואין לו אפשרות לדעת שום דבר, באמת.

התורה מכוונת אותנו ואוסרת דברים מסוימים, למרות זאת יש כל כך הרבה שטחים אפורים, כאלה שהתורה לא אסרה ולא התירה, כאלה שיש לבחון אותם בכל פעם מחדש, כל הזמן.

שטחים שהם לא איסור והיתר, לא טומאה וטהרה, לא כשר וטרף, שטחים בהם יש לך צורך לבחור בכל רגע מחדש.

הוא נרכן לעבר הרכב ושלף את שקית המאפים. בתנועות מהירות פיזר אותם על גדר סמוכה. בעלי הכנף יתמודדו טוב יותר ממני עם שומן רווי, חשב לעצמו בהומור מסוים. התחושות הקשות לא עוזבות אותו.

מי יעזור לו לצאת מכל הבלבול הזה?

אלוקים.

שוקי נשא עיניים למעלה. יש מי ששומר עליו, הוא מכוון אותו, את הטעויות ואת הקשיים וגם את ההצלחות ואת היציאה ממשברים.

אלוקים החליט שהוא יגיע לאן שהגיע, הוא דאג לו לצאת משם, אילו הוא לא היה עובר את כל ההרפתקאות שעבר, כולל את המשברים המייאשים שעדיין מזכירים לו את קיומם מידי יום בדמות רגשות אשם, הוא לא היה מגיע לאן שהגיע היום.

אלוקים לימד אותו להקשיב. להקשיב לקול של המציאות, להקשיב למחשבות שלו, לאנשים, למאורעות.

והוא, שוקי, לא צריך יותר מזה כדי להבין שיש כח עצום ובלתי מושג הנמצא בכל מקום ובכל מצב והוא לא צריך לחוש אשמה, כי הוא לא יכול להיות אשם.

הוא יכול ליטול אחריות. לחשב צעדים בזהירות, וכעת מוטל עליו לנסות לראות מה הוא יכול לעשות כדי לסייע למלך החדש לוותר על המלוכה.

ואת השאר - הוא ישאיר לאדון עולם.

ומהמקום הזה שלו הוא לא צריך להתייגר באשמה ובמחשבות, שרובן לא נכונות, הוא גם לא אמור לנסות לנהל את העולם.

התפקיד שלו זה לחיות, לחיות בתוך מרחב פנימי מוגן של אהבה עצמית, של חשיבה חיובית, של הבנה שהוא הכל, והוא גם כלום, של הבנה שכולם שווים לפני המלך הגדול והיחיד.

מה שהיה ומה שיהיה - זה הרי לא קשור אליו, כל עוד הוא משתדל להפיק לקחים, להיות שמח ולחפש במה להתקדם כל העת.

קול חרישי נשמע מתקרב. היה זה קולו של מנוע רכב בעל חלונות כהים - שוקי לא התעורר משרעפיו. הוא גם לא התייחס לעובדה שהרכב עצר מולו בקול חריקה שקטה.

רק כששני הברנשים, שאחד מהם חבש משקפי שמש אופייניות לתפקידו, ניגשו אליו, הוא שם לב שהוא בעצם עציר מרגע זה.

הם לא דיברו מילה מיותרת. דחפו אותו לרכב החדש והפליגו איתו הלאה, אל מבנה מוכר ולא חביב.



חדר החקירות נראה אפל ובלתי מסביר פנים. שוקי סקר את פניו של החוקר, מופתע לראות שהוא מחייך אליו חיוך רחב.

על מה ולמה החיוך הזה?

שוקי חש שהוא מצטמרר. החיוך הזה לא יכול לבשר טוב.

"אומר לך את האמת מר מלכה", אמר החוקר כעבור רגע, "בדקנו כיצד נוכל להפיל אותך על שנתת מנת סם מיותרת ליונתן מיכאלו, רצינו להאשים אותך שגרמת כל כך הרבה סבל להרבה אנשים שנטלו סמים בגללך. ותוך כדי חקירה שביצענו התברר לנו דבר מדהים".

שוקי הביט אל החוקר בציפיה, מנסה להבין מה הלה רוצה ממנו תוך כדי שגלגלי מוחו עובדים בקדחתנות.

להפליל אותו בגלל הפרשיות הישנות ההן?

למרות שהוא עשה תשובה ומתחרט בכל יום בלב רצוץ?

זו הדרך של שב"כ להתנער מהאחריות כלפי ההבטחות שקיבל? הוא היה צריך להתעקש להמליך מלך על ישראל ולהזהיר את נתנאל הלל שלא יפול לפח שלהם. הוא לא היה צריך לתת אמון לדברי גורמי הביטחון.

עיניו סקרו את פניו של החוקר, החוקר עדיין מחייך קלות. מה מבדח אותו? זו שיטת החקירה?

"תוך כדי חקירת התיק התברר לנו שיונתן מיכאלו חי וקיים, שוקי מלכה", הטיל החוקר פצצה.

שוקי חש שהדם אוזל מפניו.

"אתה רוצה לצחוק עלי?" שאל.

החוקר חייך, "יונתן מיכאלו מתגורר כיום בארצות הברית. משפחתו הפיצה את הידיעה שהוא מת כדי שחבריו יעזבו אותו ויפסיקו להשפיע עליו. כשהחלים הם מיהרו לשלוח אותו הרחק מהבית. אתה יכול לדבר איתו עכשיו".

שוקי מלכה עצם את עיניו, שומע מבעד לערפל את המשך דבריו של החוקר: "ויותר מזה - האיש הטוב שהגיע אליכם וסייע לכם לצאת לחיים נורמטיביים הוא השליח של משפחת מיכאלו. הם החליטו שאינם יכולים להשאיר אתכם לגורלכם".

שוקי התנשם עמוקות ופקח את עיניו באיטיות, סוקר את פרצופו של החוקר. האם יתכן שעוזיהו שילוני, שסייע לו לצאת מהמקום השפל, שעזר לו לסייע למי שצריך, שחיזק אותו לכל אורך הדרך, שהיה שם והפך לשותף נאמן בעסקים שהקים ותמך בו כלכלית, הוא בעצם שליח של משפחת מיכאלו? הוא מצמץ בעיניו בעצבנות. התגלית היתה מפתיעה מדי.

ידיעה אחת האפילה על התגלית השניה. יונתן מיכאלו חי, איזו שמחה והקלה.

עוזיהו שילוני הוא בעצם שליח של משפחת מיכאלו, ההסתרה הזו טומנת בחובה תחושה של הטעיה מכוונת.

הוא תמך את מצחו בשתי ידיו. עוזיהו שילוני הוא חבר נאמן, הוא אדם צדיק. הוא ידע את ייסורי הנפש שלו, הוא שמע ממנו על האחריות הרבה שחש.

למה הוא הסתיר ממנו את הבשורה המשמחת הזו שיונתן מיכאלו חי? למה היה צריך להגיע לכזה מצב כדי שהידיעה הזו תגיע אליו?

האם עוזיהו שילוני הוא באמת חבר טוב ואכפתי? מסתבר שכן. אז איך זה שהוא השאיר אותו להתייגר עם רגשות אשמה?

שוקי נשא עיניים לחוקר, סוקר את החדר, אך מחשבותיו נמצאות הרחק.

הוא לא שומע את דברי החוקר, הוא לא רואה דבר, מרוכז כולו ברצון להבין למה עוזיהו שילוני אפשר לו לחיות תחת רגשות עזים של אשם.

מה הוא הרוויח מזה?

התועלת שאפשר לומר שיצאה מכל רגשי האשם שלו היא שהוא סייע לנערים לצאת משם, שהוא חיפש כל היום רעיונות כיצד להפוך את העולם לטוב יותר.

הכל מתחוויר לו לפתע. רגשות האשם הללו היו הדלק שלו. הם המניע. בגללם הוא פעל, בגללם הוא הסכים לעשות דברים לא מקובלים. רגשי האשמה הכבדים גרמו לו להבין ש'הכל או כלום'. הם אלו שהביאו אותו למסקנה שככה אי אפשר להמשיך, ושהעולם כולו חייב שינוי.

עוזיהו שילוני רצה שהוא ימשיך בפעילות שלו במלוא הכוח והעוצמה, הוא רצה שהוא יחולל שינוי, הוא נתן לו לחיות בשקר עבור זה.

שצריך היה להיות. העולם צריך שינוי, ואתם בשב"כ הסכמתם לעזור לי". אמר באומץ.

החוקר הנהן קלות ורשם מספר מילים בדף שלפניו. שוקי אימץ את עיניו.

"מדובר באופי של מגלומן", נכתב שם.

שוקי חיך. בשב"כ יכולים לאפיין אותו איך שהם רוצים. הוא הולך וילך עם האמת שלו.

- כעבור שבוע -

הם קבעו להפגש מול הכותל המערבי, אמרו מספר פרקי תהילים וחיפשו מקום נוח לשוחח בלי הפרעות.

הם מצאו לבסוף פינה מתאימה בחפירות של עיר דוד. שוקי התיישב על תל אבנים עתיק ונתנאל הלל מצא מקום נוח על גדר נמוכה.

רוח קלה, הסוחבת בתוכה את סודות העבר, נשבה על פניהם וגרמה לנתנאל הלל לעצום את עיניו. כשהוא פוקח אותן כעבור רגע הוא סוקר את הקרקע הצופנת בתוכה רזים קדומים, שככל שהם נחשפים הם מדגישים את העבר המפואר של המקום הזה ושל עמנו הנאמן לאלוקיו.

"שמעת על הפרשיה שהתפרסמה סביב המלך החדש מיד לאחר הכתרתו? שמעת שהוא ירד מתפקידו, נפתחה נגדו חקירה, ותפקיד המלך בוטל?" שאל שוקי בקול נעים.

נתנאל הלל שתק.

"כל מלך ישראל נועד להיות עם אות קלון, ולא משנה מי הוא", אמר שוקי, "יש פה מאבק עיקש מאחורי הקלעים על הצביון הדמוקרטי והחופשי של המדינה שלנו".

"ולא ידעת זאת מראש, כשהחלטת שאני אהיה מלך?" שאל נתנאל הלל, ונשך את שפתיו בחרטה על שדיבר כה מהר ובלי לחשוב. שוקי ראוי ליחס יותר מכבד.

כעס עז מתעורר בו, אגרופיו מתנופפים מבלי משים. החוקר עוקב אחרי הבעות פניו, מבחין שהוא נמצא בעולם משלו. הבעת פניו המתוחה מתרככת לאיטה כשהוא מבין לפתע שאם כבר לכעוס, הוא אמור לכעוס על עצמו, שכן גם הוא שיקר לנתנאל הלל ולאנשים נוספים פעמים רבות כדי להניע אותם לפעולה.

איך אפשר לדעת מה זה להיות אדם טוב? איך אפשר להתנהג באופן מוסרי ונכון, באמת? הרי יש לו המון אינטרסים, יש לו צורת חשיבה מסוימת, יש לו רצונות רבים, יש לו צרכים וחסרונות. הוא לא מסוגל להבין מה מבין כל הרצונות שלו הוא אכן אמת לאמיתה, ומה בסך הכל זיוף.

עיניו נעצמו אינסטינקטיבית. הוא לא יכול לדעת כלום, לפחות יסכים עם הידיעה שהוא אינו יודע.

הוא חש שיש ברגשותיו הכנעה, השלמה עם המצב. הוא משלים עם המציאות, כי המציאות היא הבורא. 'הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים'.

ויראת שמים זה הרצון. הרצון להיות טוב, לעשות טוב. ואם יש רצון שכזה, העולם שלך מגיע למקומות של טוב.

שוקי שחרר אוויר לאט, מעכל את הדברים. הוא יכול להתאושש. הוא חזק. יש לו עוצמה פנימית. מבעד למחשבותיו הסוערות נשמע קולו של החוקר: "אתה יכול לשים בצד את השאיפה שלך לשינוי ולהמשיך הלאה, להתעסק במה שאתה באמת יודע, מר שוקי מלכה. שב"כ מציע לך להפסיק לחשוב על הפרויקטים הגדולים, חזור להיות שוקי מלכה, איש חסד אוהב את הבריות ומקרבן לתורה. את הפרויקטים הגדולים אתה יכול להשאיר בידי מקבלי ההחלטות במדינה, מר מלכה".

הציטוט שהביא החוקר בדבריו שעשע את שוקי והוא צחק צחוק קל, אחר כך הרצין ואמר בספונטניות: "אני שמח בהחלט שיונתן מיכאלו חי, רק שאני לא חושב שצריך להפסיק להשתדל לשנות את העולם", אמר לבסוף, "כי כמה שיונתן מיכאלו בסדר - הרי שיש עדיין אנשים שנוטלים חומרים לא רצויים. וזה לא משנה אם זה בגללי או לא, כי יש לי אחריות למה שקורה בעולם! בני האדם לא חיים באושר כמו

כך שאני חושב שאתה יכול למצוא בכוחות עצמך את העוצמה שלך ואת הביטחון בעצמך".

שתיקה קלה השתררה ואז נישא קולו של נתנאל הלל, מטושטש מעט על ידי שריקת הרוח: "יש לי עוצמה ויש לי בטחון בעצמי", קולו מביע עלבון, "אני לא חיפשתי אצלך כלום".

שוקי שתק לרגע. "כמובן, נתנאל הלל. אתה חזק ויש הרבה מה ללמוד ממך. ותדע לך שכשאני מדבר על קשרים לא בריאים אני לא מתכוון שיש צורך להפסיק לבקש עזרה מידידים או אפילו מאנשי מקצוע", הוסיף, "הכוונה לא להשליך על הזולת את יהבך, אלא להבין שהוא השליח ואת עיקר העבודה אתה עושה, על ידי חשיבה חיובית ומסרים מעודדים שאתה אומר לעצמך", אמר בקול נעים, "ולפיכך - אני רוצה לומר לך שהפרידה שלנו היא לא פרדה אמיתית. אתה יכול להתקשר מתי שאתה רוצה, אתה יכול לבקר. רק שתזכור שאני כאן בשבילך לא בתור טיפוס חזק ויודע כל, אלא בתור שווה מול שווה".

נתנאל הלל עצם את עיניו לרגע. "זה קשה לי לחשוב שאני ואתה שווים, שוקי. ותודה על מילות הפרידה ועל הדלת שהשארית פתוחה, שנותנת תחושת שחרור". אמר לבסוף.

שוקי הנהן ונתנאל הלל הוסיף בקול צרוד: "ותודה נוספת, על החלום להיות מלך ועל שהוצאת אותי ממנו ברגע הנכון".

שוקי חייך את אחד מחיוכיו העוצמתיים והכובשים ואמר: "על לא דבר נתנאל הלל, להתראות". הוא לא הציע לנתנאל הלל לשוב אתו ברכב, אלא החל להתרחק מהמקום.

נתנאל הלל נותר לשבת, מביט אל דמותו הגדולה.

לאחר מספר צעדים הסתובב שוקי ואמר: "אני ושב"כ משתפים פעולה לקידום העניינים שאני חושב שצריך לקדם במדינה. יש משהו שאתה חושב שצריך לקדם אותו?" שאל.

נתנאל הלל חשב לרגע, המהומה ההיא סביב מבנה הנופש של השכן, יום לפני שפגש את שוקי, עלתה מול עיניו. הוא ענה לו בקול שניסה להתגבר על שריקת הרוח: "השוטרים הם אנשים טובים, שוקי.

שוקי לא ענה מיד, מה שגרם לנתנאל הלל לתחושת נקיפת מצפון עזה, למה לא השתתה ובחן את המילים לפני שאמר אותן?

"לא יכולתי לדעת, וזה לא מה שחשוב, חשוב שהצלחתי לבסוף לגרום לך לרדת מהרעיון הזה והצלתי את התדמית שלך ואולי אפילו את תדמית הציבור החרדי", אמר שוקי בכנות, "כעת אני יכול לומר לך שאני בסך הכל שיחק את התפקיד שביקשתי ממנו לשחק - מועמד למלך ישראל במקומך".

נתנאל הלל חייך קלות, הוא כבר לא שם. הוא במקום אחר, משוחרר הרבה יותר.

"כעת אני רוצה להיפרד ממך, נתנאל הלל. אני חושב שקשר שיש בו כיוון של תלות בין בני אדם נוצר בגלל שבני אדם מוכנים להיכנס להבנה שיש משהו שהוא 'יותר' ויש משהו שהוא 'פחות'. כך שאחד מהם נכנס למשבצת עוצמתית ויודעת כל, והשני נכנס למשבצת של הכנעה וכניעה, זה שצריך לקבל את העוצמה כדי לחוש מוערך. בכל מערכת יחסים ובכל חברה יש אנשים חזקים וחלשים וזה בסדר, רק שכאשר האיזון מופר והחולשה הופכת למשמעותית, אז גם העוצמה הופכת למשמעותית ונוצרים יחסים בלתי בריאים הגורמים לסבל.

כמעט בכל התמכרות ובכל תלות יש את האלמנט הזה של מקום חלש ורפה שמקבל כוח על ידי משהו או משהו חיצוני".

נתנאל הלל שתק, לא יודע אם להתנגד ולומר שאינו תלוי או לחוש עלבון מההגדרות הבלתי מחמיאות של שוקי. בעודו מתלבט נשמע קולו של שוקי המפרט לו למה הוא התכוון. "בפועל - כולנו שווים", הוסיף שוקי ונתנאל הלל חש שהוא נדרך. גם שוקי אומר שכולם שווים? זו לא תובנה אישית שלו? אם כך - באמת כל בני האדם שווים גם בתובנות? אלוקים פותח את אוצרות החכמה לכל בני האדם - ומי שרוצה נוטל? כולם מקבלים את אותן תובנות באופן שווה? הוא התנשם עמוקות.

"ובגלל שכולנו שווים לגמרי - הרי שאין מקום לנסות לטפל בתחושות לא נעימות על ידי חיזוקים חיצוניים אלא עד ידי העצמה פנימית.

למרות זאת העבודה שוחקת לפעמים. כך שהדבר שנראה לי חשוב לקדם כרגע הוא שאנשי בטחון ומשטרה ישתתפו בשיעור מוסר מידי יום", אמר.

שוקי חשב רגע על הדברים שאמר ואז חיך בהפתעה. הוא הנהן קלות, נופף בידו והתקדם הלאה, בהליכה איטית הדורה.

הוא נראה, על רקע האבנים העתיקות, כמו דמותו של נביא בעל חזון עתיק יומין, המתרחקת לאיטה אל העבר ונמוגה בו.

נתנאל הלל עצם את עיניו לרגע ושאף אוויר לראותיו, מניח לאוויר המקודש והזך של המקום למלא את ליבו. אחר התנער והחל לעשות את דרכו חזרה לכותל המערבי.

עיניו הביטו אל הר הבית, אל הכיפה הזרה והמוזהבת. בתחילת היכרותו עם שוקי חשב ששוקי מתכנן לבנות את המקדש בפועל. העוצמה שלו הקרינה כל כך הרבה אמונה בצדקת הדרך, ונתנאל הלל חשב אז ששוקי יכול להבקיע סלעים ולשבור מחיצות של זהב.

כעת, מול האוויר הצלול הממלא את ליבו, מבין נתנאל הלל שעבודת המקדש מתחילה קודם כל בעבודה על הלב.

והלב, הלב הזה שלו ריק פתאום.

שרוליק אחיו, היצור המושלם שעודד אותו כל הזמן כבר לא רוצה קשר אתו.

שוקי מלכה שהקריין אליו עוצמה גדולה ותפס לו מקום ענק בליבו, הותר חלל עצום.

ונתנאל הלל מרגיש ששום דבר כבר לא מרגש אותו, לא מעניין אותו.

הוא כעת ריק. ריק מאנשים, ריק ממידות טובות או רעות, ריק מהשתעבדות למישהו או למשהו.

ריק זה שעמום, ריק זה לא לחוות כלום. זה להיות בלי ריגוש ממישהו או ממישהו. האם הוא מוכן להיות משועמם - כל הזמן?

שעמום. כמה הגבלה יש במילה הזו.

כי הוא יכול לחוות שיעמום, הוא יכול להתמודד עם ריקנות, גם לשיעמום ולריקנות יש אמירה.

הם בסך הכל כלים, הם לא הוא, כי הוא הרבה יותר גדול וחזק מהם, יש לו עוצמה פנימית אמיתית שלא תלויה בכלום. העוצמה שלו היא מעצם היותו בן ועבד למלך מלכי המלכים הכל-יכול.

אלוקים הרי ברא את הכל. הוא כל כך נשגב, אך מבין גם ללב השבור. הוא כה גדול ובה בעת מתייחס לכל הדברים הקטנים. עיניו של נתנאל הלל הביטו אל השמים. הלב שלו ריק, ומוכן לקבל עליו עול מלכות שמים.

הוא הכל, אלוקים. ואם הוא, נתנאל הלל, חש שאין לו עניין בכלום, אולי אפשר פשוט להבין שהוא עומד בקו ישר מול אלוקים, ומוכן לעבדו בלב שלם.

במהלך מסעו של עם ישראל בצאתו ממצרים, הוא עבר את כל הקשיים הגדולים והקטנים, הוא היה משועבד בפרך, הוא היה נתון בתוך אומה של כשפים ושל רצונות רעים, והצליח לצאת מבית העבדים רק בעזרת הבורא הכל יכול. כך שהיה עליו לקבל את התורה מתוך כורח וכפייה. נכפה עליהם הר כגיגית, כי הם היו צריכים להגיע לבחינה של ביטול לפני קבלת התורה, להקדים את 'נעשה', ל'נשמע'.

כעת, לאחר שנתנאל הלל הגיע למצב של חופש, הוא מבין שהוא הגיע למציאות של ביטול עצמי, והוא מוכן לקבל את התורה בלב שלם.

הוא מבין כעת שחופש ושחרור אמיתיים זה לדעת שאתה בלתי מוגבל; אין אדם או דבר-מה מעליך. מעליך נמצא רק אלוקים.

נתנאל הלל עמד זמן מה מול הכותל, מסדר את מחשבותיו הסוערות. איכשהו ברור לו ללא צל של ספק, שכל העם שלו, וכל העולם, בדרך לחרות אמיתית. כי כולם שווים, ואלוקים פודה את כולם.

בערב, בעודו יושב על כסא במרפסת הקטנה שבביתו ומשקיף אל שמי הלילה הוא מרגיש שוב בתחושת ריקנות ושעמום.

"זה בסדר להרגיש שהלב פנוי וחלול", אמר לעצמו, "זה בסדר להרגיש שאין לך כבר בעיות, ואין לך כבר מצוקות, ואין לך כבר ריגושים, ואין לך כבר אנשים שממלאים לך את הלב. זה בסדר להיות אתה. ופשוט להיות את הרגע".

הטלפון שלו צלצל.

"נתנאל הלל? מדבר מוטי מאירי. נשמח שתבוא לעבוד כאן בלשכתו של חבר הכנסת צביאלי".

"מה נשמע, מוטי? מצטער לומר לך שלא אוכל להגיע יותר לכנסת. התחלתי להתנדב אצל קשישים", אומר נתנאל הלל.

"מדובר בעבודה פעמיים בשבוע ותקבל משכורת", השיב מוטי בקול טוב.

ונתנאל הלל חש בגל של שמחה חגיגית. אם רוצים לשלם לו משכורת - זה אומר שעבודתו נצרכת ושהוא חשוב.

"בעזרת ה' אבוא", אמר ועצם את עיניו לרגע, מתוך תחושת תודה.

אפילוג

(והקדמה ל'הצעה לסדר 2')

מילאן נכנס למשרדו של רינגו סמית', מבטיהם נפגשים ומעבירים ללא מילים את השאיפות הענקיות שיש בכל אחד מהם.

"אחייך קרלו חוזר למיאמי. אפשר לכנות את השליחות שלו כסיפור של הצלחה רק שלצערי לא ניתן להוכיח שאני עומד מאחורי ההצלחה הזו, כך שאין לי סיכוי לנסות לזכות בפרס נובל לשלום, לפחות לא בגלל הפעילות הזו".

"במה הוא הצליח?" שאל מילאן בקול שנימה מלגלגת התמזגה בו.

"הפעילות הנמרצת בתחום ההסברה והתעמולה נגד אלימות ובעד שלום הצליחה ככל הנראה מצוין", אמר רינגו, "אם כי לצערי לא ניתן להוכיח זאת באופן ברור, כי הרי את ההצלחה של התעמולה לא תמיד אפשר להוכיח באופן חד-משמעי, למרות זאת יש יותר אווירה של פיוס בארץ הקטנה שם. זה יכול להתקדם לכיוון טוב, צריך רק לשמר את הסיסמאות החיוביות לבל יתפסו את מקומן שוב פעם רעיונות אחרים".

"אוקי, אני שמח לשמוע", מילאן תפס את מקומו של האח הבכור,

מילאן חיך, "דברים מתרחשים בעולם, ויש להם סיבות שונות", השיב בסבר פנים נינוח, "בזמן שהאביב הערבי התחולל הייתי עדיין איש צבא בקובה, כך שאין לי רצון להתיימר ולומר שאני אחראי לשינויים כל כך משמעותיים".

שתיקה קלה, ומילאן המשיך, "חשוב לי לציין שאני יזמתי ותמכתי בארגון שחרור עולמי שפעל כבר אז, דרך הרשות החברתיות, להטמעת מסריו. יש לי תאוריה שאנרכיה היא הדרך היחידה לכל הבעיות בעולם. רוצה לקרוא את המאמרים שכתבתי?".

"אה... כן, ממש אשמח לקרוא. מעורר השראה. אתה אדם נמרץ. איש כלבבי. מה אתה צריך ממני?"

"שתקשיב לתכנית שלי, ותעזור לי לבנות אותה. אני רוצה להגיע לישראל בזמן הקרוב, חקיתי היטב וגיליתי מספר אפשרויות להביא למדינה הקטנה אנרכיה איכותית".

רינגו סמית' חשב לרגע, עיניו נתקלו בתמונה שצילם הרחפן מעל העיר העתיקה בג'רוזלם.

"אני אתך". אמר לבסוף, "ואתה מוזמן לפרט לאן אתה חותר".

בהצעה לסדר 2

בתוך משכן הכנסת מתרחשים אירועים המעוררים סימני שאלה. נתנאל הלל מוצא את עצמו מתמודד שוב - והפעם מול גורמים מסתוריים השואפים לנצל את המתח בין הרשות השופטת לרשות המחוקקת ולבצע מהפך ממסדי. הפעם גם מוטי מאירי ובן דודו העוסק בלוחמת סייבר מסתבכים בפרשיה המסעירה את צמרת שירות הביטחון הישראלי.

האם יוגב המאבטח הנאמן של הכנסת נמצא במעקב שב"כ?

ומהי תגובתו של נתנאל הלל כשהוא מתבקש על ידי גורמים זרים ליטול חלק במהפך הצפוי?

המפרגן לאחיו הקטן ממנו, "באתי לכאן באותו נושא, מסטר סמית', יש לי תוכנית לארץ הזו ולכל העולם".

"תוכנית נוספת? פרפקט, הבה נשמע", רינגו סמית' שילב את ידיו והעטה על פרצופו הבעה קשובה.

"בזמן שקרלו זכה באמוןך ונסע לישראל", עקץ אותו מילאן קלות, "לא שקטתי על השמרים. אני לא יודע לשבת בשקט. חקיתי את הנושא היטב, הפתרון היחיד לבעיית השלטון העולמי בידי".

"אתה בטוח?"

"בהחלט, יש לי חבריה בכל העולם החושבים כמוני, הם התחילו בפעילות במספר מדינות בנושא הזה. העולם פוסע לקראת עידן חדש, מלהיב".

"יפה מאוד. ואם אתה כל כך מתקדם מה אתה רוצה ממני?" רינגו סמית' סקר אותו ממושכות.

"אני צריך את העזרה שלך, מסטר. מדובר בתוכנית אדירה, בלתי הגיונית, רק אם אקבל את מלוא הסיוע אצליח לממש אותה".

"אוקי, אני אוהב אנשים ששואפים קדימה. מה החזון שלך, מילאן ידידי היקר?" סמית' חכך את ידיו ועיניו שידרו ציפייה.

"אנרכיה". השיב מילאן מילה בודדת.

רינגו סמית' שתק ארוכות, מנסה לעכל את המושג ששמע זה עתה. לבסוף אמר בקול נמוך: "למה אתה מתכוון בדיוק? אפילו אני, כשחיפשתי דרכים יצירתיות לתת לקוראי מושגים על חופש לא חשבתי בכיוון הזה. העולם הרי לא יכול לתפקד בלי שלטון".

"זו הברירה היחידה לעולם. אתה מכיר את האביב הערבי?"

"בו?"

"זו ההתחלה".

"אתה אחראי לאביב הערבי? עוד מעט תכריז שאתה האדריכל שתכנן את המגדל הגבוה בדובאי, חביבי".

יש הבדל בין אדם אמיתי לכנה -

כי אם האמירה של איש אמת היא: אני לא משקר אף פעם (והוא באמת לא משקר...)

האמירה של האדם הכנה היא: אני לא תמיד דובר אמת.

הכנות היא סוג של וידוי וחשיפה עצמית ולפעמים בלתי אפשרי לראות ולהראות את החסרונות של עצמנו. הרצון לעשות רושם טוב על הסביבה אפילו נצרך, כי הרי נאמר "טוב שם טוב"... למרות זאת לפעמים הגולם קם על יוצרו, כי להיות בתוך מעטפת של רושם זה עלול להשכיח מהאדם מי הוא ומה המטרות שלו...

ואם כבר מדברים על רושם - הקטע של 'מה יגידו עלי' תמיד חזק אצלי. נראה שבתת מודע שלי מוטבעים רצונות חזקים מאוד שכולם יהיו מרוצים ממני, הרצון הזה לעשות רושם על הסביבה כל כך חזק אצלי, עד שהוא לעיתים מתוחכם מידי.

כמו בכתיבת "הצעה לסדר".

ככל שאני מביטה על הכתיבה שלי, אני חושבת שגם בה יש סוג של ניסיון תת הכרתי לעשות רושם על ידי כתיבה לא שגרתית.

וזה לדעתי ממש בסדר הרצון לעשות רושם, כי סך הכל לא מדובר במשהו שלילי. בכל אופן במהלך כתיבת הסיפור - נוכחתי לראות שככל שאדם מתחבר לעצמו ולרצונות שלו הצורך הזה ליצור רושם חיובי פוחת.

זה היה כשהבנתי שיש בכתיבה שלי פה ושם קטעים שמנסים להצחיק ונתפסים ככאלה, קטעים מעט טיפשיים נקרא לזה כך.

ואני הבנתי לפתע שלא אכפת לי שהקוראים יחשבו עלי כל מיני דברים. פתאום קלטתי שאני מוכנה שיפרשו את דברי בצורה שלא התכוונתי, וללא ספק אפשר לפרש כל דבר לכל מיני כיוונים, הסכמתי עם זה שאין לי בעיה אם יחשבו עלי דברים לא מחמיאים.

אני מאוד משתדלת לא לבקר ולא לשפוט ולא לחשוב בשלילה על אף אחד, והרצון הזה לחשוב טוב על כולם גוזל ממני אנרגיות רבות.

כמה מילים

קודם כל אני רוצה לציין שלמרות ההתנהגות המוסרית או לפחות המודעות המוסרית של הגיבורים בסיפורי - הרי שאני לא ממש טיפוס שכזה. למרות החשיבה המוסרית שאני מתיימרת שיש לי, הרי שנוכחתי לראות פעמים רבות עד כמה כוונות טובות וחשיבה נאורה יכולות להוביל לתוצאות לא רצויות.

נוכחתי לראות פעם ועוד פעם עד כמה אנחנו בני אדם, ולא משנה עד כמה נפלאים ודורשי טוב אנחנו, הרי שאנחנו רק בני אדם, והמוסר האמיתי הוא של הבורא יתברך בלבד.

ועל ידי לימוד תורה וראיית המציאות נכונה אפשר לנסות להבין את רצון האלוקים.

למען האמת, כמו שציינתי בספרי הקודם "קוד נפוליאון" גם כאן ב"הצעה לסדר" חשבתי לוותר על הכמה מילים הללו. שכן אני לא בטוחה שיש צורך להציג בפני הקוראים את המחשבות שלי ומי אני ומה עבר עלי... מספיק דברי קיבלו במה בסיפור עצמו...

החלטתי לכתוב ולו בגלל שחשוב שתדעו מה עומד מאחורי הסיפור. בכל מקרה כדאי לדעת שה"כמה מילים" הבאות מכילות כנות גבוהה. אם אתם לא מתחברים לסגנון הזה, אפשר לדלג...

ואם כבר כנות - חשוב לציין שלאחרונה, עם תהליך הקבלה העצמית שעובר עלי, גיליתי את היופי שבכנות. (למרות שגם בה יש זיוף מסוים...)

והינה - ההבנה הזו שלא אכפת לי מה יחשבו עלי - גרמה לי להגיע למסקנה שלא נורא אם גם במוחי חולפות מחשבות לא מחמיאות על הזולת.

כי לי אין את הכלים להבין ולשפוט אף אחד באמת, והצורה בה אני מפרשת ושופטת אחרים היא בעצם הפירוש של עצמי. וההבנה הזו הביאה לליבי שלוה גדולה.

כי מותר לאנשים לא לאהוב או לא לחבב את הכתיבה שלי או אפילו אותי עצמי, ומותר לי גם לא לחבב תמיד את כולם, כי אני רק בן אדם, ואין לי יכולות על.

מותר לי לטעות, מותר לי לשגות, מותר לי להיות אני, ולאהוב את עצמי כמו שאני, כל עוד אני משתדלת להשתפר ולהיות אדם טוב יותר.

כולם אהובים ממש, ואם אני לא מחבבת את האנשים סביבי הרי שהבעיה לא בהם, הם נותרו מושלמים ואהובים. הבעיה גם לא בי, כי זו אני ואני צריכה לאהוב ולהכיל את עצמי, ולהבין שהמקומות בהם אני תקועה נפשית או רגשית הם בעצם המסע שלי, שלא קשור לאף אחד אחר.

הם איתותים עבורי איפה לי עצמי יש מקומות שצריכים שיפור. (לאמיתו של דבר לא מדובר בתובנות שלי אלא דברים שאני קוראת בספרים או במאמרים והופכים לחלק מהחשיבה שלי.)

למשל ניקח את מידת הקנאה - כשאני מקנאה אני בעצם מבטאת פחד וחשש שאני לא נאמנה לעצמי, כי יש מישהו שמוצלח ממני.

אם אציף את עצמי במילים טובות ואכיר בערכי האמיתי - הקנאה תהיה ברקע, כי היא חלק ממני, אך אני אנהל אותה ולא היא אותי.



במשך שנים ישבו הכישרונות והרצונות שלי והמתינו לאיזה נס שיגלה אותם.

זה לא שהמתנתי בחיבוק ידיים, ניסיתי לקדם את הכתיבה שלי: כתבתי סיפורים וניסיתי להוציא אותם לאור - רק שהם נכתבו באופן לא נכון ולא התאימו לצאת לאור. אז פניתי הלאה, ניסיתי להשתדל להתפתח בתחומים נוספים; לפתוח עסקים ועוד ניסיונות רבים בכל מיני תחומים, שהמשותף שבהם היה שכולם נכשלו בשלב זה או אחר. ככל שרבו הכישלונות שלי - התחזקו התחושות המחלישות והמייאשות. כפועל יוצא מהן חשבתי שלא נועדתי להצליח. הסתובבתי עם רגשות מייאשים של תסכול, חוסר אונים, ערך עצמי ירוד.

אני זוכרת שהייתי חושבת שיש הצלחה בעולם, כי עובדה שיש אנשים שבהחלט מצליחים, אם ככה הרי שהבורא יכול לתת הצלחה, והעובדה שהוא לא נותן לי להצליח היא עניין שלו, ואין לי הבנה מדוע. (אגב, לאחרונה למדתי את הנושא של למצוא מטרות בחיים ולהשקיע בהן - ואני מבינה שיתכן שחוסר ההצלחה שלי טמונה בכך שהתייאשתי מהר ולא מספיק השקעתי והתמדת.)

למרות זאת בהחלט היה לי קשה לחוש כישלון.

אילו לפחות היתה לי מעלה אחת, תחום אחד שיכולתי להוכיח שאני מצליחה בו אז זה היה מושלם. למשל אילו הייתי עקרת בית טובה, שמצליחה בתחומי הארגון, הארוחות והניקיונות... או אילו היה לי תחביב שהייתי מצליחה להפוך אותו למשמעות... או אפילו אם היתה לי תחושה טובה תמידית שאני בסדר... רק שהבעיה היא שהיתה לי הרגשה שאני ריקה מכל מידה טובה או הצלחה כלשהי.

הסקתי מסקנות שהפכו לאמונות שאני לא טובה ולא ראויה. היום אני מבינה ש:

א. יתכן שאני לא טובה ולא ראויה מצד עצמי. רק העובדה היא שאני זה לא אדם פרטי - יש לי תפקיד בעולם, והכישרונות שלי והרצונות שלי הם כלים לקדם את התפקיד הזה. ואדם שלא מבצע את התפקיד שלו ולא מממש את עצמו יתכן שירגיש לא טוב עם עצמו!

במהלך כתיבת הסיפור הרגשתי שאני רוצה לחוש שהסיפור הזה שייך לי, שהרעיונות שלי, ושהסיפור הזה נכתב כי אני חכמה, או צדיקה, או שאלוקים אוהב אותי באופן יוצא דופן.

רק שבכל פעם שניכסתי לעצמי את הכתיבה בדמות התפעלות מעצמי - פקדו אותי בעיות, כאבים ואכזבות, והכתיבה שלי פשוט הפכה לבלתי מוצלחת.

זה היה כאילו הבורא אומר לי: יפה מאוד שאת כותבת, אבל תזכרי שאת רק כותבת.

זה היה מתסכל, כי רציתי לחוש שאני עושה דברים נפלאים, והבורא לא נתן לי לחוש זאת.

הוא ניער אותי שוב ושוב, כמו שרק אלוקים יודע לנער, אם רק מקשיבים אליו.

ואני החלטתי להקשיב. והבנתי שבגלל שהוא טוב - אז לא לחינם הוא מכוון אותי לחוש שאני אפס, כלום. הוא מוביל אותי להרגשה הזו כי שם נמצא הטוב האמיתי.

התחושה שאני פועלת, שאני כותבת והוגה רעיונות זו תחושה נפלאה ומעצימה, אך היא שקר וכזב.

והוא לא רוצה שאחיה בתוך תחושה של שקר. הוא רוצה לגאול אותי - מעצמי.

זה קשה, זה דורש מודעות וכנות, זו ההבנה שאני אפס. (וזה גם ההבנה שכמה שאשתדל הרי שלא בטוח שאצליח לחוש שאני אפס, כי יש פער בין הידיעה השכלית להרגשה).

ומתוך האפס הזה - אפשר וצריך לממש את היכולות שלנו - מתוך סתירה ענקית ומהממת שאומרת: אני אפס, ואני צריך להגיע למקסימום של הפוטנציאל שלי.

אני ריק מעצמי כי אני כלום ואני מלא באמונה וביטחון בה'.

הרי כתוב טעמו וראו כי טוב ה'.

ב. ההצלחה טמונה בעשייה ולא בתוצאה: שלחתי קורת חיים? גם אם קיבלתי תשובה שלילית מגיעות לי מחיאות כפיים על ההשתדלות והאומץ לשלוח, התשובה השלילית היא בעצם רצון ה' - איתות עבורי שאני צריכה להשקיע מעט יותר או לחשב מסלול מחדש. בשום אופן לא להתייאש. זה לא אמור למנוע ממני לנסות ולעשות ולהתפלל ולהשתנות ולשדרג!

חשוב לי לומר לכם שבאמת - אף אחד לא היה שם בשבילי! אף אחד לא המתין לי, וגם היום אף אחד לא נמצא בשום מקום ומחכה לכתיבה שלי. אפילו להפך, שכן חוויתי דרך הכתיבה שלי דחיות רבות.

הלקח שניתן לקחת מהדחיה הוא שאם אין הצלחה זה אות מבורא העולם שיזה לא זה! זה לא המקום שלי, לא הייעוד שלי. צריך לחפש הלאה, ולא להתייאש. שכן אני מול עצמי, ומול עצמי בלבד.

לקח לי זמן להבין שלמרות שהמטרה לכתוב לציבור כל כך מרשימה, הרי שהדבר שמוטל עלי זה לראות את עצמי, להאיר לעצמי ולעצמי בלבד. אם האור זורח ומאיר הלאה - מה טוב.

וזה לא שלא היו שליחים טובים, בהחלט נתקלתי באנשים נפלאים, רק שאת עיקר העבודה, את הביקורת ואת המילים הטובות, את ההשתדלות הרבה, את העבודה העצמית על המידות שתוביל ליצירה משובחת יותר - רק האדם יכול לתת לעצמו.

כדאי לדעת שלהמתין שיקרה הנס זה לא בהכרח הפתרון, וגם ייאוש הוא לא פתרון: את עיקר העבודה הזו, של לממש את הכישרונות שלכם, אתם עושים. ובמרבית הפעמים (כמו במקרה שלי) כמעט בלי קבלת פידבקים ותגובות.

כך שחשוב לי לומר את המסקנה שלי: אפשר ליצור, להנות לכתוב, להתקדם גם בלי משוב מהקהל. זה גורם ליוצר להיות מחובר לעצמו, ויש לכך הרבה פלוסים.





רצוני להביע את הכרת תודתי לרבי מנחם מנדל שניאורסון - האדמו"ר מחב"ד.

או בכינויו: הרבי.

אמנם אני לא שייכת לחסידות חב"ד, למרות זאת כשהחלטתי שאני יוצאת לאור בכל מחיר - חיפשתי תמיכה, עצות ואמירות שאני בסדר, ושהדרך שאני פוסעת בה נכונה.

בכל מהלך הכתיבה שלי חוויתי רגעים מייאשים בכל המובנים.

החל מהמקום בו הבנתי שזהו! הכתיבה שלי סתם גרועה, והמשך ברגעים בהם ראיתי שאין לי אפשרות טכנית להתקדם.

ואז נזכרתי ששמעתי פעם שאפשר לשאול את הרבי מחב"ד באגרות קודש וכך מצאתי את עצמי מתייעצת עם הרבי כמעט על כל צעד ושעל.

הוא נתן עצות, שיבח שהפעולות נכונות, הציע איפה לשנות ואיזה מסרים להוריד ומה להוסיף, הזכיר שצריך ללמוד תניא, חומש תהילים, (כמו לכולם...) ואכן רכשתי ספר תניא ואני לומדת בו לפעמים.

התשובות כה התאימו לעניינים ששאלתי עליהם, שזה היה מדהים ממש.

לא פעם קיבלתי תשובה איזה מסרים לדייק בסיפור. הדיוק היה כל כך חשוב, עד שקלטתי שאילו לא הייתי מדייקת אותו אז הייתי מגישה מסר לא נכון! כמובן הכל מתוך מכתבים שכתב אז ורלוונטיים גם להיום.

לאמיתו של דבר לא ברור לי אם יש מקום למיסטיקה ביהדות. מצד שני, שאלות בספרים הן דבר מקובל ויש להן תקדים אצל גדולי ישראל בדורות שעברו. אמנם לא בהיקף של השאלות באגרות קודש, למרות זאת שמעתי שמי שנוהג ככה יש לו בהחלט על מה לסמוך.

גם בספר הנוכחי מצאתי את עצמי מתייעצת באגרות קודש ומקבלת תשובות, חידושים לשבץ בסיפור ולשיפור המסרים, ועידוד להמשיך לכתוב ולהפיץ.

אנשים רבים מקבלים את המסרים הנ"ל בדרך הזו ולא מדובר רק בתשובות כלפי הכתיבה שלי - כי הרבי מחב"ד כתב ועודד כל הזמן את כולם שחשוב להרבות בפעולות לקרב את הגאולה.

בתפילה לגאולה האמיתית ברחמים במהרה בימינו אמן.

קוראים יקרים

אם אתם מעוניינים לרכוש את הצעה לסדר 2 (בשלב הזה אפשר לרכוש את הצעה לסדר 2 בדרך הזו בלבד) שילחו הודעת מייל לכתובת הבאה:

Aperi4213@gmail.com

או במספר הטלפון הבא, בין השעות 8-10 בערב: 052-2929286

וכן במידה ותרצו לפתוח נקודת מכירה לספרים הצעה לסדר 1 ו-2, או אם תרצו לדעת היכן יש נקודת מכירה כזו באזורכם - אפשר לברר במייל או בטלפון הנ"ל.

הספר יצא לאור בעזרת ה' בסביבות חודשי סיוון-תמוז תשפ"ב.

הערה חשובה

כל התיאורים בספר, ובפרט סביב התנהלות שירות הבטחון הינם פרי דמיון בלבד, ואין הוכחות או אפילו הסתברות שזו מציאות, לא באופן הערכי ולא בזה המקצועי.

בנוסף, כל ההתרחשויות בסיפור הן לצורך תיאור ספרותי ועלילתי ואין כל קשר בינן לבין המציאות.